

Fågelrapport

2006

Med 2005-års fågelrapport infördes en nyhet. Den "allmänna" fågelrapporten, som de senaste åren producerats av *Nationella rapportkommittén*, presenterades tillsammans med *Raritetskommitténs* rapport "Sällsynta fåglar i Sverige". Denna nyordning var oundviklig eftersom bedömningen av allt fler arter flyttats över från Raritetskommittén till de regionala rapportkommittéerna. Nu är allt samlat. Genomgående har nyordningen fallit i god jord. De arter som granskats av Raritetskommittén framträder genom att artnamnet satts med röd text. De förkortningar, även de i röd text, som förekommer efter vissa artnamn, anger artens status på den svenska rödlistan.

Figur 1. Rapportområden i Sverige.

Nationella rapportkommitténs fågelrapport 2006

THOMAS STRID

Detta är den 31:e årliga fågelrapporten och den tredje som tagits fram av Nationella rapportkommittén (NRK). I föreliggande rapport redovisar kommittén läget för 199 arter/raser.

NRK:s ambitioner

NRK bildades vintern 2002/2003. Då infördes ett helt nytt arbetssätt med ambitionen att försöka samla alla data om fåglar i det gemensamma rapporteringssystemet "Svalan".

Inom NRK har självklart mycket fokuserats kring hur vi på bästa sätt ska bearbeta de fågeldata vi får från de regionala rapportkommittéerna.

Några av de viktigaste principerna vi enats om är att:

- lägga tyngdpunkten på att se trender i fågelfaunan.
- fokusera på fåglar som är särskilt viktiga i naturvårdssammanhang. Detta gäller särskilt nationellt rödlistade fåglar liksom arter som finns upptagna på EU:s listor. Tyngdpunkten bör då ligga på att följa häckningsresultaten samt ha kontroll på viktiga rastlokaler och övervintringsplatser.
- redovisa fynd samt analysera de rariteter som faller utanför RK:s behandling.

Förra året var första gången NRK och Raritetskommittén (RK) publicerade alla arter i en gemensam rapport. Detta föll mycket väl ut. Detta är ett arbetssätt vi kommer att fortsätta med och utveckla vidare. Ett av skälen till en sammanslagen rapport är ju att allt fler sällsynta arter numera behandlas av de regionala rapportkommittéerna samt att bedömningen av flera arter också delas av RK och den regionala rapportkommittén, t.ex. kaspisk trut och vattenpiplärka. Det är därför naturligtvis bättre att alla arter finns samlade i en enda rapport.

Svalan – vårt viktigaste redskap

Det viktigaste verktyget för att uppnå våra mål inom NRK är rapporteringssystemet Svalan. Att ha alla observationerna samlade i denna databas ger oss helt

nya möjligheter när vi analyserar och arbetar med våra kommentarer till de enskilda arterna. När allt fungerar som bäst har vi i Svalan tillgång till både de godkända fågelobservationerna och de regionala rapportkommittéernas kommentarer till arterna i de lokala fågelrapporterna. Detta är något som rimligen borgar för en ökad kvalitet på NRK:s analyser. Eftersom vi i NRK skriver alla våra kommentarer i Svalan, kan vem som helst gå in och läsa hela NRK-rapporten där. Den fågelrapport du nu har framför dig finns alltså tillgänglig även i Svalan.

Fågelåret 2006

Inget år är, som bekant, likt det andra när det gäller

Två arter där nyetableringarna inte är odelat positiva gäller kanadagås och nilgås. Kanadagåsen får nu anses etablerad som häckfågel i Pite lappmark, där arten häckat sedan 2004, och nilgåsen har nu konstaterats häcka för andra gången i landet, även denna gång i Skåne.

Snatterandens positiva utveckling som pågått i några år är naturligtvis glädjande. Ett exempel från 2006 är att arten konstaterades häcka för första gången på 140 år i Jönköping. Det är anmärkningsvärt att ett salskrakspär häckade i Sörmland. Det var första konstaterade häckningen i landskapet, men misstankar har funnits de senaste två åren att häckning kan ha förekommit på samma lokal tidigare.

FOTO: LASSE OLSSON

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*, Getterön (HI) augusti 2006.

fågelförekomsten. Nedan kommer jag kortfattat att nämna några exempel som vi valt att lyfta fram från 2006. Totalt observerades 356 spontant förekommande arter i Sverige under året (Figur 2).

Häckfåglar Positiva trender

Hur många fjällgäss som häckade i Sverige 2006 är svårt att uppskatta. Noteras kan att det som mest sågs 76 fjällgäss på de vanliga rastplatserna i Hälsingland, vilket är i nivå med rekordåren 2003 och 2004. Antalet rastande fjällgäss, och relationen mellan unga och gamla fåglar, brukar vara en god måttstock på det häckande beståndet.

Även vakteln har haft en mycket positiv utveckling de senaste åren. I år gjordes en ny rekordnotering med inte mindre än 1 333 spelande hanar. Den svarthalsade doppingen häckar fortfarande talrikt i Hornborgasjön. Detta år registrerades inte mindre än 146 bon, vilket innebär att beståndet repat sig och är i nivå med 1997–2001. Storskarven var riksinventeringsart 2006, och beståndet uppskattades till 44 000 par fördelade på knappt 200 kolonier. Detta innebär att arten fortfarande är stadd i ökning. Även toppskarven fortsätter att öka. Eventuella häckningar är höljda i dunkel, men rimligen häckar arten med något par i landet. Hittills är endast en häckning känd. Den genomfördes 2004.

Den röda gladan fortsätter troligen att öka. Det är här viktigt att notera att landet faktiskt hyser en stor del av Europas häckande bestånd, och att läget i t.ex. Danmark är betydligt sämre.

För flodsångaren var 2006 ett tangerat rekordår med 141 sjungande ex. Man kan bara spekulera i hur många av dessa som häckade. En art som nu tveklöst är en etablerad häckfågel i landet är den brandkronade kungsfågeln. Hittills är det framför allt Skåne som hyser häckande par, men även i Halland har troligen något eller några par häckat framgångsrikt.

Häckfåglar Negativa trender

Sädgåsens häckningsstatus i Sverige är mycket dåligt känd. Det är viktigt att denna kunskapslucka åtgärdas så vi får bättre kännedom om var den hotade svenska sädgåsen har sina häckningsplatser. Den vitkindade gåsen, som i landet har sin huvudpopulation på Gotland, har där minskat från 4 392 par 2005 till 2 767 par 2006. Minskningen beror på predation av räv, som på några av öarna helt spolierat häckningen för över tusen par.

Notabelt är att den amerikanska kopparanden, som häckade några år under 2000-talet i Sverige, verkar ha gått kraftigt tillbaka. Kanske är detta ett resultat av de avskjutningar som genomförts runt om i Europa. Eller kan det bero på minskad rapporteringsvilja? Hur som helst finns endast två observationer rapporterade 2006. Denna nedåtgående trend bör kanske betraktas som positiv med hänsyn till artens ogynnsamma påverkan på vår europeiska kopparand.

Tyvärr hade kungsörnen en dålig häckningssång efter två goda år. Bara drygt hälften av de kontrollerade reviren var bebodda. Även kungsfiskaren hade ett dåligt häckningsår, vilket kan bero på en lång och kall vinter. En annan art som fick problem p.g.a. en lång snövinster var kornsparven. Beståndet verkar ha halverats och totalt konstaterades endast tretton häckningar. Detta visar vilken effekt en svår vinter kan ha på en ovanlig art som kornsparven. När bestånden befinner sig på låga nivåer är de naturligtvis extra sårbara. Vi får hoppas att det idoga arbete som görs för denna art ska gynna beståndets tillväxt.

Flyttfåglar och invasionsfåglar samt ovanligare arter

Även under 2006 har ovanligt många spetsbergsgäss rapporterats. Flyttande prutgäss, bläsgäss och

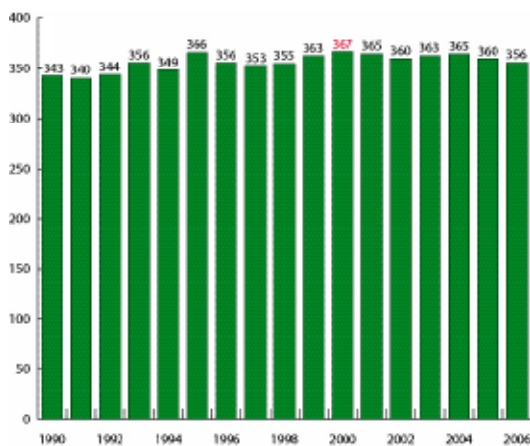
tundrasädgäss har noterats i stora antal under hösten. Tundrasädgäss har setts i rekordstort antal i flera landskap. Antalet fynd av rödhuvad dykand har de senaste åren legat på en låg nivå (ca 3 ex. per år under 2000-talet). Därför var elva fynd under 2006 förvånande. Även antalet alförrädare och praktnejdrar har legat på en låg nivå de senaste åren. Antalet alförrädare ökade detta år jämfört med förra året från 22 ex. till 50 i år. Även antalet observationer av praktnejder ökade, men ligger fortfarande på en låg nivå (61). Sedan början av 1990-talet och fram till 2004 låg antalet fynd över 100 ex. per år.

Vad gäller havsfåglar var 2006 över lag ett dåligt år med små antal av t.ex. stormfågel, mindre lira, klykstjärtad stormsvala och storlabb. Undantaget var havssula som liksom 2005 uppträdde talrikt med bl.a. ca 9 500 observerade ex. enbart i Bohuslän. Kanske hänger detta ihop med den kraftiga ökningen på bl.a. Brittiska öarna. Även alkekung och lunnefågel utgjorde undantag med inte mindre än 6 950 resp. 225 observationer.

Ägretthägern fortsätter att öka och 2006 gjordes 25 fynd. Kanske kommer Sverige snart att få ett häckande bestånd av ägretthäger precis som Lettland, där arten för närvarande expanderar. Även antalet fynd i Estland ökar kraftigt och arten förväntas häcka i landet inom kort.

En raritet som noterades i ovanligt stort antal var tjockfot. Fem fynd gjordes under året. Även tuvsnäppa (23 fynd), dammsnäppa (35) och te-reksnäppa (8) noterades i stora antal.

En anmärkningsvärd observation var den flock på 500 fjällabbar som noterades vid Stekenjokk 27 juni. Sannolikt berodde denna ansamling på att födotillgången var dålig, och att fåglarna samlades

Figur 2. Antalet observerade fågelarter i Sverige per år 1990–2006.

för att dra vidare. En annan art som noterades i rekordantal var svarthuvad mås. Så många som 51 ex. observerades. En måsfågel som hade ett dåligt år var vittruten och endast 27 ex. sågs.

Citronärulan hade däremot ett rekordår med inte mindre än 28 observationer.

Rödlista

Fågelrapporteringen blir allt viktigare när det gäller att hålla koll på hotade eller sårbara arters bestånd i vårt land. Därför anger vi från och med denna rapport kategorisering enligt den svenska rödlistan. Denna anges i rött efter artnamnet enligt nedanstående lista:

- RE** Försvunnen
- CR** Akut hotad
- EN** Starkt hotad
- VU** Sårbar
- NT** Missgynnad

Tack

Slutligen vill jag tacka alla rapportörer och rapportkommittéer som delgett oss och behandlat alla de observationer som ligger till grund för årets rapport. Jag vill även tacka medarbetarna i NRK (se skribentlistan nedan) och Svalangruppen (Lennart Carlsson, Stefan Cherrug, Bertil Johansson och Seth Nilsson) för goda insatser. Dessutom vill jag

tacka Rolf G. Gustafsson som slutar i kommittén efter att ha varit med sedan starten.

Jag hoppas att ni som läser årets rapport får inspiration till nya ornitologiska insatser och att den leder till ökad och fördjupad kunskap om landets fågelfauna.

NRK:s skribenter

Bertil Johansson, Christer Olsson, Fredrik Friberg, Lennart Carlsson, Göran Darefelt, Kurt Ivarsson, Thomas Karlsson, Nils Kjellén, Henrik Lerner, Håkan Lernefalk, Peter Lindberg, Lars Lindell, Johan Nilsson, Kristoffer Nilsson, Thomas Pettersson, Kristoffer Stighäll, Peter Strandvik, Thomas Strid,

FOTO: LARS FRIBERG

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus* hane (t.v.), bröstar upp sig mot en större strandpipare *Charadrius hiaticula*, Ottenby (Öl) maj 2006.

Johan Södercrantz, Martin Tjernberg och Anders Wirdheim.

Slutligen

Observera att alla observationer som ligger till grund för årets rapport finns tillgängliga i rapporteringssystemet, Svalan:

<http://artportalen.se/birds/default.asp>

THOMAS STRID (huvudredaktör för NRK)
Uringe gammelgård, Uringe 11, SE-147 91 Grödinge
thomas.strid@huddinge.se

Sällsynta fåglar i Sverige 2006

– rapport från SOF:s raritetskommitté

Detta är den 32:a rapporten från SOF:s raritetskommitté (Rk). Rapporten innehåller i huvudsak fynd av sällsyntare fåglar i landet under år 2006, men också några fynd, tillägg och rättelser från tidigare år.

Om en observation saknas bland de godkända fynden, kan det bero på (1) att den ej godkänts för publicering och återfinns under särskild rubrik sist i rapporten, (2) att den ännu är under behandling (se mot slutet av rapporten) eller (3) att den ännu inte rapporterats till Rk. Läsare med upplysningar om observationer i grupp (2) eller (3) ombedes vänligen höra av sig.

Kategorier

De i Sverige anträffade fågelarterna indelas, i enlighet med AERC:s (Association of European Rarities Committees) riktlinjer, i fem kategorier, A–E, enligt nedan:

A: Spontant uppträdande arter som iakttagits minst en gång fr.o.m. 1950. (Exempel: bofink, sandtärna).

B: Spontant uppträdande arter som endast iakttagits mellan år 1800 och 1949. (Denna kategoriindelning har tillkommit för att ge en större mängd information och förenkla jämförelser. Exempel: papegojalka, dvärgskarv).

C: Inplanterade eller förrymda arter som etablerat en (av människan) ej beroende, frihäckande population. Hit räknas även individer som med säkerhet – eller med största sannolikhet – härrör från en sådan population. (Exempel: nilgås, kanadagås).

D: Arter som kan vara spontant uppträdande, men där det bedöms som troligast att de rymt ur fångenskap. (Exempel: kamskrake, gulhuvad trupial).

E: Arter som med säkerhet, eller nära nog säkert är rymlingar. (Exempel: tatarfalk försedd med läderremmar, större maskstenknäck).

Den svenska listan omfattar kategorierna A, B och C, medan D och E publiceras i separata appendix efter rapporten.

Arter vilka bedöms av Rk

Rk skall granska och bedöma alla observationer av:

1. Nya arter eller raser för landet.

2. Arter eller raser som t.o.m. 1999 observerats 20 gånger eller färre i landet enligt Sveriges fåglar (SOF 2002). Gäller ej prutgås (rasen *B. b. nigricans*), nilgås eller rödspov (rasen *L. l. islandica*).

3. Följande arter och raser (vilka observerats fler än 20 gånger i landet): Stormsvala, purpurhäger, ormörn, stäppörn, dvärgörn, småtrapp, stortrapp, sibirisk tundrapipare, kaspisk trut och medelhavstrut (båda arterna utanför Skåne, Blekinge, Halland, Öland och Gotland), ismås, sandtärna (slopades som Rk-art 2006, men återtog redan 2007), spetsbergsgrißla, stäppflyghöna, mellanspett, gulärta (raserna *M. f. feldegg* och *M. f. flavissimallutea*), sydnäktergal, blåhake (rasen *L. s. cyanecula*), svart-

FOTO: STEFAN OSCARSSON

Bergstaigasångare *Phylloscopus humei*, Segerstads fyr (Öl) 13 oktober 2006.

hakad buskskvätta (rasgruppen *S. t. maurus/stejnegeri*), stenskvätta (rasen *O. o. leucorhoa*), ökenstenskvätta, vattensångare, rödstrupig sångare, gransångare (rasen *Ph. c. tristis*), rödhuvad törnskata, gyllensparv och svarthuvad sparv.

4. Arter i Kategori D (troliga rymlingar, men spontant uppträdande kan ej uteslutas): Vit pelikan, större flamingo, dvärgsnögås, kejsargås, praktand, gulkindad kricka, buffelhuvud, kamskrake, tatarfalk, spetsstjärtad duva, svartryggad rödstjärt, långstjärtad rosenfink, häcksparv, stäppsparv, blå-tjocknäbb, indigofink och gulhuvad trupial. (Även snögås förs till kategori D, men bedöms av rrk).

5. Övriga observationer av arter och raser som re-

gional rapportkommitté (rrk) hänskjuter till Rk för yttrande, eller sådana som Rk på eget initiativ önskar granska.

Adresser till Rk:s och AERC:s hemsidor

Enklast går man in på <http://www.sofnet.org> och klickar först på "Fågelrapportering" och därefter på "Raritetskommittén".

Adressen direkt: <http://www.sofnet.org/index.asp?lev=115&typ=1>.

AERC:s (Association of European Rarities Committees) hemsida: <http://www.aerc.eu/>.

FOTO: MAGNUS RAHM

Medelhavsstenskvätta *Oenanthe hispanica melanoleuca*, Näsbokrok (HI) 12 maj 2006.

Så här rapporterar Du

När Du vill rapportera en sällsynt fågel använder Du Dig av den nätbaserade rapportdatabasen Svalan (<http://www.artportalen.se/birds/>). Som inloggad användare har Du där tillgång till rapportformulär samt möjlighet att ladda upp digitala bilder eller inspelningar. Respektive rrk granskar och kommenterar rapporten initialt, och först därefter går bedömningen vidare till Rk.

Saknar Du tillgång till dator kan Du använda Dig av SOF:s raritetsblankett. Sådana får Du från SOF:s expedition eller av Din regionala rapportkommitté (aktuella adresser hittar Du sist i den allmänna fågelrapporten). Det är dock viktigt att minnas att

detta pappersbaserade förfarande orsakar ett betydande merarbete för berörd rrk, då denna ändå tvingas att mata in de skriftliga uppgifterna i Svalan. Du skickar Din ifyllda blankett till rrk i det område där observationen gjorts.

Åldersbeteckningar

I denna fågelrapport används särskilda beteckningar för en fågels ålder. Med en juvenil (juv.) menas en ungfågel i sin första fullständiga fjäderdräkt. En adult (ad.) är en vuxen, köns mogen fågel i sin slutliga dräkt (som kan vara en sommar- eller vinterdräkt). Hos många större och en del mindre arter kan man även urskilja åldersstadier mellan det juvenila och det adulta (till exempel 1:a vinterdräkt, 1:a sommardräkt etc.). Dessa kallas med ett gemensamt namn för subadulta (subad.). Kan man inte avgöra om en fågel är juvenil eller subadult betecknas den ibland som en yngre fågel, resp. äldre fågel om motsvarande gäller för subadult och adult.

I en del fall anges fåglarnas ålder som 1K, 2K, 3K osv. Här är "K" en förkortning av "kalenderår". Således är en "2K-fågel" inne på sitt andra kalenderår. Gränsen för kalenderår går vid årsskiftet. En individ kläckt sommaren 2005 var 1K t.o.m. 31.12 2005, men betecknas 2K fr.o.m. 1.1 2006. Om en fågel t.ex. är 2K eller äldre kan den betecknas 2K+.

Dokumentation

Om tillfredsställande dokumentation kommit Rk tillhanda, anges detta med förkortning enligt följande: Ett (F) efter observationsdatumet innebär att observationen i fråga dokumenterats med foto, ett (V) att videoinspelning finns, ett (B) att artens läten spelats in på band, (DNA) att fågelns DNA analyserats och befunnits styrka arttillhörigheten samt ett (†) att fågelns påträffats död eller samlats in. I det senare fallet uppges även var kvarlevorna förvaras.

Antal fynd, individer och ursprung

Efter varje arts vetenskapliga namn står två talpar i parentes. Det första anger hur många fynd som gjorts samt hur många exemplar som anträffats av arten till och med 2005. Det andra talparet anger samma sak, men specifikt för 2006. Summorna följer principen att en individ i landet utgör ett fynd, oavsett hur många år i följd den dyker upp, och hur många landskap den ses i. Ett fynd kan alltså utgöras av en ensam fågel, men det används också då två eller flera fåglar har uppträtt tillsammans och det finns anledning förmoda att de anlänt till platsen tillsammans. Detta innebär att flera indivi-

der av framför allt dagsträckande flockfåglar, som skäggträrna, som regel förutsätts ha anlänt tillsammans, därför räknas som ett fynd. Däremot betraktas flera exemplar av nattsträckande småfåglar, till exempel brunsångare, som flera fynd även om de rastar tillsammans. Detta för att de förmodas ha anlänt enskilt. Om flera ensamt sträckande fåglar, t.ex. tärmåsar, passerar en lokal under samma dag räknas varje individ som ett fynd. En fågel som passerar landskapsgränser, t.ex. havsfåglar, utgör endast ett fynd i landet (men självfallet ett fynd i varje landskap). Givetvis kan det vara svårt att avgöra hur många exemplar som verkligen varit inblandade under ett år, men Rk har efter bästa förmåga försökt uppskatta antalet.

Upptäckare, rapportör, medobservatör

För varje observation anges namnet på upptäckaren (se nedan) samt de övriga som dokumenterat fyndet genom att skicka in en raritetsrapport, ett fotografi eller ett band. Därutöver namnges upp till två medobservatörer. När fåglar upptäckts och/eller rapporterats och fotograferats av flera olika personer kan sålunda ett flertal namn förekomma i texten.

Från 1993 och framåt har upptäckaren av varje fågel markerats med en asterisk (*). Med upptäckare menas den eller de som först uppmärksammar fågeln. Om flera observatörer samtidigt får syn på fågeln anges av utrymmesskäl maximalt sex upptäckare och i så fall inga medobservatörer. Då informationen om vem som upptäckt en viss raritet stundtals är bristfällig, får vi be om ursäkt om någon blivit utan asterisk, men vill samtidigt passa på att uppmana till angivande av upptäckare (även om det gäller Dig själv) i originalrapporterna. Skälen till detta är flera. Främsta orsaken är det s.k. "Ölandsyndromet", dvs. en stor mängd ornitologer underlåter att rapportera en raritet de sett, i tron att den blir rapporterad av någon annan, medan så inte är fallet. "Inte skall väl just jag rapportera vad någon annan upptäckt; dessutom är det säkert många andra som gör det", är en vanlig tanke. Anger man upptäckare (eller helt enkelt "ej upptäckt av under-tecknad") på raritetsblanketten så undviker man att "stjåla äran" och kan i lugn och ro rapportera vad man själv observerat. Alla kan ju inte se allt; under en kortare observation har kanske någon koncentrerat sig på tertialernas exakta utseende, medan någon annan koncentrerat sig på habitus (eller "jizz" som engelskt lånord). De olika uppgifterna skulle samlade kunna räcka för ett godkännande, medan en tertialbeskrivning allena skulle bedömas

såsom varande en "för mager rapport" för att fyndet skall kunna godkännas. Ju fler rapporter, desto fler infallsvinklar och detaljer, och därmed större chans för en rättvis bedömning från Rk:s sida.

I vissa fall, där rapportörer har samma namn, uppges på begäran numera även rapportörens postadress i parentes. Detta för att i någon mån försöka skilja dessa observatörer åt.

Förkortningar

Några i rapporten förekommande förkortningar:

- "(B)" – fågelns låte inspelat, t.ex. på audioband
- "DNA" – DNA, DeoxiRibonucleicAcid (deoxiribonukleinsyra); fågelns DNA har analyserats och befunnits styrka bestämningen
- "ex." – exemplar
- "(F)" – fågeln tillfredställande dokumenterad med foto
- "honf." – honfärgad
- "in litt." – genom korrespondens (in litteris [latin] "i ett brev")
- "k:a" – kyrka
- "k:n" – kommun
- "N" – norr
- "NRM" – Naturhistoriska riksmuseet
- "O" – ost, öster
- "Rk" – SOF:s raritetskommitté
- "rrk" – regionala rapportkommittéer (ofta med landskapsvisa verksamhetsområden)
- "S" – söder
- "s:n" – socken
- "so. dr." – sommardräkt
- "str." – sträckande
- "Tk" – SOF:s taxonomiska kommitté
- "V" – väster
- "(V)" – fågeln tillfredställande dokumenterad med video
- "vi. dr." – vinterdräkt
- "†" – fågeln påträffad död eller har samlats in – i det senare fallet uppges även var kvarlevorna förvaras

Raritetskommitténs sammansättning

Under året har raritetskommittén bestått av: Nils Kjellén, Lund (ordförande); Anders Blomdahl, Ronneby (sekreterare); Jonas Bonnedahl, Färjestaden; Christian Cederroth, Degerhamn; Magnus Hellström, Kalmar och Uno Unger, Västra Frölunda. I december avgick Christian Cederroth efter att varit kommittén trogen sedan 1992. Han tackas härmed varmt för sina insatser. Christian ersätts av David Erterius, Lund.

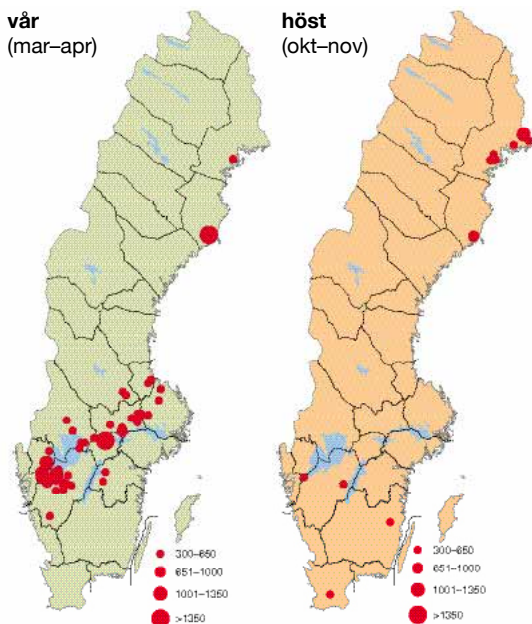
Knölsvan *Cygnus olor*

Öl: Rrk Öland vill notera att flockar över 400 ex. numera ses årligen i området under sommar eller tidig höst. Två stora flockar var 600 ex. Ottenby 30.7 (Bo Lundström, Elsbet Lundström) samt 500 ex. Ottenby 2.9 (Björn Stange).

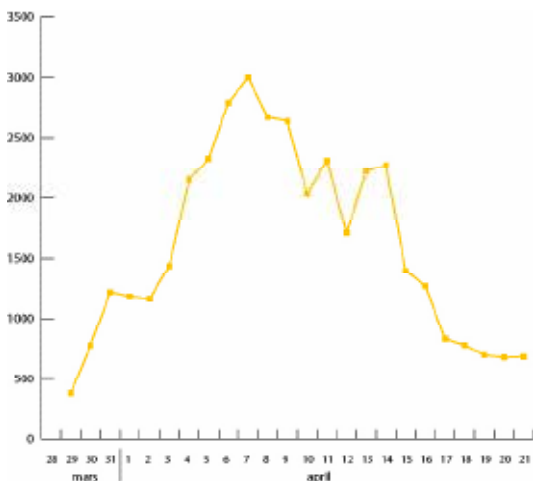
(HENRIK LERNER)

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

Öl: Under året noterades ett stort antal vinterfynd. 2 ex. str. S Gårdby hamn 29.1 (Lars Högström). 6 ex. Beijershamn 29.1 (Björn Liedén). 1 ex. rast. Eriksöre 10.2 (Håkan Alm). 23 ex. Vickelby ädellövskog 2–9.12 (Niclas Eklund, Julia Stigenberg, Mats Wallin). 9 ex. My-

Större rastplatser för sångsvan *Cygnus cygnus* i Sverige 2006 fördelat på vår och höst.

singe, Resmo s:n 8.12 (Mats Wallin). 13 ex. Stora Frö, Vickelby s:n 9–12.12 (Mats Wallin, Håkan Örtman, Uno Unger). 4 ex. Ottenby 12.12 (Göran Andersson, Elisabeth Svensson). 2 ad. Mörbylånga 15–16.12 (Mats Wallin). 2 2K+ Ottenby 15.12 (Göran Andersson).

(HENRIK LERNER)

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Under våren är utan tvekan Tysslingen den mest besökta rastplatsen för sångsvanarna. Maximiantalen ligger vanligen mellan 3 000–4 000 individer och så också 2006 med 3 002 individer. På de andra rastplatserna hamnar maximiantalen sällan över 2000. Fler höstlokaler än vanligt finns rapporterade. Hela elva lokaler finns rapporterade med ett antal över 300 individer. Föregående år har som mest 7 lokaler rapporterats (2002 (5 st), 2003 (7), 2004 (3), 2005 (5)). Gammalgården i Kalix har aldrig tidigare haft så höga antal av sångsvan under hösten. Karungiträsket vid Haparanda, Nb har högst maximiantal med upp mot 2000 individer bra år (2002). I år landade det på 1300. Umeälvens delta och slätter är en viktig rastlokal både vår och höst, i år 1780 individer på våren respektive 705 individer på hösten.

Under året häckade sångsvan på Öland för första gången hittills.

Öl: 1 ruvande Gelträsket 23–29.5 (Björn Karlsson, Lenart Carlsson, Tomas Svensson m.fl.). 1 par (2 pull) Möckelmossen 2.6–18.8 (Michael Åkerberg, Anders Waldenström, Thomas Gunnarsson).

(HENRIK LERNER)

Sädgås *Anser fabalis* NT

Kunskapen om var den hotade svenska häckpopulationen faktiskt häckar är mycket bristfällig. Under de tre år som arten redovisats i Fågelåret har de uppgifter som inkommit endast uppgått till en bråkdel av det totala uppskattade beståndet. Risken är att sädgåsen går en liknande framtid till mötes som fjällgåsen och kunskapsbristen borde åtgärdas.

Dlr: Liksom föregående år har 1 häckning rapporterats från området. 3 pull rapporterades från Transtrand 3.7 (Tommy Johansson).

Hls: Ingen observation om häckning har rapporterats vilket är första gången på de senaste årtiondena.

Ång: Ingen observation om häckning har rapporterats.

Vb: Glädjande nog gjordes fynd i lämplig häckmiljö på två lokaler i nordvästra Vb under juni: en i Norsjö socken (32 ex. i lämpl biotop) och en i Jörns socken (1 par i lämplig biotop). Det är mycket sällan observationer inkommer från det område i Vb där sädgåsen antas häcka med 5–10 par (rrk Västerbotten).

Nb: Ingen observation om häckning med häckningskriterier har rapporterats. Dock finns några observationer

utan kriterium angivet, 2 ex. Juhonpiete 11.6, 2 ex. Äihämjärvi 4.6 samt 1 par Ylinenjärvi 31.5. Enligt Rrk är det mindre troligt att antalet sädgåspar som häckar i landskapet överstiger 10 par. De häckar i så fall främst nära lappmarksgränsen samt i Pajalaområdet.

Jmt: Ingen observation om häckning har rapporterats.

S Lpl: I Åsele lpm sågs 6 par under häckningstid och i Ly lpm 3. Svaga häckindicer, utom på ett par från Ly lpm (Håkan Rune).

N Lpl: Sju fynd finns under häckningstid med svaga häckningskriterier. Dessa fördelas på Pite lappmark (3) och Lule lappmark (4). Inga observationer finns från Torne lappmark. Rrk avhåller sig från att göra en uppskattning av beståndet till följd av de bristande observationerna.

(HENRIK LERNER)

Tabell 1. Totalt antal rapporterade häckningar av sädgås (oberoende av häckningskriterium). Populationen uppskattas till 650–1250 par.

2004	16
2005	28
2006	17

Fåglar uppvisande karaktärer för rasen

Anser fabalis rossicus

Ovanligt många individer sträckte förbi västkusten under januari–februari. Överlag slog rasen rekord i många av rapportområdena. Årets redovisning blir i form av en tabell över vinterfynden 2006 (se spetsbergsgås).

(HENRIK LERNER)

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*

Åter igen ett bra år för spetsbergsgås i landet. Bland årets alla observationer presenteras vinterfynd från 2006 tillsammans med "tundrasädgås" och bläsgås till följd av den invasion av framförallt tundrasädgäss och bläsgäss som skedde under januari till februari 2006.

Spetsbergsgåsen sträcker ibland vid gynnsamma vindar över Sverige i större antal. Det är oklart var i landet dessa gäss kommer in när de inte tar vägen över Norge. En observation från Dalarna 2005 förtjänar att nämnas. Den 17.9 blev dagssumman 500 ex. str. S, S Långfjället, Älvdalen (*Yngve Hareland). Dagssumman bestod av flera flockar, där den största var på 310 ex.

(HENRIK LERNER)

Tabell 2. Antal individer per rapportområde under vintermånaderna januari och februari för spetsbergsgås, "tundrasädgås" och bläsgås 2006.

Område	Spetsbergsgås	Tundrasädgås	Bläsgås
Sk	0	125	?
Bl	10	0	12
Ö Sm	0	0	1200
Öl	0	0	4
Hl	3	170	180
Boh	25	110	225
Dsl	0	1	9
Vg (inkl. Gbg)	0	146	44
Ög	1	1	77?
Srm	0	2	?
Upl	0	5	0
Vstm	0	6	2
Vrm	0	14	23
Dlr	0	25	19
Mpd	2	0	0

Tabell 3. Antal individer per rapportområde under december för spetsbergsgås, "tundrasädgås" och bläsgås 2006.

Område	Spetsbergsgås	Tundrasädgås	Bläsgås
Sk	0	24?	?
Bl	7	0	107
Ö Sm	1	65	0
Öl	0	7	ca 650
Hl	42	0	210
Boh	5	0	0
Dsl	0	0	0
Vg (inkl. Gbg)	5	2	0
Ög	0	2	0
Srm	0	7	0
Upl	1	0	0
Vstm	0	0	0
Vrm	0	0	2
Dlr	0	0	0
Mpd	0	0	0

Bläsgås *Anser albifrons*

Från många rapportområden rapporteras att bläsgåsen sågs under vår och höst i stora antal. I Göteborg och Bohuslän sågs minst 62 ex. respektive 282 ex. i de båda rapportområdena under våren, vilket är mycket mer än normalt. Hösten var mycket bra i östra delen av landet med fina siffror från Östergötland, Sörmland och Stockholm. Även norra Sverige hade ett bra år, framförallt i Ångermanland med långstannande individer. Fjärde fyndet i Pite lapp-

mark, femte fyndet i Åsele respektive Lycksele lappmark. (För vinterfynd se tabell under spetsbergsgås.)

Ås lpm: 1 2K rast. Klimpfjäll 16–17.6 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg).

Ly lpm: 3 ad. rast. Abborrsjön, Lessejaure 21.5 (Bernt-Erik Nordenström).

P lpm: 2 rast. Grundträsk SV Abbotträsk 12–17.5 (Stefan Holmberg, Leif Bildström).

(HENRIK LERNER)

Fynd av rasen

A. a. flavirostris (25/44 – 2/3)

Sm: 2 ad. Barnarpssjön 21.10 (Thomas Rostedt).

Gtl: 1 ad. Stava 26.10 (*Per Smitterberg, Bimbi Ollberg).

Denna ras ses numera nästan årligen med flest fynd perioden februari–maj. Normalt sällskapar fåglarna med andra *Anser*-gäss. Fyndbilden är västlig med flest observationer i Skåne och Västergötland. Ny ras för Gotland.

(NILS KJELLÉN)

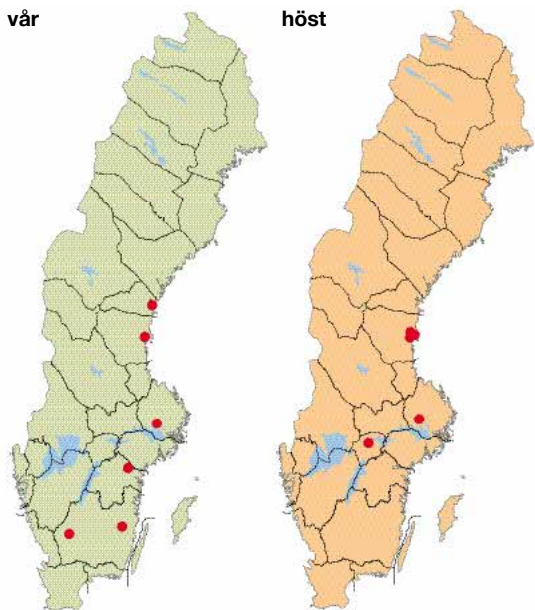
Fjällgås *Anser erythropus* CR

Endast en känd häckning föreligger även om observationen i Lycksele lappmark kan tyda på en familjegrupp. Inga rapporter har kommit från Projekt Fjällgås.

En förändring i val av rastplatser kunde skönjas under året. Vare sig i Skåne eller på Öland förekom flockar över tio ex. under våren. På de centrala rast-

vår

höst

Rastlokaler för fjällgås *Anser erythropus* där maximumtalet uppgått till fler än 10 individer vår och höst.

platserna i Hälsingland uppskattades 50 ex. ha rastat under våren. Hela 21 fåglar ruggade under sommaren och under hösten sågs som mest 76 fjällgäss vilket var likvärdigt med toppåren 2003 och 2004. I höstflocken fanns fem kullar med totalt 13 ungar. I Hjälstaviken sågs som mest 8 1K under hösten. Följande sommarfynd (juni–juli) föreligger från 2006:

Hls: 21 Lillfjärden, Hudiksvall 25.6–20.8 (Bo Fagerström, Hasse Andersson m.fl.).

Gstr: 1 ex. Gävle Golfbana 24.6 (Martin Alexandersson) och 1 ex. Limön, Gävle k:n 30.6 (Per Aspenberg).

Mpd: 1 par + 2 pull Hörningsholm 11.7–3.9 (Bengt Allberg, Ingemar Marklund).

Jmt: 1 ad. Rödön, Krokom 2–9.6 (Sölve Westlund, Christer Pålsson, Gunnar Kvarnlöf) samt 1 Krokoms-viken 25.7 (Anders Bengtsson, Ragnar Asklund).

Ly lpm: 6 Sorseleholmen, Sorsele 7.6 (Bernt-Erik Nordenström).

(HENRIK LERNER)

Grågås *Anser anser*

Femte och sjätte fynden i Åsele lappmark samt åttonde fyndet i Pite lappmark. Grågäsen har varit årlig i Pite lappmark sedan 2004.

Ås lpm: 1 ex. Volgsele, Vojmåbron 15.4 (Inga Olofsson) samt 2 ex. Klimpfjäll 17.5 (Inga Olofsson).

P lpm: 2 ex. Slagnäs, Arjeplog k:n 2.5–12.6 (Bosse Nordström).

(HENRIK LERNER)

Prutgås *Branta bernicla*

Gstr: En mycket hög notering för landskapet med 3 847 ex. str. S Eggegrund 29.9 (Kalle Källebrink, Daniel Rosengren m.fl.). Merparten av sträcket drog över land i Gävlebukten.

Ång: Tidernas näst högsta dagssumma från Ångermanland blev 1 671 str. S Härnö södra, Härnön 29.9 (Pekka Bader, Björn Gustafsson, Leif Johansson m.fl.). Rekordet från 22.9 1990 är 4 050 ex.

Jmt: Fynd nummer 4 och 5 gjordes i området under året.

Ly lpm: Sjätte fyndet där som mest 103 ex. observerades vid Mörttjärnbron, Skellefteälven 2–4.10 (*Leif Bildström, Håkan Rune, Joakim Hansson m.fl.). Dagssiffrorna var 103, 100 respektive 30. Det senaste fyndet i lappmarken gjordes 1994.

(HENRIK LERNER)

Branta bernicla hrota (1264, 297)

Under året gjordes en del ovanliga fynd. Första fyndet i Södermanland, tredje i Östergötland. En ovanligt stor dagssumma rapporterades från Hönö med 212 ex. Totalt i landet noterades ungefär 297 ex, vilket endast slås av 1997 års toppnotering.

Sk: Totalsumma 17 ex, under våren 4 fynd av 5 ex. och under hösten 12 ex.

HI: Totalt 18 ex.

Bl: 8 ex.

Ö Sm: 1 ex.

Öl: 6 fynd av 7 ex.

Gbg: 212 ex. str. S Hönö 7.9 (Roger Eskilsson). Dessutom nio fynd av 21 ex.

Boh: 9 ex. samt en del av fynden från Gbg. 8 ad. str. SV Härmanö, Orust 7.9 (Stefan Oscarsson). 1 ex. str. S Nordre älvs fjord, Björlanda 27.10 (Johan Svedholm).

Vg: 2 ex., 1 på våren respektive 1 på hösten.

Ög: 1 ex.

Srm: 1 ex. Första fyndet i rapportområdet, 1 ex. rastande Tullgarnområdet, Södertälje 7–8.7 (*Hans Norelius, Thomas Strid, Stefan Clason).

(HENRIK LERNER)

Branta bernicla nigricans (56/62 – 10/10)

Under året noterades rasen för första gången på Gotland. Med 10 fynd av 10 fåglar återgår fyndbilden till det normala efter förra årets bottennotering. Två majfynd från Bl och resterande fynd från 25.9 till och med 7.11. Flest observationer gjordes i oktober. Alla fynd utgjordes av en individ vardera.

Sk: Totalt 3 ex. 1 ex. Kiviks hamn 25.9 (Aron Edman, Johan Niss), 1 ad. str. V Sandhammaren, Ystad k:n 1.10 (Sven Splittorff m.fl.) samt 1 ad. Nabben, Falsterbonäset 7.11 (Nils Kjellén).

Bl: Totalt 3 ex. Den totala mängden vårfynd i Blekinge inräknat årets fåglar uppgår nu till fyra. 1 ad. str. O Sturkö, Karlskrona k:n 13.5 (Anders Blomdahl, Fredrik Lennartsson, Anders Adolfsson), 1 ad. str. NO Utlängan 15.5 (Lars-Gunnar Lundquist) samt 1 ad. Torhamns udde 29.10 (Anders Blomdahl, Fredrik Lennartsson, Tony Svensson).

Sm: 1 ad. str. Händelöphuvud, Västervik k:n 2.10 (*Magnus Kasselstrand m.fl.).

Öl: Totalt 2 ex. 1 ad. str. S Kapelludden, Borgholm 3.10 (Tobias Berger m.fl.) och 1 ex. Köpingsviken, Köping s:n 17–22.10 (Tobias Berger, Bosse Carlsson, Anders Petersson m.fl.).

Gd: Förstafynd för Gotland. 1 ex. Aurriv, Hamra s:n 25.10 (Michael Tholin).

(HENRIK LERNER)

Tabell 4. Antalet exemplar av ljusbukig prutgås respektive svartbukig prutgås 2002–2006.

År	Ljusbukig	Svartbukig
2002	80	13
2003	26	4
2004	28	7
2005	74	3
2006	297	10

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Populationen på Gotland är fortfarande den i särklass viktigaste och utgör merparten av den svenska häckpopulationen. Årets 2 767 par på Gotland är en minskning från föregående års summa på 4 392 par. Förekomsten av räv på några öar har nästan raderat ut häckningen av över tusen par. Minskningen på Gotland har inte motsvarats av någon betydande ökning i något andra rapportområden, vilket innebär att den totala häckpopulationen i landet minskade 2006. Första häckningen i Åsele lappmark.

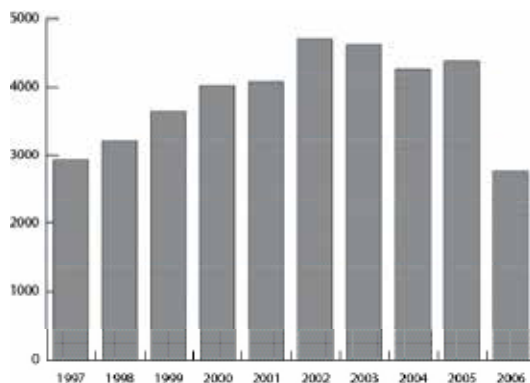
Ås lpm: 2 ad. med 3 pulli Almsjöns utlopp, Almsele 18.7 (Björn Svensson).

(HENRIK LERNER)

FOTO: PER NILSSON

Vitkindad gås *Branta leucopsis*. På grund av rävförekomst minskade antalet par på Gotland kraftigt 2006.

Antal häckande par av vitkindad gås *Branta leucopsis* på Gotland 1997–2006.

Vitkindad gås x fjällgås

Branta leucopsis X *Anser erythropus*

De första fynden hittills från Västergötland och Södermanland.

Sk: 1 ex. str. Kåseberga 11.5 (Sven Splittorff, Nils Kjellén, Lars Råberg m.fl.), 1 ex. str. Hammars backar 13.5 (Olof Jönsson, David Erterius, Janne Dahlén), 5 ex. Lomma 6.8 (Anders Jönsson) och 1 ex. Fredshög 21.10 (Ola Elleström, Nils Kjellén).

Vg: 2 ex. Mulltorp, Dettens naturreservat 27–31.10 (Ulf Lindell, Björn Johansson, Göran Darefelt m.fl.)

Srm: 1 ex. Svanviken – Horns båtvarv, Nyköping 9–27.4 (*Jan Hägg, Kalle Brinell, Nisse Nilsson mfl.). 1 ex. Svanviken, Nyköping 7–9.9 (*Jan Hägg, Kalle Brinell).

Sk: 1 ex. Knösen, Falsterbonäset 14–21.10 (Max Lundberg, David Gustavsson, Erik Tufvesson m.fl.).

(HENRIK LERNER)

Kanadagås *Branta canadensis*

Den tredje respektive fjärde vilda häckningen har skett i Pite lappmark under året. Arten har häckat i lappmarken med ett par sedan 2004 och årets två par bidrar till att arten nu får anses som etablerad. Inplantering av arten i området skedde på 1960-talet.

Öl: Under året sågs troligen den största ansamlingen hittills på Öland med 1 500 rastande exemplar vid Resmo-backen 2.12 (Niclas Eklund, Julia Stigenberg).

FOTO: KRISTER CARLSSON

Rödhalssad gås *Branta ruficollis* tillsammans med vitkindade gäss *Branta leucopsis*, Ottenby (Öl) 9.10 2006.

Gstr: 1 ex. Avan, Gävle k:n 24–26.6 (Mats Westberg, Martin Alexandersson) samt 4 ex. Gävletravet 2–25.8 (Johan Södercrantz, Anders Johansson m.fl.).

Hls: 1 ex. Ålsjön, Söderhamn 20.5 (Anders Johansson m.fl.), 1 ex. Stenö, Söderhamn 28.7 (Mattias Edman, Anna-Maria Eriksson) samt 2 ex. Ålsjön, Söderhamn 13.8 (Marcus Bergström, Martin Alexandersson m.fl.).

(HENRIK LERNER)

Prutgås x vitkindad gås

Branta bernicla x *Branta leucopsis*

Hybridtypen som endast setts i Skåne har sen den upptäcktes 2004 setts årligen. Det är rimligt att anta att årets fågel är en av dem som setts tidigare år.

P lpm: 1 par med 9 ungar Lobblet, Kilisån, Arvidsjaur k:n 18.6–24.7 (Stefan Holmberg) respektive 1 par med 3 ungar Verkströmmen, Arjeplog 22.6 (N Lpl rrk).

(HENRIK LERNER)

Rödhalssad gås *Branta ruficollis* (>282 – 25)

Fynd har i år gjorts apr–maj respektive sep–dec, med flest fynd i maj och oktober. Årets fynd fördelades på landskapen Sk (12–13 individer), Bl (1), Öl (7), Gtl (5–6). I Skåne sågs hela 7 ex. under maj. Alla fynd utgjordes av 1–2 individer. Det skulle innebära en totalsumma på upp till 25 individer. Flest individer på en dag var 4 ex. 13.5 respektive 3.10.

(HENRIK LERNER)

Nilgås *Alopochen aegyptica* (61 – 30)

Andra säkerställda häckningen av arten i landet (den första 1994) och båda häckningarna har skett i Skåne. Under året häckade 1 par vid Bessinge, Långaröd och fick ut 7 ungar (Paul Eric Jönsson m.fl.). Det är svårt att skatta det totala antalet inblandade individer i årets alla observationer, men en skattning är ca 30 ex. Det är att jämföra med förra årets uppskattning om mellan 18–40 ex. Merparten av observationerna under året gjordes i Skåne. Övriga landskap med observationer var Hl (2 ex.), Boh/Gbg (1 ex.) och Vg (1 ex.). Likt föregående år är det troligt att fågeln i Boh/Gbg och Vg var samma individ.

(HENRIK LERNER)

Gravand *Tadorna tadorna*

Lu lpm: 2 ex. i Rapaälvens delta 3.6 (Leif Ryd). Sjunde fyndet i Lu lpm. Senast en obs gjordes i det rapportområdet var år 2000. Arten häckar vid nordnorska kusten och finns alltså regelbundet på nära håll.

(THOMAS STRID)

Amerikansk bläsand *Anas americana*

(59/59 – 2/2)

Två fynd gjordes 2006. Dels ett fynd i Bohuslän som var landskapets första och dels ett fynd i Ångermanland som var landskapets tredje.

Boh: 1 hane Torslandaviken 5–11.7 (*Bo Brinkhoff).

Ång: 1 hane Öfjärden 29–30.4 (*Jonas Konradsson, Torbjörn Johansson, Anna Lindgren).

Tillägg 2005:

Hl: 1 ad. hane str. Morups Tänge och Tylösand 5.4 2005 (Jörgen Fagerblom m.fl. resp. Anders Wirdheim)

Vg: 1 ad. hane Vadboden, Hornborgasjön 26.3–24.4 2005 (Jan Mogol m.fl.)

(THOMAS STRID)

Snatterand *Anas strepera*

Snatterand har de senaste åren haft en positiv utveckling och den fortsätter i år. Ökning sker på befintliga lokaler och det sker även en spridning till nya områden. Bl.a. konstaterades den första häckningen på 140 år i Jönköping. Huvuddelen av beståndet finns i Vg, Nrk, Ög, Srm och Upl. De senaste åren har det setts allt större flockar under hösten.

(HÅKAN LERNEFALK)

Amerikansk kricka *Anas carolinensis* (180 – 12)

Årets tolv ex. är som vanligt hannar och de flesta har setts i april och maj. Ett fynd i juni. Åttonde fyndet för Sörmland, tionde fyndet för Värmland, tredje fyndet i Lycksele lappmark.

Sk: 1 ex. Ingelstorps ängar, Kabusa 11–12.4 (Olof Jönsson, Kaj Svahn). 1 ex. Morfarshamn, Skillinge 16–24.4 (Björn Ander, Jörgen Bernsmo). 1 ex. Hylkan, Brantevik 24–25.4 (Magnus Ullman, Bengt Bengtsson).

Bl: 1 ex. Stora Hammar 12.4 (Anders Adolfsson). 1 ex. Sydudden, Utlängan 23.4–9.5 (Lars-Gunnar Lundquist).

Sm: 1 ex. Väcklinge fågeltorn, Draven 21–24.4 (Stefan Andersson, Bengt Larsson m.fl.).

Hl: 1 ex. Tjolöholm 1.5 (*Erik Hansson).

Vg: 1 ex. Sydmaden, Hullsjön 3–11.4 (Kent Kristenson, Håkan Eliasson, Peter Rönnberg). 1 ex. Vässtorpsviken, Hornborgasjön 21–22.6 (Uno Unger, Stefan Göransson, Göran Nilsson).

Srm: 1 hane Torpestakvarn 30.4 (*Kent Gustafsson, Lennart Wahlén, Jan Hägg).

Upl: 1 ex. Kydingeholm, Stamsjön 13.4 (*Mats Edholm).

FOTO: JOHN LARSEN

Snatterand *Anas strepera* fortsätter att öka i antal och sprida sig i landet.

1 ex. S Foghammar, Alunda 17–18.4 (*Keith Bennett).

1 ex. Kärven 21–23.4 (*Gunnar Danielsson).

Vrm: 1 ex. Björken 2–4.5 (Morgan Johansson, Åke Bergqvist, Erik Mangsbo).

Vb: 1 ex. Degernäsbacken, Umeälvens delta 25–26.4 (*Per-Olof Nilsson, Robert Stenmark, Emmanuel Naudot).

Ly lpm: 1 ex. Gunnarbäcksbron, Gunnarn 6.5 (*Håkan Rune, Bo Åström, Eva Åström).

(HÅKAN LERNEFALK)

Stjärtand *Anas acuta* NT

Mycket få rapporter om häckningar. Det gör det naturligtvis svårt att göra någon bedömning om utvecklingen av beståndet.

Från Götaland finns bara en häckning rappor-

terad – på Öland. Det var även få fynd med indicier på häckning. Lika magert var det i Svealand. Här finns en rapporterad häckning och den var från Uppland. I Götaland och Svealand är stjärtand en sällsynt och oregelbunden häckfågel på de flesta ställen. En mer stabil förekomst tycks endast finnas i Upplands skärgård. Populationen uppskattas till mindre än 20 par (rrk Upl).

Från Norrlands inland finns fler rapporterade häckningar än vanligt – troligen en följd av fler besök i lämpliga områden, snarare än en ökning av beståndet.

(HÅKAN LERNEFALK)

FOTO: GÖSTA REILAND

FOTO: PER SMITTERBERG

Blåvingad ärta *Anas discors*, nedtill tillsammans med ärta *Anas querquedula*, Inre Stockviken (Gtl) 1.5 2006.

Årta *Anas querquedula* VU

Från flera rapportområden rapporteras om ett bra år för årta. Från Västmanland kanske t.o.m. det bästa någonsin (rrk Vstm). I övriga områden tycks beståndet vara ganska så konstant.

P lpm: En häckning (2 ungar) Glommersträsket 3.5–13.9 (Stefan Holmberg).

Första rapporterade häckningen i Pite lappmark.

(HÅKAN LERNEFALK)

Blåvingad ärta *Anas discors* (22/23 – 1/1)

Gtl: 1 hanne Inre Stockviken 30.4–4.5 (F) (*Paul Elfström, Gösta Reiland, Lars Brolund, Per Smitterberg m.fl.).

Tillägg 2003:

Öl: 1 ad. hanne i eklipsdräkt str. S Segerstads fyr 10.9 (*Cecilia Johansson, Christian Cederroth).

Flertalet ses i april–maj när de sträcker norrut genom Sverige. Sannolikt har majoriteten anlänt till Europa västerifrån föregående höst. Fyndbilden är väl utspridd med observationer i 13 olika landskap, varav tre i Norrland. Ölandsfågeln utgör det tredje höstfyndet (alla från september) och den första som noterats på direkt sträck. Relativt stor och rent vit fläck innanför det blå vingfältet visar att fågeln var en adult hanne. Kanelårta kan uteslutas då den är förhållandevis rödbrun även i eklipsdräkt. Att blåvingad ärta verkligen besitter förmågan att uppträda spontant hos oss visas av återfynd från Danmark 1972 av en fågel som pullmärkts i Kanada (Bønløkke m.fl. 2006), samt liknade återfynd från Storbritannien. T.o.m. 2005 finns 16 fynd av 18 ex. från Danmark.

(NILS KJELLÉN)

Skedand *Anas clypeata* NT

Häckningar/möjliga häckningar finns rapporterade från södra och mellersta Sverige samt från Norrlandskusten. I inre Norrland rapporteras två häckningar i Glommersträsk P lpm. Några större förändringar i beståndet har inte rapporterats, utan det bedöms vara relativt stabilt. Sjätte fyndet i Åsele lappmark.

Ås lpm: 1 hanne Stalon, Vilhelmina 10.5 (Tommy Magnusson.)

(HÅKAN LERNEFALK)

Rödhuwad dykand *Netta rufina*

Elva fynd under året är fler än på många år. Under 2000-talet har det i genomsnitt setts 3 ex. per år. Fynden på Gotland bedöms som två olika hannar.

Sk: 1hona str. O Käseberga 29.3 (Hans Larsson). 1 hanne Silväkratornet, Krankesjön 5.7 (Michael Averland).

Bl: 1 hanne Torstävaviken 10.5 (Hampus Lejon).

Sm: 1 ex. Fågeltornet, Landsjön 13–29.10 (*Martin Widén, Per-Eric Svahn, Anders Staaf).

Gtl: 1 hanne Grumpvik 25–28.5 (*Lars Imby). 1 hanne Snäckvik, Vamlingbo 29.5 (Sten Wikström, Ann Wikström). 1 hanne Ringomedammarna 13.6 (Mikael Larsson). 1 hanne Kauparvedammen 13.6 (Michael Tholin, Carl Tholin). 1 hanne Stånga returvattendammar 2.7 (Mikael Larsson).

(HÅKAN LERNEFALK)

Brunand *Aythya ferina* NT

I stort oförändrade förhållanden vad gäller häckningar jämfört med 2005. Viss ökning har rapporterats från Sörmland (rrk Srm). I Västerbotten tycks brunand numera inte längre häcka regelbundet (rrk Vb).

Under hösten ses numera stora flockar. I Hornborgasjön sågs hela 10 500 ex. den 14.10, vilket är det i särklass mesta som noterats i sjön (rrk Vg). Något fåtaligare som rastare i Tåkern än i fjol med en maxsumma som slutade på 12 730 ex. 19.8 (Tåkerns Fältstation).

(HÅKAN LERNEFALK)

FOTO: JOHN LARSEN

Brunanden *Aythya ferina* noterades i rekordstora mängder i Hornborgasjön under hösten.

Ringand *Aythya collaris* (36/36 – 1/1)

Första fyndet av ringand i Pite Lappmark. Enligt obsdagboken i Lamburträsk ska en hane ha setts i sjön redan i juni 2005. Kanske var det samma individ som återkom detta år. Tyvärr är dock inte fyndet från 2005 rapporterat.

P lpm: 1 ad. hane Lamburträsk 21.5–13.8.

(THOMAS STRID)

Vitögd dykand *Aythya nyroca* (53/53 – 1/1)

Ett fynd gjordes av en sträckande fågel i Halland.

HI: 1 ex. str. S Gubbanäsan, Getterön 1.5 (*Ola Wennberg, David Andersson).

(THOMAS STRID)

Bergand *Aythya marila* VU

Från södra Sverige finns häckningar bara rapporterade från Uppland, ca tre par i Björns skärgård (Ulrik Lötberg m.fl.). I övrigt finns en del fynd under häckningstid, men inga direkta indikationer på häckning. Längs Norrlandskusten sker häckningar i Västerbotten och Norrbotten. De flesta finns i Västerbotten, med drygt 100 par. Från fjällkedjan saknas rapporter i stor utsträckning. Uppskattning av beståndet enligt nedan:

DLr: Dalarnas häckande population har tidigare uppskattats till 10–15 par men det är nog i överkant idag.

Hjd: Endast en observation av bergand gjordes i Härjedalen 2006, det är den sämsta siffran på länge, i normala fall görs 3–4 observationer per år. Nästan alla observationer görs i landskapets nordvästra delar.

Jmt: Utifrån de inrapporterade observationerna kan det häckande beståndet uppskattas till ca 15 par fördelat på 10 par kring Storulvån–Ånnsjön (Bunnarsjöarna, Ånnsjön, Ulvåttjärnarna, Lillhammaren) och 5 par i Frostviken vid Hamptjärnen och Leipikvattnet.

S Lpl: En konstaterad häckning.

N Lpl: Endast en säker häckning inrapporterad. Dessutom 9 fynd med låga häckningsindicer i fjällområdet samt totalt 11 fynd nedom fjällen, därav två med häckningskriterium angivet. Lejonparten av N.Lapplands bergandsbestånd finns förstås i fjällen, men hur många häckande par det handlar om är omöjligt att säga så länge som lämpliga häckningslokaler i området bara besöks sporadiskt av skådare.

(HÅKAN LERNEFALK)

Mindre bergand *Aythya affinis* (4/4 – 2/2)

Gtl: 1 ad. hane Lausviken 6–7.7 (*Tord Lantz m.fl.).

Vg: 1 ad. hane Hornborgasjön 8–16.4 (F) (*Bengt Petersson m.fl.).

Fågeln i Hornborgasjön antas vara samma som setts på olika lokaler i Mellansverige sedan 1999. Senast observerades den på samma plats i maj 2005. Med ett kraftigt stigande antal fynd i Västeuropa kanske antalet fynd kommer att omprövas vid en senare utvärdering. På Brittiska öarna hade 86 ex. påträffats t.o.m. 2005 varefter ett kraftigt inflöde ägde rum vintern 2006/2007. Gotlandsfågeln är den första i detta landskap, liksom det första sommarfyndet.

(NILS KJELLÉN)

Ejder *Somateria mollissima*

Dsl: 1 hona med 4 pulli Kräklingarna, Mellerud 15.6 (Kurt Gustavsson, Göte Eriksson, Nils Gunnar Olsson). Första häckningen i Dalsland och kanske även i Väneren.

Ejder har häckat vid enstaka tillfällen i inlandet bl.a. i Vättern (*Svensk Fågelatlas*).

(HÅKAN LERNEFALK)

Praktejder *Somateria spectabilis*

Totalt ca 80 ex. under året är något bättre än förra årets 61 ex. Det är dock fortfarande en mycket låg summa. Förutom under 2005 har det setts fler än 100 ex. per år sedan början på 1990-talet.

(HÅKAN LERNEFALK)

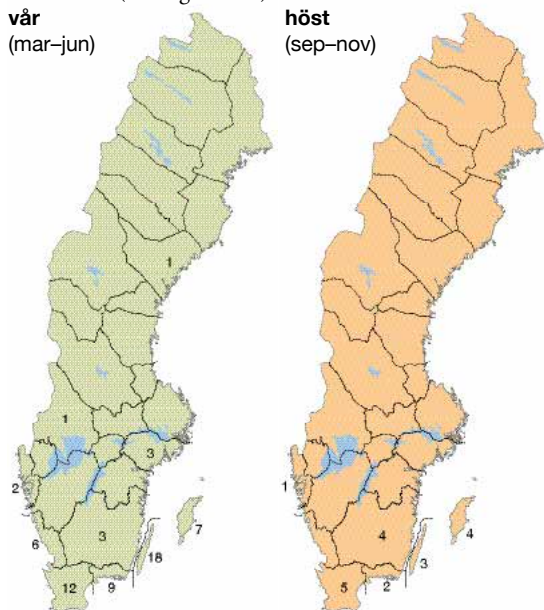
Alförrädare *Polysticta stelleri*

Sedan 2000 har antalet fynd stadigt minskat för att förra året nå en bottennotering på endast 22 ex. Trenden bröts förhoppningsvis i år då ca 50 ex. sågs. Det gör året till ett av de bättre sedan 1990-talet. Tre flockar förtjänar omnämnande:

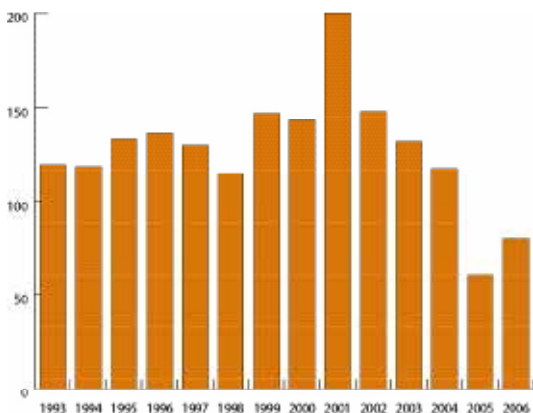
Gtl: 9 ex. (5 hannar och 4 honor) Ronehamn 27.1 (Per Smitterberg) och 5 ex. (2 hannar och 3 honor) Närsholmen 28.1 (Bo Fagerström).

vår
(mar–jun)

höst
(sep–nov)

Praktejder *Somateria spectabilis* i Sverige 2006, antal ex. fördelade på vår och höst.

Fynd av pratiquejder *Somateria spectabilis* i Sverige 1993–2006.

Upl: 9 honf. rast. Skatudden 8.4 (Bengt Säfström m.fl.).

(HÅKAN LERNEFALK)

Amerikansk sjöorre *Melanitta americana*

(8/8 – 2/2)

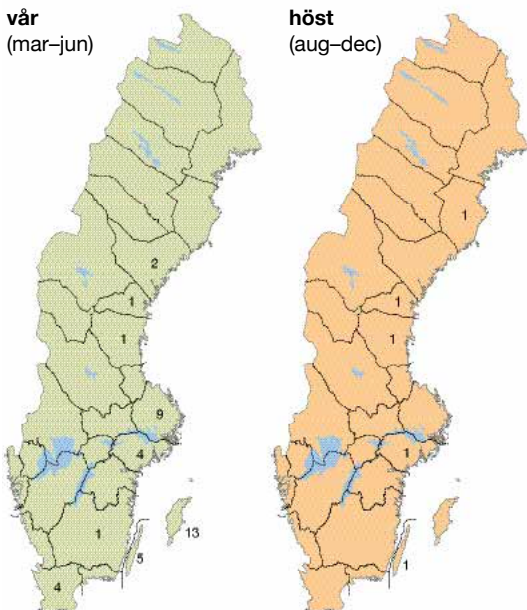
Sk: 1 hanne rast., senare str. O, Kåseberga hamn 4.5 (F) (*Sven Splittorff, Sven Svensson m.fl.).

Hl: 1 ad. hanne str. S Getterön – Falkenbergs reningsverk 27.4 (*David Andersson, Lasse Olsson, Joakim Hagström m.fl.).

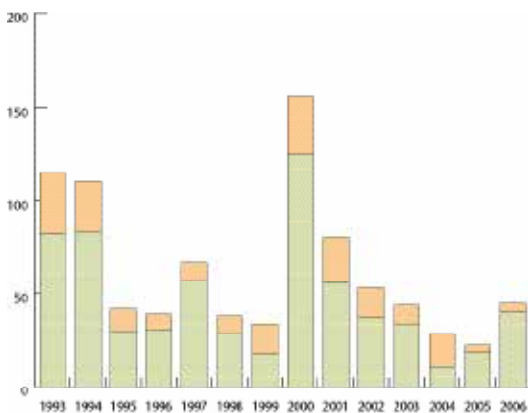
Bedöms som två olika individer. Efter upptäckten vid Getterön kunde denna fågel, tack vare larmsystemet, följas från flera lokaler ner till Falkenberg. Fler-talet har endast setts sträckande och skånefågeln är den första som är fotografiskt dokumenterad i vårt land. Antalet fynd i Sverige är förhållandevis högt

vår
(mar–jun)

höst
(aug–dec)

Alförrädare *Polysticta stelleri* i Sverige 2006, antal ex. fördelade på vår och höst.

Fynd av alförrädare *Polysticta stelleri* i Sverige 1993–2006 fördelade på vår (grönt) och höst (orange).

jämfört med andra länder i Nordvästeuropa. Sålunda hade endast 7 ex. noterats i Storbritannien t.o.m. 2005. Såväl där som i Danmark har övervintrande hannar återvänt till samma lokal flera år i sträck, och frågan är hur många individer som egentligen ligger bakom det svenska uppträdandet. Från Danmark finns två tidigare fynd, medan Finlands andra sågs 30 april 2006 (Lindholm m.fl. 2006).

(NILS KJELLÉN)

Vitnackad svärta *Melanitta perspicillata* (72 – 8)

Åtta fynd under året av 7 adulta hannar och 1 honfärgad. De flesta sågs sträcka förbi, men 3 ex. ras-

(*David Andersson, Gert Hermesgård, Lasse Olsson). 1 ad. hanne str. S Fjärehs – Busör 20.5 (*Mikael Käll, Stefan Lagerblad, Göran Snygg). 1 ad. hanne Nidingen 30.5–1.6 (*Anders Magnusson).

Boh: 1 ad. hanne Kråkudden, Hönö 7–10.5 (*Per Björkman).

Vb: 1 ad. hanne rast. Manjaurträsket, Mårdsele 25.5–4.7 (*Erling Stenmark, Joakim Hansson m.fl.).

Tillägg 1994:

Hls: 1 adult hanne Korsholmsudden 14.5 (*Tord Swales, Sam Hallingmark).

(HÅKAN LERNEFALK)

FOTO: LASSE OLSSON

Praktejder *Somateria spectabilis*, hanne sträckande med ejdrar *Somateria mollissima*, Rödsjär (Hl) 15 april 2006.

tade, varav den i Västerbotten blev en långstannare från 25.5 till 4.7. Samtliga under våren och 7 i maj som är den i särklass vanligaste månaden.

Fjärde fyndet för Öland, fjärde fyndet för Gotland, fjärde fyndet för Göteborgsområdet och femte i Bohuslän, fjärde och första inlandsfyndet fyndet i Västerbotten.

Sk: 1 hona str. O Kåseberga hamn, Kåseberga 1.5 (Sven Splittorff).

Öl: 1 ad. hanne str. N Sandviks fiskehamn 10.5 (Tobias Berger).

Gtl: 1 ad. hanne str. N Kronholmens fyr, Kronholmen 13.5 (Per Smitterberg).

Hl: 1 ad. hanne str. S Getterön – Morups Tänge 27.4

Salskrake *Mergus albellus* **NT**

Salskrake häckar i områden som sällan besöks av ornitologer. Det gör det svårt att få en rättvisande bild av beståndets storlek och utveckling. Beståndet bedöms vara stabilt (rrk Vb, Nb, S Lpl och N Lpl).

Både 2004 och 2005 gjordes det observationer vid Tynnelsö i Strängnäs som tydde på häckning. 2006 konstaterades en häckning 3.7 med 7 pull. som höll sig i närheten av två honfärgade och en hanne på N Tynnelsö, Strängnäs (Yngve Meijer, Markku Kemppe). Den första konstaterade häckningen i Sörmlands rapportområde och den första gången som det konstaterats häckning så långt söder om det ordinarie häckningsområdet (Nb, Vb och Lpl).

(HÅKAN LERNEFALK)

(HÅKAN LERNEFALK)

(THOMAS STRID)

vår-sommar
(mar-aug)

höst-vinter (sep-feb)

FÅGELÅRET 2006

Landskapsvisa fördelning: Sk (20), Bl (3), Öl (4), Gtl (4), Hl (14), Boh (18), Vg (3), Dsl (1), Srm (2), Upl (1), Hls (1), Mpd (1), Ång (1) och Vb (1).

Fem fynd gjordes i Bottniska viken (dvs i Östersjöområdet norr om Ålands hav). Märkligt nog var bara två av dessa från artens normala sträckperioder. Av de tre övriga gjordes ett fynd under midvintern och två under sommaren:

Upl: 1 str. O Örskärs fyr 15.10 (*Martin Irestedt, Mikael Malmaeus).

Hls: 1 ad. Sydosten, Klacksörarna, Söderhamn 28.5 (Robert Lindberg m.fl.).

Mpd: 1 ad. rast. Kanonudden, Åstholmen 6.1 (Victor Tjernberg, Ingrid Tjernberg).

FOTO: BJÖRN MALMHAGEN

Svarträbbad islom *Gavia immer* Himmersundet (Ång) 20.6 2006.

Ång: 1 ad. rast. Himmersundet, Ava havsbud, Nordmaling 20.6 (*Per Lindström, Tommy Magnusson m.fl.).

Vb: 1 2K Korvögern, Holmöarna 16.7 (*Henrik Johansson).

Fem inlandsfynd (av sannolikt 4 ind.), alla från södra delen av Väneren:

Vg: 1 ad so.dr. str. SV Vänersborgsviken 14.9 (Göran Darefelt) och på samma plats 1 1K str. SV 2.10 (Göran Darefelt), 1 1K+ str. SV 16.12 (Ingemar Johansson, Göran Darefelt, Saga Boberg) och 1 1K+ rast. 28.12 (Ingemar Johansson, Göran Darefelt).

Dsl: 1 1K sträckförsök oljehamnen, Frändefors, Vänersborgsviken 29.11 (Ingemar Johansson). Åttonde fyndet i Dsl.

(ANDERS WIRDHEIM)

Viträbbad islom *Gavia adamsii* (ca 1760 – 66)
Totalt 66 ex. (med reservation för dubbelräkningar) är den lägsta årssumman sedan 1999. Landskapsvis fördelas fynden enligt följande: Sk (6), Bl (2), Sm (1), Öl (3), Gtl (10), Hl (25), Boh (3), Vg (1), Dsl (1), Nrk (1), Upl (5), Vstm (1), Gstr (1), Mpd (1) och Vb (6). Som vanligt dominerar vårfynden (47). Allra flest fynd gjordes i Hl, där 23 ex. noterades på vårsträcket. Detta är den högsta vårsumman hittills i Hl, men noteringen saknar alltså motsvarighet i övriga landet där uppträdandet snarare var sparsammare än normalt. I Hl noterades också två dagssummor med vardera 3 ex:

Hl: 3 str. O Södra Mellbystrand 6.5 (Lasse Olsson, Benny Ahlnér m.fl.) och 3 str. S Busör 8.5 (PG Utterfors).

Ett midvinterfynd och två sommarfynd kan nämnas:

Mpd: 1 3K+ Norråkersviken, Tynderö 15.1 (Håkan Sundin).

Gtl: 1 2K str. O Hoburgsklippan 7.6 (Bimbi Ollberg).

Vb: 1 3K str. SV Ostögrundet 28.8 (Emmanuel Naudot).

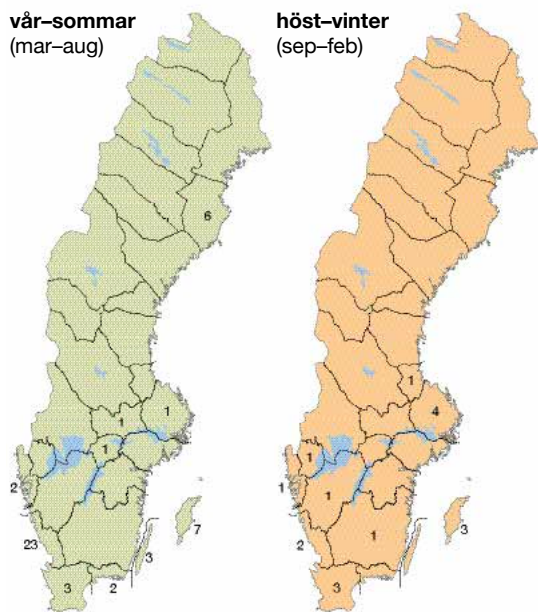
Tre inlandsfynd:

Vg/Dsl: 1 1K+ str. SV Vänersborgsviken 10.12 (Ingemar Johansson, Göran Darefelt). Fågeln sågs från både Dalsland och Västergötland. Femte fyndet i Dsl.

Nrk: 1 ad. rast. Klåvudden, Askersund 5.5 (Peter Gustafson, Stickan Hallemark, Thomas Eriksson m.fl.).

Vstm: 1 ad. rast. Granfjärden, Ängsö 5.5 (*Ralf Lundmark m.fl.).

(ANDERS WIRDHEIM)

Viträbbad islom *Gavia adamsii* i Sverige 2005, antal ex. fördelade på mars–augusti och september–februari.

Ob. islom *Gavia immer/adamsii*

Totalt tolv fynd varav sju under våren och fem under höst/vinter. Inlandsfynden redovisas:

Vg: 1 1K+ sträckförsök Vänersborgsviken 10.12 (Göran Darefelt, Ingemar Johansson).

Nrk: 1 str. V Bondevrak, Segersjö, Örebro 15.4 (Lage Johnson).

Vrm: 1 1K str. S Hults hamn, Kristinehamn 3.12 (Lars-Peter Jansson).

Tillägg 2005:

Dsl: 1 ex. mot O Näs sannar, Mellerud 8.4 (Per Karlsson Linderum).

(ANDERS WIRDHEIM)

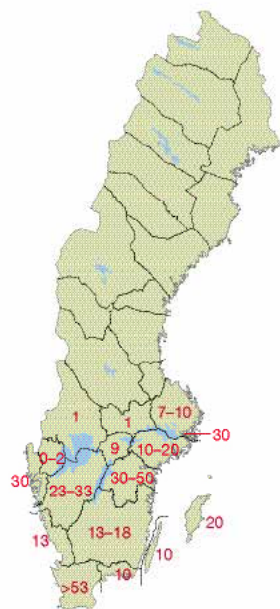
Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Smådoppingens förekomst i Norrland är starkt begränsad. I lappmarkerna gjordes inga fynd alls. Nordgränsen för regelbunden häckning går från Värmland till Uppland. Föregående års häckning i Gästrikland upprepades dessvärre inte.

(THOMAS KARLSSON)

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Gråhakedoppingen har två huvudsakliga utbredningsområden i Sverige dels en nordlig med Västerbotten och Norrbotten som tyngdpunkt, dels Skåne. Där emellan finns arten i varierande omfattning. Tre häckningslokaler utmärker sig med Hornborgasjön som hyste 151–154 par, Tåkern med 53 in-

Antalet rapporterade häckningar av smådopping *Tachybaptus ruficollis* i Sverige 2006. Säkert, misstänkt eller uppskattat antal häckande par.

venterade par och Tavelsjön med 20 rapporterade par, men där man uppskattar att det fanns 35–40 par. Jämfört med Atlasinventeringen (Svensson m.fl. 1999) häckar arten i fler landskap och i större antal, t.ex. Västergötland, Öland, Gotland.

Häckningar:

Sk: Rapporter föreligger från 74 sannolika häckningsplatser (Rrk).

Bl: 1 1K pull. Stensnäs våtmark, Karlshamn 28.7 (Tommy Petersson). Troligen ytterligare två häckningar i landskapet.

HL: 1 häckning Skummeslövsstrand (Martin Åkesson, Örjan Fritz, Anders Widestrand).

Sm: Inga häckningar påvisade (Rrk).

Öl: 1 bo, Norra Bärbykärret, Bärbykärret, Mörbylånga, 2.4–17.5 (Lennart Carlsson, Kurt Holmqvist, Uno Unger m.fl.), 1 bo, Norra dammen, Mörbylånga, 4.4–8. (Mats Wallin, Kjell F Olsson, Jan Graveleij m.fl.), 1 bo, Petgårde träsk, 7.4–11.6 (Oskar Wändell, Patrik Åberg, Leif Bildström m.fl.), 1 bo, Bärbykärret, 17.4–2.7 (Håkan Rune, Oskar Wändell, Patrik Sandgren m.fl.), 1 bo, Långerum, Källa, 27.4–8.7 (Tomas Svensson, Bo Thoror, Bernt Malm m.fl.), 1 bo, Stormaren, Södra Möckleby, 3.5–3.6 (Keith Bennett, Mats Wallin m.fl.), 1 bo, Glabo lilla grund, Glabo, 5.5–19.6 (Daniel Steen), 1 bo, Albrunna kalkbrott, 7.5–14.7 (Oskar Wändell, Ulf Lindell, Mats Wallin m.fl.), 1 bo, Hagelstad, 22.6–31.7 (Bernt Malm, Björn Karlsson, Anders Larsson m.fl.).

Dsl: Ingen häckning.

Vg: I Hornborgasjön häckade 151–154 par, högsta antalet någonsin i sjön (Peder Hedberg Fält). Dessutom misslyckade häckningar vid Agnestadssjön, Falköping (Eric Thorsson m.fl.) och Ranstadsdammarna, Hägum 2.5–3.7 (Kent-Ove Hvass, Martin Oomen, *Göran Nilsson m.fl.).

Ög: Under året genomfördes en inventering i Tåkern och minst 53 par hittades. Utöver detta endast 3 par rapporterade i landskapet men troligen finns arten på fler lokaler (Rrk).

Nrk: 16 häckningsförsök med 8 pulli som resultat är det bästa resultatet i landskapet sedan 2002. 7 häckande par med 3 ungar som resultat i Rysjön ligger i nivå med de senaste årens häckningsresultat (Rrk).

Vstm: 4 lokaler med fynd under häckningstid: 1 ad. Asköviken, V-Barkarö, 23.4–26.7 (Kjetil Jensen m.fl.), 2 ad., bl.a. parning, Fläcksjön, Fläckebo, 20.4–2.6 (Kalle Källebrink m.fl.), 2 ex. Gussjön, Fläckebo, 27.5 (Ulf Broberg), 1 par missl. häckning Noren, Norberg, 22.5–4.6 (Torbjörn Jansson m.fl.).

Vrm: Inga häckningar (Rrk).

Upl: 14 säkra häckningar vid 7 lokaler och 6 möjliga häckningar vid 5 lokaler (Rrk).

DLr: 2 par häckade Bingsjön, Rättvik 31.5–27.8 (Bo Alverfeldt, Mats Björklund, Kalle Bergström m.fl.). Inga rapporter finns dock om häckningarna lyckades (Rrk).

Gstr: Ingen säker häckning konstaterad, men 2 par vid Gruvviken, Storsjön, 5.6–22.7 (Johan Södercrantz).

Dessutom 2 enstaka fynd av par på lokaler under häckningstid: 1 par Näsbyjön, Storvik 4.5 (Björn Jerne), 1 par Hillesjön 22.6 (Tommy Magnusson).

Hls: Ett år med svag rapportering, 6 säkra häckningar och 2 möjliga. Ett fynd vid Innesbyttjärnen är det första med häckningsindikationer i Bollnäs kommun och visar att arten fortsatt sprider sig i landskapet (Rrk).

Mpd: Trolig häckning Gubbråttjärnen, Njurunda, 7–30.5 (Jan Andersson, Bengt Allberg, Ingemar Marklund m.fl.) och 2 ex. sj. Uddarna, Mingen 13–30.5 (Bo Näsström, Bernt Carlsson, Peter Nilsson, Victor Tjernberg).

Ång: Totalt har rapporterats minst 17 häckande eller troligen häckande par noterats på 16 lokaler (Rrk).

Vb: Minst 20 säkra och 9 möjliga häckningar.

Nb: 12 häckningar inklusive ruvande rapporterade är i klass med fjolårets höga notering (Rrk).

Jmt: Inga häckningar rapporterade (Rrk).

Ås lpm: 1 permanent revir Viskasjön – östra, Fredrika, 3.6 (Per-Olof Nilsson) 2 par i lämpl. häckbiotop Viskasjön – västra, Fredrika, 17.7 (Per Hansson),

Ly lpm: 1 par permanent revir Mörttjärn, Malå, 17.5 (Leif Bildström), 1 par ruvande Sägavan, Lycksele, 22.5 (Sven Hyllienmark), 1 par stationärt Umeälven, Hamn 6.7 (Johan Holmgren), 1 par föda åt ungar Umgransele 12.8 (Per Hansson).

P lpm: 1 säker och 1 misstänkt häckning Granudden, Pjesker 30.5 (Stefan Holmberg), 1 par Lambuträsk nat. res. 25.5–14.7 (Carl-Fredrik Ekström, Kjell Granqvist m.fl.), 1 par Glommersträsk Ö, Glommersträsk 13.5–30.7 (Stefan Holmberg, Håkan Rune, Ralf Norberg m.fl.), 4 par med minst 5 1K Västra Ringlet, Arvidsjaur 11.5–5.10 (Stefan Holmberg, Lars Johansson, Anders Gustafsson m.fl.).

Lu lpm: 2 ex. Luspebryggans hpl., Stubba nat. res. 6–23.6 (Håkan Tyrén, Hans Gustafsson, Jan-Olov Johansson m.fl.), minst 4 par med 10 1K Kåikul, 18.5–8.7 (Inger och Roger Stenmark, Robert Stenmark m.fl.).

T lpm: Ingen observation i T lpm, där den är mycket sällsynt (Rrk).

(THOMAS KARLSSON)

Svarthakedopping *Podiceps auritus* **VU**

Svarthakedoppingen häckar oftast i mindre vatten, gärna relativt nyanlagda viltvatten. Utmed kusten från Stockholmsområdet och norrut finns också häckande svarthakar. Något fler häckningar noteras på sträckan Gästrikland till Ångermanland.

Någon klar bild över populationen för svarthakedopping är svår att få dels är rapporteringen ojämn mellan olika år, dels olika inom landet. Utifrån årets rapportering finns inte något att anföra om populationens utveckling.

Häckningar:

Bl: 1 par Tjärö (Anders Balksten) samt 1 par Stora Vambåsa (Ivar Tägtström).

Öl: 7 konstaterade och rapporterade häckningar. Uppges av rrk som bristfälligt rapporterad.

Gtl: Ca 95 par från 24 lokaler. Arten tenderar öka på Gotland (Rrk).

Sm: Från landskapet rapporteras 19 häckningar och 4 troliga.

Vg: 24 säkra och 7 troliga häckningar rapporterade. Dessutom finns rapporter om svarthakar på ytterligare 20 lokaler (Rrk).

Dsl: I år ingen häckning konstaterad (Rrk).

Nrk: 22 säkra häckningar och 4 troliga där Rysjön hyste 7 par och Domarkärret 6 par. Anges som stabil i landskapet (Rrk).

Ög: Rapporter om 60 par under häckningstid från minst 16 lokaler. (Rrk) Vid Rosenkällasjön noterades 28 ad. och 26 pulli 29.6 (Anders Jörneskog).

Srm: Förra året uppskattades antalet häckande par till mellan 60 och 65. Den uppskattningen var troligen alldeles för låg eller också har det varit en kraftig ökning till i år. I år har det rapporterats ca 65 häckningar. Beståndet är nog numera närmare 80 till 90 par (Rrk).

Sthm: Minst 25 ungdular med totalt åtmin. 56 ungar noterades på 12 lokaler, varav 6 (22 ungar) på tre lokaler i Sörmlandsdelen och 9 (34 ungar) i Upplandsdelen på nio lokaler. I skärgården noterades 2 säkra och 2 sannolika häckningar.

Vrm: 9 sannolika och 2 säkra häckningar vid totalt 4 häckningsplatser (Rrk).

Vstm: 17 häckningar eller troliga häckningar (Rrk).

Upl: 36 säkra häckningar och 35 möjliga häckningar (Rrk). Flest häckande vid Jönbolssjön, Almunge 19.4–25.8 (Pekka Westin m.fl.). Fler viltvatten i området gör att beståndet antas ha ökat. Uppskattas till ca 100 par.

Dlr: 1 par Vasstjärn och 1 par Vassjön, Borlänge. I övrigt finns flera observationer av enstaka fåglar och par i lämpliga häckningsbiotoper, dock utan att häckning konstaterats. 1996 uppskattades det häckande beståndet till mellan 15 och 20 par (Höjtjärnsområdet exkluderat). Idag är antalet antagligen mindre (Rrk).

Gstr: Från landskapet rapporteras 26 par utmed kusten. I inlandsmiljö 3 lokaler inom Gävle kommun med 9 par (Rrk).

Hls: I inlandet noterades 29 par och vid kusten 18 par (Stefan Persson). Populationen i kustlandskapet ökar.

Mpd: 10-talet par observerades i Sticksjön men inga lyckade häckningar har rapporterats. 2005 års uppskattning av häckbeståndet (ca 30 par) gäller fortfarande (Rrk).

Hjd: Två säkra häckningar. Ett par i Dravagen resp. Väster långtjärn i Storsjö. Dessutom var det 2 par i Stensloken, Älvros som hade parningsbeteende. (Göran Stensten)

Ång: Häckningar eller troliga häckningar har noterats på 42 lokaler med minst 80 par. Av dessa noterades 6 troliga häckningar vid 3 lokaler utmed kusten. Eftersom detta är spontanrapportering så är antalet lokaler och par säkerligen betydligt fler och någon minskning i beståndet kan inte anas.

Vb: 25 säkra och troliga häckningar vid 15 lokaler. Beståndet är stabilt på denna nivå under 2000-talet (Rrk).

Nb: 4 konstaterade häckningar är bästa resultatet på flera år. Antalet häckande par i landskapet bedöms vara 10–20, och de residerar till största delen i de näringsrika slättsjöarna (Rrk).

Jmt: Beståndet uppskattas till 31 par på 16 lokaler, vilket är ganska likt uppskattningen från 2004 då det beräknades till 30 par på 13 lokaler. Lokalerna med möjliga eller troliga häckningar är Ändsjön (5 par), Änn-sjön (3), Nälidsjön, Änge (1), Nälidsjön, Näliden (1), Näset (1), Tysjöarna (1), Lilltjärn, Ånn (1), Storflon, Ånn (1), Vikbroviken Hällsjön (1), Trolltjärn (6), Mellsjön (2), Rannåstjärn (1), Lavsjön (2), Almåsatjärn (1), Lill-sjön (1), Funnåstjärn (3). Mörkertalet är ganska stort, det verkliga antalet häckande par i landskapet bör vara minst det dubbla (Rrk).

Ås lpm: 2 häckningar. Sjätte respektive sjunde konstaterade häckningarna i området (Rrk).

Ly lpm: 5 säkra häckningar (Rrk).

P lpm: 6 pull Glommersträsket V, Glommersträsk, där maximalt 15 adulta sågs 5.5–8.8 (Stefan Holmberg, Leif Bildström, Lars Johansson m.fl.).

Lu lpm: 1 häckning Ahvenjärvi O Hakkas 12.6–20.7 (Fredrik Hellström, Andreas Livbom m.fl.).

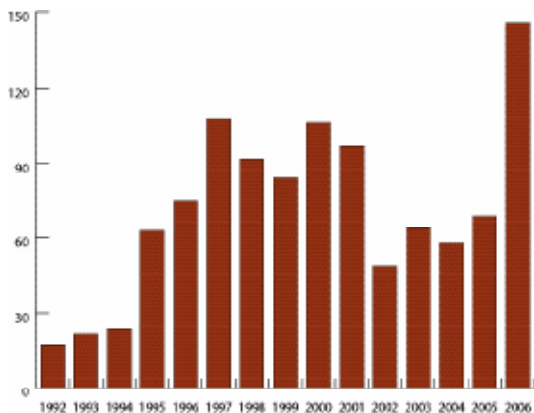
T lpm: 4 rapporterade häckningar

Beståndet uppskattas till 50–100 par i tre nordligaste lappmarkerna med det starkaste fästet i Torne lappmark (Rrk).

(THOMAS KARLSSON)

Svarthalsad dopping *Podiceps nigricollis* **VU**

Häckningsfynden visar samma bild som på senare år. Nästan alla häckningar äger rum vid Hornborgasjön. Populationen följs där på ett utomordentligt sätt. Den svarthalsade doppingen verkar inte ha tagit skada av sjöns restaurering, tvärtom. Om något händer i sjöns ekologi som slår ut populationen, försvinner i princip den svenska populationen i sin

Minsta antalet konstaterat häckande svarthalsade doppingar i Sverige 1992–2006.

helhet. Utöver Hornborgasjön fanns en misstänkt häckning i Skåne.

Övriga fynd har samma bild som tidigare år med ett större antal observationer från lokaler runt Hornborgasjön och från Skåne där arten tidigare häckat mer regelbundet.

Häckningar:

Sk: En misstänkt häckning vid Höja utanför Ängelholm (Rrk).

Sm: Ingen häckning vid Draven i år (Rrk).

Vg: Från Hornborgasjön rapporteras om hela 146 bo, fördelat på fem kolonier. Totalt konstaterades 110 kul-lar (Peder Hedberg Fält). Populationsstorleken i paritet med åren 1997–2001 och har alltså repat sig.

Övriga fynd:

Sk: 17 ex. under vårsträcket fram till 11.6 och 8 ex. under augusti. Totalt 15 fynd gällande 25 individer enligt följande. 1 ex. Trelleborgs hamn, 16.4 (Kerstin Svalin). 2 ex. Silvåkratornet, Krankesjön, 20–22.4 (Stefan Magnusson, Per Blom, Mattias Ullman). 2 ex. Finjasjön, 20.4 (Rolf Holm, Sture Persson). 2 ad. rast. Höja boställe, Ängelholm 23.4–24.5 (Henrik Ehrenberg, Henrik Johansson). 3 ex. Hjälm-sjön, Örkelljunga 27.4 (Björn Herrlund, Patric Carlsson). 1 ex. Östra Näsbyholm, 9.5 (Richard Bergendahl), 1 ex. Västra Ringsjön, 13–17.5 (Lars Lundquist, Nils Kjellén), 2 ex. Silvåkratornet, Krankesjön, 16–21.5 (Inga Olofsson, Per Anders Bertilsson, Hans-Åke Gustavsson m.fl.). 4 ex. Silvåkratornet, Krankesjön, 17.5 (Per Lagerås, Tor Hjelmér, Max Lundberg m.fl.), 1 ex. Äskebäskan, Vombs fure, 11.6 (Dan Hammarlund, Elisabet Hammarlund). 4 1K Stavstensudden, 31.7–11.8 (Mattias Ullman, Hans-Åke Gustavsson, Kerstin Svalin m.fl.). 1 ad. Ravlunda skjut-fält, 3.8 (Jörgen Agerskov). 1 ad. Nabben, Falsterbonäset 11.8 (Ola Elleström). 1 1K rast. Alnarp – Spillepeng 19.8–5.9 (Fredrik Hansson, Kenneth Bengtsson). 1 1K Havgårdssjön, 19.8 (Tommy Holmgren).

Sm: 1 ex. Madkroken 25.4 (Thomas Hultquist). 2 ex. i Draven, Gislaved 26.4–13.5 (Hans Mollberg, Stefan Andersson, Erik Larsson m.fl.) och 2 ex. i Vallsjön Näs-sjö/Sävsjö 14–18.9 (Ingemar Hedtjärn, Martin Heinrich, Douglas Gustafsson m.fl.).

Öl: 1 ad. Hornsudden, Högby s:n 23.4 (Björn Karlsson, Tobias Berger, Bo Thoor). Denna svarthalsade dopping är den 26:e på Öland och den tredje under 2000-talet.

Hl: 2 ad. rast. Lerjan, Galtabäck, 23.4 (Lasse Olsson, Johan Frölinghaus, Stefan Hage m.fl.), 2 ad. rast. Lång-näsviken, Grötvik, 25.4 (Roger Jonasson, Anders Wirdheim, Joakim Hagström), 1 rast. 5:e vik, Getterön, 25.4 (Andy Hultberg m.fl.), 2 ad. rast. Gubbanäsan, Getterön, 27.4 (David Andersson, Andy Hultberg m.fl.), 3 rast. Tjolöholm, 2.5 (Anders Ingmår m.fl.), 1 2K+ Mellbystrand, 5.5 (Anders Wirdheim, Tommy Ekmark, Magnus Göransson), 1 ad. rast. Trönninge ängar, 1–3.7 (Joakim Lindblom m.fl.), 1 1K rast. Skälvik, Villshärad, 13–28.8 (*PG Utterfors m.fl.), 1 Lynga, Morup,

13.9–1.10 (Magnus Andersson m.fl.), 1 1K Lisered, Morup, 11.10 (Magnus Andersson), 1 rast. Utteros, Tvååker, 15–19.10 (*Ola Ejdrén, Tommy Magnusson, Johan Södercrantz m.fl.)

Boh: 3 ad. Torslandaviken 6.5 (*Kåre Ström mfl). En fågel (ad) låg i Kalvöfjorden, Orust, under aug-sept. 2 fåglar, (ad+1k), sågs 6.9. (Torbjörn Jansson). Sammanlagt är nu 22 fynd av 43 fåglar gjorda i Bohuslän.

Dsl: 1 Bäckefors, Bengtsfors k:n, 24.4. Detta ex. hittades bredvid vägen inne i Bäckefors och släpptes samma dag i Flatetjärn, Årtemark (Lena Appelgren, Kent-Åke Gustavsson). Tredje fyndet för Dalsland.

Vg: 1 rast. Skalle, Sparsör, 10.4 (Niklas Tellbe, Lars E Andersson, Bengt Svednert m.fl.), 1 par Södra brottet, Skövde, 22.4 (Henrik Pihlemark), som mest 3 ad. 22.4–2.5 Sjötorpasjön, Falköping (Magnus Hallgren, Andreas Gustafsson, Ulla Carlsson m.fl.), 2 ex. Vänersborgsviken, 26.4 (Göran Darefelt), 1 par Södra Säm, Sämsjön, Vegby, Ulricehamn, 1–2.5 (Jan Andersson, Örjan Wennman, Jörgen Larsson m.fl.), 3 ex. Vänersborgsviken, 2.5 (Göran Darefelt, Thomas Bernhards-son), 1 ad. rast. Hullsjön, 22.8 (Kent Kristenson m.fl.)

Dlr: 2 ex. Lisselheds badplats, Orsa k:n, 6.5 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén m.fl.) Tredje fyndet för Dalarna.

(THOMAS KARLSSON)

Stormfågel *Fulmarus glacialis*

Efter flera år med tämligen riklig förekomst var stormfågeln förhållandevis sparsam under 2006. Som exempel kan Sk och Boh tjäna. Under 2005 noterades där 2 247 resp 2 013 ex, vilket skall jämföras med 428 resp 1 140 ex. under 2006. De låga antalen torde bero på att höstvädret inte bjöd på många dagar med hårda västvindar.

(ANDERS WIRDHEIM)

Gulnäbbad lira *Calonectris diomedea* (76 – 2)

Endast två fynd under året, båda under hösten. Detta är lägre än genomsnittet för senare år och kan nog framför allt tillskrivas den varma och blåsfattiga sommaren 2006. Till skillnad från förhållandet hos flertalet andra havsfåglar är den gulnäbbade liras uppträdande i Sverige inte knutet till höststormarna. Fyndstatistiken från 1980 och framåt framgår av figur.

Sk: 1 ex. Kullens fyr, Kullaberg 8.10 2006 (*Karl G Nilsson).

Boh: 1 str. S Sote huvud, Ramsvikslandet 5.9 2006 (Peter Backman).

(ANDERS WIRDHEIM)

Grålira *Puffinus griseus* (ca 2965 – 124)

Totalt rapporterades 124 ex, men i denna summa döljer sig många dubbelräkningar. En grålira rör sig förvisso snabbt och kan under en och samma dag

flyga från norra Boh till Öresund och då bli rapporterad från flera olika landskap. I statistiken betraktas den då som flera ex. Det verkliga antalet är nog omöjligt att uppskatta, men den ovannämnda årssumman kan i viss mån ändå användas för jämförelser eftersom sättet att beräkna antalet varit det samma genom de senaste decennierna.

Samtliga fynd gjordes under hösten, från 3.9 till 31.12, alla utom två längs Västkusten. Månadsvis fördelades fynden på sep (17), okt (71), nov (26) och dec (10) och landskapsvis Sk (34), Hl (50), Boh (37) och Vg (3). Den högsta dagssumman utgjordes av 17 ex. längs norra kusten av Bjärehalvön (Båstad –Hovs hallar) i Sk den 8.10.

FOTO: DAVID ERTERIUS

Grålira *Puffinus griseus*, Nidingen (Hl) 8 oktober 2006.

Fynd utanför Västkusten:

Sk: 1 str. S Nabben, Falsterbonäset 8.10 (Ola Elleström, Nils Kjellén) och möjligen samma individ str. SO Kåseberga hamn Sk 8.10 (Sven Splittorf, Sven Svensson).

(ANDERS WIRDHEIM)

Mindre lira *Puffinus puffinus* (ca 852 – ca 21)

Totalt ca 21 ex. är en förhållandevis låg årssumma. Dessutom sågs nästan hälften av fåglarna under en och samma dag, 23.6. Månadsvis fördelas fynden på maj (2), jun (10), jul (2), aug (2), sep (4) och okt (1) och landskapsvis på Sk (2), Hl (7) och Boh (16). Samtliga fynd redovisas:

Sk: 1 ex. Rönnen, 26.5 (Björn Canbäck) och 1 ex. str.

SV Hovs hallar 5.9 (*Henrik Ehrenberg, Lars Råberg, Mårten Müller).

HI: 1 str. N Träslövsläge – Bua udde 23.5 (Karl-David Arvidsson, Johan Frölinghaus), 1 str. S Glommens sten 22.6 (Joakim Hagström), 3 str. S Fjärehs – Glommen 23.6 (Mikael Käll, Jörgen Fagfors, Anders Kornstedt m.fl.), 1 str. N Nidingen 16.8 (Björn Dellming m.fl.) och 1 str. S Glommens sten 20.9 (Lasse Olsson).

Boh: 1 ex. str. Klädesholmen 23.6 (Henning Svendsen), 9 ex. str. S Kråkudden, Hönö 23.6 (Stefan Svanberg), 2 ex. str. S Otterskär, Nord-Koster 8.7 (Svante Söderholm), 1 ex. str. N Måseskär 16.8 (Magnus Corell), 1 ex. str. N Tjurpannan, Tanum 3.9 (Fredrik Spak), 1 ex. str. S Kråkudden, Hönö 3.9 (Tord Lantz m.fl.) och 1 ex. str. N Måseskär 4.10 (Folke Sjöberg).

(ANDERS WIRDHEIM)

Stormsvala *Hydrobates pelagicus* (149/149 – 5/5)

Sk: 1 ex. Båstad – Hovs hallar – Rönnen – Svanshall, Skälderviken 5–7.9 (*Mats Rellmar, Nick Gräntz, Tomas Svensson m.fl.).

Boh: 1 2K+ ringm. Måseskär 4.8 (Kåre Ström, Aimon Niklasson). 1 2K+ ringm. Måseskär 5.8 (Kåre Ström, Aimon Niklasson). 1 3K+ ringm. Härmanö huvud, Härmanö 18.8 (*Kåre Ström, *Bengt Sjöman) 1 3K+ ringm. Måseskär 1.9 (Kåre Ström, Aimon Niklasson).

Ett numera rätt normalt uppträdande med en fältobservation under hösten och fyra ringmärkta under sensommaren. Fågeln i Skälderviken stannade tre dagar vilket är helt unikt. Individen som ringmärktes på Måseskär 5.8 bar en engelsk ring!

(NILS KJELLÉN)

Klykstjärtad stormsvala *Oceanodroma leucorhoa* (ca 3330 – 33)

Totalt 33 ex. är en låg årssumma. Dessutom döljer sig sannolikt några dubbelräkningar i summan (i form av individer som setts i olika landskap samma dag). Samtliga fynd är från hösten mellan 20.9 och 31.12 och alla gjordes på Västkusten. Månadsvis fördelas de på sep (1), okt (10), nov (6) och dec (16) och landskapsvis på Sk (8), HI (12) och Boh (13). Anledningen till det låga antalet är sannolikt att hösten, bortsett från december, hade stabilt väder med få friktiga blåsdagar.

(ANDERS WIRDHEIM)

Havssula *Morus bassanus*

Liksom 2005 uppträdde havssulan talrikt längs Västkusten under större delen av året. I Boh noterades exempelvis totalt ca 9500 ex. fördelade på jan (7) mar (78), apr (658), maj (1078), jun (36), jul (50), aug (74), sep (1172), okt (4373), nov (1184) och dec (494). Motsvarande fördelning, men med

lägre summor, återfinns även i rapporterna från HI och Sk.

Orsakerna till det markant ökande uppträdandet under våren är oklara. Möjligen har det med födotillgången att göra – havssulorna ses under våren ofta fiska framgångsrikt. Dessutom bör det noteras att arten ökat kraftigt som häckfågel på Brittiska öarna under senare decennier, där det numera häckar drygt 280 000 par (se *British Birds* 98 [2005], sid. 280–294).

(ANDERS WIRDHEIM)

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

I samband med en europeisk räkning genomfördes under året en riksinventering av storskarven i Sverige. En sammanställning visar på knappt 200 kolonier om totalt 45 000 bon. Skarven finns i samtliga kustområden, från Bohuslän till Norrbotten (Pite skärgård). Av de inräknade bona 2006 fanns 33% vid insjöar och 77% längs kusterna. En separat och detaljerad rapport finns på annan plats i *Fågelåret 2006*.

Den senaste totaluppskattning som gjordes gällde 1999, då 25 500 par rapporterades (FÅ 2000).

Under 2006 rapporterades en lätt ökning i antal från flera områden, med Västmanland som undantag. Från Upplands-kusten rapporterades dåliga häckningsresultat.

(LARS LINDELL)

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Antalet fynd har ökat markant längs i stort sett hela Västkusten sedan det i början av 1990-talet upptäcktes att det regelbundet uppehöll sig toppskarvar i norra Bohuslän under vinterhalvåret (se t.ex. *Fågelåret 1992*). Den första säkra häckningen av toppskarv konstaterades i Boh 2004. Denna häckplats kontrollerades inte 2005 eller 2006. Det bör dock noteras att det under 2006 iaktogs ad. toppskarvar i en storskarvskoloni utanför Hallandskusten.

Sk: I området Torekov/Hallands väderö gjordes observationer i stort sett dagligen okt–dec. Minst 12 ex. är inblandade, 4 ad, 3 2K och 5 1K. Dessutom enstaka observationer även vid Kullahalvön. 1 1K Mistluren, Kulaberg 25.10 (Olof Jönsson) är det sydligaste fyndet i landet på många år.

HI: Arten fortsätter sin framgångsrika expansion söderut och ses nu regelbundet ner till området kring Morups Tänge, med Nidingen/Malön och Getteröarkipelagen som huvudsakliga kärnområden. Söder därom sjunker antalet observationer med undantaget Busör, där som mest 3 fåglar var tämligen stationära under hösten.

Under häckningstid gjordes observationer av gamla fåglar i en storskarvkoloni, men ingen häckning konstaterades.

Toppnoteringar: 123 ex. Nidingen 9.10 (Uno Unger, Magnus Unger) och 46 ex. Gubbanäsan, Getterön 24.10 (Johannes Hermundsson, Juho Schellhammer).

Boh: Rekordhöga siffror noterades under samtliga årstider. I oktober fanns det drygt 2000 toppskarvar längs bohuskusten. Tyngdpunkten ligger fortfarande i norra Boh, men ökningen är påtaglig även längre söderut. Häckplatsen från 2004 har inte blivit kontrollerad i år heller.

Vår: 590 ex. Segelskären – Koster och 211 ex. längs kuststräckan Rossö – Tjurpannan 2.2, 210 ex. Väderöarna 21.3 (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund) och 196 ex. Härmanö 16.1 (Lasse Svensson).

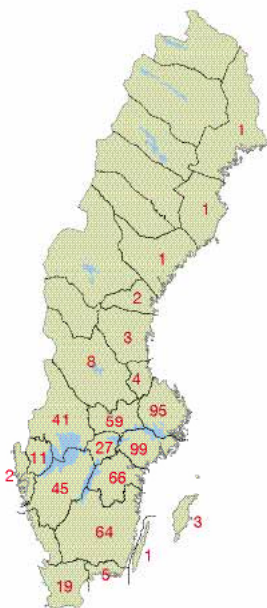
Sommar: 115 ex. Segelskären 26.7, 77 ex. Segelskären 29.7, 221 ex. Segelskären-Koster 10.5, 409 ex. Segelskären-Koster 18.8 (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund).

Höst: 1 485 ex. Segelskären – Koster 3.10, 1 005 ex. Segelskären – Koster 15.10 (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund), 300 ex. Väderöarna 4.10 och 15.10 (Thomas Carlsson, Anders Sennmalm, Hans Elleby), 200 ex. Härmanö 3.11 (Lasse Svensson) och 100 ex. Rörö 28.10 (Magnus Unger m.fl.).

(ANDERS WIRDHEIM)

Rördrom *Botaurus stellaris* NT

År 2006 var ett normalt år med 557 spelande hanner, vilket ligger väl i klass med antalen under perioden 2001 till 2005 som pendlat mellan 516 och 607 ex. (2005). En orsak till nedgången från förra årets toppår är vintern 2005/2006, som var ovan-

Antal spelande rördrommar *Botaurus stellaris* i Sverige 2006.

ligt hård i Mellaneuropa, där en stor del av våra rördrommar anses övervintra. Vid Tåkern noterades vid årliga inventeringar en minskning till 44 sp. hanner från fjolårets 52 ex, vilket enligt rrk Ög "är normalt efter en relativt hård vinter".

Ång: 1 spel. Svedjefjärden 30.5 (Anders Lindström). Det sjätte fyndet i landskapet.

Vb: 1 spel. Bodträsket, Burträsk 18.5–1.6 (Lennart Carlsson, Fredrik Widman, Håkan Engström m.fl.). Fynd nummer 5 i Västerbotten, det första gjordes 1978.

Nb: 1 hörd 6–13.5 Gammelstadsviken. Rimligen samma fågel fanns i Persöfjärden 21.5–4.6 (rrk Norrbotten). Nionde fyndet i Nb.

(FREDRIK FRIBERG)

Natthäger *Nycticorax nycticorax* (26/26 – 1/1)

Sk: 1 3K Glivarpamosse, Vallby 9 juni (Aron Edman, Stellan Amzoll, Magnus Ullman). Fågeln sågs bara sent på kvällen 9 juni och trots ivrigt eftersök dagen efter gick den inte att finna. Skånes femte fynd.

(THOMAS STRID)

Silkeshäger *Egretta garzetta* (107 – 11)

Som vanligt är det svårt att bedöma hur många individer som är inblandade. Summerar man antalet fynd per landskap blir det totalt elva:

Halland (4), Bohuslän (4), Västergötland (2) och Närke (1). Årets fynd ligger väl inom artens normala uppträdande i landet, dvs. med huvuddelen av fynden i maj–juni samt några fynd i augusti–september. Silkeshägern, som blivit en årlig gäst med runt 10 ex. per år, häckar som närmast i Holland och England.

HI: 1 ex. Galtabäcks fågeltorn, Galtabäck 26.5 (*Fredrik Ahlström m.fl.). 2 ex. Bassängen, Getterön 1–9.6 (*Mattias Nilsson). 1 ex. Landabukten 10–11.8 (Andreas Wällberg, Lena Essedahl) och 1 ex. Galtabäcks hamn, Galtabäck 12.8 (*Fredrik Ahlström, Stefan Johansson).

Boh: 1 ex. Mollön, Herrestad 1.5 (Tobias Källqvist, Tommy Ek, Lars Gustafssonmfl). 1 ex. Hunnebo lera, Hunnebostrand 22–25.5 (Sverker Thoreson, Ingemar Åhlund, Thomas Ring mfl). 1 ex. Vadet, Härmanö 7.7–1.8 (*Hans Flyman, Stefan Oscarsson, Martin Samuelsson mfl). 1 ex. Breviks kile – Ödsmåls kile – Kristiansborg, Lycke 6–8.9 (*Per Undeland, Peter Strandvik, Tommy Magnusson, Jonas Sölsnaes). Totalt har härmed 14 fynd gjorts i Boh.

Vg: 1 ex. sträckande mot N Långgrund, Yttre Åsunden Ulricehamn 27.4 (Anders Karlsson). 1 ex. Sjötorpsjön, Falköping 2.5 (Sven Olof Gren, Ingemar Nilsson, Åke Abrahamsson). 1 ex. Vassbotten 21.6 (Göran Darefelt, Fredrik Lång, Bo Kumlin). Nionde och tionde fyndet i landskapet (inkl Gbg-omr). Fynden vid Långgrund och Sjötorpsjön bedöms vara samma individ.

Nrk: 1 ex. Ormestaängarna, Oset 11.5 (*Håkan Carlestam, *Kjell Brandin). Tredje fyndet för Närke.

Tillägg 2005:

Sk: 1 ex. observerades vid Bulls mosse 21–22.5 (Kent Ivarsson, Mattias Olsson). Troligtvis samma individ som sågs vid Sandön 20.5 och i Foteviken på eftermiddagen 22.5. Därmed påverkas ej antalet fynd i Sverige.

(THOMAS STRID)

Ägretthäger *Egretta alba* (328 – 25)

Antalet ägretthägar som observeras i Sverige ökar år från år. Som vanligt är det mycket svårbedömt hur många fynd som gjorts men om vi summerar minimiantalet fynd från respektive landskap får vi totalt 25: Skåne (10), Bl (1), Sm (2), Öl (3), Gtl (4), Hl (1), Vg (2), Srm (1) och Mpd (1). Detta är således verkligen en art på fortsatt frammarsch.

Sk: 1 ex. Vombs by 25.4 (Lars G R Nilsson). 1 ex. Björkesåkrasjön 1.5 (Tommy Holmgren). 1 ex. Krankesjön 10.5 (Olof Persson). 2 ex. Tosteberga bodar 13–15.5 (Fredrik Ahlström). 1 ex. str. S Väg 100, Foteviken 27.5 (Claes Larsson). 1 ex. Brogårdå våtmark, Bjuv, 28.5 (Lars Karlsson). 1 ad. Kvarnäsaviken, Hammarsjön 2-5.6 (*Jan Pettersson, Ulf Jungbeck m.fl.). 1 ex. Ängstorpssdammen, Revingefältet 14–18.6 (Johan Gehrich, Henrik Pihlemark, Peter Salmon m.fl.). 3 ex. str. SV Rinkaby skjutfält 26.9 kl 08:00 (Roine Strandberg) för att några timmar senare upptäckas vid Gyeholmen, Ljunghusen (Bo och Johan Kumlin, Kent Andersson m.fl.). Där stannade 1 ex. till 28.9 (Mattias Ullman, Jan Linder m.fl.). De andra två sågs sträcka på låg höjd mot norr i Almåsa 27.9 (Roy Blad).

Förvisso kan en del av fynden vara samma fåglar som rör sig runt i landskapet men ett mycket bra år för arten, en rimlig bedömning 10 ex. Rekord! (Rrk Skåne)

Bl: 1 ex. Lindö udde 22.4 (Anders Blomdahl, Anders Adolfsson, Jörgen Pisch).

Sm: 1 ex. Draven 6.5 (Stefan Andersson, Bengt Larsson, Sven Johansson, Mats Eriksson). 1 ad Djurle myr, Lidhemssjön 20-22.5 (Staffan Morander* m.fl.). 1 ex. Färjansö, Vidöstern 25.6 (Kent Öhrn m.fl.).

Öl: 1 ex. Mellby, Segerstad s:n 23.4 (gm Christian Cederroth). 1 ex. Västerstadsviken 19–20.5 (Hasse Andersson, Magnus Kasselstrand m.fl.). 1 ex. Mörbylånga 20.5 (Kjell Sahlberg). 1 ex. str. Skärlov 14.10 (Per Henningsson, Magnus Hallgren m.fl.).

Detta är sjunde året i rad med ägretthäger på Öland. Fåglarna vid Mörbylånga och Västerstadsviken är högst troligen samma individ. Det är dock svårare att avgöra om aprilfågeln vid Mellby är samma individ som den som observerades i maj månad.

Gtl: 1 ex. Paviken 20.4 (Sivert Söderlund, Tuomo Kolehmainen). 1 ex. Hallfreda 27.4 (Lars Brolund). 1 ex. str. NO Skoge 29.4 (Gösta Reiland). 1 ex. rast. Stockviken 29.4–8.5 (Karl-Gustav Sjölund, Jörgen Petersson, Sivert Söderlund). 1 ex. Fidenäsviken 1.5 (Jörgen Peters-

son, Mikael Wänskä). 1 ex. Kronvalds 4.5 (*Erik Karlsson). 1 2K+ rast. Fidenäs 5.5 (Bimbi Ollberg). 1 ex. Inre Stockviken, Stockviken 25.5-26.5 (Lars Imby, Ulf Hultinger, Håkan Sterner). 1 ex. Burgsviken östsidan 10.10 (Per Smitterberg). Totalt bedöms antalet fynd till minst fyra (Rrk Gotland).

Hl: 1 ex. Lagaoset, Laholm 24.6 (Lars-Olof Sandberg).

Vg: 1 ad. Sätunamaden, Hornborgasjön 8–14.4 (Fredrik Andersson, Uno Unger, Kent-Ove Hvass). 1 ad. Sandbetet, Dettarns naturreservat 1.5 (Bo Kumlin).

Srm: 1 ex. Skåraområdet – Labro ängar 12–13.5 (*Andreas Grabs, Per Flodin, Ulf Widemo).

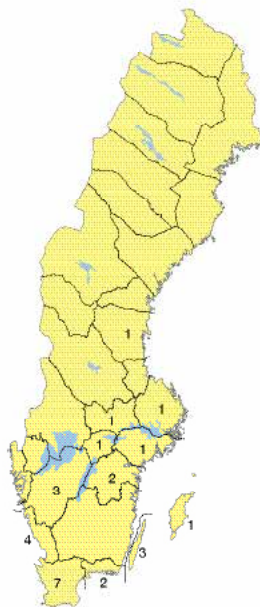
Mpd: 1 ad. rast. Hörningsholm, Alnö 3.5 (Hans-Erik Persson). Landskapets tredje fynd.

(THOMAS STRID)

Svart stork *Ciconia nigra* (ca 656 – 12/12) **RE**

Glädjande nog gjordes betydligt fler fynd under året än de senaste åren. Framförallt på Öland gjordes det gott om observationer, men Rrk Öland är försiktiga i sin bedömning av antalet inblandade individer och bedömer att det var två adulta samt en juvenil. I Skåne gjordes åtta fynd och här har man från Rrk Skånes sida valt att bedöma det som sju exemplar. Från övriga landet är det dessvärre beklagligt få, med ett fynd vardera i Småland respektive Västergötland. Fyndet av en juvenil fågel på Öland under sensommar gör det lockande att tro att det genomförts en häckning, men det är kanske, trots allt, troligare att den kommit från andra sidan Östersjön.

Sk: 1 ex. Tomelilla 16.5 (Skånes Rapportkommitté), 1 ex. Bassköp, Nävlingeåsen 26.5 (Ulf Jungbeck), 1 ex. Dal-

Antal vita storkar *Ciconia ciconia* i Sverige 2006.

by 30.5 (Bertil Svensson), 1 ex. Friseboda 10.6 (Gunnar Gunnarsson), 1 ex. Lillaskog, Vinslöv 14.7 (Cay Åkeson), 1 ex. Tågra 24.7 (Thomas Lindblad) och troligtvis samma individ Fyledalen 5.8 (gm Sven Splittorff) samt 1 ex. Bjävröd, Södra Rörum 13.9 (Ingrid Svensson).

Sm: 1 ex. Bottorps hamn, Bottorp 3.6 (Svante Forsberg).

Öl: 1 ex. Hornsjön – Ölands norra udde – Södviken 25.5–3.6 (Anders Johansson, Torbjörn Johansson, Martin Alexandersson), 1 ex. Knisa mosse 2.6 (Yngve Meijer, Markku Kemppi), 1 ex. Södra utmossen 2.6 (Rolf Andersson), 2 ex. Hornsjön 16.6 (Anders Lundquist), 1 ex. Södra Bäck 16.6 (Tobias Berger), 1 ex. str. Penåsa – Dröstorpsmossen – Frösslunda 24–30.6 (Bengt Sjösten, Mats Henriksson), 1 ex. str. N Solberga Södra alvar 2–4.7 (Magnus Hallgren, Tommy Knutsson), 2 ex. Ås vandrarhem, Ottenby 9.7 (Anders Sandström), 2 ex.

FOTO: KRISTER CARLSSON

Skedstork *Platalea leucorodia* 3K, Landgrens holme, Falsterbonäset (Sk) 4 juni 2006.

Södra Sandby 10.7 (Björn Klevemark), 1 ex. Ås kyrka, Näsby 12.7 (Mattias Ullman, Mats Henriksson), 1 ex. Södra Kvinneby 20.7 (Lars Andersson), 2 ex. Össby – Näsby – Ottenby 26–31.7 (Ulf Hanje, Douglas Gustafsson) och 1 1K Mellersta Lunden, Ottenby 27–31.8 (Anders Waldenström).

Vg: 1 ex. Sjöryd, Dettern 25.6 (Göran Darefelt).

(GÖRAN DAREFELT)

Vit stork *Ciconia ciconia* **RE**

Summan av de publicerade fynden ger 42 vita storkar. Två av dessa var projektstorkar från Skåne som sågs i Halland, en i mars och en i slutet av juni.

Ett försök till bedömning av antalet vilda storkar

som sågs i Sverige år 2006 stannar på 27 ex. Det är liksom föregående år ett lågt antal. Skattningen grundar sig huvudsakligen på obsar av fåglar som varit omärkta eller märkta utomlands samt sommarstorkar sedda norr om Skåne. Det finns risk för att rörliga fåglar har dubbelräknats.

(BERTIL JOHANSSON)

Bronsibis *Plegadis falcinellus* (29/31 – 1/1)

Sk: Ett sågs vid Falsterbo fyr 14 oktober (Ola Elleström, Bengt Grandin m.fl.) och samma fågel upptäcktes lite senare samma dag vid Vellinge ängar (Joakim Kling m.fl.). Årets fynd ligger inom artens tidigare fyndbild i Sverige, det vill säga höstfynden dominerar.

FOTO: TOMMY HOLMGREN

Bronsibis *Plegadis falcinellus* 1K, Vellinge ängar (Sk) 14 oktober 2006.

Tillägg 1999:

Sm: 1 adult förbiflygande Kalmar dämlämma, Kalmar 3.10 1999 kl. 14:55–15:15 (*Anders Törnberg).

Fågeln från 1999 är samma individ som sågs på Öland tidigare på dagen. Dock har inte denna observation i Småland tidigare publicerats. Eftersom det är samma fågel som sågs på Öland ändras inte fyndstatistiken för Sverige som helhet.

(THOMAS STRID)

Skedstork *Platalea leucorodia* (71/46 – 3/3)

Totalt tre fynd under ett och samma år är ett högt antal. Alla årets fynd gjordes under våren. Aprilfynd är dock ovanligt.

Vi kan förhoppningsvis framöver förvänta oss allt fler fynd av denna exotiska art som sedan 1996 åter häckar i Danmark. År 2004 häckade hela 22 par i vårt grannland (Rrk Boh).

Sk: 1 ad. Farhult 17–18.4 (*Rolf Helmersson m.fl.). 1 3K Landgrens Holme, Falsterbonäset 27.5–5.6 (*Stefan Hage m.fl.).

Boh: 1 3K Tofta kile 26–29.5 (*Peter Hvass m.fl.). Bohuslans andra fynd.

(THOMAS STRID)

Brun glada *Milvus migrans*

Ett par gjorde ett misslyckat häckningsförsök i Västmanland; bl.a. iaktogs bobesök och parning under ett stort antal observationer under perioden 16.4–9.6. I Halland gjordes ett häckningsförsök med en röd glada. En trolig häckning genomfördes även i Norrbotten, och en bedömning av rrk Nb är att arten häckar med ett till tre par i landskapet.

HI: 1 ad. genomförde häckningsförsök med röd glada i trakten av Falkenberg (rrk HI).

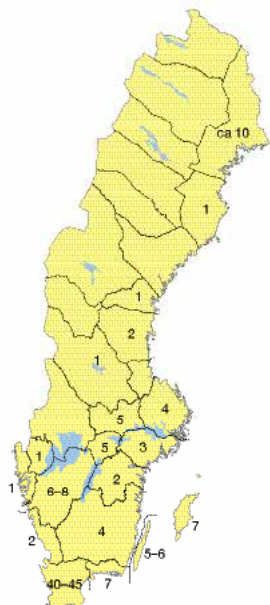
Vstm: 2 ad. i par besöker bebott bo juni 2006 (rrk Vstm).

Nb: 2 (1 ad. + 1 1K) Vargviken, Fårön, Piteå 19.8 (Peter Nilsson).

Tillägg 2005:

Ås lpm: 1 ex. Mårdsjö, Dorotea 14.5 (Lars Bruks). Andra fyndet i Åsele lappmark.

(JOHAN SÖDERCRANTZ)

Antal bruna glador *Milvus milvus* i Sverige 2006.

Röd glada *Milvus milvus*

Antalet utsträckande i Falsterbo summerades till 1 931, nära fjolårets rekordsumma (2 162 ex.) och den 11.10 sträckte hela 505 glador (Nils Kjellén, Ola Elleström). Beståndet skattades till 1 600 par 2005 och inget tyder egentligen på att ökningstakten minskar även om häckningsresultatet inte längre följs upp. I Danmark är röda gladan fortfarande förvånansvärt sällsynt och föremål för ett nystartat räddningsprojekt. År 2005 häckade 37–39 par, vilket utgör den bästa summan på tio år (Nyegaard & Grell 2006). Ungproduktionen är klart sämre än i Sverige och man har fortfarande problem med direkt och indirekt (betat kött) förföljelse. Nedan redovisas häckningar utanför Skåne och fynd i Norrland.

Bl: Två lokaler har under året hyst röda glador som med säkerhet genomfört häckning, Mörby samt Forneboda. Utöver dessa rapporteras om revirhållande fåglar/par från ytterligare 16 lokaler. Det faktiska antalet häckpar i landskapet är svårt att bedöma utifrån de inkomna rapporterna, men att fjolårets uppskattning om 25 par kvarstår verkar rimligt.

Sm: Minst nio häckningar i Kronobergs län. Minst en men troligen två häckningar genomfördes i Kalmar kommun. Eventuellt gjordes något häckningsförsök även i Torsås och Nybro kommuner. I Jönköpingsregionen har 2–3 par häckat i Dravenbygden–Norra Bolmen. Första rapporterade häckningarna i Jönköpings län på flera decennier även om arten rapporterats tämligen frekvent från just Dravenområdet under senvår och sensommar de senaste åren, vilket tyder på att den varit etablerad där ett tag.

Öl: Observerad mellan februari och november men ingen misstanke om häckning.

Gt: Ingen konstaterad häckning. Dock tyder observationer av 2–3 ungfåglar under hösten på att gladan häckat på sydöstra Gotland.

Vg: Vid Hullsjön konstaterades en häckning under året och ytterligare en häckning gjordes i området kring Grunnebo, Väner-Ryr. I Falbygden häckade minst ett, antagligen två, par. Det finns anledning att misstänka ytterligare något häckningsförsök i rapportområdet, men inga säkra indikationer finns. Möjligen kan 5–6 par häcka?

Srm: Två individer var mer eller mindre stationära i området kring Stensjön, Katrineholm från mitten av juli till i början av augusti.

Dlr: 1 ad. Sellnäs, Borlänge 28–30.6 (Yngve Johansson m.fl.). 1 ad. Marnästjärn, Ludvika 22.7 (Pelle Adenäs).

Gstr: 1 ex. Hamrängeångarna, Hamränge 8–21.7 (Anders Enqvist m.fl.) utgör det 6:e fyndet i landskapet sedan 1920-talet och det 5:e under 2000-talet.

(NILS KJELLÉN)

Ormörn *Circaetus gallicus* (74/74 – 3/3)

Sk: 1 2K+ uppträcktes 9.9 vid Krankesjön (*Per Lagerås) och sågs senare samma dag vid Käglinge hästbacke (Jonas Sundberg, Gustav Eriksson). Följande dag gjorde den sträckförsök på Falsterbohalvön (F) (Aron Andersson, Rolf Holm m.fl.). Därefter dröjde det till 23–25.9 då den åter sågs på flera lokaler i det sydvästskånska sjölandskapet (F) (Stefan Cherrug, Fredrik Halldén m.fl.). Slutligen sågs den runt Fru Alstad 15.10 (Tom Malm, Christian Ljunggren m.fl.).

Bl: 1 2K+. str. N Lösens kyrka 5.7 (*Christer Herremo).

Öl: 1 2K+ Sibyllas jaktstuga, Ottenby 1.9 (F) (*Ola Stenman, Ingvar Skoog, Per & Sussie Wohlin).

Bra fotodokumentation visar att alla skånska observationer med största sannolikhet avser en och

kejsarörnar. Flest ses under sträcktid i augusti–september, men det är unikt att som årets fågel stanna kvar minst 37 dagar. Tidigare har ormörnar setts 31 dagar under augusti–september 1989 samt 23 dagar under september–oktober 1995 på Öland. Likaså är oktoberfynd ovanliga hos denna tropikflyttare. T.o.m. 2005 har 32 ex. setts i Danmark, medan 46 ex. observerats i Finland t.o.m. 2006.

(NILS KJELLÉN)

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

I Ångermanland konstaterades landskapets andra häckning (den första 2004). I Närke gjordes landskapets första decemberfynd. Vinterfynd är över-

FOTO: TOM MALM

Ormörn *Circaetus gallicus* tillsammans med en ormvråk *Buteo buteo*, Nällevad (Sk) 23 september 2006.

samma fågel samt att ölands- och skånefynden gäller olika individer. Då två månader skiljer uppträdandena åt väljer Rk att betrakta blekingefågeln som en tredje individ. Ormörnen kan numera betraktas som årsviss och observationerna har ökat något fr.o.m. 1990-talet. Detta är sannolikt främst en följd av fler aktiva ornitologer. Som mest sågs 6 ex. 1997. I Falsterbo, där bevakningen får anses ha varit relativt konstant sedan räkningarna inleddes 1973, noterades i medeltal 0,1 ormörnar på 1970-talet jämfört med 0,5 på 1980-talet, 0,8 under 1990-talet och 0,3 sedan dess. Det finns inga direkta bevis för att samma individ återkommer olika år, vilket konstaterats för enstaka stäpp- och

huvudtaget mycket ovanliga i Sverige. Rrk Skåne kommenterar: Att svenskhäckande bruna kärrhökar övervintrar i Europa är troligen en ganska ny företeelse. I Zeeland, Nederländerna, har antalet övervintrare ökat från något knappt tiotal under slutet av 1980-talet till drygt 100 fåglar under 2000-talet. Det rör sig nästan uteslutande om ungfåglar, men en del äldre honor har även noterats. Hannar är mycket sällsynta men ses nästan årligen med något/några ex. i Nederländerna.

Sk: 1 ung trol. hona Krankesjön 5.12 (Daniel Melchert, Mattias Ullman).

Nrk: 1 ad. hanne Hammarbron, Kvismaren 3.12 (Rolf Engwall).

Ång: 1 Häckning (2 ungar) Sursundet 20.6–16.8 (Kurt Holmqvist, Leif Johansson).

(THOMAS STRID)

Blå kärrhök *Circus cyaneus* **VU**

Boh: 1 honfärgad Forshälla, Uddevalla 3–4.6 (Tommy Magnusson och Jan Uddén).

Vg: 2 honor Ekeby kyrka, Boterstena, 8–15.6 (Peter Spets).

Nrk: 1 hona Rysjön, Kvismaren 19.7 (Ola Åhlén) och 1 hane Västra rakan, Kvismaren 28.7–1.8 (Peter Gustafson m.fl.).

Vrm: 1 hona Träfors 4.6 (Keith Bennett m.fl.), 1 hane Björken/Backatjärnsområdet 6.6 (Johan Olsson), 1 ad. hane Träfors 29.6–16.7 (Stefan Göransson m.fl.), 1 honfärgad Södra Hyn 9.7 (Dan Norberg), 1 ex. Östersjön, Strömtorp 11.7 (Yngve Nilsson), 1 hane på sträck Ladholmen, Värmlandsnäs sydspets 4.8 (Lars Viktorsson) samt 1 hane Träfors 4.8 (Percy Fredriksson, Runo Edholm).

Dlr: Ingen häckning rapporterad men sex fynd gjordes under häckningstid (1.6–31.7): 1 hona Nybro, Borlänge 4–29.6 (Håkan Sandin, Eddine Hodi, Mattias Hedin), 1 hona Rommarheden, Malung 5.6 (Hans-Erik Eriksson), 1 honf Stumsnäs, Rättvik 23.6 (Anders Helander), 1 honf Hälla, Hovran, Hedemora 30.6 (Bernadt Söderlund) och 1 hona Alsbäck, Borlänge 20–26.7 (Mattias Hedin). Mycket ovanligt med så många sommarfynd från de södra och centrala delarna av landskapet (rrk Dlr).

Vb: Fynd under häckningstid: 1 hona Umeälvens delta och slätter 3.6–17.7 (Ralf Norberg, Emmanuel Naudot, Christer Olsson), 1 hona Missemjrtjärnen, Sävar, 24.6 (Niklas Lindberg) och 1 hona Brånsjön 3.7 (Beritl Brånin).

Nb: Bara fem observationer under häckningstid, är det sämsta resultatet på många år (rrk Nb).

Hjd: 2006 gjordes fynd på fem olika lokaler under häckningstid (5.6–24.7) men ingen häckning konstaterades. Det är ett överraskande högt antal med tanke på den dåliga sorktillgången (rrk Hjd).

Jmt: Endast ett fynd under häckningstid: 1 hane vid Lagunen, Ånn (rrk Jmt).

S Lpl: En häckning konstaterad, då fyra ungar ringmärktes vid Alsund (rrk S Lpl).

N Lpl: Inga häckningsfynd denna gnagarfattiga säsong (rrk N Lpl).

Även om ett okänt antal norrländska blå kärrhök undergår upptäckt där de sommartid lever på risiga, bortglömda skogsmyrar, är årets resultat oroväckande magert. Vi behöver ett riktigt sorkår igen – och det snarast! Annars är det bara en tidsfråga innan denna art står på randen till försvinnande som svensk häckfågel.

(CHRISTER OLSSON)

Stäpphök *Circus macrourus* (506/506 – 33/33)
Antalet fynd av stäpphök har legat på en hög nivå under flera år, och från och med 2006 har RK lämnat över fyndgranskningen till RRK.

Totalt gjordes 33 fynd under 2006. Detta är historiskt ett högt antal men sämre än de fem senaste åren då antalet legat mellan 41–58 fynd per år. Ett notabelt fynd detta år var en långfågel på Öland som sågs från 23 maj till 3 september. Det kanske snart åter är dags för häckningsfynd i landet.

Sk: 1 2K str. NO Torreberga, Staffanstorp k:n 2.5 (*Karl-Erik Splittorff, Ola Elleström). 1 2K str. N Knösen, Falsterbonäset 11.5 (*Greg McIvor). 1 3K hane Nabben, Falsterbonäset 17–19.5 (*Alexander Hellquist, Jo-

FOTO: MIKAEL ARINDER/SKÅNSKA BILDER

Stäpphök *Circus macrourus* 1K, Falsterbonäset (Sk) 2 september 2006.

nas Jonsson, Mattias Ullman m.fl.). 1 1K str. V Böste – Falsterbonäset (Sk) 25–26.8 (*Roine Strandberg, Hans Larsson, Tomas Svensson m.fl.). 1 1K str. SV Ängsnäsets lagun, Falsterbonäset 2.9 (*Anders Lundell, Greg McIvor, Ola Elleström m.fl.). 1 ad. hane str. V Vankiva flygfält, Hässleholm 6.9 (*Håkan Winqvist). 1 ad. hane str. V Falsterbo kanal 10.9 (*Peter Öhrström, Christer Landgren, Per Roslin m.fl.). 1 1K str. V Falsterbo kanal 10.9 (*Klaus Malling Olsen, Fredrik Andersson, Greg McIvor m.fl.). 1 1K Lundåkrabukten, Kävlinge k:n 10.9 (*Per Olof Lippe). 1 2K+ hona str. Falsterbonäset 1.10 (Björn Malmhagen, Hans-Åke Gustavsson, Karolina Adolphson m.fl.).

Sammanfattningsvis 10 fynd fördelat på 3 vårfynd och 7 höstfynd.

Bl: 1 2K hanne Vambåsa 27–28.8 (F) (Jan Svantesson, Fredrik Lennartsson, Paul Andersson m.fl.). Landskapets 11:e fynd.

Sm: 1 2K rast. Hasselö by, Västervik 26.4 (Bertil Widbom). 1K Hyllingen, Aneby 11.9 (Douglas Gustafsson, Peter Hörenius, Mats Thorin). Fyndet i Västervik är blott det tredje totalt för Östra Smålands rapportområde.

Öl: 1 2K str. V Ölands södra udde 15.5 (Göran Andersson, Bosse Carlsson). 1 3K hanne Smedby 23–27.5 (Andreas Ståhl, Joakim Johansson, Berndt Gustafsson m.fl.). 1 3K hanne Södra Kvinneby – Sebberneby – Hulterstad 1.7–3.9 (Linus Karlsson, Johan Joelsson m.fl.).

Rrk gör bedömningen att rapporterna om en 3K hanne rör en och samma individ. Tänkbara anledningar

FOTO: STEFAN OSCARSSON

Stäpphök *Circus macrourus* 3K hanne, S. Kvinneby (Öl) 1 juli 2006.

till att den ej observerades under juni kan vara den allmänt lägre skådaraktiviteten under sommaren eller att den dragit sig längre norrut på ön.

Gtd: 1 ad. Faludden, Öja 12.5 (Bimbi Ollberg, Tina Ollberg).

HI: 1 2K hanne str. O Gubbanäsan, Getterön 1.5 (David Andersson, Stefan Munck, Mikael Nord, Stefan Johansson). 1 1K str. S Grinnared, Abild 9.9 (Magnus Andersson). 1 1K Vapnödalen 16–18.9 (*Benny Ahlner m.fl.).

Boh: 1 hona sträckte mot NO Mollön, Orust den 6.6 (Stefan Oscarsson). Sjätte fyndet i landskapet.

Vg: 1 2K Hullsjön 6.5 (Ulf Lindell, Stefan Lindqvist, Håkan Eliasson m.fl.).

Nrk: 1 ad. hanne Tornet, Oset 14.4 (*Johan Åhlén).

Srm: 1 ad. hanne Labro ängar, Nyköping 14.5 (*Bertil

Karlsson, *Stig Larsson, *Ingvar Jansson). 1 1K hanne Väderbrunn, Nyköping 2–5.9 (Lennart Wahlén, Janne Oldebring, Kalle Brinell mfl).

Upl: En adult hanne str. NO Karbo, Vänge 29.4 (Per Erik Pershagen), 1 3K+ hanne Björnö, Frötuna 15.9 (Bill Douhan) samt 1 (1K) Örskar 16.9 (Peder Waern).

Vstm: 1 2K hanne Sörsalbo, Västerfärnebo, 14.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson)*.

Dlr: 1 ad. hanne Västerbyhytta, Söderbärke, Smedjebacken 17.4 (*Tomas Halldin, *Kent Leonardsson, Erik Peurell m.fl.). 1 1K Österfors, Gagnef 9–13.9 (*Carina Wallbom, *Lars B Nilsson, Britta Wallbom m.fl.).

Första fyndet gjordes 29.5 2004 och nummer två kom 10.4 2005. Kanske proppen har gått ur för stäpphöksfynd i Dalarna nu (rrk Dalarna)

Gstr: 1 2K Mårdängsjön – Björke (Gstr) 25.4–1.5 2006 (*Hans Lindh m.fl.).

Vb: 1 hanne sträckte mot NO över Carls hemstippen 28.4 (Henrik Johansson) och 1 yngre hanne (3K+) höll till på Röbacksslätten, Uds, 29–30.4 (Mikael Wikström, Tommy Magnusson, Ulf Sperens m.fl.).

Tillägg 2005:

Sk: 1 1K Håslövs ängar 28.9 (F) (*Roine Strandberg).

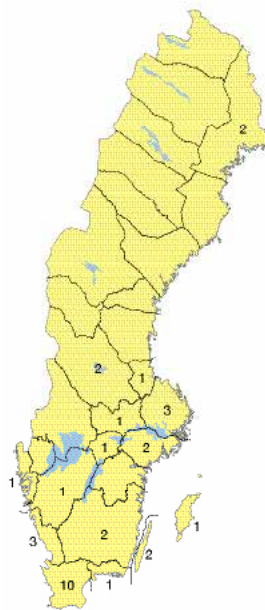
Öl: 2 ex. Sibyllas jaktstuga, Ottenby 22.8 (Anders Eriksson) (2K hanne redan publ.).

Gtd: 1 ad. hanne Andraburg, Hoburgsklippan 8.9 (*Tommy Lindberg, Oskar Kullingsjö, Sivert Söderlund).

(THOMAS STRID)

Ängshök *Circus pygargus* EN

På fastlandet konstaterades totalt 14 säkra häckningar/häckningsförsök samt 3 troliga/möjliga. Detta är en viss förbättring jämfört med 2005. Även på Gotland och på Öland var antalet par glädjande nog

Antal stäpphök *Circus macrourus* i Sverige 2006.

något fler än 2005. Totalt i landet fanns 49–52 etablerade par, vilket är i storleksordningen ca tio fler än 2005 och ungefär på samma nivå som 2004.

Sk: Minst 4 par noterades med häckningsbeteenden. Två av paren häckade och fick ut vardera 2 flygga ungar. Ett par byggde bo och sågs i anslutning till boet i juni. Boet var dock tomt vid kontroll i juli. Det fjärde paret observerades i samband med bytesöverlämning men det mesta talar för att fåglarna inte byggde bo eller påbörjade häckning. Jagande ängshökar sågs regelbundet på ytterligare tre lokaler i nordöstra Skåne. Möjligen rörde det sig delvis om fåglar som misslyckats eller inte försökt häcka, men säkert fanns här minst ytterligare ett par. Detta skulle innebära minst 5 par i nordöstra Skåne 2006.

Sm: För tredje året i rad genomfördes en lyckad häck-

ning, då ytterligare ett par setts 7 och 9.5. (Fredrik Sahlin m.fl.). Från Västerlösa på Östgötaslätten rapporteras om en hane som parat sig med två honor, som antagligen ingår i två permanenta revir. (Göran Lindell) Där ringmärktes senare åtta ungar från två häckningar. Vid samtliga ringmärkningar har fågeln märkts med metallring på höger ben och röd plastmärkning på vänster ben.

Upl: En säkert lyckad (minst 2 flygga ungar), 1 troligen lyckad, 2 möjligen lyckade samt 2 säkert misslyckade häckningar. Sex häckningar eller häckningsförsök var betydligt fler än under tidigare år på 2000-talet, men häckningsframgången föreföll vara dålig. Ett av häckningsförsöken gjordes i en vall och misslyckades p.g.a. tidig ensilageskörd.

(MARTIN TJERNBERG)

FOTO: LASSE OLSSON

Större skrikörn *Aquila clanga* 1K, Håslöv (Sk) 10 december 2006.

ning i Kalmar kommun, där det i år kom två ungar på vingar.

Öl: Under året häckade 29 par (Borgholms kommun 13 par och Mörbylånga kommun 16 par), varav 16 par lyckades och 13 par misslyckades. Av dessa 29 var 14 par i tokmarker, 11 i agmyrar och 4 på kulturmark (Staffan Rodebrand in litt.).

Gtl: Sex häckande par har rapporterats.

Vg: Även i år gick ett ängshökpar till häckning. Mellan den 15 och 30.7 sågs en mängd bytesöverlämningar. Tyvärr sågs inga ungar och vi vet inte vad som hände i slutfasen av häckningen.

Ög: Vid Svenskundsviken häckade ett par och den 13/7 ringmärktes fyra välmående ungar. I samband med ringmärkningen sågs två adulta honor. (Göran Lindell, Lars Gerzelius) Indikationer finns även på en misslyckad häck-

Större skrikörn *Aquila clanga* (278/278 – 7/7)

Totalt gjordes sju fynd: fyra i Skåne och vardera ett fynd i Västergötland, Sörmland och Västerbotten. Fyndet i Sörmland utgjorde landskapets åttonde. Noteras kan den 2k större skrikörn som hittades vid Yddingesjön, Skåne den 14 januari. Den stannade kvar främst i det sydsvenska sjölandskapet tills den påträffades död i Sövestad den 22 mars. Fågeln var märkt i Finland som bounce (se *Fåglar i Skåne* 2005).

Sk: 1 2K hona Yddingesjön – Fyledalen – Ellestadssjön – Sövesjön – Sövestad 14.1–22.3 (Lars Paaby, Anders Kjellsson, Tommy Holmgren mfl). 1 ad. str. SV Falsterbonäset 10.11 (*Bengt Grandin, Greg McIvor, Mat-

tias Ullman). 1 1K Abbekås – Falsterbonäset – Fuglie 10.11–10.12 (Markus Tallroth, Morgan Svensson, P-G Bentz). 1 2K Falsterbonäset – Gärdslov 19.11–29.12 (*Mattias Ullman, *Klaus Malling Olsen, Greg McIvor, Hans Larsson).

Vg: 1 2K+ Ore backar, Hornborgasjön 22.10 (Thore Axelsson, Barbro Axelsson).

Srm: 1 2K+ str. SV Buskhyttan 29.10 (*Jan Hägg).

Vb: 1 2K Gärdefjärden, Lövånger 23.9–24.9 (*Niklas Lindberg, Staffan Andersson, Tommy Magnusson). 1 2K str. SV Valstuten, Ånäset 24.9 (*Emmanuel Nau-dot). Observationerna avser samma individ.

(THOMAS STRID)

FOTO: LARS LUNDMARK

Mindre skrikörn *Aquila pomarina* ad., Träfors (Vrm) 16 juli 2006.

Mindre skrikörn *Aquila pomarina* (226/226 – 15/15)

Totalt gjordes 15 fynd. Tio i Skåne, tre i Blekinge, två på Öland vilka båda sedan sågs vid Falsterbo, en i Värmland och en i Norrbotten. Eftersom de båda fåglarna på Öland var lättidentifierade och kunde kännas igen vid Falsterbo räknas de som samma fynd. Femton fynd är ett av de högsta antalet någonsin i Sverige. Noteras bör även att den mindre skrikörn som sågs i Träfors, Värmland 2005 återkom även 2006. Ett fynd i Norrbotten utgör landskapets första fynd.

Sk: 1 2K str. N Hasslarps dammar 17.5 (*Mats Rellmar).

1 2K Vombs ängar – Falsterbonäset – Brösarps norra backar – Falsterbonäset – Falsterbonäset 15.7–25.8 (*Peter Salmon, Kaj Svahn, Hans-Åke Gustavsson, Måns Karlsson). 1 ex. str. NO Maria By, Helsingborg 29.7 (*Christer Strid). 1 2K+ Äspet, Åhus 3.8 (*Johan Elmberg). 1 3K+ str. SV Falsterbonäset 10.9 (Mattias Ullman, Nils Kjellén, David Andersson, Patric Österblad). 1 2K sträckförsök Falsterbonäset 10.9–13.10 (*Tomas Svensson, Ola Elleström, Karolina Adolphson, Anna Karlsson). 1 2K+ str. O Falsterbonäset – Käglinge hästbacke 10.9 (Greg McIvor, Peter Öhrström, Stefan Cherrug, Stefan Magnusson). 1 4K+ sträckförsök Falsterbonäset 29.9 (Mikael Nord, Anders Eriksson, Mattias Ullman, Greg McIvor). 1 2K+ Kåseberga – Falsterbonäset 10–11.10 (*Sven Splittorff, Sven Svensson, *Nils Kjellén, Ola Elleström). 1 2K+ str. Ängsnäsets la-

FOTO: P-G BENTZ

Mindre skrikörn *Aquila pomarina* 2K, Falsterbo (Sk) 2 oktober 2006.

gun, Falsterbonäset 3.11 (*Måns Grundsten, *Mattias Ullman, Mattias Gerdin).

Bl: 1 ad. Ramdalslätten 23.8 (Christer Herremo). 1 3K+ str. NV Utlängan – Lindö udde 2.11 (Lars-Gunnar Lundquist, Claes Andersson).

Öl: 1 2K+ Ottenby – Parboäng – Segerstads fyr 17–21.9 (Gnm Rrk Öland) och str. S Hagby, Gärdslösa 25.9 (Tobias Berger, Olle Berger, Martin Johansson, Svante Martinsson). 1 4k+ str. S Hagby, Gärdslösa 24.9 (Björn Johansson) och Ottenby 25.9 (gm rrk Öland).

Vrm: 1 ad. Träfors 26.5–6.9 (Thomas Lindell, Joakim Landberg m.fl.).

Nb: 1 4K+. str. Bredviksberget, Öjebyn 2.9 (*Lars Sandberg, Per Sandberg). (Godkänd av Raritetskommittén.)

(THOMAS STRID)

Kungsörn *Aquila chrysaetos* NT

Efter ett par år med god häckningsframgång framgår 2006 års häckningsresultat som långt under genomsnittet. Av totalt 753 kända revir har 490 varit ockuperade ett eller flera år den senaste femårsperioden. Totalt kontrollerades 610 av de kända reviren varvid 373 etablerade par konstaterades. Av dessa lyckades 96 par producera 115 ungar, dvs. 0,31 ungar/par. Att 2006 var ett dåligt år för kungsörnarna indikeras även av att antalet kullar med två ungar var lågt, endast 17. Några kommentarer från rrk:

Sk: Ett nytt revir kunde konstateras. Här handlade det om ett yngre par vars häckningsförsök misslyckades. För övriga sju kända revir konstaterades lyckad häck-

Stäppörn *Aquila nipalensis* 2K, Ottenby (Öl) 8 oktober 2006.

ning i alla utom ett. Tre dubbelkullar och tre enkelkullar gav sammanlagt 9 flygga kungsörnsungar, vilket är ett bra resultat och helt i linje med utvecklingen under 2000-talet. Ytterligare något revir kan misstänkas varför det skånska beståndet kan skattas till 8-10 par (Kenneth Bengtsson).

Sm: Rrk Jönköping rapporterar att arten är sedd på tre lokaler under häckningstid.

Gdl: Av 24 kontrollerade kungsörnshäckningar misslyckades elva. Ett av paren lyckades producera tre flygga örningar. Stammen på Gotland uppgår till minst 40 etablerade par (Bläcku nr 1 2007)

HI: Ingen häckning konstaterades under året, men äldre fåglar sågs på lämpliga lokaler.

Ög: Under sommaren finns indikationer på två häckningar i landskapet, tyvärr är häckningsresultatet okänt.

Srm: Inga ytterligare par/revir har påträffats sedan 2005, vilket innebär att antalet etablerade besatta revir är tre. Därutöver finns ett antal intressanta observationer och uppgifter som tyder på att ytterligare något par har, eller håller på, att etablera sig.

Upl: Ett känt par lyckades producera en flygg unge.

Vrm: I fem kända revir i Torsby k:n skred åtminstone tre par till häckning. Endast en häckning blev lyckad.

Dlr: I landskapet observerades 41 revirhävande par, men bara sex häckningar lyckades.

Hls: 15 kända revir men ingen lyckad häckning.

Mpd: Ingen häckning konstaterad men 13 revirhållande par observerades under året.

Ång: 43 par noterade i landskapet men enbart två lyckade häckningar med tillsammans tre ungar. Ett katastrofalt dåligt år för kungsörn med hela 16 misslyckade häck-

FOTON: MIKAEL ARINDER/SKÅNSKA BILDER

ningar. Vädersituationen från slutet av mars till mitten av april var mycket ogynnsamm med stora mängder snö och kyla vilket gjorde att många par avbröt ruvningen.

Nb (länet): 221 revir kontrollerades varav 110 var besatta och totalt lyckade 36 par med att få 42 ungar. Antalet lyckade häckningar och ungar är det lägsta de senaste tre åren.

(MARTIN TJERNBERG)

Stäppörn *Aquila nipalensis* (39/39 – 1/1)

Öl: 1 2K Stenåsa – Ottenby 5–18.10 (F) (Donát Hullmann, Anders Eriksson m.fl.).

Örnen fångades i en vråkfälla vid Norra lunden och ringmärktes den 10 oktober. Arten är numera i princip årlig efter en svag ökning under senare år.

Observationer har gjorts under hela året med en topp under höstmånaderna augusti–oktober. Från Danmark finns 22 fynd t.o.m. 2005, jämfört med 44 fynd från Finland t.o.m. 2006.

(NILS KJELLÉN)

Kejsarörn *Aquila heliaca* (11/11 – 1/1)

Sk: 1 4K Sillesjö, Gärdslöv 8.1–26.2 (F) (*Jens B. Bruun, Hans-Åke Gustavsson, Tommy Holmgren, Markus Tallroth m.fl.) och samma 4K Sillesjö, Gärdslöv 24.11–30.12 (F) (Tim Andersen, Markus Tallroth, Axel Mortensen m.fl.).

Detta är samma fågel som först sågs i Skåne hösten 2004. Den uppehöll sig i Halland under januari

FOTO: JENS B. BRUUN

Kejsarörn *Aquila heliaca* 4K, Gärdslöv (Sk) 8 januari 2006.

2005 men tillbringade alltså större delen av vintern 2005/2006 (liksom följande vinter) i Skåne. Frågan är var den håller hus under sommaren. Vi kan även notera att den var nere och vände i Falsterbo såväl hösten 2004 som 2005, men inte sågs där hösten 2006. Notabelt är att den ännu under sin fjärde vinter var förhållandevis ungfågelstecknad med endast begränsade inslag av mörka, adulta fjädrar. Spontaniteten hos sällsynta *Aquila*-örnar som ses långt utanför sitt normala utbredningsområde har, med rätta, ibland ifrågasatts. Det är därför av mycket stort intresse att en sändarförsedd 2K kejsarörn, märkt i västra Ungern 2005, kunde följas till södra Danmark i början av juli 2006, vilket innebär en nord-

västlig flygriktning från märkplatsen (DOF-basen). T.o.m. 2006 har 8 kejsarörnar setts i Finland jämfört med hela 25 fynd i Danmark t.o.m. 2005.

(NILS KJELLÉN)

Rödfalk *Falco naumanni* (10/10 – 1/1)

Öl: 1 ad. hanne Dröstorpsmossen 24.5 (F) (*Lars Högström).

Fågeln jagade insekter tillsammans med ett antal lärkfalkar och identifierades i efterhand från fotografier! Av de tidigare svenska fynden har sex gjorts i maj–juni och fyra i augusti–oktober. Tidsmässigt är de relativt väl utspridda sedan den första observerades 1955. Avsaknaden av en påtaglig ökning

FOTO: LARS HÖGSTRÖM

Rödfalk *Falco naumanni*, Dröstorpsmossen (Öl) 24 maj 2006.

i sen tid får sannolikt tillskrivas det faktum att arten minskat kraftigt i Medelhavsregionen de senaste 30 åren. Danmarks tionde rödfalk sågs vid Skagen den 6 maj.

(NILS KJELLÉN)

Aftonfalk *Falco vespertinus* (2655 – 61)

Jämfört med 2005 gjordes något fler vårfynd i år, sammanlagt 36 ex. under perioden 30.4–28.6. Antalet fynd under sommar och höst var dock lågt, 25 ex. under perioden 6.7–3.11. Detta ger en totalsumma av endast 61 ex., vilket är den lägsta årssumman på minst 15 år! Även i år gjordes ett par osedvanligt sena fynd:

Sm: 1 2K hona Markestad, Eksjö k:n, 23.10 (Björn Karlsson).

Hl: 1 ad. hona Heberg 3.11 (Jan Petersson m.fl.).
(THOMAS PETTERSSON)

Stenfalk *Falco columbarius*

Öl: Troligtvis häckade ett par på Stora Alvaret. I övrigt ett fåtal ströobservationer från Mörbylånga kommun under häckningstid. Färre observationer som indikerar häckning än vanligt (rrk Öl).

Vrm: 1 ex. Hammarö 28.7 (Peter Wedar). Sommarfynd görs ej årligen (rrk Vrm).

Dlr: Häckningar: 1 ex. Grövelsjön, Älvdalen 24.6 (Urban Grenmyr), 1 par Malungs socken 1.7 (Bror-Erik Larsson), 1 hona vid bo Burusjön, Idre, Älvdalen 21.6-9.7 (Urban Grenmyr m.fl.), 1 (1 1K) Horrmund, Transrands socken, Malung 20.7 (Birger Johansson, Tommy Johansson) och 1 par Tandådalen, Sälen, Malung 28.7 (Jonas Palerius).

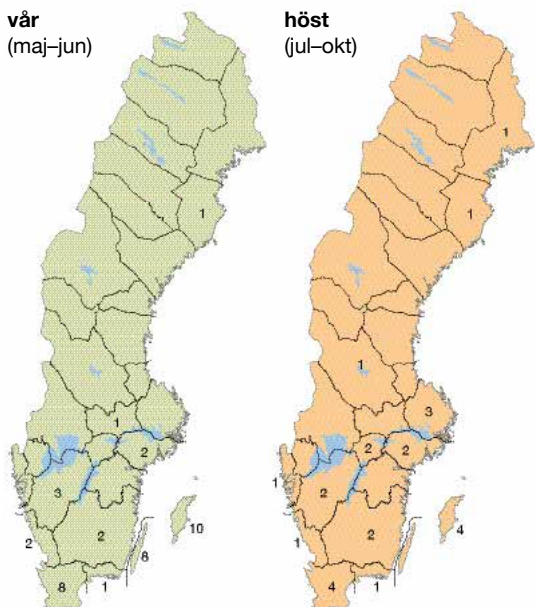
Hls: En obs under häckningstid, vilket kan indikera att en häckning skett (rrk Hls).

Mpd: Ett fynd under häckningstid: 1 ex. 10-30.7 Gärde-tjärnen, Skön (Håkan Hedén, Erling Strandgren).

Hjd: Ingen häckning konstaterades 2006, men totalt gjordes hela 15 fynd under häckningstid (1.6-31.7) (rrk Hjd).

Jmt: En konstaterad häckning (Storulvån) och rapporter under häckningstid från ett tiotal lokaler (Jougaberg, Blomhöjden, Åresjön, Åre Björnen, Lill-Ulvån, Ulvå-tjärn, Ansätten, Ankarvattnet, Ånnsjön-Handöl och Stekenjokkvägen) (rrk Jmt).

I och med att stenfalken nu är med för femte året

Aftonfalk *Falco vespertinus* i Sverige 2006, antal ex. fördelade på vår och höst.

har en bild tydligt börjat kunna skönjas, att bortsett från den lilla Ölandspopulationen, går artens normala sydgräns genom Ångermanland i öster och Dalarna i väster. Söder därom tycks häckningar mer tillfälligt kunna hittas i första hand i Medelpad och Hälsingland.

(CHRISTER OLSSON)

Eleonorafalk *Falco eleonora* (10/10 - 5/5)

Sk: 1 2K+ ljus morf Knösen, Falsterbonäset 3.5 (F) (*Aron Andersson) och Vellinge ängar, Foteviken 4.5 (Leif Uller, Anders Kjellsson, Peter Öhrström). 1 2K+ ljus morf str. SV Nabben, Falsterbonäset 21.9 (*Nils Kjellén, Ola Elleström, Lars Nilsson m.fl.).

FOTO: KENT-OVE HVASS

Eleonorafalk *Falco eleonora* 2K, Vinga (Vg) 1 oktober 2006.

Hl: 1 ad. mörk morf Sönnarbergen, Onsala s:n 1.9 (*Peter Strandvik)

Vg: 1 2K ljus morf Vinga 1.10 (F) (*Kent Henriksson, Göran Darefelt, Håkan Eliasson, Kent-Ove Hvass, m.fl.)

Nrk: 1 2K+ ljus morf. str. Venastugan, Rynningeviken 23.9 (*Andreas Sandberg, Olle Liljedahl, Ronnie Nederfeldt, Albin Lundkvist).

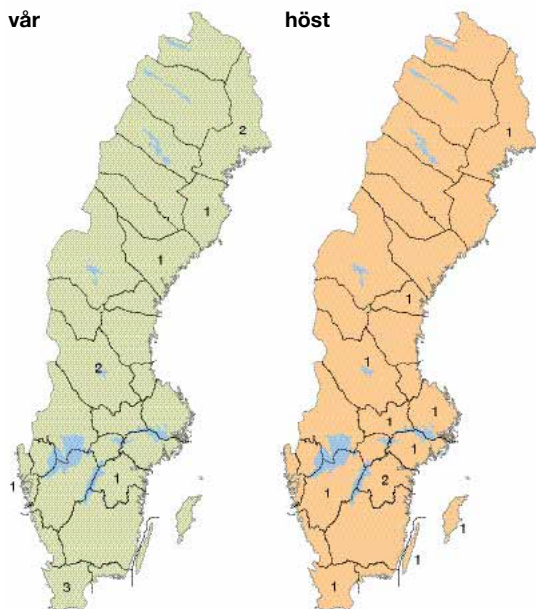
Falsterbofågeln sågs insträckande på den danska sidan, men i övrigt förefaller inga andra fynd ha gjorts i Norden under året. Tidigare finns sex danska observationer. I Sverige finns tio fynd från tidigare år, och uppträdandet av hela fem ex. under ett och samma år får anses som anmärkningsvärt.

Granskningen har emellertid varit lika hård som vanligt och ett antal underkända observationer återfinns nedan. Då fynden är utspridda från maj till oktober och på fyra landskap är det mindre sannolikt att färre individer skulle vara inblandade. Ny art för såväl Halland som Västergötland men faktiskt det andra fyndet i Närke. De övriga har setts i Skåne (4, varav 3 på Falsterbohalvön), Öland (4) och Gotland (2). Tidigare finns två majfynd, vilka båda gjordes 1995. Även om fyra fåglar sågs mellan 1 september och 1 oktober känns det inte uppenbart att de kommit in samtidigt. Möjligen är det rent av så att de anlände tidigare i samband med den extrema sommarvärmen. Fastän enstaka fåglar har sett under mer än en dag känns det generellt som om eleonorafalken är extremt rörlig. Två av de svenska fåglarna har med hjälp av foton identifierats som 2K. Då detta är svårt att fastställa utan mycket goda observationsbetingelser, är det snarast sannolikt att fler har utgjorts av sådana yngre icke-häckare. Två tidigare fynd gäller den mörka morfen, vilket innebär att totalt 20% varit mörka. Detta ligger rätt nära de 25% för hela beståndet som anges av Forsman (1999).

(NILS KJELLÉN)

Jaktfalk *Falco rusticolus* EN

Utanför häckningsområdet i fjällen rapporterades under vinter/vår (= vår) totalt 11 ex. och under höst/vinter (= höst) 12 individer. Elva individer un-

Jaktfalk *Falco rusticolus* i Sverige 2006, antal ex. nedanför fjällvärlden fördelade på vår och höst.

der våren är en ganska normal årssumma medan 12 ex. under hösten är märkbart färre än normalt.

(MARTIN TJERNBERG)

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus* EN

Fågelinfluensan, H5N1, kom att dominera arbetet inom Naturskyddsföreningens *Projekt Pilgrimsfalk* våren 2006. Flera döda falkar hittades i Slovakien, norra Tyskland och södra Danmark, och risken var stor att även svenska falkar var smittade med influensaviruset. Jordbruksverket införde restriktioner vid avelsanläggningen på Nordens Ark i Bohuslän och ett tag såg det ut som om alla transporter och utsättning av falkungar i Dalarna skulle förbjudas.

FOTO: TOMMY HOLMGREN

Jaktfalk *Falco rusticolus* 2K, Kämpinge (Sk) 8 mars 2006.

Dessbättre visade det sig att de vilda falkarna helt i vanlig ordning kom tillbaka till sina häckningsplatser under våren och ingen ökad frekvens av döda ungar noterades i bona. I de blod- och spillningssprov som togs från boungar både i södra och norra Sverige påvisades inga tecken på fågelinfluensavirus.

Falkstammen visade på en svag tillväxt jämfört med tidigare år och falkar observerades på 58 lokaler i södra Sverige. 47 par häckade vilket är två mindre än föregående år, men häckningsresultatet blev bra med omkring 95 flygga ungar, dvs. i medeltal 2 ungar per påbörjad häckning.

I mellersta Sverige rapporterades par från åtta

Stora antal spelande: Tåkern, Ög (9), Ryningen, Hultsfred, Sm (9), Tysslingen, Nrk (9), Kvismaren, Nrk (6), Gruvsjön, Dannemora, Upl (5).

Höstfynd:

Hl: 3 ex. Getteröns naturreservat 3–26.8 (Rolf Ericson, Claes-Göran Ahlgren, Per Björkman, Björn Granberg).
1 1K Tjolöholm 12–14.8 (Johan Frölinghaus).

Vstm: 1 ex. Tornudden, Asköviken, 7.9 (Niclas Lignell).
(FREDRIK FRIBERG)

Mindre sumphöna *Porzana parva* (368 – 3)

Mindre sumphönan ligger fortsatt kvar på något el-
ler några noterade exemplar per år:

Öl: 1 hane Ölands södra udde 30.4 (Ölands rrk).

Srm: 1 hona spel. Valnaren 20.5–15.6 (Yngve Meijer,
Markku Kemppi, Jalle Hiltunen).

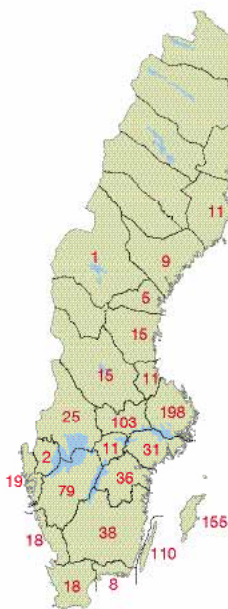
Upl: 1 ex. Sörsjön, Tämnaren 2.6 (Ulrik Lötberg).

(FREDRIK FRIBERG)

Kornknarr *Crex crex* **VU**

Antal spelande 2006 blev i samma storleksordning
som 2003–2005, nämligen 655 spelande hannar
på fastlandet; inkl. Gotland och Öland är summan
921. Det är värt att notera att landskapet Uppland
ligger kvar på en hög nivå med 198 spelande, vilket
är endast marginellt lägre än rekordet. Landskapet
hyser alltså en stor del av fastlandets kornknarrar.

En häckning noterades, tyvärr misslyckad, vid
Fjället, Skövde kommun, Vg (spelande hane +
hona funnen död efter slätter, med ägg och rede).

Spelande kornknarrar *Crex crex* i Sverige 2006.

Stora antal:

Upl: Flest knarrar på fastlandet, minst 14 ex., rapportera-
des från ängsmarker vid den utdikade sjön Viggaren, ca 8
km V Tierps kyrkby (Mats Edholm, Brita Tibell m.fl.).

(FREDRIK FRIBERG)

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Ly lpm: Ett ex. höll till i Skrabbtjärn, Lycksele C 26.6–
3.9 (*Glenn Bark, Per Hansson, Joakim Hansson, Hå-
kan Rune). Nionde fyndet i Lycksele lappmark.

(THOMAS STRID)

Skärfläcka *Recurvirostra avosetta*

Från de regelbundna häckningsområdena (Sk, Hl,
Bl, Öl och Gtl) rapporteras genomgående en stabil

FOTO: TOMMY HOLMGREN

Tjockfot *Burhinus oedicnemus*, Måklappen, Falsterbo
(Sk) 24 juni 2006.

förekomst. I östra Sm fortsatt förekomst på de se-
naste årens lokal söder om Kalmar. I Sk påverkades
häckningsutfallet negativt av vattenståndsföränd-
ringar och predation. Det senare påtalades ock-
så från Getterön. Fynd utanför häckningsområde-
na gjordes vid Göteborg, i Vg, Ög, Srm, Sth, Upl
och Vb. Ett stort antal, 400 ex., rastade i Sandvik,
Ottenby, den 18 resp. 30.7.

(LARS LINDELL)

Tjockfot *Burhinus oedicnemus* (37/37 – 5/5)

Inte mindre än fem fynd gjordes under året, alla
i södra Sverige. Den mest betittade var en fågel
som sågs vid Falsterbo under flera veckor samma

ren 2006. Detta är den mest långstannande individ som noterats i Sverige. Den var dock borta under två veckor (3–16 juli). Detta är blott det andra fyndet i Skåne den senaste 50-årsperioden.

Sk: 1 ex. Nabben, Falsterbonäset 24.6–30.7 (*Johan Lorentzon, Kaj Svahn, Måns Karlsson).

Sm: 1 ex. Tulunda, Mörlundaslättan 24.5 (*Nicklas Strömberg, *Daniel Strömberg, *Hanna Ekenvärn Strömberg, *Ida Hermansson).

Gtl: 1 ex. Hammars 2.7 (Kjell, Agneta och Erik Westerdahl, Hanna Dahlrot). Landskapets tredje fynd.

Boh: 1 ex. Rossö, Strömstad 6.4 (*Martin Kvarnäck, Hans Wikström, Lennart Elg m.fl.). Tredje fyndet i Boh.

Vg: 1 ex. str. V Vinga 6.6 (*Joakim Wernersson).

(THOMAS STRID)

FOTO: MARKUS TALLROTH

Rödvingad vadarsvala *Glareola pratincola*, Ingelstorps ängar (Sk) 12 maj 2006.

Rödvingad vadarsvala *Glareola pratincola*

(18/18 – 1/1)

Sk: 1 ad. Ingelstorps ängar, Kabusa 12.5 (F) (*Nils Kjellén, Olof Jönsson, David Erterius m.fl.).

Med tre dagars marginal det tidigaste fyndet i Sverige. Uppträdandet har i Sverige sin tyngdpunkt kring månadsskiftet maj/juni men spridda sommarfynd finns fram t.o.m. 23 aug. Skånes fjärde fynd.

(JONAS BONNEDAHL)

Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus* RE

Samma par återvände till Vellinge ängar, Falsterbonäset och inledde häckning på nästan exakt sam-

ma ställe som i fjol. Boet plundrades någon gång i månadsskiftet april–maj. Fåglarna flyttade därefter till Måkläppen där ett nytt häckningsförsök inleddes. Två ungar kläcktes och åtminstone den ena blev flygg. Ytterligare några fåglar sågs på Måkläppen under juni–juli och det är oklart om mer än ett par försökte häcka. Under månadsskiftet aug–sep sågs 2 ex. (2K samt 1K) rasta på Nabben.

Utanför Falsterbohalvön gjordes bara en observation i Skåne och sju i övriga landet.

Att arten har häckat två år i rad efter flera ”noll-år” är förstås positivt, men det kan ännu inte tolkas som att den är på väg tillbaka. Rapporter om mycket god häckningsframgång i tyska Vadehavet (Hermann Hötker, muntl.) ger dock visst hopp inför nästa år. (Rrk Skåne)

Fynd utanför Falsterbohalvön:

Sk: 1 hona Rönnen, Norra Häljaröd 31.5 (*Nils Kjellén, Nick Gräntz, Lars Helgesson).

Öl: 1 hanne rast. Fyrvägen, Ottenby 14.5–18.8 (Hans Boberg, Michael Gehrisch). 1 ex. Beijershamn 18.7 (Jonas Johansson).

Hl: 1 hona rast. Morups tänge 15.4 (*Robert Tuveson). 1 hanne rast. Påarp 25.4 (*PG Utterfors, Joakim Lindblom, Christopher Gullander). 1 hanne Löftaåns mynning, Frillesås 8.5 (*Håkan Nilsson, Erik Hansson, Anders Ingmår). 1 hanne rast. Getteröns naturreservat, Getterön 18–19.5 (Mikael Nord).

Nb: 1 hona Likskärsbanken, Bensbyn 6.5 (*Aron och *Thomas Sandberg m.fl.). Tredje fyndet i Norrbotten. 21 år sedan senaste fyndet.

(THOMAS STRID)

Fjällpipare *Charadrius morinellus*

Dsl: 8 ex. rastade vid Grundsvik, Hästefjordsområdet, Vänersborgs k:n 20 augusti (Andreas Gustafsson m.fl.). Fyndet är det blott femte i Dalsland. Det kan också nämnas att det samtidigt rastade många fjällpipare på andra ställen i SV Sverige, bl.a. en flock på hela 33 ex. vid Nygård utanför Vänersborg (Vg), inte långt från Hästefjorden (Rrk Dalsland).

(THOMAS STRID)

Sibirisk tundrapipare *Pluvialis fulva*

(54/55 – 4/4)

Bl: 1 ad. str. SV Torhamns udde 28.6 (*Christer Herremo).

Öl: 1 ad. Beijershamn 27.6 (F) (Lennart Carlsson, Mats Wallin, Pav Johnsson).

Gtl: 1 1K str. SO Stora Karlsö 14.9 (*Åke Anderson).

Hl: 1 ad. hanne Korshamn, Morups Tänge 5.7 (*Leif Klinteroth, Bernt Bergström, Ulf Löfås m. fl.).

Veckan efter midsommar har de senaste åren varit den allra säkraste om man vill se en sibirisk tundra-

pipare i Sverige. Årets fyndbild förstärker det mönstret ytterligare.

(JONAS BONNEDAHL)

Småsnäppa *Calidris minuta*

Inga fynd under 2006 som tyder på häckning.

(CHRISTER OLSSON)

Mosnäppa *Calidris temminckii* **VU**

Dlr: 1 ex. upprört varnande Fosktjärnarna, Långfjället, Älvdalen 15.7 (Ulf Teghammar). Ännu har ingen häckning konstaterats i Dalarna. Under myrinventeringen i slutet på 1970-talet sågs tre spelande fåglar på en myr i nordvästra Dalarna.

Finland. Totalt 14 av årets fynd gjordes under denna period. Dessutom tre fynd i juli och fyra i augusti, vilket ger totalt 21 fynd under höststräcket. Årets enda vårfynd utgjordes av 1 ex. Faludden, Gtl 17.5. Av höstfynden, 31.7–27.9, har 18 åldersangivits och av dessa var 17 juvenila och endast en äldre. Redan den 31.7 rapporterades den första ungfågeln, vilket är det tidigaste fyndet hittills. Även en ungfågel 6.8 är ovanligt tidigt. Vid ett tillfälle, Vombs ängar, Sk 14–15.9, sågs två ungfåglar tillsammans. 14 av höstens individer stannade minst två dagar och rekordet var en fågel vid Ledskärsviken som stannade elva dagar 14–24.9. Nio av fynden gjordes i inlandet.

FOTO: LASSE OLSSON

Sibirisk tundrapipare *Pluvialis fulva* tillsammans med ljungpipare *Pluvialis apricaria*, Morups Tånge (HI) 5 juli 2006.

Nb: Bara en häckning funnen i skärgården, trots att arten förekommer på många platser (rrk Nb).

Även om rapportmallen enbart efterlyser häckningar längs Norrlandskusten, är sommarfyndet av varnande mosnäppa i Dalarna av intresse, eftersom det gjordes söder om den kända sydgränsen för den svenska fjällpopulationen.

(CHRISTER OLSSON)

Tuvsnäppa *Calidris melanotos* (237/241, 22/23)

Efter 2005 års magra resultat ökade tuvsnäpporna rejält igen och antalet, 23 ex, var i klass med 2004. Årets uppträdande, med en kraftig topp 9–27 september, sammanföll väl med ett kraftigt inflöde i

Tredje fyndet i Dalarna, fjärde i Västerbotten, femte i Blekinge, åttonde i Bohuslän, nionde i Södermanland och tionde i Västergötland.

Landskapsvis fördelning: Sk 3, Bl 1, Öl 4, Gtl 4, Boh 1, Vg 3, Srm 2, Upl 1, Vrml 1, Dlr 1 och Vb 1.

Sk: 1 1K Torreberga 14-19.9 (*Ola Elleström, Magnus Billqvist, Richard Ek m.fl.), 2 1K Vombs ängar 14–15.9 (*Jens Morin, Henrik Pihlemark, Martin Stjernman m.fl.) och 1 1K Fulltofta 23.9 (*Christel Jönsson, Mattias Persson m.fl.).

Bl: 1 1K Torhamns udde 13.9 (Christer Herremo, Fredrik Lennartsson m.fl.).

Öl: 1 2K+ Stenåsabadet 11–13.7 (Mattias Ullman, Arne Holgersson, Magnus Olsson m.fl.), 1 1K Böda hamn

10–16.9 (Jan-Henrik Fallgren, Svante Martinsson, Oscar Haraldsson m.fl.), 1 1K Stora Ören 23–24.9 (Oskar Wändell, Erik F. Nordberg, Mikael Haraldsson m.fl.), och 1 1K Båden 27.9 (Tobias Berger, Svante Martinsson m.fl.).

Gtl: 1 ex. Faludden 17.5 (*Per Smitterberg, Göran Altstedt m.fl.), 1 1K Norrlanda 31.7 (Bimbi Ollberg), 1 1K Närsholmen 6.8 (*Per Smitterberg, Bimbi Ollberg, Tina Ollberg m.fl.) och 1 hona Flisviken 9–10.8 (Carl Tholin, Tord Lantz, Tommy Lindberg m.fl.).

Boh: 1 1K Breviks kile 23–27.9 (*Per Undeland, Bertil Berntsson, Patrik Jonasson m.fl.).

Vg: 1 ex. Vadboden, Hornborgasjön 18–19.7 (Göran Engberg, Jörgen Fritzson, Ingemar Nilsson m.fl.), 1 ex. Flistadsviken, Östen 29.8–3.9 (Lena Kempe, Martin Oomen, Karin Gällman m.fl.) samt 1 1K Kårebro,

Skärnsnäppa *Calidris maritima*

Skärnsnäppans status i Sverige är mycket dåligt känd. Detta år har två säkra och ca tio troliga/möjliga häckningar rapporterats, men tyvärr är både årets och tidigare års uppgifter allt för bristfälliga för att en bra analys ska kunna göras.

Jmt: 1 par möjlig häckning Hästryggarna, Storlien 20.6 (Ånnsjöns fågelstation). 1 ad. möjlig häckning Lill-Ulvåfjället/Unne Viekejälla 26.6 (Johan Råghall). 1 ex. Sylarna/Bieljeke 28.6 (Martin Berg, Mårten Wikström). 1 par Raurenjaure, Stekenjokk 12–13.7 (Mikael Svensson). En häckning vid Stekenjokkvägen samt fyra observationer som tyder på häckning.

Ås lpm: 1 ex. varn. Stekenjokk 24.7 (Andreas Kanon).

FOTO: BJÖRN DELLMING

Tuvsnäppa *Calidris melanotos*, Breviks kile (Boh) 23 september 2006.

Hullsjön 15.9 (*Håkan Krave, Göran Darefelt, Björn Johansson m.fl.) och 19.9 (Ronald Jonsson).

Srm: 1 2K+ Strandstuviken-området 23–25.8 (*Lennart Wahlén, Anders Westlund, Johannes Hermundsson m.fl.) och 1 ex. Svanviken 25–26.9 (*Nisse Nilsson, Kalle Brinell, Leif Nystrom m.fl.).

Upl: 1 1K Ledskärsviken 14–24.9 (*Sören Franceen m.fl.).

Vrm: 1 1K Norra Hyn 11–17.9 (Erik Mangsbo, Dan Mangsbo m.fl.).

Dlr: 1 ex. Stora Holmsjön, Torsång 9.9 (*Tony Fridolfsson, Yngve Johansson, Håkan Sandin m.fl.).

Vb: 1 ex. Holmsunds skärgård 15.9 (*Mattias Edman, *Joakim Lessmann, *Jörgen Wiklund).

(GÖRAN DAREFELT)

Ly lpm: 1 ex. Rödingsnäset, Artfjället 2.7 (Alex Poulsen, Evy Liljedahl, Kirsten Helene Andersen).

Lu lpm: 1 häckn. Sarek 28.7 (Jonas Ericsson).

Anmärkningsvärt fynd:

Sm: 1 ad. Svänö fågeltorn, Store Mosse nationalpark 3.8 (Lars Petersson, Kent Öhrn). En rastande skärnsnäppa på sommaren i Småland är naturligtvis ett mycket anmärkningsvärt fynd.

(THOMAS STRID)

Kärrensäppa *Calidris alpina*

Dlr: Fynd på möjlig häckningslokal: 1 ad. varnande vid Fosktjärnarna, Långfjället, Älvdalen 6.7 (Håkan Sandin). Även 2003 sågs arten här under häckningstid. Med årets fynd (och en varnande mosnäppa på samma

lokal 15.7) så känns området hett för att kunna konstatera en ny häckande art i landskapet (rrk Dlr).

(THOMAS STRID)

Calidris alpina schinzii EN

I år redovisas ett utdrag av kommentarer från landets rapportkommittéer avseende denna allt ovanligare art. Sammanlagt har inkommit rapporter om ca 50 häckande eller revirhävande par i landet.

Enligt ett nyligen framlagt åtgärdsprogram för denna underart uppgår den svenska populationen till maximalt 120 par, vilket innebär att beståndet minskat med 55% sedan år 2000 (Lars-Åke Flodin, Mikael Larsson & Richard Ottvall).

FOTO: KRISTER CARLSSON

Prärielöpare *Tryngites subruficollis*, Lynga (Hl) 4 oktober 2006.

Sk: Antalet häckande par av den sydliga rasen *schinzii* minskade ytterligare och är nu nere i ca 36 par. Det är den lägsta totalsumman hittills. Huvuddelen av paren fanns som vanligt i sydväst (33 par) med fokus på Foteviksområdet. Även från den lilla populationen i nordost (ca 3 par) är rapporteringen dyster.

Den sydliga kärrsnäppans situation förvärras alltmer, inte bara i Skåne utan också i andra delar av utbredningsområdet. Enligt den Internationella Naturvårdsunionen (IUCN) betecknas den sydliga kärrsnäppan som "starkt hotad" (Ottvall & Billqvist 2004). Populationen är nu så liten att den riskerar att dö ut. De största hoten är försämrade biotoper till följd av för mycket/för lite bete samt predation.

Gtl: Fyra spelande fåglar har rapporterats från tre lokaler. Ser tufft ut för arten framöver.

Hl: 3 par på Getteröns naturreservat och 5–6 par som fick ut 5 flygga ungar vid Båtafjorden (Mikael Larsson).

Fåglarna på Getterön lyckades inte få ut några ungar.

Nrk: Den sydliga rasen av kärrsnäppa anträffas sällsynt i Närke. Detta var dock andra året i rad som ett ensamt, men revirhävande, exemplar kunde ses vid Oset 22.4 – 20.5 (*Johan Åhlén, Kent Larsson m.fl.).

Upl: Totalt antas 2–3 par ha häckat på två olika öar i Björns skärgård resp. Lövestabukten. Ev. häckningsframgång osäker. Spelande fåglar noterades på två ytterligare platser i området (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund, Lars Gustavsson).

(THOMAS STRID)

FOTO: KRISTER CARLSSON

Prärielöpare *Tryngites subruficollis*, Norrvik, Ottenby (Öl) 25 oktober 2006.

Prärielöpare *Tryngites subruficollis* (59/61 – 3/3)

Tre fynd gjordes detta år. För Öland är det femte året i rad som prärielöpare noteras. I Ångermanland gjordes landskapets första fynd, tillika det nordligaste fyndet i Sverige hittills! Som kuriosas kan nämnas att prärielöparen i Ångermanland, som var landskapets första, också blev landskapets 300:e art.

Öl: 1 1K Schäferiängarna, Ottenby 16.9–25.10 (Magnus Hellström, Christer Pettersson mfl).

Hl: 1 1K Lynga, Morup 30.9–5.10 (*Magnus Andersson m.fl.).

Ång: 1 ex. Skärsviken, Härnön 1.10 (*Leif Johansson, Pekka Bader, Björn Gustafsson m.fl.).

(THOMAS STRID)

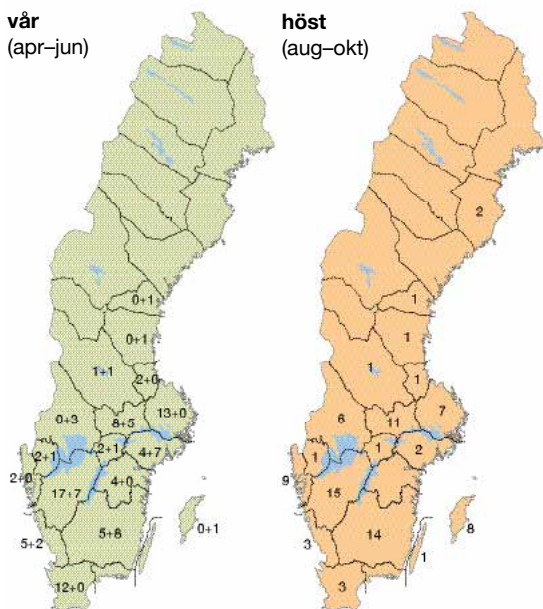
Dubbelbeckasin *Gallinago media* NT

Under vårflyttningen (25.4–30.5) rapporterades från Götaland, Svealand och Norrlands kustland totalt 117 fåglar, varav ca 78 spelande. Under femårsperioden 2001–2005 rapporterades årligen mellan 90–125 dubbelbeckasiner och årets summa ligger således helt inom den normala årsvariationen.

Under höstflyttningen (9.7–23.10) noterades 90 fåglar, även det inom den normala årsvariationen sett till den senaste femårsperioden (64–181 ex., i genomsnitt 110 ex./år).

Som en del av åtgärdsprogrammet för dubbelbeckasin genomfördes en inventering av 122 km² lämplig häckningsbiotop i Härjedalen + Jämtland varvid 20 lekar hittades. Totalt är nu 34 aktiva lekplatser lokaliserade i Jämtlands län vilket motsvarar kanske mellan en tredjedel och en fjärdedel av det totala antalet lekar i området, uppskattat genom mängden lämplig miljö som finns i området (Robert Ekblom). Med ett antaget medelvärde på sju hannar/lek skulle detta innebära 700–950 hannar i Jämtlands län. I Ås lpm rapporterades 1 spel (7 hannar), i Ly lpm 1 spel (7 hannar) samt i P lpm 2 spel (4 + 5 hannar).

(MARTIN TJERNBERG)

Dubbelbeckasin *Gallinago media* i Sverige 2005. Vårobservationerna fördelas på spelande individer och övriga rapporterade ex.

Större beckasinsnäppa *Limnodromus scolopaceus* (14/15–1/1)

Sk: 1 ad. Håslövs ängar, Hammarsjön 6–7.5 (F) (*Roine Strandberg m.fl.).

Femte vårfyndet genom tiderna. Till glädje för oss skådare rastar oftast beckasinsnäpporna mer än en dag på samma ställe. Vårfågellarna tenderar att anlända relativt tidigt i maj (4–12/5) sammanfallande med t.ex. sträcket av västligare populationer av myrspov och kustsnäppa. Skånes tredje fynd.

(JONAS BONNEDEHL)

Rödspov *Limosa limosa* VU

Rödspov är idag upptagen i Artdatabankens rödlista som en sårbar art. Den totala populationen i Europa ligger på dryga 100 000 par. Hotet mot arten är främst bristen på lämpliga häckmiljöer. Igenväxning är ett bekymmer, då arten kräver stora öppna ytor. Paradoxalt nog är även högt betestryck en trolig orsak till artens tillbakagång (för många djur ökar risken för tramp i boet). Ett annat stort problem för arten är jakten, som idag enbart bedrivs i Frankrike. Ca 20 000 rödspovar skjuts varje år, vilket bland annat innebär att närmare 50% av den totala ungfågeldödligheten beror av jakt (Källa: http://www.artdata.slu.se/rodlista/Faktablad/limo_lim.PDF).

Hur var det då i Sverige 2006? Om man går på de uppskattningar som våra olika rrk gör hamnar vi på ca 130 häckande par totalt i landet (Sk: 40, Öl: 50, Gtl: 35, Ög: 3). Både Öland och Skåne varnar för fortsatt minskning, medan läget på Gotland är mer stabilt. Osäkerheten i siffrorna är stor då viktiga områden är dåligt kända (Ölands strandängar och Vattenriket). Nrk uppmanar till inventeringsinsatser för kommande år. Rödspoven är en art som är på väg ut som häckfågel i landet och kunskap behövs för framtida aktioner.

(LENNART CARLSSON)

Limosa limosa islandica

Totalt har 38 ex. godkänts av landets rapportkommittéer tillhörande rasen *islandica*. Därtill finns ytterligare rapporter om individer som sannolikt tillhör denna ras. Detta innebär hur som helst att antalet är betydligt färre än föregående år då hela 70 ex. rasbestämdes. Att rasen rastar regelbundet i Sverige är definitivt klarlagt däremot får vi vänta ytterligare några år innan vi har tillräckligt med fakta för att utvärdera omfattningen.

Sk: 2 1K Ängsnäsens lagun, Falsterbonäset 29.8 (Mattias Ullman). 1 1K Gröna jaktstugan, Foteviken 13.9 (Mat-

tias Ullman). 1 1K . Torrebergadammen, Torreberga 14–16.9 (Ola Elleström, Magnus Köpman, Per Gustafsson). 2 1K Skanörs revlar, Falsterbonäset 25.9–16.10 (Mattias Ullman mfl.).

HI: 1 ad. hanne Getteröns naturreservat 12–14.5 (Stefan Johansson). 1 ad. hanne Munkagårdsfloen, Morup 31.7–4.8 (Uno Unger). Som mest 10 1K Getteröns naturreservat 20–30.8 (Mattias Nilsson m.fl.). 6 1K Morups Tänge 26.8 (Hans Johansson m.fl.). 4 1K Trönninge ängar 26–29.8 (Anders Wirdheim m.fl.). 1 1K Smedsgård, Tvååker 26.8 (Torbjörn Vik). 5 1K Getteröns naturres. 1–29.9 (Christer K. Andersson m.fl.).

Boh: 1 1K Galtölera, Lur 12–15.9 (Matti Åhlund) och troligen samma ex. vid Nöddökilen, Strömstad 29.9 (Matti Åhlund). Landskapets fjärde fynd av denna ras.

Vg: 1 1K rast. Dettorstorp, Dettarns naturreservat 30.8 (Björn Johansson).

Ög: 1 1K Sjötuna udde, Tåkern 28.9 (Claes Nilsson, Erik Johnsson). 1 1K Sjötuna udde, Tåkern 14.10 (Anders Olovsson, Per Karlsson Linderum).

Dlr: 1 1K Stora Holmsjön, Torsång, Borlänge 9–11.9 (*Tony Fridolfsson, Håkan Sandin, Nils-Erik Björkbacka, Erik Björkbacka m.fl.). Andra året i rad som 1K islandica noteras vid Stora Holmsjön.

(THOMAS STRID)

Hudsonspov *Limosa haemastica* (1/1 – 1/1)

Öl: 1 ex. Fyrvägen, Ottenby 27–30.6 (F) (Anders Helseth, Thomas Svanberg m.fl.).

Öland fick alltså åter besök av hudsonspov och trots att det gått tre år sedan förstafyndet gjordes vid Greda vik på Öland så gör ändå Rk bedömningen att det troligtvis är samma fågel som ånyo besökte ön. Totalsumman påverkas således inte.

(JONAS BONNEDAHL)

Myrspov *Limosa lapponica* **VU**

Ingen säker häckning har noterats under året. Dock ett fynd av en varnande fågel i Lule lappmark.

Lu lpm: 1 varnande, Lu lpm 11–19.6.

(THOMAS STRID)

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis* (419/461 – 33/35)

Återigen ett år med gott om fynd och förhoppningsvis var det låga antalet 2004 en tillfällig svacka. Först ut var en fågel i Skanör 26–29.4, vilket också blev det enda aprilfyndet. Därefter gjordes ytterligare 26 vårfynd fördelat på 20 i maj och sex i juni. Från juli och augusti finns sedan tre fynd vardera. Dominansen till östra halvan av Sverige är som vanligt tydlig och 23 av fynden kommer från Småland och upp till Uppland. I Uppland noterades ett par och bland annat noterades parning och även i Västmanland misstänktes ett häckningsförsök. Tyvärr

försvann fåglarna relativt snabbt från båda lokaler-na utan någon känd anledning. Till fjolårets häckningslokal Svartsjövik, Uppland återkom dessvärre inga fåglar. Noterbart är att det inte gjordes några norrlandsfynd. Under perioden 1993–2002 gjordes fynd årligen i denna landsdel, som mest fyra fynd 1999. Därefter har det varit sämre – endast ett fynd i Västerbotten 2005. Nedan presenteras fynden där fåglarna stannade mer än en dag.

Landskapsvis fördelning: Sk 4, Sm 1, Öl 2, Gtl 8, HI 2, Vg 4, Ög 2, Srm 3, Upl 3/4 och Vstm 4/5.

Sk: 1 ex. Skanörs hamnväg, Falsterbonäset 26–29.4 (*Aron Andersson, Kaj Svahn) och 1 ad. Ängadammen, Revingefältet 4–5.5 (*Erik Svensson).

FOTON: CHRISTIAN CEDERROTH

Hudsonspov *Limosa haemastica*, Ottenby (Öl) 27 juni 2006.

Sm: 1 ex Husebymaden 1.7 (*Nils-Arne Thunell).

Gtl: 1 ex. Östra delen, Lausviken 10–11.5 (Göran Knutas, Per Smitterberg).

Vg: 1 ex. Sätunamaden, Hornborgasjön 7–8.5 (*Gunnar Jakobsson, Jörgen Fritzon, Clas Hermansson m.fl.).

Ög: 1 ex. Svenssundsviken 6–9.5 (*Fredrik Lindmark, Stig Löwenhamn).

Upl: 1 par Jönssbolssjön 21–31.5 (*Benny Åhr m.fl.).

Vstm: 2 ex. Gussjöbäck, Fläckebo sn 1–18.6 (*Kalle Källebrink m.fl.) och 1 ex. Hötjärn 4–6.6 (*Bertil Rahm, Dan Thunberg, Elisabeth Von Knorring m.fl.).

Tillägg 2005:

Vstm: 1 ex. Köpings hamn 26.6 (Patrik Rhönnstad, Mikael Rhönnstad).

(GÖRAN DAREFELT)

Tereksnäppa *Xenus cinereus* (162/163 – 8/8)

Efter vikande fyndantal tre år i rad vände det nu åter uppåt med åtta fynd. Samtliga sågs märkligt nog under vårsträcket, 11 maj – 23 juni. Tre av fynden gjordes i inlandet, varav fågeln vid Jukkasjärvi givetvis var den mest överraskande. Detta var det första fyndet i Torne lappmark och blott det andra i norra Lappland. Sex av fåglarna stannade längre än en dag vilket är en ovanligt hög andel. Tredje fyndet i Södermanland och Hälsingland samt femte fyndet i Blekinge och Småland.

Sk: 1 ex. Gislövs strandmark, Gislövsläge 11–14.5 (*Anders Larsson, Peter Rusk, Kerstin Svalin) och 1 ad. Bak-

FOTON: KRISTER CARLSSON

Fläckdrillsnäppa *Actitis macularius* ad., Utlängan (Bl) 28 juli 2006.

djupet, Falsterbonäset 17.5 (*Alexander Hellquist, Greg McIvor, Måns Karlsson).

Bl: 1 ex. Utlängan 16–20.5 (Peter Larsson, L-G Lundquist).

Sm: 1 ex. Erstadkärrret, Visingsö 27–28.5 (Peter Berglin, Magnus Blom, Martin Widén m.fl.).

Hl: 1 ex. Getterön 17–23.6 (*Mattias Nilsson m.fl.).

Srm: 1 ex. Skåra viltvatten 12–13.5 (*Jan Hägg, Per Flodin, Andreas Grabs).

Hls: 1 ex. Stenö 19–21.5 (Stig Nylund).

T lpm: 1 ex. Jukkasjärvi by 23.5 (Anders Lundkvist).

(GÖRAN DAREFELT)

Fläckdrillsnäppa *Actitis macularius* (4/4 – 1/1)

Bl: 1 ad. Utlängan 21–29.7 (F) (Paul Andersson, Lars-Gunnar Lundquist, Christer Herremo m.fl.).

Liksom för Hudsonspoven gör Rk bedömningen att det är samma fågel som gästade Utlängan även 2005 varför totalsumman kvarstår på fyra fynd. Till glädje för många tillresta ornitologer var fågeln mer samarbetsvillig i år och stannade på platsen i drygt en vecka.

(JONAS BONNEDAHL)

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius* (238/241 – 18/18)

Totalt 18 ex. under året, men i denna summa kan ett par dubbelräkningar dölja sig. Fynden fördelar sig på två vårfynd, tre fynd av ad. fåglar under sommar/tidig höst och 13 fynd under hösten. Landskapsvis

FOTO: MATTIAS NORDLUND

Brednäbbad simsnäppa *Phalaropus fulicarius* 1K, Bo-viken (Vb) 7 oktober 2006.

fördelas fynden på Sk (6), Sm (1), Öl (1), Gtl (1), Hl (1), Boh (5), Gstr (1) och Vb (2). Fyndet i Sm var det femte för landskapet.

Sk: 1K str. SV Simrishamn 16.9 (*Stefan Magnusson, *Arne Holgersson m.fl.), 1 str. S Nabben, Falsterbo 7.10 (Hans-Åke Gustavsson, Nils Kjellén, Måns Karlsson m.fl.), 1 str. V Båstads hamn – Hovs hallar 27.10 (Christian Cederroth, Greg McIvor, Olof Jönsson m.fl.), 1 str. V Hovs hallar 5.11 (*Mattias Ullman, Stefan Magnusson, Björn Ander m.fl.) och 1 1K str. SO Kattviks hamn 11.11 (Stefan Magnusson m.fl.).

Sm: 1 ex. Fingals hamn, Vättern, Jönköping 17.12 (*Martin Widén m.fl.).

Öl: 1 ex. Sandvik, Ottenby 30.7–1.8 (Janne Dahlén, Anders Helseth, Oskar Nilsson).

Gtl: 1 ad. str. S Brissund, Väske 6.9 (Per Smittberg).

Hl: 1 ad. Båtafjorden 31.7–3.8 (*Simon Lindqvist m.fl.).

Boh: 1 ex. rast. sedan str. S Vedholmen, Käringsön 27.10 (Folke Sjöberg), 1 ex. str. S Marstrandsön 27.10 (Peter Strandvik), 1 ex. str. S Kråkudden, Hönö 27.10 (Stefan Svanberg m.fl.), 1 ex. str. S Kråkudden, Hönö 31.10 (Martin Alexandersson) och 1 ex. rast. Hästen, Hönö 30.11–1.12 (Sven Ångermark m.fl.).

Gstr: 1 ad. hona rast. Eggegrund 3.6 (*Johan Södercrantz, Per Aspenberg m.fl.).

Vb: 1 ad. hona rast. Skräkogern, Holmsunds skärgård 5.6 (Christer Olsson, Thomas Sundström) och 1 1K rast. Boviken 7–8.10 (*Erik Normark, Ulf Boström, Staffan Andersson m.fl.).

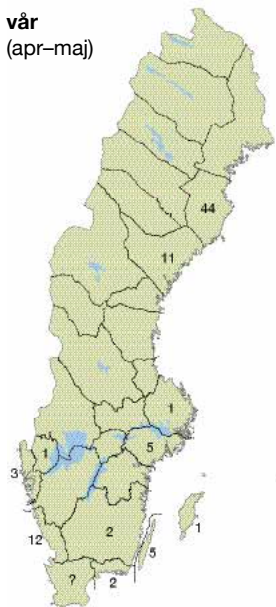
(ANDERS WIRDHEIM)

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*

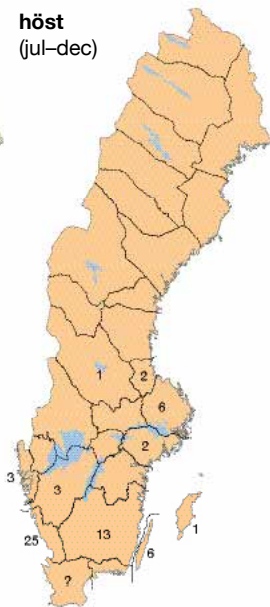
Totalt rapporterades drygt 170 ex., vilket innebär en ganska låg summa. Det skall dock nämnas att det under våren noterades ganska höga antal i såväl Hl med 12 ex. som i Ång och Vb med 11 resp. 43 nordsträckande ex. Månadsvis fördelas fynden över hela landet på apr–maj (91), jul–aug (4) och sep–dec (75). Fördelningen landskapsvis är Sk (40), Bl (2), Sm (2), Öl (11), Gtl (2), Hl (37), Boh (6), Vg (3), Dsl (1), Srm (7), Upl (7), Dlr (1), Gstr (2), Ång 11 och Vb (44).

Som vanligt gjordes ett antal inlandsfynd, vilka redovisas:

vår
(apr–maj)

höst
(jul–dec)

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus* i Sverige 2006, antal ex. fördelade på vår och höst.

Sk: 1 ad. Höja boställe, Ängelholm 27–28.5 (Henrik Ehrenberg, Henrik Johansson).

Vg: 1 str. SV Östra hamnen, Lidköping 11.8 (Kjell Svensson m.fl.), 1 1K sträckförsök Vänersborgsviken 23.9 (Göran Darefelt, Björn Johansson) och 1 1K str. SV Vänersborgsviken 4.10 (Bo Kumlin).

Dsl: 1 ad. str. N Dalbobergen, Vänersborgsviken 7.5 (Ingemar Johansson).

Srm: 1 ad. str. Ågestasjön 30.4 (Thomas Frunck, Mo Backa, Stefan Ettestam m.fl.) och 1 ad. str. Vårdberget, Fituna Srm 6.5 (Karl-Erik Sundström m.fl.).

Dlr: 1 1K Vattholmsskären, Siljan 7–8.10 2006 (Lars Hansson, Cecilia Fahlén).

(ANDERS WIRDHEIM)

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*

Fjällabben är normalt mycket sparsam under vårsträcket utanför fjällområdet, men detta år gjordes fynd i sex landskap under perioden 6.5–10.6. Mest anmärkningsvärd är 19 nordsträckande i Luleå skärgård (Nb) 10.6. Än mer uppseendeväckande är en flock med ca 500 ad. som sträckte mot SV vid Stekenjokk (Jmt) 27.6, sannolikt sedan fåglarna konstaterat att födounderlaget inte räckte till för häckning.

Att året inte var något bra häckningsår visas även av att antalet fynd under höststräcket var lågt. I augusti–oktober noterades totalt 67 ex. med flest i Sk (17) och Hl (15).

Fynd under vår och sommar respektive i inlandet redovisas:

Fjällabb *Stercorarius longicaudus* i Sverige hösten 2006 (nedanför häckningsområdet i fjällvärlden).

Sk: 1 ad. str. SV Sandhammaren 15.7.

Öl: 1 ad. str. N Röhälla, Glömminge 6.5 (Birgitta Andersson), 1 ad. str. Hornsudden, Högyby 23.5 (Martin Heinrich, Daniel Steen, Tomas Svensson), 1 ad. str. S Stora Ören 26.7 (Robert Lager, Anders Kling), 1 ad. str. S Kungsskär, Skärlov 27.7 (Jesper Danielson) och 1 ex. str. S Ölands södra udde 4.8 (Owe Hougström).

Hl: 1 ad. str. V Nidingen 28.6 (Uno Unger).

Boh: 1 ad. str. S Kråkudden, Hönö 3.6 (Roger Eskilsson, Johannes Löfqvist).

Vg: I Vänersborgsviken 1 1K 11.8, 2 1K 21.8, 2 1K 22.8, 2 1K 24.8 och 3 1K 25.8 (Göran Darefelt, Håkan Eliasson m.fl.). Dessutom 1 1K str. S Brudarebacken, Göteborg 24.8 (Christer Fält, Roger Eskilsson m.fl.) och 1 1K rast. Bredgårdsgårde, Marbäck 7–8.9 2006 (*Bernt Bonander, Jörgen Larsson, Vaileth Krantz m.fl.).

FOTO: JOHN LARSEN

Fjälllabbe *Stercorarius longicaudus* 1K, Skummeslövsstrand (Hl) september 2006.

Srm: 1 ad. str. Västerviken, Tullgarnområdet 6.5 (*Kent Gustafsson och *Stefan Clason).

Dlr: 1 ad. str. NO Lindängen, Orsa 30.5 (Lars Hansson), 2 ad. Bråmåbo, Sollerön 31.5 2006 (Caj Runesson), 1 ad. Björka, Gesunda 20.8 (Caj Runesson) och 1 1K Bäckstad, Sollerön 29.8 (Ralf Lundmark).

Vb: 1 ad. str. Storstviksanden, Sörmjöle 19.5 (Stefan Delin), 2 ad. str. N Mobacken, Skellefteå 9.6 (Staffan Andersson) och 1 ad. str. S Ålidhem, Umeå 27.7 (Micael Jonsson).

Nb: 19 str. N Lillbjörnen, Kluntarna nat. res. Luleå 10.6 (Mattias Nordlund m.fl.).

Jmt: 500 ad. str. SV Gervenåcko, Stekenjokk 27.6 (Hans Ackered).

(ANDERS WIRDHEIM)

Storlabbe *Stercorarius skua*

Efter det magra utbudet av storlabbar 2005 blev 2006 ett mera normalt år, åtminstone för senare decennier. Totalt noterades knappt 230 ex, men i denna summa ryms åtskilliga dubbelräkningar. Landskapsvis fördelar sig fynden på Sk (62), Sm (3), Hl (57), Boh (101), Vg (3), Dsl (1), Upl (1), Hls (1), Ång (1) och Vb (1). Trenden med tämligen många Östersjö-fynd håller i sig. Under året rapporterades tio fynd från Östersjön. Dessa redovisas liksom årets enda inlandsfynd:

Sk: 1 1K str. S Simrishamn 1.10, 1 ex. str. SV Sandhammaren 12.10 och 1 1K str. SV Sandhammaren 26.10.

Sm: 1 1K str. S Stångehamn, Oskarhamn 15.9 (*Åke Nilsson), 1 1K str. S Revsudden, Kalmar 16.9 (Leif Tägtström, *Andreas Ståhl, Lars G Petersson) och 1 ex. str. Revsudden, Kalmar 15.10 (Jan Ottosson, *Dan Bengtsson, Bent Hansen).

Dsl: 1 1K+ ex. mot SV vid Näs sannar, Mellerud 8.10 (Ingemar Johansson) och 1 ex. Kvarnviken, Bengtsfors 16.12 (Kent-Åke Gustavsson) utgjorde åttonde och nionde fynden i Dalsland.

Upl: 1 ex. mot O Björn, Björns skärgård 26.9 (*Mikael Malmaeus m.fl.).

Hls: 1 ex. Korsholmsudden, Hudiksvall 9.8 (Olle Thyrestam).

Ång: 1 ex. Härnö södra, Härnön 13.7 (*Bo Flumée, Leif Johansson). Sjunde fyndet i landskapet.

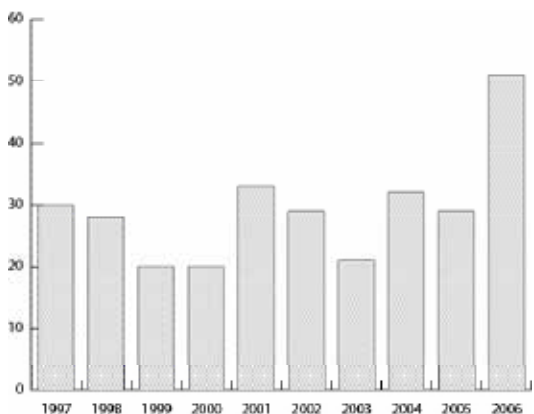
Vb: 1 ex. Sönerstgrundet, Sävar 8.10 (Per Hansson, Aron Sandling m.fl.).

(ANDERS WIRDHEIM)

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus*

(416/445,47/51)

Årets 51 svarthuvade måsar är den i särklass högsta årssumma som någonsin noterats i Sverige. Före 1991 sågs inte arten i tvåsiffriga antal i landet och säsongssumman med 17 ex. från 1991 var på den

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus* i Sverige 1997–2006.

tiden exceptionell. Därefter har arten observerats med 20 ex. eller fler nästan varje år. Månadsvis fördelning över året: april (6), maj (9), juni (3), juli (1), aug (10), sep (13), okt (6) samt dec (3). Landskapsfördelning: Sk (29), Sm (1), Öl (7), Gd (1), Hl (ca 6), Vg (2), Ög (1), Srm (2) samt Upl (2). För artens uppträdande de senaste tio åren hänvisas till figuren på föregående sida.

Sm: 1 3K Skatelövsfjorden 28.4 (*Nils-Arne Thunell). Andra fyndet i Kronobergs län.

Vg: 1 1K Istorp kyrka, Mark 30.10 (*Joakim Karlsson, Mikael Karlsson).

Ög: 1 ex. Herrestad äng, Tåkern 18.4 (Anders Elf).

Srm: 1 3K Bredmar, Landsort 16.4 (Arvid Pettersson,

FOTO: JOHANNES TALLROTH

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus*, Klippan, Göteborg (Vg) januari 2006.

Raul Vicente), 1 ad. Ö Vingåker viltvatten 6–8.5 (*Arne Moqvist, Krister Andersson, Håkan Lernefalk m.fl.).

Upl: 1 ad. Haglösa, Film 20.4 (*Stig Holmstedt m.fl.), 1 1K Vallstanäs, Fysingen (Tommy Eriksson m.fl.).

Den numera rikskända Göteborgsfågeln var kvar till och med 9.3 och återkom till övervintringsplatsen vid Klippan den 20.12. Vinterfynd listas nedan:

Sk: 1 1K Simrishamns hamn, Simrishamn 3–29.12 (Jörgen Bernsmo, Olof Jönsson, Anders Jönsson m.fl.).

Öl: 1 1K Mörbylånga hamn, Mörbylånga 4–5.12 (*Mats Wallin, Göran Andersson, Håkan Örtman m.fl.).

Vg: 1 1K Vänersborgsviken 29.12 (Ingemar Johansson). 1 ad Klippan, Göteborg 1.1–9.3 och 20–31.12.

(KRISTOFFER NILSSON)

Dvärgmåsar *Larus minutus*

Vg: Liksom 2003–2005 häckade dvärgmåsar framgångsrikt i Åråsviken tillsammans med tärnor och skrattnåsar. Fyra revir noterades på ett tidigare igenvuxet men restaurerat fågelskärr. Hur många ungar som producerades är svårt att uppskatta eftersom dessa ofta lämnar häckningsområdet några få dagar efter det att de är flygga. Som mest sågs sju nysst flygfärdiga ungar 16 juli. (Thomas Landgren, Vänerinventeringen).

Nrk: Möjlig häckning: 1 par med parningsceremonier Nyängen västra, Kvismaren 12.6 (Magnus Fridolfsson).

Ög: 1 ad. upprörd, varnande, på icke namngiven lokal 3.6. Endast en rapport med häckningskriterier är ett ovanligt svagt resultat för landskapet. Observera inga

FOTO: BJÖRN MALMHAGEN

Dvärgmåsa *Larus minutus*, Röbäckslätten, Umeå (Vb) maj 2006.

(ens förmodade) häckningar varken vid Roxen eller Tåkern (rrk Ög).

Upl: Häckningar och fynd under häckningstid: ca 30 par hävdade revir i Hjälstaviken och av dessa genomförde 16 par häckning, men endast fyra med lyckat resultat (fem 1K flygga) (Pekka Westin, Martin Tjernberg m.fl.), ca 30 par där åtta pulli ringmärktes Skargrunden (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund, Lars Gustavsson m.fl.), ca 14 par fick ut minst en flygg unge Tegelsmora Kyrksjö (Zacke Svensson m.fl.), två par med okänd häckningsframgång Sörsjön, Tämnaren (Ulrik Lötberg, Lars Gustavsson), ett par ruvande Hallaren (Kalle Källebrink), två par spel Kärven 8.5–11.6 (Tomas Kjellson, Benny Åhr m.fl.) samt ett par spel Kallrigafjärden, Forsmark 8.5–3.6 (Mats Edholm m.fl.). Vid de två sistnämnda lokalerna bedöms häckningsförsök ha ägt rum, men miss-

lyckats. Beståndet har legat stabilt i fyra år på ca 30 par, men har i år ökat betydligt, mer än en fördubbling, bl.a. beronde på att en ny koloni hittats i Lövstabukten men även p.g.a. ökande bestånd vid Hjälstaviken och Tegelsmora Kyrksjö. Sedan 1999 har dvärgmåsen sakta men säkert blivit allt bofastare. Ca 80 par som påbörjat häckning 2006 är högsta antalet hittills. Häckningsutfallet blir dock ofta dåligt enär arten är mycket sårbar för t.ex. vattenståndshöjningar och minkpredation (rrk Upl).

Vstm: En häckning vilken resulterade i två flygga ungar vid Asköviken (Pontus Lindberg, Torbjörn Hegedüs). Dvärgmåsar noterades vid lokalen under perioden 30.4–12.7. Flest individer noterades i slutet av maj då minst 15 ad. + 1 3K + 9 2K uppehöll sig i området (flera observatörer). Ett häckningsförsök genomfördes vid Dubbelladan, Fläcksjön, Fläckebo, där två bobyggande fåglar noterades 21.5 (Ralf Lundmark), 9 ad. + 1 2K sågs vid Sörsalbo, Västerfärnebo 14–21.5, där också parning noterades (flera observatörer).

Vrm: 7 ad. parning (el. ceremonier) Örsjön, Torsby k:n 1.6 (Dan Mangsbo) och 1 ad. ruvande Tossjön, Torsby k:n 7.6 (Per Gustafsson).

Dlr: Säkra häckningar är bara rapporterade från Tisjökölen, Tisjön, Malung, där 11 ruvande ex. sågs 24.6. Här noterades även det högsta antalet individer: 29 ad. 4.7 (Börje Dahlen).

Vb: Ca 10 häckande par på Obbolstenarna, Vitskärsudden (Emmanuel Naudot m.fl.) är enda rapporterade häckningen. Detta är förstås bara en bråkdel av alla de ca 400 par som beräknas häcka i landskapet, främst på små, flacka skär längs kusten. Som vanligt många fynd av dvärgmåsar i lämpliga häckningsbiotoper och en genomgång av årets rapporter ger att dvärgmåsar setts vid minst 40 lokaler under häckningstid (rrk Vb).

Nb: Säkra häckningsfynd endast på fem lokaler, men det finns fler! (rrk Nb).

Jmt: Tre konstaterade häckningar: vid Storlien, Mattmartjärn (1 par vardera) samt 2 par vid Lavsjön. Ytterligare 14 möjliga häckningar/fåglar sedda under häckningstid: Tysjöarna 2 par, Ede 1 par, Bodsjön 2 par, Ånnsjön 3 par, Åresjön 5 par samt Bredbysjön 1 par (rrk Jmt).

N Lpl: Åtta ruvande ex. på en lokal i Pite Lappmark (rrk S Lpl). Bara en enda häckning funnen trots att arten finns väl spridd (rrk N Lpl).

Synnerligen svag rapportering av häckande dvärgmåsar 2006 med en ovanligt stor lucka i fynden längs Norrlandskusten, mellan förekomsterna i Västerbotten och Uppland. Eftersom arten generellt sett är under expansion i vårt land får vi anta att detta beror på bristande eftersök, i stället för en stagnation i den svenska populationen. Häckningsrapporteringen från Norr- och Västerbotten var detta år synnerligen blygsam med tanke på att vi på mycket goda grunder kan anta att hundratals par häckar längs de båda landskapens kuster.

(CHRISTER OLSSON)

Tärnmås *Larus sabini* (386/386 – 7/7)

Totalt sju fynd, samtliga under oktober. Detta kan förefalla anmärkningsvärt eftersom tärnmåsens särklassiga månad i Sverige är september men skall ses i ljuset av att september 2006 i stort sett saknade perioder med friska västvindar. Av de sju är, som vanligt, merparten från Västkusten, men det finns även ett inlandsfynd och ett Östersjö-fynd. Noterbart är också den höga andelen äldre fåglar (tre av sju var 2K+ eller ad.). Normalt dominerar årsungar (1K) stort. Samtliga fynd redovisas:

Sk: 1 1K Båstads hamn – Norrvikens trädgårdar – Kattviks hamn – Hovs hallar 8.10 (*Johan Stenlund m.fl.), 1 2K+ str. S Äspet, Åhus 22.10 (David Lundgren m.fl.), 1 ad. str. Kattviks hamn 27.10 (Rolf Svensson) och 1 1K str. Malmö 27.10 (Sven Marling).

Boh: 1K str. S Källestén, Ramsviklandet 8.10 (Hans Petersson, Stig Gjaever, Per Undeland m.fl.).

Vg: 1 ad. Östra hamnen, Lidköping 1.10 (Kjell Svensson, Lennart Holmén m.fl.) och 1 1K str. S Vinga 27.10 (*Johan Anstrin m.fl.).

(ANDERS WIRDHEIM)

Ringnäbbad mås *Larus delawarensis* (10/10 – 1/1)

Gd: 1 ad. Stora Karlsö 28.5 (Åke Anderson, Stellan Hedgren) och Kruttornet, Visby 9.6 (Per Smitterberg).

Båda fynden bedöms gälla samma fågel som återkommit till Stora Karlsö regelbundet sedan 2002. Andra gången som fågeln ses i Visby.

(JONAS BONNEDAHL)

Silltrut *Larus fuscus* VU

Fåglar uppvisande karaktärer för någon av raserna

Larus fuscus graellsii el. *L. f. heuglini*

Eftersom kunskapsläget ännu är ganska grumligt avseende bestämning av dessa silltrutsraser nöjer vi oss med att publicera dessa som möjliga/troliga fåglar av raserna *graellsii/heuglini*.

Sk: 3 ex. str. S Nabben, Falsterbonäset 26.5 (Alexander Hellquist). 1 ad. rast. Haken, Abbekås 5.9 (Markus Tallroth).

Bl: 1 ad. Utklippan 2.10 (F) (Johan Åhlén, Roland Thuvander, Lage Johnson) och 1 ad. Utlängan 2.10 (F) (Lars-Gunnar Lundquist).

Sm: 1 3K rast. Fröreda – Ryningen, Mörlunda 2–12.5 (Calle Ljungberg, *Lars Thuren, Nicklas Strömberg). Första fyndet i östra Småland av en silltrut som uppvisat karaktärer för *graellsii/heuglini*!

Gd: 1 ad. hanne Lilla Hamre, Östergårnsdalen 2.4 (Tord Lantz). 1 ad. permanent revir fyrträdgården, Östergårnsholm 26.5 (Tord Lantz, Magnus Martinsson, Jim Sundberg, Ola Wizen). 1 ad. rast. Lillgrunn 11.7 (Jim Sundberg). 1 ad. reningsverket 16.8 (Lars Brolund).

Upl: 1 3K rastade Övre Föret 22.9 (*Ragnar Hall, Johan Södercrantz, Martin Tjernberg).

Vg: 1 ad. rast. Vänersborgsviken 10.8 (Göran Darefelt). 1 ad. rast. Vänersborgsviken 24–25.8 (Fredrik Lång, Göran Darefelt, Håkan Eliasson).

Vb: 1 ad. Boviken 24.5 (gm Rrk Vb). 1 ad. Degernäsbäcken, Umeälvens delta och slätter 29–31.5 (Emmanuel Naudot, Per-Olof Nilsson, Fredrik Widman). 1 3K rast. Grisfarmen, Degernäs, Umeälvens delta och slätter 1–10.6 (Emmanuel Naudot, Jonas Grahn).

Nb: Tre fynd. Inga obsdata har dock inkommit till Nrk.

(THOMAS STRID)

Kaspisk trut *Larus cachinnans*

Nedan redovisas ett utdrag från landets rapportkommittéer. Arten är nu mer så pass vanlig i vissa sydliga landskap och det blir allt svårare att beräkna antalet fynd. En av svårigheterna ligger i kombinationen att arten förekommer relativt talrikt samtidigt som arten är mycket svårbestämd. Det senare resulterar fortfarande i många felbestämningar. En grov uppskattning av totalantalet i Sverige under året landar hur som helst kring 1 000 ex.

Även fynd utanför Sk, Bl, Öl och Gtl, där arten ska godkännas av RK för publicering, visas. Trots artens regelbundna och tidvis talrika uppträdande i våra sydliga landskap är det fortfarande en första klassens raritet i övriga Sverige. Många landskap saknar fortfarande fynd och detta år gjordes t ex. Sörmlands första fynd av arten.

Sk: ca 650 ex! Sedd under årets alla månader med tyngdpunkt på aug–nov, även ett tydligt inflöde av främst 2K i april och maj.

Bl: Årets totalsumma blev 106 ex., fördelade på Torhamns udde (43), Utklippan (23), Nogersund (12), Ut-längan (11), Ronneby hamn (7), Kråkenabben (4), Hällevik (3), Gö udde (1), Rosenholm (1) samt Ramdalslätten (1). Det sistnämnda exemplaret, 1 1K 24.10, är det första riktiga inlandsfyndet i landskapet. Åldersfördelningen blev: ad. eller 4K+ (48), 3K (5), 2K (9) och 1K (44). Månadsfördelningen blev: Jul (2), aug (7), sep (11), okt (78), nov (7) samt dec (1).

Öl: Gott om observationer från i huvudsak sydöstra Öland under hösten. Dagligen i Ottenby från mitten på september till och med oktober med som mest 15 ex. 21.10 (Lennart Wahlén). Ett nytt inflöde noterades i andra halvan av november då som mest hela 19 ex. observerades samtidigt i Ottenbyområdet 20.11 (Göran Andersson m.fl.). Antalet individer totalt på Öland under året är mycket svåruppskattat med tanke på det stora antalet höstrapporter, men gissningsvis är 200 fåglar ingen underdrift. Under perioden 10.12–30.6, det vill säga utanför normalt uppträdande gjordes tvåfynd: 1 2K Egby udde 30.4 (Svante Martinsson, Tobias Berger, Bo Thoor) och 1 1K Ottenby 11.12 (Uno Unger).

Gtl: Ett normalt uppträdande. Dock finns ingen uppskattning av antalet individer.

Fynd utanför Sk, Bl, Öl och Gtl vilka godkänns av RK.

Sm: 1 1K Stensö, Sm 29.9 (*Fredrik Ellin). 1 1K Kolbodaviken, Sm 30.9 (*Magnus Hellström). 1 1K Kolbodaviken, Sm 28.10 (*Christer Håkansson).

Hl: 1 2K Brevik, Morups Tänge Hl 8.3 (*Joakim Hagström).

Vg: 1 1K Gullbergskajen 6.8 (*Hans Larsson m.fl.).

Srm: 1 1K Björshults soptipp, Nyköping 28.8–5.9 (*Kalle Brinell, Johannes Hermundsson, Anders Westlund, m.fl.). Första fyndet för landskapet.

FOTO: KRISTER CARLSSON

Kaspisk trut *Larus cachinnans*, Ölands södra udde 22 oktober 2006.

Tillägg 2003:

Boh: Komplettering: 1 1K hittad död Ersdalen, Hönö 10.8 2003 (Rolf Andersson). Första fyndet för Bohuslän. Truten var illa åtgången vilket omöjliggjorde en artbestämning. Den var dock ringmärkt och svaret från ringmärkningscentralen visade att fågeln var märkt som bounge i Krakow, Polen 1.6 2003.

(THOMAS STRID)

Medelhavstrut *Larus michahellis*

Totalt har ca 130 medelhavstrutar rapporterats under året. Nedan redovisas ett utdrag av kommentarer och fynd från berörda rapportkommittéer.

Sk: Totalt ca 100 ex! Flest som vanligt i Simrishamn, men

fynd görs nu mer regelbundet av skådare i nordväst och Falsterbo. Vinter: januari 1, februari 1 och december 3. Ett notabelt fynd gäller en 2K-fågel som sågs vid Revet, Simrishamn 23.5 (*Hans Larsson mfl). Detta utgör landets första majfynd.

Bl: 1 1K Nögersund, Sölvesborg k:n 17.8 (Bert Pettersson, Christian Persson, Patric Österblad). 1 1K Kråkenabben, Sölvesborg k:n 3.9 (Fredrik Lennartsson, Anders Blomdahl). max 2 ad. Utklippan 1–2.10 (Roland Thuvander, Johan Åhlén, Lage Johnson m.fl.). 1 1K Kråkenabben, Sölvesborg k:n 1.10 (Mats-Åke Persson), 1 1K Utklippan 2.10 (Johan Åhlén, Anders Haglund, Lage Johnson m.fl.). 1 ad. Utlängan 3.10 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 1K Torhamns udde 23.10 (Fredrik Lennartsson) samt 1 ad. Torhamns udde 26.10 (Fredrik Lennartsson, Anders Adolfsson).

Summa nio exemplar 17.8–26.10. Fågeln den 17.8 är den tidigaste noterade överlag. Arten ses sparsamt i augusti för att sedan öka och klinga av i slutet av okt. Månadsfördelningen var de 61 ex. som setts genom tiderna i landskapet; aug (7), sep (22), okt (27) och nov (5).

Öl: 1 1K Köpingsvik – Borgholm 29.8–25.9 (Tobias Berger, Svante Martinsson, Mattias Ekstrand, Göran Holm m.fl.). Minst 1 ad. Västrevet, Ottenby 17.9–27.10 (Patrik Sieurin, Tobias Berger, Svante Martinsson, Ottenby fågelstation m.fl.). 1 1K Ottenby 24.9 (Anders Eriksson m.fl.)

Gtd: Totalt tio fynd: 1 2K Norderstrand 6–7.1 (Per Smitterberg, Bimbi Ollberg). 1 2K Brissund 14–17.1 (Tord Lantz, Michael Tholin, Carl Tholin). 1 ad. Brissund 16.1 (Tord Lantz). 1 2K Norderstrand 5–12.2 (Per Smitterberg). 1 ad. Svåltholmen 1.8 (Olof Armini). 1 ad. Skåneriv 5.8 (Tord Lantz). 1 ad. Kuppen 5.8 (Tord Lantz). 1 1K Kronholmens fyr, Kronholmen 23.9 (Olof Armini). 1 1K Kronholmens fyr, Kronholmen 1.10 (Olof Armini, Jan Janthe). 1 ex. Rivet 21.10 (Stellan Hedgren, Lars Jonsson, John Sångberg).

Fynd utanför S, Bl, Öl, och Gtl godkända av RK:

H1: 1 1K Lynga, Morup, 6.8 (Joakim hagström). 1 adult Getterön 8.8 (*Lasse Olsson). 1 adult Getteröns naturreservat 20.9 (*David Andersson). 1 1K Päärp 17.9 (*Anders Wirdheim, Göran Snygg). 1 adult Getterön 18.10 (David Andersson)

(THOMAS STRID)

Vitvingad trut *Larus glaucoides* (137/137 – 0/0)

Från och med 2006 har bedömningen av vitvingade trutar övergått från RK till RRK, men tyvärr gjordes inga fynd 2006. Däremot har RK godkänt två äldre fynd från 2005.

Tillägg 2005 (godkända av RK):

Hl: 1 2K Vallda Sandö 8–14.1 (Erik Hansson m.fl.)

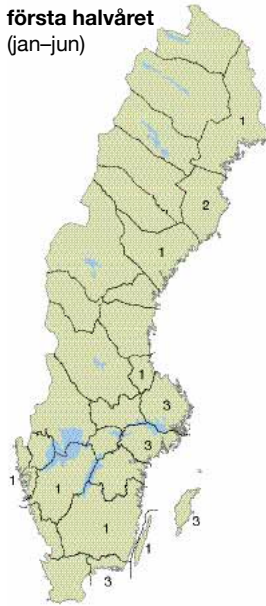
Ång: 1 2–3K Köpmanholmen 22.4–1.5 (Thomas Birkö, Pekka Bader, Sune Näslund)

(THOMAS STRID)

Vittrut *Larus hyperboreus* (ca 1714 – ca 27)

Antalet fynd är nu så lågt att vi väljer att presentera samtliga. För första gången på mycket länge är det färre än 30 fynd i landet. Om det är klimatförändringar eller födobrist eller kanske troligast en kombination av de både vet ingen säkert. En sak är dock säker, minskningen har gått fort. Trots ökad skådaraktivitet, bättre kunskap och bättre utrustning har antalet fynd minskat kraftigt. Under perioden 1961–1977 rapporterades 4–21 vittrutar per år, ofta kring 15 exemplar. Därefter ökade antalet successivt för att under slutet av 1980-talet och några år in på 1990-talet vara över 80 fynd per år med toppnotering på 95 ex. 1994. Av årets 28 fynd sågs 20 av fåglarna endast under en dag, sex individer mellan två dagar upp till en vecka och ett exemplar 14 dagar. Den enda riktiga långstannaren fanns vid Nordersund i Blekinge och var kvar fram till 1.5 och följaktligen inte medräknad som ett nytt fynd i år. Fågeln upptäcktes enligt uppgift redan i december 2005 och var även föregående vinter en långstannare. Dessvärre kom den inte tillbaka vintern 2006–2007. Trenden med många adulta fåglar bröts också och endast två rapporterades. Majoriteten i år, 22 ex, var i sin första vinterdräkt. I Västerbotten noterades ett anmärkningsvärt januari-fynd. I modern tid (från 1960-talet och framåt) finns endast två tidigare januarifynd i landskapet. Noterbart var också Dalarnas femte vittrut. Den förra sågs 1976 och dessförinnan fanns tre fynd från 1800-talet! Anmärkningsvärt var också att Skåne

första halvåret
(jan-jun)

andra halvåret
(jul–dec)

Vittrut *Larus hyperboreus* i Sverige 2006.

stod utan fynd för första gången på mycket länge. De tre fynden av en 1K-fågel i Halland 7–11.11 har bedömts som en och samma fågel.

Bl: 1 3K Nordersund 5.1–1.5 (Christian Persson, Bert Pettersson m.fl.), 1 4K Ådala, Listerlandet 14.4 (Patric Österblad) och 1 3K Vällholmen, Valjeviken 17.4 (Patric Österblad, Bert Pettersson).

Sm: 1 3K Revsudden 10.1 (*Henric Jennersjö) och 1 1K Händelöphuvud 11.11 (*Magnus Kasselstrand m.fl.).

Öl: 1 2K Gräsgårds hamn 10–23.3 (Anders Måhlén, Kenneth Alexandersson m.fl.).

Gtl: 1 2K Lummelundsbruk 3.1 (Josef Andersson, Tord Lantz, Bimbi Ollberg), 1 2K hona Brissund 5–7.1 (Per Smittberg, Lars Ericson, Anders Kraft m.fl.) och 1 2K+ Verkstadsgatan, Visby 28.4 (Ola Wizén).

Hl: 1 1K str. N Glommen – Bua udde 7.11 (Mikael Nord, Johan Frölinghaus), 1 1K Varbergs hamn 10.11 (Reino Andersson), 1 1K Bassås, Onsala 11.11 (Håkan Nilsson, Mikael Käll) och 1 ad. S Busör 15.11 (PG Uterfors).

Boh: 1 2K Åsebukten, Forshälla 21.2 (Jan Uddén).

Vg: 1 2K Stallbackabron, Göta älv – Karlsberg, Göta älv – Vassbotten, Vänersborg 25–31.3 (Göran Darefelt, Ingemar Johansson, Björn Johansson).

Sm: 1 2K Maren, Södertälje stad 1–4.3 (*Lars-Olof Jiveskog, Johannes Hermundsson, Stefan Clason), 1 2K hona Maren, Södertälje stad 3–4.4 (*Erik Asplund, Stefan Clason, Elias Nordling m.fl.), 1 ex. str. NV Vårdborget, Fituna 15.4 (Karl-Erik Sundström m.fl.) och 1 2K Örsbaken, Brannäs våtmark 14.5 (*Tommy Knutsson).

Upl: 1 ad. Grisslehamn, Vaddö sn 9.1 (Joakim Johansson, Rune Johansson), 1 2K Nordsjön, Heby-Råksjön 23.4 (*Hans Nyfjord, *Magnus Klingse m.fl.), 1 2K Länsman, Björns skärgård 27.4 (*Stig Holmstedt m.fl.) och 1 ex. Rullsand, Billudden 1.11 (Fredrik Litsgård, Per Johan Ulfendahl, Raoul Wexius m.fl.).

Vstm: 1 2K Snearboudde, Kärro 8.11 (Ralf Lundmark).

Dlr: 1 2K Östanforsån, Falun 25–31.12 (*Ulf Wiklander, Yngve Johansson, Håkan Sandin m.fl.).

Gstr: 1 2K Värvik, Sikvik 28.4 (*Björn Jerner).

Ång: 1 2K Tjärskärkajen, Järnåshalvön 23–24.1 (Tommy Magnusson, Stefan Delin m.fl.).

Vb: 1 2K Lövöudden, Holmsund 11–27.1 (*Emmanuel Naudot, Björn Malmhagen, Fredrik Widman m.fl.) och 1 2K Umeå uthamn, Holmsund 1.4 (Rolf Sandberg).

(GÖRAN DAREFELT)

Rosenmåsar *Rhodostethia rosea* (17/17 – 2/2)

Boh: 1 ad. str. S Kråkudden, Hönö 9.5 (*Magnus Unger, Johannes Löfqvist, Leif Andersson). 1 ad. Mörholmen, Nord-Koster 5–7.7 (F) (*Matti Åhlund m.fl.).

Anmärkningsvärt uppträdande med första sträckobservationen av en rosenmåsa på våren och likaså första julifyndet. Fynden är bedömda som gällande två olika individer även om det naturligtvis inte

helt kan uteslutas att det rörde sig om samma fågel. Tredje respektive fjärde fyndet i Bohuslän.

(JONAS BONNEDAHL)

Tretåig mås *Rissa tridactyla* EN

Häckning:

Hl: 33 par häckade på Nidingen (Uno Unger), vilket är samma antal som året före. Hur många ungar som producerades är osäkert, men den 28.7 fanns åtminstone 20 nyligen flygfärdiga ungar på ön (Karin Ekeborg). Antalet par på Nidingen är stabilt och ungproduktionen relativt god de flesta år.

Under senhösten, från 27.10 och framåt, uppträdde arten tämligen talrikt längs Västkusten med

FOTO: STEFAN HAGE

Rosenmåsar *Rhodostethia rosea* ad. Mörholmen, Nord-Koster 7 juli 2006.

2000 ex. str. S vid Kråkudden, Hönö i Boh 26.11 (Bo Brinkhoff) som högsta dagssumma. Utanför Västkusten gjordes som vanligt flera inlands- och Östersjö-fynd:

Bl: 2 ex. str. SV Torhamns udde 12.10 (Fredrik Lennartsson, Mats Axbrink, Bengt Allberg m.fl.), 1 1K str. SV Hanö 14.10 (Thomas Nilsson, Kerstin Lindgren) samt 1 1K str. SV Utklippan 25.10 (Hans Evefalk, Olof Persson, Karl-Joel Sundholm).

Sm: 2 1K str. S Stångehamn, Oskarshamn 15.9 (Åke Nilsson), 1 ad. str. S Revsudden, Kalmar 29.10 (Jan Ottosson, Christer Håkansson) och 1 1K str. S Revsudden, Kalmar 29.10 (Christer Håkansson, Jan Ottosson).

Öl: 2K str. S Ölands södra udde 10.4 (Göran Andersson, Bill Andersson), 3 ad. str. N Sandviks fiskehamn

10.5 (Tobias Berger), 1 ex. str. O Ölands södra udde 2.6 (Bosse Carlsson, Berndt Gustafsson, Göran Andersson m.fl.), 1 2K Alby strand, Mörbylånga k:n 1.7 (John Thörling), 1 1K str. Västrevet, Ottenby 27.10 (Ville Fagerström, Lasse Linde, Per Österman), 1 1K rast. Färjestadens hamn 27.10 (Svante Martinsson), 1 1K str. S Röhälla, Glömminge s:n 29.10 (Birgitta Andersson, Bernt Andersson) och 1 1K str. S Klovenhälls läge, Kastlösa s:n 16.11 (Anders Måhlén).

Vg: 1 ad. str. SV Hjällsnäsviken, Mjörn 27.10 (Kjell Hansson), 2 1K str. SV Vänersborgsviken 1.11 (Göran Darefelt), 1 ad. str. SV Vänersborgsviken 4.12 (Bo Kumlin) och 1 ad. str. SV Vänersborgsviken 22.12 (Göran Darefelt).

Dsl: 1 ex. Rörvik, Vänersborg 1.10 (Ingemar Johansson), 1 oljeskadat ex. upphittat Laxarby, Bengtsfors 5.12, död 6.12 (rapportör Kent-Åke Gustavsson), 1 ad. ex. Hästefjord, Vänersborg 16.12 (Per Undeland) och 1 ad. ex. Ursand, Vänersborgsviken 23.12 (Ingemar Johansson).

Srm: 1 ad. Granfjärden, Strängnäs 26.12 (*Ralf Lundmark).

Upl: 2 2K Sennebyhaken, Vaddö 21.2 (Annika Rastén, Curt Johnsson), 1 1K mot S Svenska Högarna 24.9 (Bo Eriksson), 1 ad. + 2 1K mot O Fågelsundet, Björns skärgård 19.10 (Ulrik Lötberg), 2 1K mot N Sennebyhaken, Vaddö 29.10 (Keith Bennett, Benny Åhr, Tomas Kjelsson) och 2 1K mot O Rullsand, Billuddens NR 1.11 (Fredrik Litsgård, Per Johan Ulfendahl, Raoul Wexius).

Vstm: 1 ad. Granfjärden, Ängsö, 26.12 (Ralf Lundmark), samma fågel som i Srm.

Vrm: 1 3K Örsjön, Torsby k:n 16.6 (Dan Mangsbo) samt 1 1K Norra Möckeln Karlskoga 27.10 (Stefan Göransson).

Dlr: 1 1K Vinäs, Mora 19.10 (*Lars Hansson).

Gstr: 1 2K Värvik, Sikvik 29.4 (*Daniel Rosengren, Esbjörn Nordlund, Anders Johansson).

Vb: 1 2K str. NO Långrataudden, Djäkneboda 21.5, 1 3K str. NO Tavastudden, Täftelandet 27.5, 1 2K rast. Obbola-Storbådan, Obbola skärgård 4.8 och 1 1K Megrundet, Hörnefors 9.12.

(ANDERS WIRDHEIM)

Sandtärna *Gelochelidon nilotica* (60/71 – 1/1)

Vrm: 1 ad. Sundstorp 23–24.5 (F) (*Dan Zetterstöm m.fl.).

Andra fyndet i Värmland och den första dragbara sandtärnan på elva år. Fynd av sandtärna är ofta svårbedömda, framförallt om det handlar om endast förbiflygande fåglar. Vi anser därför att det är bättre att samtliga rapporter bedöms av Rk och granskar från och med 2007 åter alla fynd. Rk har under året gjort en revidering av samtliga äldre fynd för att er- hålla jämförbara bedömningsgrunder. De två första fåglarna (1889 och 1940) sköts. Mellan 1951 och 1969 gjordes 14 fynd av 16 fåglar. Av dessa är

fyra bra beskrivna i *Vår Fågelvärld*. Inga av de övriga avviker från den allmänna fyndbilden varför vi väljer att låta dem stå kvar som godkända. Ett fynd från 1969 och samtliga senare rapporter har nu omgranskats av Rk. Resultatet blev att nio fynd inte ansågs uppfylla rimliga krav för ett godkännande. Dessa återfinns bland de underkända fynden sist i rapporten.

(NILS KJELLÉN)

Skräntärna *Hydroprogne caspia* VU

Spridda par häckar från Skåne till Norrbotten. Notabelt är då att en enda koloni i landet ensam står för halva rikets bestånd, nämligen en koloni i Uppland med hela 270 par. Tre andra stora kolonier värda att nämna är från Småland med 75 par, Östergötland med 60 par och Sörmland med 77 par.

Sk: Totalt 4 par gick till häckning.

Bl: 10 häckande par.

Öl: 2 par häckade med säkerhet och 1–2 par gjorde häckningsförsök.

Sm: Kuststräckan Pataholm–Östergötlands gräns resulterade i häckningar på åtta lokaler. Totalt 82 par och 117 ringmärkta boungar på sammanlagt åtta lokaler.

Största kolonin, liksom tidigare, på Furö, där antalet par har ökat till 75. Övriga sju lokaler hyste solitära par (Tommy Larsson). Dessutom noterades skräntärna på lämplig häckningslokal på tre lokaler i södra delen av rapportområdet.

Gt: 39 par häckade på 4 lokaler. Största koloni på Gra- uten med 26 par.

Vg: En häckning i Vänern, vilket resulterade i två ungar. Sedan 2003 är det dessvärre Vänerns enda par. Tidigare har som mest tre par häckat.

Ög: Skräntärnorna i Östergötlands skärgård inventerades under 2006 av Lars Gezelius och Vesa Jussila. Arten fanns häckande på två lokaler. Marskär i St Annas skärgård häckade ett par, troligvis framgångsrikt. På Yttre Dannskären i Gryts skärgård (fågelskyddsområde) häckade 60 par; viss predation kunde spåras, med om- läggning som följd. Totalt ringmärktes 25 ungar, och ytterligare några kan ha producerats.

Srm: Ett häckningsskär, även i år i Oxelösunds skärgård. 77 par (123 pull) Gräskären, Oxelösund (Kalle Brinell). Antalet fåglar var något färre än i fjol, däremot så kunde fler pull ringmärkas.

Stockholm: I Värmdö skärgård fick åtminstone 8 olika par ut ungar, ytterligare fåglar sågs på något ställe till utan att häckning kunde konstateras (Roland Staav m.fl.). Ytterligare ett par fick ut ungar vid Gälnan (Magnus Rignell).

Upl: I kolonin i Björns skärgård, Hållnäs fanns 270 par, varav 200 par häckade (Lars Gustavsson, Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund). I övrigt fyra solitärhäckande par och ytterligare fem möjliga solitära häckningspar.

Hls: Ett par Jättbågan misslyckades med sin häckning.

Mpd: Fjärde konstaterade häckningen och tredje året i rad med konstaterat häckande skräntärna.

Ång: Arten har troligen häckat eller gjort häckningsförsök på 7 öar längs kuststräckan från Örnsköldsvik till Hörnefors skärgård. Det är en högre siffra än tidigare år vilket är mycket glädjande.

Vb: Totalt 11 häckande par.

Nb: Norrbottens enda koloni finns kvar i oförändrat antal. Dessutom hittades en solitärhäckning.

(THOMAS STRID)

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis* **VU**

Detta år har vi fått in ett betydligt bättre material än tidigare år. Här följer antalet häckande par landska-

Sm: Endast en häckning och ett par i lämplig biotop, båda i Kalmar (Christer Håkansson, Peter Sieurin).

Öl: Det är osäkert om den kentska tärnan häckade i landskapet under 2006. I juli gjordes observationer av äldre fåglar som matade yngre vid såväl Ölands norra udde (Björn Höök) som vid Kapelludden (Per Björkman, Barbro Björkman) och Seby (Tommy Carlström, Marcus Carlström). Att häckning med säkerhet ägt rum på ön framgår ej av rapporterna. I maj noterades parning på platser som Ölands södra udde (Göran Andersson), Grönhögen (Örjan Engebrand, Catharina Engebrand) och Aledal (Birgitta Andersson, Bernt Andersson).

Under 2000-talet har arten endast konstaterats häcka under två år: 2002 (3 par) och 2003 (1 par).

Gtl: Rapporterad häckning från två kolonier. Gnisvärd 20 par och Östergarnsholm 27 par.

FOTO: MIKAEL ARINDER/SKÅNSKA BILDER

Kentsk tärna *Sterna sandvicensis*, matande flygfärdig unge, Sandön (Sk) 25 augusti 2006. Totalt häckade omkring 270 (kända) par i Sverige 2006.

psvis: Skåne 78–83 par, Blekinge 53–64 par, Småland 1–2 par, Öland 0–5 par, Gotland 47 par, Halland 80 par och Göteborg 0–1 par. Detta ger totalt 259–282 par i landet som helhet.

Sk: 75–80 par noterades i kolonin på Kristians skär utanför Tosteberga bodar i nordost tillsammans med skrattnås. Detta är något färre än under 2005. Dock var reproduktionen god och 62 ungar ringmärktes. Dessutom 3 par i Malmö hamnar i en skrattnåskoloni.

Bl: 50 par häckade vid Norrören, Norje (Ivar Tägtström m.fl.) och 3 par fick fram 2 pull Hasslö (Daniel Steen). Dessutom misstänkt häckning vid Stora Bommeskär, Karlskrona 1.5 då 11 par fanns på plats och höll på med parningsbestyr (Anders Adolfsson).

Hl: 20 par ruvande Dammen, Getterön 15.5 (Stefan Hage). 60 par och 40 pulli/nyligen flygga Knarrskär, Värö 1.7 (Tobias Källqvist).

Vg: Fynd under häckningstid: 1 par Lilla Donsö, Gbg:s södra skärgård 30.5 (Martin Fransson).

Boh: Inga misstänkta häckningar.

Övriga anmärkningsvärda fynd:

Sk: 1 1K str. 8.12 Kåseberga (Sven Splittorf). Decemberfynd är mycket ovanligt.

(THOMAS STRID)

Småtärna *Sternula albifrons* **VU**

Totalt har rapporter om drygt 175 häckningar inkommit varav hälften från Skåne. Eftersom detta är blott andra året som häckningar av småtärna

ingår i rapporten är det ännu för svårt att bedöma årets resultat. Årets resultat ligger dock i linje med föregående års rapporter. Notabelt detta år var dock att årets tolv häckande småtärnepar i Norrbotten var nytt rekord för landskapet.

Sk: 87 par häckade i Skåne och åter låg tyngdpunkten vid Malmö hamnar och Vellinge kommun. Här lyckades småtärnorna mycket väl i Malmö och även på Lilla Hammars näs kom en del ungar på vingarna. I övrigt, både i nordväst och nordost, förefaller det att ha gått dåligt med häckningarna. Undantaget är som vanligt inlandshäckningen på Iföverken i Bromölla där två par producerade hela sex flygfärdiga ungar (rrk Skåne).

Bl: 27 par indikerade häckning under året förlade på

brunna kalkbrott, denna gång blott ett par som fick ut en unge (Mats Henriksson).

HI: Ca 40 par har rapporterats. Antalet par är mycket svårbedömt på grund av flera otydliga rapporter.

Nb: 12 häckningar är nytt rekord i Norrbotten! Kolonin på Sandgrönnorna växer snabbt (Rrk Norrbotten).

(THOMAS STRID)

Skäggtärna *Chlidonias hybrida* (18/21–1/1)

Sm: 1 ex. Ryningen, Mörlunda 19–21.5 (*Christer Håkansson) samt Draven 23–24.5 (*Stefan Andersson, Stefan Hage).

Rk bedömer det som troligast att det rör sig om samma fågel. Tredje fyndet i Småland. Första fyndet av skäggtärna gjordes så sent som 1989. Därefter

FOTON: TOMAS LUNDQUIST

Skäggtärna *Chlidonias hybrida*, Ryningen, Mörlunda (Sm) 20 maj 2006.

följande lokaler: Torsö, Kråkenabben, Fäören, Drösebo (3 par), Bredasund, Kättelskär Hasslö (2 par), Aspöskär, Möcklö, Inlängen (2 par), Långekläpp (2 par), Torhamns udde (2 par) samt 10 par Sibbaboda.

Ett mycket bra år för arten om man jämför de senaste åren. 27 par är nämligen bättre än den utförliga skärgårdsinventeringen som genomfördes under 2003. Då rapporterades 20 häckande par (Rrk Blekinge)

Sm: En konstaterad häckning i Mönsterås kommun. Därtill uppehöll sig en till två fåglar i området kring Hagbyhamn en längre tid men ingen häckning kunde konstateras. Dessutom finns två ströfynd i maj på intressanta lokaler.

Öl: Liksom 2005 finns rapporter om ett tiotal häckningar från östra sidan Öland. Återigen häckade småtärna i Al-

var den nästan årlig under 1990-talet till att nu under 2000-talet uppträda i genomsnitt vartannat år. Fynden fördelar sig relativt jämnt på vår- respektive höstfynd. Vårfynden har en koncentration kring senare delen av maj varför årets fynd faller väl inom den bilden.

(JONAS BONNEDAHL)

Svarttärna *Chlidonias niger* **VU**

Sammanlagt rapporterades ca 235 häckande par, fördelat på sju landskap: Sk (4 lokaler, 44–47 par), Öl (2/11), Vg (2/62–64), Nrk (1/2), Ög (1/11), Upl (3/30), Vstm (4/73). Detta är en av de högsta noteringarna i Sverige i modern tid, överträffad en-

dast av år 2002 och tangerad av år 2004. Trenden är alltså fortsatt positiv, men artens sårbarhet i landet understryks av att förekomsten är begränsad till endast drygt 15 lokaler. En ny häckningslokal för året var Vendelsjön i norra Uppland och från Vänern rapporterades häckning från ett fågelskär i Årsviken (Vg), en för arten atypisk miljö.

Ång: 1 ex. Idbyfjärden 15.7 (Lasse Teveborg m.fl.). Nionde fyndet i Ång.

(THOMAS PETTERSSON)

Vitvingad tärna *Chlidonias leucopterus*

(ca 254/2447, 10/14)

Nu var det åter tillbaka till tio fynd, vilket är i nivå med de flesta år på 2000-talet. Endast 2005 hade en mindre invasion i Skåne med ca 75 ex. Årets fåglar fördelade sig på sju vårfynd under perioden 2.5–11.6, ett sommarfynd 11.7 och två höstfynd 2–21.8. De båda sistnämnda utgjordes av sträckande fåglar vid Falsterbo, varav den sista var årets enda ungfågel. Ett fynd med fem fåglar tillsammans vid Krankesjön 22.5 var det enda med flera individer.

Dalarnas femte fynd och för Östergötlands del var det nionde gången.

Sk: 1 ad. Silvåkratornet, Krankesjön 6.5 (Ronny Johansson, Lars G R Nilsson, Ola Ejdrén), 5 ad. Krankesjön 22.5 (*David Armini, *Karl-Markus Laudon, Jesper Hansson m.fl.), 1 ad. str. V Nabben, Falsterbonäset 2.8 (*Måns Karlsson, Nils Kjellén) och 1 1K str. V Nabben, Falsterbonäset 21.8 (Ola Elleström, Nils Kjellén).

Öl: 1 ex. Sebybadet 4.5 (Joakim Johansson, Jan-Olov Gisselson), 1 ex. str. Skärlöv 22.5 (Elin Paakkonen, Johan Stedt) och 1 ad. str. N Hornsudden 24.5 (Tomas Svensson, Daniel Steen, Martin Heinrich).

Vg: 1 ad. Sandbetet, Dettern 10–11.6 (Stig Karlsson, Christer Lichtenberg, Göran Mellbring m.fl.).

Ög: 1 ex. Nybro, Svartåmynnings naturreservat, Roxen 2–3.5 (*Arne Ekström, Per Törnquist, Kjell Carlsson m.fl.).

Dlr: 1 3K+ Norrviken, Sollerön 11.7 (*Simon Lundberg, Lars Hansson).

(GÖRAN DAREFELT)

Sillgrissla *Uria aalge*

Återigen saknas rapporter om antalet häckande par från landets viktigaste häckningslokaler på Stora och Lilla Karlsö. Från landets övriga häckningsplatser finns rapporter om sammanlagt ca 2000 par.

Bl: 1 ex. Hanö 1.7 (Thomas Nilsson, Kerstin Lindgren). Andra året i rad med sommarfynd från Hanö. En potentiell häcklokal? och i så fall Blekinges första.

Ög: 15 par med tio ungar vid Rösåren i Gryts skärgård (Vesa Jussila) – oförändrad status i ett tioårsperspektiv.

Srm: Rapporter från två öar i Oxelösunds skärgård, ca 750 par rapporterade. På Grän ringmärktes 54 adulta och 139 pulli den 5 juli (Jan Ohlsson, Roland Staav).

Upl: På Abborren, Singö ringmärktes 14 pull. samt fyra adulta, dessutom gjordes elva kontroller av gamla fåglar (Roland Staav). På Svenska Högarna ringmärktes 48 pull. och 30 adulta, därtill kontrollerades 47 gamla fåglar (Roland Staav gm rrk Uppland). Vid Norrkön, Gräsö sågs ett par 1/6 (Martin Amcoff) vilket kan tyda på att en etablering är i vardande.

Hls: Under en följd av år har sillgrisslan var en av de arter som borde bli häckfågel i Hälsingland. Med de observationer på Gran av såväl parande som fåglar som flög in mot lämpliga bohålor som gjordes i början av juni så bedömer rrk nu arten som häckfågel i landskapet.

Ång: Häckning på Bonden med ca 1 100 par där ca 400 ungar sågs varav ca 100 ringmärktes 14.7 och häckning på Gnäggen där 146 ex. noterades 13.6. På Bonden kontrollerades en brittiskmärkt sillgrissla. Bondens 2:a av sillgrissla med nordatlantiskt ursprung. Det innebär ett bevis på att ett visst genutbyte sker mellan östersjöpopulationen och den atlantiska.

Övriga anmärkningsvärda fynd:

Sm: En fågel sågs i södra Vättern 17.8–2.11. Bedöms som samma fågel som förra året.

Dls: I Vänersborgsviken 1 ex. 9.5 (Ingemar Johansson), 1 ex. 2.7 (Andreas Gustafsson) och 1 ex. 12.10 (Ingemar Johansson).

Vg: Under året sågs en, vad man får förmoda vara samma, individ vid elva tillfällen i Vänersborgsviken. Möjligen kan någon ny ha blåst in under hösten. Än intressanta var fynden i Mjöرن. Först en i januari och återigen, minst, en i november. Dessutom en omhändertagen i Sävå, Floda.

(THOMAS STRID)

Tordmule *Alca torda*

Häckningar längs norrlandskusten:

Hls: Liksom tidigare år inventerades tordmulen noggrant och med fortsatt stadig uppgång. Den tidigare kända häckningslokalen vid Tihällsten inventerades i senaste laget och är säkerligen större. Häckningen på Sörskär, Vitöarna utgör ny häckningslokal. Totalt nu rimligtvis över 900 par totalt.

Ång: ca 2 800 par på Bonden och 680 på Gnäggen betyder ett stabilt bestånd även om tordmularna var lite färre på Gnäggen än 2005. Etablering har också skett de senaste åren på flera ytterligare lokaler och antalet har också ökat där. Minst 60 par på Långskärsklubb, 40 par på Låskären, 100 par på Flasan och något par på Ronögrundet. Möjligen kan något par finnas i Nordmalingsområdet.

Vb: Möjligen häckningar: 2–8 ex. upprörd, varnande Trappskär, Holmöarna och 2 ex. Nygrundshällan.

Nb: Den enda kolonin i Norrbotten finns som vanligt vid Grillklippan. Kolonin är ovanligt stor i år med 350 ex. 2005 var det ca 280 fåglar.

Anmärkningsvärt fynd:

Dlr: 1 ex. Hedemora 14.3 (Jan-Erik Westlund, Per-Inge Josefsson m.fl.). Fågeln hittades på en bilskrot i Hedemora. Den togs om hand och släpptes vid Dalälven. Morgonen därefter kunde den inte återfinnas. Dalarnas första fynd.

(THOMAS STRID)

Alkekung *Alle alle*

Alkekungen hade återigen ett strålande år. Årets ca. 6 950 alkekungar är i nivå med fjolårets höga antal och som vanligt är det Västkusten som står för en enorm majoritet av fynden. Kraftiga stormar under hösten bjöd även på ovanligt många inlandsfynd och Östersjöfynd. Landskapsvis fördelar sig fynden

på följande sätt: Sk (ca 1165), Bl (2), Sm (2), Öl (2), Hl (ca 1271), Boh (ca 4400), Dsl (3), Vg (97), Ög (1), Srm (1), Upl (1), Vrm (2) samt Jmt (1).

Antal >200 ex.:

Hl: 200 ex. Skummeslövsstrand 27.10 (Thomas Hultquist), 240 ex. str. S Glommens sten (Johannes Hermundsson) och Gubbanäsan 27.10 (Johan Frölinghaus m.fl.).

Boh: 200 ex. str. S Kråkudden, Hönö 22.10 (Johannes Löfqvist m.fl.), 326 ex. str. S Kråkudden (Anders Eriksson m.fl.), 210 ex. str. S Härmanö 4.11 (Lasse Svensson), 410 ex. str. S Kråkudden 6.11 (Tina Widén m.fl.), 710 ex. str. S Härmanö 6.11 (Lasse Svensson).

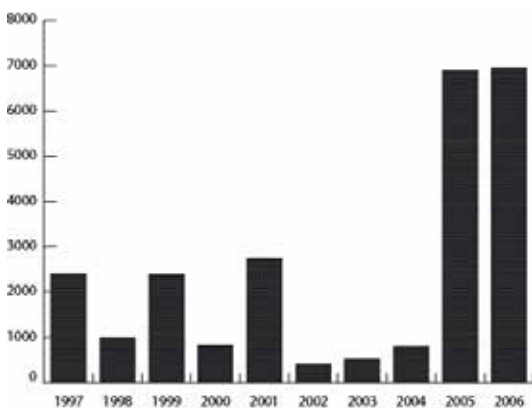
Anmärkningsvärda fynd:

Bl: 1 ex. str. O Utklippan 9.5 (Olof Persson),.

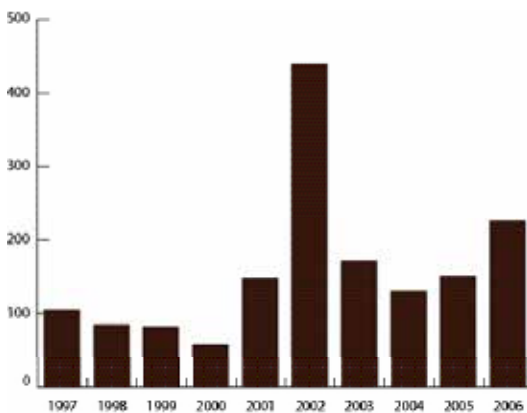
FOTO: PATRIK JONASSON

Lunnefågel *Fratercula arctica* tillsammans med tobisgrisslor *Cepphus grylle*, Nidingen (Hl) 3 juli 2006.

Alkekung *Alle alle* i Sverige 1997–2006.

Lunnefågel *Fratercula arctica* i Sverige 1997–2006.

Boh: 1 ad. Ursholmen, Koster 27.7 (Björn Westerdal).
Jmt: 1 ex. Sem strand, Ås, Krokom 5.11 (Jämtlands rrk).
Fyndet i Jämtland är landskapets 6:e.

(KRISTOFFER NILSSON)

Lunnefågel *Fratercula arctica* RE

Lunnefågeln hade ett gott år med ca. 225 observerade individer. De flesta sågs utmed Västkusten under hösten i samband med blåsigare väder. Landskapsfödelningen ser ut så här: Sk (ca 35), Gtl (2), Hl (ca 45), Boh (137) samt Vg (5).

Fynd under häckningstid:

Gd: Hoburgsklippan, Hoburgen 31.5 (Per Smitterberg, Magnus Martinsson).

Turturduva *Streptopelia turtur*

Sammanlagt 90 ex. under perioden 30.4–2.11 är en högre årssumma än de båda närmast föregående åren. Sett i ett längre perspektiv är det dock en låg summa, under medelvärdet för perioden 1992–2006 (se figur nedan). Den absoluta majoriteten av de landskap som rapporterar turturduva någorlunda regelbundet uppvisar negativa tendenser i antalet fåglar; från det mönstret sticker endast Sm, Dlr och Nb ut.

Åttonde fyndet i Ly lpm:

Ly lpm: 1 ex. Betsledammen 29.5 (Bertil Stenlund).

(THOMAS PETTERSSON)

FOTO: DANIEL PETTERSSON

Turturduva *Streptopelia turtur* 1K, Nynäshamn (Srm) november 2006.

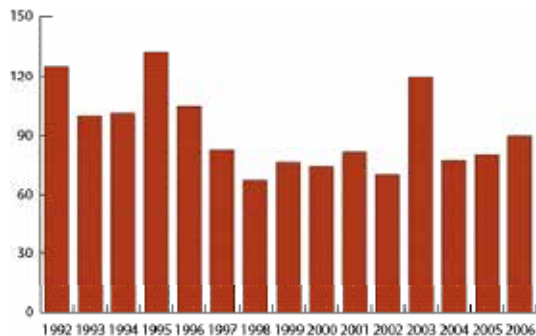
Hl: 1 ad. str. SV Gubbanäsan, Getterön 14.4 (Mikael Nord), 1 ad. str. S Nidingen 14.4 (Henrik Gustafsson, Oskar Kullingsjö, Martin Molin), 1 ad. Nidingen 7.6 (Nidingens fågelstation), 2 ad. Nidingen 28.6 (Uno Unger, Magnus Unger m.fl.), 1 ad. Nidingen 2–9.7 (Uno Unger, Leif Jonasson, Lars Gustafsson m.fl.).

Boh: 2 ad. str. N Hållö 25.5 (Jan Uddén), 4 ad. Hållö 26.5 (Jan Uddén).

Höga antal:

Boh: 8 ex. str. S Kråkudden, Hönö 27.10 (Stefan Svanberg, Kristoffer Nilsson, Roger Eskilsson m.fl.), 8 ex. str. S Härmanö 6.11 (Lasse Svensson), 8 ex. str. Fykan, Ramsviklandet 11.11 (Jan Artursson, Thomas Eliasson, Anders Fransson m.fl.).

(KRISTOFFER NILSSON)

Turturduva *Streptopelia turtur* i Sverige 1992–2006.

Större turturduva *Streptopelia orientalis*

(16/16 – 1/1)

Vg: 1 2K ssp. *orientalis* Tåstorp, Falköping 1.1–19.4 (F) (Mats Westberg, Roger Jonasson m.fl.) och på samma lokal 5.11–31.12 (F) (Kent Jönsson, Ulrich Tourbier, Ingemar Nilsson m.fl.).

Denna fågel uppträcktes på lokalen redan i december 2005. Efter lyckad övervintring i ett villaområde i Falköpings östra utkant återkom den till samma plats en andra vinter. Totalsumman påverkas således inte. Åldersbestämning av större turturduvor har tidigare inte ansetts utgöra något större problem, men dräktutvecklingen hos denna individ har givit

FOTO: DANIEL PETTERSSON

Större turturduva *Streptopelia turtur* 2K, Falköping (Vg) 15 januari 2006.

nya insikter. Kort sammanfattat kan sägas att fågeln även under sin andra vinter i Falköping uppvisade täckare m.m. som lätt skulle kunna tolkas som kvarsittande juvenila fjädrar och därmed legat till grund för en bestämning till 1:a vinterdräkt. Detta innebär givetvis att även fjolårets åldersbestämning av fågeln skall ifrågasättas, och även om en viss osäkerhet finns väljer Rk att kvarstå vid den ursprungliga bedömningen. Uppmärksammandet av problemet kan framöver komma att rendera ny kunskap som ger oss anledning att återkomma i frågan.

(UNO UNGER)

Tornuggla *Tyto alba* CR

Sk: Inga uppgifter har inkommit detta år.

Gd: Spel rapporterat från 7 lokaler. Ingen konstaterad häckning.

Hl: 1 hona hittades död i Stenhuggeriet, Halmstad 1.2 (rrk Halland) och 1 ad. hittades död Mariedal, Onsala 1.2 (Rolf Persson).

Upl: Ett ex. Norrskedika, Börstil 3–5.1. Fågeln påträffades i en ladugård 3.1 men föstes ut ur ladan på kvällen 4.1. På morgonen dagen efter hittades den död i ett uthus. Lasse Lundstedt fick åka och artbestämma den döda fågeln och sedan även sörja för transporten till den sista vilan på Naturhistoriska Riksmuseet. Detta är landskapets åttonde fynd av arten och senaste det begav sig var 15.1 2002, då en död fågel återfanns i en lada utanför Tierp.

(THOMAS STRID)

Dvärguv *Otus scops* (9/9 – 1/1)

Gd: 1 ex. spel. Östergårnsdalen 3.6–10.8 (Lars Brolund, Per Smitterberg, Lennart Wahlén m.fl.).

Förutom fjolårets novemberobservation i Örebro har samtliga fynd av dvärguv i landet gjorts under perioden april–augusti. Spelande fåglar har tidigare noterats i Västergötland 1961, Västmanland 1973 och Skåne 1993.

(UNO UNGER)

Fjälluggla *Bubo scandiacus* CR

Upl: 1 Norröra, Svartlöga fjärden 25.2 (*Anders Mohlin m.fl.).

Lu lpm: Färska spår i form av fjädrar och spybollar efter en hona Ivarlako, Sareks nationalpark 24.7 (Jörgen Andersson).

Fjällugglan tycks i dagsläget vara en raritet i klass med tornugglan . . .

(CHRISTER OLSSON)

Hökuggla *Surnia ulula*

Vg: En häckning ägde rum i Ryfors, vilket resulterade i fyra flygga ungar. På ytterligare en lokal (Remmene skjutfält) sågs ett par 2.1–1.4, men häckning kunde inte konstateras. Första konstaterade häckningen sedan 1984. Troligen gjordes häckningsförsök i Tiveden 2003 där ett par sågs spela (rrk Vg).

Upl: Ett par häckade (4 pull) i Östhammars kommun (Mats Edholm Brita Tibell m.fl.) samt ytterligare ett par häckade (6 pull), även det i Östhammars kommun (Ulrik Lötberg, Lars Gustavsson m.fl.). Det är första gången sedan 1984 som hökuggla har konstaterats häcka i landskapet.

Vstm: Ett spelande par Lisjö ängar, Sura, 17.3 (Lillemor Däckfors m.fl.) samt ett par under parning Hällaboda, Lindesberg, 1.4. Paret besökte presumtivt bohål och hanen hördes ropa (Jonas Kling, Anders Kling).

Dlr: Nio häckningar konstaterade enligt följande: Malung 3 par, Säter 2 par, Borlänge 2 par, Gagnef 1 par samt Rättvik 1 par (rrk Dlr).

Nb: Få observationer under häckningstid och inga tecken på häckning (rrk Nb).

Jmt: Endast en observation under häckningstid, en spelande vid Renålandet (rrk Jmt).

S Lpl: Ett tjugotal ströfynd, ingen häckning (rrk S Lpl).

N Lpl: Inget säkert belägg för någon häckning detta sorkfattiga år (rrk N Lpl).

Trots allt finns det ett visst hopp för den svenska hökugglestammen, eftersom arten tillfälligt häckar långt söder om den naturliga utbredningsgränsen när gnagarna sviker år efter år i norr. Dock måste

FOTO: KRISTER CARLSSON

Hökuggla *Surnia ulula*, Braås (Sm) 22 januari 2006.

man låta det vara osagt att det är norrlandsfödda fåglar som häckat i Svea- och Götaland 2006. Kanske har de sitt ursprung långt österut.

(CHRISTER OLSSON)

Kattuggla *Strix aluco*

Mpd: Häckningar: 1 ad. i bo, med tiden med 2 pull Nolbyströmmen, Njurunda 13.5–8.7 (Lennart Nilsson, Kjell Larsson) och 4 pull i bo Säter, Indal 15.6 (Peter Nilsson, *Erik Carlsson, Martin Bylund). Övriga fynd: 1 ex. spel Tubbo, Torp 1.3 (Bengt Larsson), 1 2K+ död Korsta, Skön 24.3 (rrk Mpd), 1 hane spel Viforsen, Tuna 11.6 (Håkan Byrén) och 1 ex. Bjärme, Sättna 29.10 (rrk Mpd). Kattugglan verkar åter ha fått fäste i landskapet och trots den extremt dåliga födotillgången

konstaterades två häckningar 2006 (rrk Mpd).

Ång: Totalt fyra hörda. Bilden från tidigare år under 2000-talet har förstärkts, det vill säga att kattugglan verkar öka något. På Svanö har åter kattuggla hörts i år liksom i Kramfors, Nordingrå och Häggdänger (rrk Ång).

Fynden från Ångermanland kan tyda på en försiktig förstärkning av landets nordligaste kattugglekontingent, vilket även några ströfynd av spelande ex. under senare år i Västerbotten indikerar.

(CHRISTER OLSSON)

Slaguggla *Strix uralensis*

I Närke har rapporter inkommit om ensamma spelande fåglar och eventuellt ett par i närheten av Svartå vilket kan innebära att det par som häckade i området för några år sedan är tillbaka. Dessutom observerades en ensam fågel i närheten av Askersund under häckningstid vilket höjer förhoppningarna om en vidare etablering av arten i landskapet.

I Stockholms rapportområde där endast två tidigare fynd föreligger gjordes två fynd 2006. Ett ex. hittades i dåligt skick då den hamnat på ett innertak vid Infra city, Upplands-Väsby. Den rehabiliterades och kunde sedan återutsättas. Dessutom sågs en annan individ i Storstadens utkanter där den kunde ses jaga dagtid. Tyvärr blev den till slut dödad av en duvhök.

Nrk: 1 ex. spel Laxå k:n 19.4 (Leif Larsson). 1 ex., Askersund k:n 25.4–4.5 (*Mats Ryefalk).

Stockholm: 1 ex. Grimsta Upplands Väsby – Runsa 3.10–8.11 (Håkan Talling, Thomas Strid, Michael Bergman, Tommy Eriksson m.fl.). 1 ex. Norra Järvafältet 30.11–9.12 (Tommy Eriksson m.fl.). Fynd 3 och 4 för rapportområdet.

(THOMAS STRID)

Lappuggla *Strix nebulosa* **NT**

Boh: 1 ex. Gnällan, Uddevalla 25.11 (Frank Karlsson). I februari 2007 återfann observatören ugglan skadad, hängande i en taggträd på samma plats. Fjärde fyndet i Bohuslän.

Nrk: 1 ex. Sjömo, Kägälän-området 3.12 (*Björn Lindberg). Landskapets tolfte fynd.

Upl: Mellan 16.4 och 4.5 rapporterades tre revirhävande hanar, vilka var fördelade på Heby kommun, Tierps kommun samt Östhammar kommun. Antalet fynd är i nivå med vad som rapporterats de senaste åren (rrk Upl).

Vstm: Häckning: En konstaterad häckning från Norbergs kommun (rrk Vstm). Övriga fynd: 1–3 (!) spelande inom ett begränsat område inom Västerås kommun 2.2–10.6 (flera observatörer), 1 ex. Gunnilbo 20.3 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg), 1 hona Sura 20.3 (Ralf Lundmark, Gustav Renberg), 1 ex. Norberg 11.4

(Bengt Lindberg), ett par Ramnäs 21.4 (Sören Larsson, Greta Larsson), 1 ex. Västansfors 20.5 (Leif Lejdelin), 1 ad. Haraker 26.5 (Markus Rehnberg), 1 ex. V. Skedvi 5.6 (Patrik Karlstedt) och 1 ex. Fläckebo 9.11 (Robert Ekberg).

Dlr: Häckningar: Tolv häckningar är rapporterade: Falun 1, Rättvik 1, Leksand 3, Säter 5, Malung 1 samt Mora 1. Dessutom noterad med 1 ex. under häckningstid i Ludvika kommun. Ryktesvis skall även någon häckning ägt rum inom Smedjebackens kommun, men inga rapporter har skrivits in i Svalan om detta. Under våren hördes en ropande fågel även i Hedemora kommun samt ytterligare en i Mora (rrk Dlr). En fågel hittades trafikdödad i Mora 19.6 (Caj Runesson). Höstfynd: 1 ex. Torrvål, Orsa (Lars-Göran Hansson), 1 ex. Almo, Siljansnäs, Leksand 24.9 (Anders Hans), 1 ex. Harflot, Orsa 9.10 (Lars-Göran Hansson), 1 ex. Lillåsfloten, Orsa 22.10 (Max Matslova), 1 ex. Åsen, Venjan 4.11 (Jörgen Johansson) och 1 ex. Horrmund Transtrands socken, Malung 8–22.11 (Birger Johansson, Tommy Johansson).

Hls: Åtta fynd under året och en konstaterad häckning är ett bra facit och i paritet med de senaste åren (rrk Hls).

Mpd: 10 ex. Alnö s:n 6.1–24.5 (Peter Nilsson, Nicklas Elfving, Nils Lundmark m.fl.), 1 ex. död Hartung, Alnö 9.1 (Nicklas Elfving), 1 ex. Hassjöberget, Holm 15.2 (Rolf Eriksson) och 2 ex. Mällby, Tynderö 18.2 (Per Helttunen). Den extremt dåliga födotillgången förde ut ett stort antal lappugglor till kustområdet vid norra Alnön och Tynderö. På norra Alnön kunde 5–6 ugglor ses samtidigt och med hjälp av ringmärkning kunde man särskilja 11 individer på en yta av ca 15 kvadratkilometer (rrk Mpd).

Ång: Ett ex. Järnäs by, Nordmaling s:n 15.1–11.2 (Håkan Rune, Emmanuel Naudot, Joakim Hansson, Joakim Lessmann m.fl.), 1 ex. Killingsnäsvisken, Grundsunda s:n 29.1 (Thomas Birkö), ett ex. Skärjavan, Nordmaling s:n, 30.1 (Stefan Delin), 1 ex. Idbyn, Arnäs s:n, 5.2 (Anders Lindström), 1 död Risön, Grundsunda s:n, Ång 18.2 (Lars Högberg), 1 ex. Skagstjärn, Grundsunda s:n, 27.2 (Mikael Svensson), 1 rast. Stortjärnen, Nyland, Ytterlännäs s:n, 20.3–10.4 (rrk Ång) och 1 Ramsta, Nora s:n, 16.4 2006 (rrk Ång).

Vb: Inga häckningar konstaterades under året. Fynd under häckningstid gjordes på nio lokaler i mars-juni: åtta i Skellefteå kommun och en i Robertsfors kommun. Inga starkare häckningsindicer noterades (rrk Vb).

Nb: För Norrbottens län rapporterar Ove Stefansson totalt 62 lappugglor och fem döda. Fem par påbörjade häckning, men bara två av dem lyckades att få totalt fyra ungar. Många observationer från januari och framåt, var ett tecken på svåra förhållanden för lappugglan och flera ugglor dukade under (rrk Nb).

Jmt: 1 Gevsjönäset, Åre k:n, 10.12 (Yngve Larsson).

Ly lpm: 1 ex. Brunträsk, Malå k:n, 5.1 (Leif Bildström), 1 ex. Mörttjärn, Malå k:n, 25.1 (Leif Bildström), 1 ex. Bockträsk, Sorsele k:n, 27.1 (Stefan Holmberg), 1 ex. söder om Sandsjönäs, Sorsele k:n, 25.3 (Fredrik Grensman) och 1 ex. Ensamheten, 26.3 (Leif Andersson).

P lpm: 1 ex. Glommerträsk, Arvidsjaur k:n, 30.1 (Anders Gustafsson).

T lpm: 1 ex. Institutet för Rymdfysik, Kiruna k:n, 12.6 (Ingrid Sandahl).

Till skillnad från hökugglan har fynden i norr inte minskat i samma takt som de ökade i söder under 2006. Lappugglan rapporterades i relativt god omfattning i norr under året, trots urusel gnagar-tillgång. Frågan är om inte koncentrationen på Alnön i Mpd är den största kända hittills i landet, i vart fall så pass långt söderut. Det är glädjande att lappugglan inte tvekar för att finna sina bon i svealändska granskogar, eftersom de norrländska gammelskogarna försvinner i en rasande snabb takt just nu i och med en måttlös högkonjunktur i skogsbruket och därmed följande avverkningar i en nästan aldrig tidigare skådad skala.

(CHRISTER OLSSON)

Jorduggla *Asio flammeus* NT

Sk: Inga häckningskriterier, dock två intressanta försomarobservationer: 1 ex. Västra Sönnarslöv, Klippan k:n 5.6 (Kent Ivarsson, Bengt Hertzman) och 1 ex. Vasalsheden, Ängelsbäcksstrand, Båstad k:n 6.6 (Per Henningsson, Klas Henningsson, Sonja Henningsson).

Sm: 1 ex. i lämpl. biotop Åkerö, Mörlundaslätten, Hultsfred 16.6 (Anders Sandström).

Vg: Inga säkra häckningar finns. Det sågs dock två jordugglor på Falbygden i slutet av juni i lämplig biotop (rrk Vg).

Nrk: Rapporter under häckningstid kommer från Glanshammar, Tysslingen, Björka lertag och från flera olika platser i Kvismaren. Tyvärr inga rapporter om säkra häckningar i år heller, även om det vid Kvismaren ligger nära till hands med observationer gjorda under sex respektive fyra dagar i maj och juni månad (rrk Nrk).

Upl: Sommartid 1.6–31.7 noterades jordugglor på Björn (två obsar), Fladen, Ledskärsområdet (två obsar), Örbymhus (två ex, en obs.), Norrboda, Gamla Balingemosar (en obs.), Södra Vendelsjön (en obs.), Burrunge (en obs.) samt Röloppe, Giresta (en obs.). På ingendera av lokalerna uppvisades något tecken på häckning (rrk Upl).

Vstm: 13 fynd av lika många ex, väl spridda över landskapet, under juni–juli. Dock har inga ytterligare indikationer på häckning inrapporterats (rrk Vstm).

Dlr: Tre lyckade häckningar i Malungs kommun (Bror-Erik Larsson, Janne Dahlén). Övriga sommarfynd fördelade kommunvis: Hedemora: 1 ex. 8.6. Ludvika: 1 ex. 18.6. Borlänge: 1 ex. 22.6. Falun: 1 ex. 30.5. Leksand: 1 ex. 5.6, 1 ex. 8–10.6 samt 18.7, 1 ex. 24.6. Malung: Förutom häckningarna 1 ex. 3.5, 1 ex. 1.7, 1 ex. 3.7, 1 ex. 10.7. Mora: Fynd mellan 21.4 till 18.6 från sex olika lokaler. Orsa: 1 ex. 5.5–8.7 samt 1.8. Dock 2 ex. 3.6. De många sommarfynden kan tyda på att flera häckningar genomfördes (rrk Dlr).

Hls: Flera fynd under häckningstid, åtminstone observationerna vid Flygstaden indikerar på häckning (rrk Hls).

Mpd: Följande somrffynd föreligger: 1 ex. Nedergård, Alnö 30.5–14.6 (Jan Nilsson, Bo Johnsson, Johan Brenander, Olle Thyrestam), 1 ex. Fagervik, Timrå 1.6 (Håkan Sundin, Eva Sundin), 1 ex. Skäggsta, Tynderö 2.6 (Stefan Wikander), 1 ad. Stödesjöns delta 4.6 (*Staffan Bergman, Lennart Nilsson, Peter Nilsson m.fl.) och 1 ad. Holmö, Tynderö 25.6 (Göran Storensten). Ovanligt många fynd i kustlandet och dess jordbruksbygder jämfört med vad vi är vana vid. Sju av de tolv fynden gjordes under häckningstid, varför häckning kan ha skett på ett flertal lokaler (rrk Mpd).

Ång: Sedd under häckningstid på tolv lokaler, dock utan något som direkt pekar på häckning. Bjurholms s:n 1, Arnäs s:n 1, Nätra s:n 2, Boteå s:n 1, Ullångers s:n 1, Ytterlänäs 1, Högsjö s:n 1, Härnösand 1, Säbrå 1 och Häggdångers s:n 2 (rrk Ång).

Vb: Inga inrapporterade konstaterade häckningar, men fåglar sedda på knappt 20 lokaler under häckningstid (rrk Vb).

Nb: På två lokaler sågs jordugglor under häckningstid med byte, vilket är ungefär som det brukar. Jordugglor finns även sedda på många andra platser under häckningstid, dock osäkert om de häckade på g a dålig tillgång på sork (rrk Nb).

Hjd: Tre observationer under häckningstid, alla av enstaka individer (rrk Hjd).

Jmt: Ingen konstaterad häckning detta dåliga sork-/uggleår. Fyra observationer under häckningstid (rrk Jmt).

S Lpl: Endast fem fynd och ingen häckning (rrk S Lpl).

N Lpl: Flera observationer under häckningstid, men inget mer än av kringflygande fåglar (rrk N Lpl).

Förhållandet sommarfynd/troliga-säkra häckningar är mycket skevt. Denna markhäckare är emellertid inte alltid så lätt att konstatera häckning av, eftersom ungarna inte tigger lika högljutt och tårtortsnära som till exempel hornugglans ungar. Man tycker ändå att andelen funna/troliga häckningar borde vara större med tanke på bland annat alla standardrutter som inventeras i bortglömda trakter runt om i vårt land varje sommar.

(CHRISTER OLSSON)

Blek tornseglare *Apus pallidus* (16/17 – 1/1)

Bl: 1 ex. Utlängan 25.10 (F) (*Hampus Lejon).

Efter vardera 5 ex. de två föregående åren gjordes endast ett fynd 2006. Typiskt för arten är uppträdandet sent på hösten och 12 av totalt 17 ex. har noterats under perioden 9/10–18/11 med en markant topp sista veckan i oktober.

(UNO UNGER)

Kungsfiskare *Alcedo atthis* VU

Från samtliga områden där kungsfiskare normalt förekommer rapporteras om ett dåligt häckningsår, där kungsfiskare var fåtaliga, skred till häckning sent eller saknades helt.

Sk: Inga konstaterade häckningar, dock minst 13 observationer där häckning bedöms som trolig eller där det funnits något häckningskriterie.

Bl: En konstaterad häckning.

Sm: Ett magert år för kungsfiskaren i östra Småland med endast två fynd under häckningstid. En häckning i Kronobergs län.

Gtl: Inga häckningar.

FOTO: MIKAEL ARINDER/SKÅNSKA BILDER

På grund av den kalla vårvintern 2006 hade kungsfiskaren *Alcedo atthis* ett dåligt häckningsår, men häckning genomfördes så långt norrut som i Gstr.

Hl: Inga rapporter om häckande kungsfiskare, men flera rapporter om fynd under häckningstid.

Boh: Inga kungsfiskare har rapporterats från lämpliga lokaler under häckningstid.

Vg: Inga konstaterade häckningar. Troligen inget starkt år.

Nrk: Som vanligt de senaste åren endast en lokal med rapporterat häckande kungsfiskare i landskapet. Karlslundsfåglarna lyckades med sin första kull och noterades sedan även ruva på den andra där resultatet är okänt. Förutom dessa är arten rapporterad från Kvismaren, Tysslingen och Vibysjön under året och häckningar i dessa områden är ju fullt möjliga.

Ög: Ett dåligt och sent år. I mitten av maj endast en pågående häckning, resten tillkom senare. Totalt sju kul-

lar i Ög varav sex lyckades. Ca 30 ungar producerades. Resultatet är i nivå med förra årets, men betydligt sämre än de tidigare åren under 2000-talet.

Srm: Endast ett fynd under sommarmånaderna juni-juli.

Upl: Två säkra häckningar och två troliga häckningar.

Vstm: Endast två häckningar eller häckningsförsök har noterats under året.

Dlr: Inga rapporterade häckningar.

Gstr: En säker häckning konstaterades i Testeboån vid Industrihuset Vävarn i Strömsbro. Detta var tredje året i rad som artens lyckats genomföra häckning på lokalen. Dessutom en trolig häckning i Gavleån.

(BERTIL JOHANSSON)

Biätare *Merops apiaster* (364/621 – 16/34)

Femton fynd av totalt 32 individer 23.5–25.8 är genomsnittliga siffror för de senaste åren. Största flockar (minst 5 ex.):

Sk: 6 str. SO Blentarps kyrka 1.8 (Fredrik Haas).

Srm: 7 ex. Sandemar 23.5 (Anders Löfgren m.fl.).

Fjärde fyndet i Lu lpm:

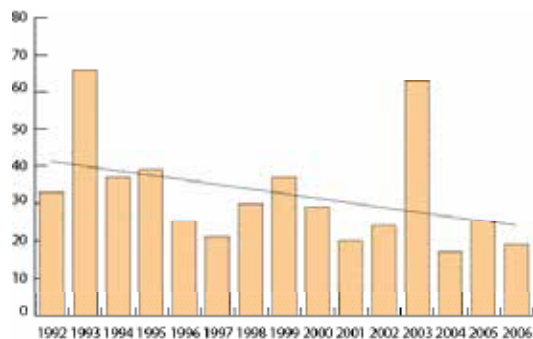
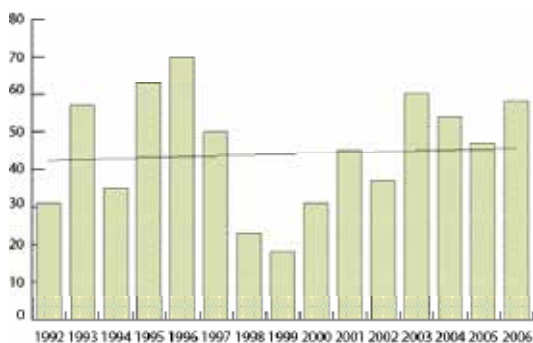
Lu lpm: 1 ex. Pälkem 27–28.5 (Petri Storlöpare m.fl.).

(THOMAS PETTERSSON)

Blåkråka *Coracias garrulus* RE

För tredje året i rad saknas fynd helt!

(THOMAS PETTERSSON)

Härfågel *Upupa epops* i Sverige vår respektive höst 1992–2006. Linjerna anger långtidstrender.

Härfågel *Upupa epops* CR

Sammanlagt 79 individer, 59 på våren (15.4–20.6) och 20 på hösten (4.8–25.12), är rätt genomsnittliga siffror. Dock är antalet höstfynd klart i underkant i förhållande till de senaste 15 åren och accentuerar en vikande tendens. Några rapporter om misstänkt häckning föreligger inte i år heller, även om ett fåtal fåglar rapporterats sjunga. Senast häckning rapporterades var 2001 på Öland.

(THOMAS PETTERSSON)

Gråspett *Picus canus*

Sm: 1 hona rast. Dammabro, Gällaryds kyrka, Värnamo k:n (Thomas Gustafsson) 1.9.

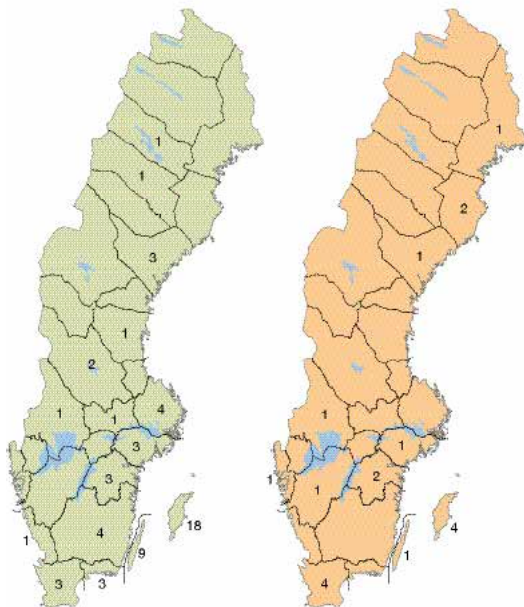
Dsl: Tre fynd under häckningstid (rrk Dsl).

Nrk: 1 hane Hjortkvarn 6.5 (Patrik Bergdahl).

Srm: 1 ex. lockläte Mälhammar, Munkhammar, Eskilstuna 13.8 (*Pedro Haglund).

Upl: Två häckningar, båda i området norr om Östervåla i landskapets nordvästra del. Under häckningstid fanns det gråspettar på ca 20 lokaler. Framför allt i nordväst finns det misstankar om att en del av de gråspettar som ses vintertid och tidigt på våren är flyttande fåglar från nordligare häckplatser. Upplands population av gråspett uppgår rimligen till minst 20 par (rrk Upl).

Vstm: 1 par Djupebo, Ramnäs, 1–2.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren), 1 ex. Djupebo 3–22.4 (Gudrun Eriksson-Lindgren), 1 hona Semla, Västansfors, 3–4.4 (Jan Hellström, Roland Narfström), 1 ex. Myrskogen, Ramnäs, 4–8.4 (Sören Larsson), 1 ex. Nordanberg, Möklinta, 8.4 (Kjell-Åke Källebrink), 1 hane Sundbo, Västansfors, 8.4 (Leif Lejdelin), 1 ex. Grythyttvik, Grythyttan, 9.4 (Max Widman), 1 spel. Trekanten, Möklinta,

Härfågel *Upupa epops* i Sverige 2006, antal ex. fördelade på vår och höst.

11.4 (Krister Ekman), max 4 ex. Tarmansbo, Gunnilbo, 11.4–11.6 (Mikael Rhönnstad, Patrik Rhönnstad), 1 hanne + 1 hona Knäppmorasjön, Gunnilbo, 12–15.4 (Mikael Rhönnstad, Patrik Rhönnstad), 1 spel Holmsjön, Hed, 13–23.4 (Mikael Rhönnstad, Patrik Rhönnstad), 1 spel Lermansbomossen, Hed, 13–29.4 (Mikael Rhönnstad, Patrik Rhönnstad), 1 spel Myrbjörken, Gunnilbo, 14.4 (Patrik Rhönnstad), 2 spel Råsen, Gunnilbo, 15–16.4 (Mikael Rhönnstad, Patrik Rhönnstad), 1 spel Norbyn, Gunnilbo, 21–22.4 (Mikael Rhönnstad, Patrik Rhönnstad), 1 hanne Trehörningen, Västerfärnebo, 10.5 (Ralf Lundmark) och 1 ex. St. Morsjön, Ramnäs, 21.5 (Sören Larsson, Greta Larsson).

Vrm: En häckning i Hagfors kn (Mats Nilsson). Beteendet som tyder på häckning rapporterades från ytterligare en lokal i Hagfors kn (Mats Nilsson). Dessutom en varnande fågel i Arvika kn 21.7 (Hans Petersson) och en ivrigt ropande fågel Torsby kn 5.6 (Stefan Asker, Dan Zetterström). Övriga observationer under häckningstid: Torsby kn (7 ex.), Hagfors kn (1 ex.), Arvika kn (3 ex.), Årjängs kn (2 ex.), Säffle kn (3 ex.) samt Karlstad kn (1 ex.).

Dlr: Tio säkra häckningar samt två troliga. Dessutom ytterligare 47 ex. under häckningstid (15.4–31.7). Fördelning av häckningar/troliga häckningar respektive fåglar sedda under häckningstid kommunvis: Hedemora 1 par/1 par/7 ex., Smedjebacken 0/0/1, Ludvika 0/1/13, Borlänge 2/0/2, Falun 1/0/8, Gagnef 0/0/2, Vansbro 0/0/2, Leksand 5/0/7, Rättvik 0/0/1, Mora 1/0/1, Malung 0/0/1, Älvdalen 0/0/2 (rrk Dlr).

Hls: Både antalet häckningar och troliga sådana (39) har minskat. Antalet häckningar har halverats sedan 2004 till elva 2006 (rrk Hls).

Mpd: Häckningar: 1 ex. i bo med ägg/ungar Lögdö bruk, Timrå 20.5–22.6 (Martin Bylund). Ytterligare 29 ex. rapporterades under häckningstid (rrk Mpd).

Ång: Totalt 29 fynd från häckningstid (15.4–31.7), varav en säker häckning, är en normal fyndbild (rrk Ång).

Vb: Ett ex. Klutmark, Skellefteå 17.4–8.6 (Ulf Wiklund, Urban Grenmyr m.fl.), 1 ex. Tavelsjö 24.4 (Jonas Gustafsson), 1 spel Kludden, Ekträsk 27.5 (Mattias Laisfeldt, Håkan Engström), 1 spel Kammarberget, Överboda 2.6 (Mats Dynesius), 1 ex. Bjännön, Hörnefors 27.6 (Niklas Andersson), 1 varnande Surmyrberget, Vännäs 30.6 (Andreas Garpebring, Torgny Nilsson), 1 ex. Rödåheden, Vindeln k:n (Joakim Johansson), 1 spel Gorkuträsk, Ekträsk, Skellefteå 5.7 (Stig Holmqvist) och 1 ex. Dalsjö, Överboda, 21.7 (Mats Dynesius).

Nb: En säker häckning hittad i år också, i Boden k:n (rrk Nb). I övrigt under häckningstid tre fynd i april, två i maj, ett i juni och två i juli.

Hjd: Endast två fynd av gråspett inrapporterade i Härjedalen under 2006. Ett av dessa gjordes under häckningstid vid Sänfjället (rrk Hjd).

Jmt: Tre häckningar konstaterade, i Månsåsen, Alsen och Dagsådal samt observationer på ytterligare sex lokaler under häckningstid (rrk Jmt).

S Lpl: En häckning (fjärde säkra i Åsele lappmark) och

fem andra fynd (1 i Ås lpm, 4 i Ly lpm) under häckningstid (rrk S Lpl).

N Lpl: Femton fynd under häckningstid, spridda över alla lappmarker (rrk N Lpl).

Från flera norrländska landskap en magrare fyndbild än normalt av denna art som generellt ansetts vara i ökande under ett antal år. Kommande år får avgöra om vi har att göra med en reell minskning i norr. I ljus kontrast till detta antagande står de hela 17 fynden under häckningstid i Vstm, vilket är anmärkningsvärt många. Inga fynd detta år från sydliga utposter som Boh och Vg. Notera dock Smålandsfyndet!

(CHRISTER OLSSON)

FOTO: MAGNUS MARTINSSON

Gråspett *Picus canus*, hanne.

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* CR

Totalt rapporterades ett häckande par, som tyvärr misslyckades med häckningen. Därutöver har ytterligare 12–13 individer rapporterats under häckningstid samt den tillfälliga observationen av en hona i Värmland. Fem norska ungfåglar planterades ut i Dalsland.

Sm: En hanne Herrsmåla fly 3.5 (Stefan Björn).

Dls: Fyra olika individer rapporterade under häckningstid. Av dessa var två hannar kvar på samma lokaler som tidigare år, medan de två andra individerna setts på nya lokaler.

Under sommaren sattes fem unga fåglar från Norge ut i Dalsland.

Ög: Flera observationer under vår och försommar 2006 söder om sjön Sommen.

Vrm: Ett häckande par. Paret utgjordes av två norska fåglar som planterades ut under 2005. Troligen på grund av fåglarnas unga ålder misslyckades dock häckningen.

Därutöver tre ensamma individer under häcknings-tid, en hona respektive en hane i Västvärmland och en hona (även den utplanterad år 2005 ifrån Norge) i centrala Värmland. Den 22 april sågs en hona tillfälligt vid Ladholmen, Värmlandsnäs sydspets (Stefan Asker och Dan Mangsbo). 1 hona Lillerud, Nors s:n vid ett tillfälle i maj (Anders Westlund).

Upl: Ända sedan senhösten 2005 och under vintern och våren fram till 25.4 fanns en adult hane på flera mindre öar i anslutning till Jungfruskär i Upplands södra

FOTO: JOAKIM LESSMAN

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* hona, Lillhaddingen (Vb) 2 maj 2006.

skärgård (Per Lindgren). På öarna växte gott om klibbal. Fågeln, som var omärkt, besökte regelbundet fågelmatning. Troligen har denna fågel sitt ursprung på andra sidan Östersjön. Finland har en fortsatt positiv trend för arten och den ses årligen på en rad kustlokaler där.

Nedre Dalälven: Som vanligt 2 ex., dels den år 1999 utplanterade hannen från Lettland i Uppsala län och dels en hona i Färnebofjärdens nationalpark, Gästrikland.

Vb: En hona stationär i Västerbottens kustland under hela våren. Flest rapporter har kommit från Täftelandet, Sävar och Holmsunds skärgård (många rapportörer).

Tillägg 2002:

Sm: 1 ad. hona den 17.5 vid Basarp, Tranås (Thomas Wallertz).

(KRISTOFFER STIGHÄLL)

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* VU

Sm: 1 hane Siggaboda naturreservat 17.4 (*Göran Eriksson).

Boh: Ett par i lämpl. häckbiotop Mittevättnorna, Svartedalen (Kungälv kommun), 4.4 (Kåre Ström).

Dsl: Ett par häckade på samma lokal inom Bengtsfors kommun som 2005 (Kent-Åke Gustavsson).

Nrk: En bekräftad häckning i södra Kilsbergen där en hane sågs mata ungar vid flera tillfällen under sommaren (rrk Nrk). Övriga fynd under häckningstid: 2 ex. spel Brevens bruk 8.4 (Leif Larsson), 1 ex. Berga, Villingsbergs skjutfält 5.5 (Erik F Nordberg) och 1 ad. hane Norra Trolldalen 17.7 (Per Wedholm).

Ög: Årets enda observation var av en trummande fågel vid Trolleflods naturreservat 23.4 (Anders Elf, Oscar Haraldsson).

Upl: Två par kunde konstateras häcka (Löparhålet NV Velången samt Fiby urskog) och mycket starka indicier fanns för ytterligare 2 par (Myrkarby naturreservat samt Nötbohallarna). Under häckningstid noterades arten på 15 lokaler utöver de som redan nämnts (rrk Upl).

Vstm: Fynd under häckningstid och under omständigheter som tyder på häckning, har rapporterats från 21 lokaler, varav fem (5) konstaterade häckningar, kommunvis fördelade: Köping (3), Arboga (1), Sala (1), Lindesberg (4), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (8) och Hällefors (2) (rrk Vstm).

Tillägg 2004:

Dsl: Trolig häckning på hyggesbränning i Laxarby sn, Bengtsfors kommun, där 3 juv. sågs 7.7 (Kent-Åke Gustavsson).

Det har spekulerats mycket i om stormen Gudruns (januari 2005) positiva effekter på förekomsten av lämpliga födoinsekter för tretåig hackspett (t.ex. granbarkborre) skulle leda till en tydligt riktad expansion av häckningsområdet. Något av detta syns inte alls i årets fågelrapport, ej heller i fjolårets. Denna uppblomstring av betingelserna var sannolikt alltför snabbt övergående för att det skulle behåga de tretåiga annat än till kortvariga, sydsvenska utflykter.

(CHRISTER OLSSON)

Kalanderlärka *Melanocorypha calandra*

(7/7 – 1/1)

Sk: 1 ex. Kåseberga 11.6 (*Sven Splittorff).

Första fyndet för Skåne. Tidigare observationer härör från Småland (1), Öland (2), Halland (2) samt Västerbotten (2). Kalanderlärkans uppträdande i Sverige är tidsmässigt väl utspridd med fynd från januari, maj, juni, juli, augusti och oktober.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Korttålaräka *Calandrella brachydactyla*

(194/207 – 10/10)

Sk: 1 ex. Nabben, Falsterbonäset 21.5 (Mattias Ullman).

Bl: 1 ex. Utklippan 10.5 (Christer Herremo). 1 ex. Utlängan 23–24.5 (*Lars-Gunnar Lundquist).

Gtl: 1 ex. Inre Stockviken, Stockviken 4.5 (Per Smittberg). 1 ex. Faludden 5.5 (Bimbi Ollberg, Kjell Ekelund, Peter Ekelund). 1 ex. Barshageudd 6.5 (*Tuomo Kolehmainen, Tommy Lindberg). 1 ex. Närsholmen 29.5 (Tuomo Kolehmainen, Tommy Eriksson, Anders Johansson). 1 2K+ rast. Hoburgen 30.5–1.6 (Per Smittberg, Bimbi Ollberg). 1 ex. Yttre Stockviken, Stockviken 18.7 (Stefan Oscarsson, Mikael Wänskä).

Upl: 1 ex. Björn, Björns skärgård 12.10 (*Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund). Upplands femte fynd och för övrigt andra fyndet på lokalen, det första gjordes 16/10 1993.

Vb: 1 ex. Stäppen, Holmsund 5–6.5 (*Jarone Pinhassi, Fredrik Widman, Emmanuel Naudot).

(JOHAN SÖDERCRANTZ)

Tofslärka *Galerida cristata* **RE**

Sk: 1 ex. Nabben, Falsterbonäset 24–25.5 (Alexander Hellquist, Tor Hjelmér, Christer Landgren). 1 ex. Kämnersvägen, Lund 2.6–12.12 (*Janne Dahlén).

Bl: 1 ex. Torhamns udde 21.4 (*Christer Herremo).

Öl: 1 ex. Ås vandrarehem, Ottenby 25.6 (Anders Staaf, Carina Berg, Per-Stefan Hallberg). 1 hane Ölands södra udde 28.6–4.7 (Anders Helseth).

Ög: Samma hane som för sjätte året i rad hållit till i centrala Norrköping vintertid sågs 1.1–2.4, tillfälligt vid Skärlunda gård 15.4 och åter i Norköping 1.11–28.12. Ett trendbrott är att blott ett fynd gjordes vid Skärlunda gård, där lärkan tidigare tillbringat somrarna.

Vb: 1 ex. Fodercentralen, Holmsund 16–29.10 (*Emmanuel Naudot, Fredrik Widman, Per-Olof Nilsson).

T lpm: 1 ex. Ridstallet, Ala lompolo, Kiruna C 25.6 (*Rolf G Gustafsson). Tredje fyndet i Lappland, andra fyndet i Torne lpm.

(JOHAN SÖDERCRANTZ)

Berglärka *Eremophila alpestris* **VU**

Sk: Många fynd i inledningen på året ffa utmed landskapets västra del. Normal andel höstfynd medan det underligt nog inte gjordes ett enda fynd under december. Årets sista blev 1 ex. utsträckande i Falsterbo 15.11 (rrk Sk).

Bl: 1 ex. Torhamns udde 19.2 (Per-Olof Svanstein) och 1 ex. Utklippan 14.10 (Rolf Larsson, Per Ekerholm, Claes Möllersten). Två individer är den lägsta årssumman på tio år, och man får gå tillbaka till 1996 för ett sämre utfall (rrk Bl).

Sm: 1 Torsberg, Eksjö k:n 5–9.4 (Håkan Söderberg, m.fl.), 2 ex. Sandskär, Bottorp, Kalmar 4.11 (*Kenneth Alexandersson) och 2 ex. Torsberg, Eksjö k:n 5.11 (Björn Karlsson, Håkan Sterner, m.fl.).

Öl: 2 ex. Ottenby 3–4.1 (Gunnar Steinholtz, Lennart

Nilsson, Håkan Alm), 1 ex. Hahns f d sjöbod, Ottenby 28.1 (Donát Hullmann), 30 ex. str. N Västerstads-viken 27.2 (Tommy Knutsson), 1 ex. str. N Färjestadens hamn 4.3 (Jonas Johansson), 7 ex. rast. Bläsnings hamn, Norra Möckleby s:n 10–12.3 (Jonas Bonnedahl, Svante Martinsson, Peter Sieurin), 1 ex. Sjalgrundet, Bläsnings hamn, 12–15.3 (Jan Ottosson), 1 ex. Bondängen, Ottenby 18.10 (Mats Waern), 1 ex. Södviken 1.11 (Björn Karlsson) och 1 ex. Ölands södra udde, Ottenby 9–10.11 (Kalle-J Löfberg, Bill Andersson).

Nio observationer av sammanlagt bortåt 45 individer är en hög årssumma sett till antalet individer, som förstås dras upp av den anmärkningsvärda obsen av 30 fåglar i Västerstads-viken (rrk Öl).

Hl: Under perioden 1.1–2.4 gjordes observationer på 15

FOTO: KRISTER CARLSSON

Tofslärka *Galerida cristata*, Ölands södra udde (Öl) 1 juli 2006.

lokaler. Stationära fåglar fanns som vanligt vid Galtabäck, där som mest 20 ex. sågs under perioden (Rolf Ericsson m.fl.). Den största flocken under perioden var 35 ex. Glommens hamn 1.1 (Ivar Tengklint m.fl.).

Under perioden 30.9–31.12 gjordes observationer på 18 lokaler och liksom under våren fanns stationära fåglar vid Galtabäck med som mest 10 ex. 24.10–30.12 (Lotta Bonde m.fl.). Största flocken var 20 ex. Lis mosse, Stafsinge, 10.12 (Bo Brinkhoff, Ola Wennberg).

Fyra observationer gjordes utanför Varbergs och Falkenbergs kommuner: 18 ex. Skälvik, Villshärad, 1.1 (HG Karlsson), 17 ex. Skallkroken, Havderdal, 2.1 (PG Utterfors), 1 ex. Näsbokrok, Ölmevalla, 15.10 (Erik Hansson) och 2 ex. Nidingen 22.10–2.11 (Göran Andersson).

Boh: 13 fynd (33 ex) gjordes 2006, om de sex förärsob-sarna på Ramsvikslandet räknas som ett fynd – en normal årssumma för 2000-talet. Flera vinterfynd gjordes under januari–februari och december (rrk Boh).

Vg: Endast sju fynd av totalt 15 ex, vilket är ett lågt antal för senare år (rrk Vg).

Nrk: 1 ex. Killingemaden, Kvismaren 3–9.11 (*Peter Gustafson, Martin Rydberg Hedén m.fl.). Efter ett år utan fynd var det så dags igen (rrk Nrk).

Ög: 1 rast. Källstad kyrka, Täkern, Vadstena k:n, Ög 7–28.3 (*Gebbe Björkman m.fl.) och 1 Nybro, Svartåmyningens naturreservat, Roxen, 1.12 (Kjell Carlsson). Två fynd för året är minst ett mer än normalt då arten ej är årlig i landskapet. Troligtvis första vårfyndet, då en fågel sprang omkring i snön på gårderna runt riksväg 50 tillsammans med ett gäng snösparvar.

Srm: 11 ex. str. V Femörehuvud, Femöre, Oxelösund 28.1 (*Kalle Brinell), 20 ex. rast. Hartsö skärgård, 11.3 (*Göran Altstedt), 10 ex. str. S Enskär, Hartsö skärgård, 10.10 (*Lennart Wahlén) och 1 ex. str. vattentornet, Oxelösund 2.11 (*Kalle Brinell).

Upl: 1 ex. rast. Bökstasänkan, Balingsta 8.4 (Nils-Olof Jerling), 1 ex. mot S Björn 12.10 (Ulrik Lötberg), 1 ex. rast. Skutskärsverken 1–2.11 (Fredrik Litsgård, Per-Johan Ulfendahl och Weine Erlandsson), 1 ex. rast. Sundbromark, Bälinge 26.11 (Curt Johnsson och Annika Rastén m.fl.) samt 1 ex. rast. ca 500 m SO Vendel k:a 25.12 och in på det nya året (Tomas Pless m.fl.).

Vstm: 1 ex. rastande Åvestbo ängar, Västanfors, 14.4 (Christer Pettersson) samt 1 ex. Gnien, Ramnäs, 24.4 (Ralf Lundmark).

Ång: 2 1K Rödviken, Nordmalingsfjärden 20.10 (Stefan Delin m.fl.) och 1 Köpmanholmen, saneringsområdet, Örnsköldsvik k:n, 29.10–4.11 (Anders Lindström, David Rocksén, Anna Lindgren m.fl.).

Vb: 1 str. NV Holmsunds skärgård, Vb 20.4 (Thomas Sundström) och 1 str. SV Långviksskatan, Täftelandet, 9.10 (Henrik Johansson).

Nb: 1 rast. Malören, Kalix skärgård 1–2.10 (Olof Jönsson, Hans Larsson, Hampus Lejon m.fl.) och 2 ex. rast. Haparanda Sandskär, 6.10 (Nils Åke Andersson, Mats Bergquist m.fl.).

Hjd: 3 ad. Väketjakke, Skarsfjället, Berg k:n, 26.6 (Roland Ylvén, Lena Gustafsson) och 1 ex. lämpl. biotop Stor-Mittåkläppen, Mittåkläppen 30.6–2.7 (Lars E Andersson, Claes-Göran Ahlgren, Leif Henriksson, Göran Storensten)

T lpm: 1 Njulla, Abisko 18–25.6 (Lennart Eriksson, Thomas Bernhardsson, Anders Larsson m.fl.), 1 sj. Kåpatjåkka, Kiruna k:n 25.6 (Andreas Garpebring, Torgny Nilsson), 1 sj. Latnjajavri, Kiruna k:n 26.6 (Ulf Molau) och 1 par med bo Abisko nationalpark 25.7 (Martin Rydberg Hedén).

Rapporteringen från de lappländska häckningstrakterna fortsätter att ske via punktvisa nedslag: i fjol sommarfynd endast från de fyra sydligare lappmarkerna och i år enbart från den nordligaste. Ett

gott tips för den som vill se bergläarka sommartid är att bege sig till Mittåkläppen i Hjd varifrån arten någorlunda regelbundet rapporterats under senare år. Betänk hur mycket vår fågelrapportering kan styra den samlade kännedomen om utbredningen av en svensk häckfågel . . .

(CHRISTER OLSSON)

Klippsvala *Ptyonoprogne rupestris* (2/2 – 1/4)

Sm: 4 ex. Waggeryd cell AB, Götafors industriområde 20–21.10 (F) (*Hans Boberg, Mats Alderus, Henrik Johansson, Michel Allansson m.fl.).

Ög: 3 ex. Gamla Vattentornet, Linköping 22.10–1.11 (F) (*Magnus Lundberg, Dan Lindmark m.fl.).

FOTO: JÖRGEN LINDBERG

Klippsvalor *Ptyonoprogne rupestris*, Linköping (Ög) 23 oktober 2006.

Rk har hållit det för sannolikt att fåglarna i Linköping är tre av de fyra individer som dagarna innan upptäcktes i Småland. Noterbart är att fåglarna på båda observationsplatserna i brist på berg och klippor valde att hålla sig kring höga byggnader och de övernattade ofta på fönsterbleck och andra smärre avsatser i fasaderna. Klippsvalor sågs under hösten även på andra ställen i Nordeuropa, bl.a. två ex. tillsammans i Holland 14–19 november. Ny art för både Småland och Östergötland.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Ladusvala *Hirundo rustica*

Två vinterfynd gjordes, vilket är anmärkningsvärt.

Dels ett ex. i Västergötland i januari som var kvar sedan december 2005. Detta utgör Sveriges första januari fynd. Därtill gjordes ett decemberfynd i Uppland.

Vg: 1 ex. Västorp, Fridene 1–11.1 (Gulle och Jan-Erik Johansson).

Upl: 1 ex. vid gården Sumpen vid Norrboda på Gräsö 23.11–4.12 (Åke Karlsén & Elisabeth Karlsén m.fl.).

(THOMAS STRID)

Rostgumpsvala *Cecropis daurica* (125 – 11/11)

Ett fynd i slutet av april och tolv i maj och en koncentration till de sydöstra landskapen är en mycket typisk fyndbild för rostgumpsvala. Tretton fynd är dock en mycket hög summa, den näst högsta sedan 2003 då 19 fynd gjordes om 21 individer.

Sk: 1 ad. Almentornet, Krankesjön 27.4 (*Andreas Press, Lina Herbertsson, Lars G R Nilsson). 1 ex. rast. Vombsjön 1.5 (*Ola Ejdrén). 1 ex. Hörde hamn 7.5 (*Bo Petersson, Richard Bergendahl, Peter Bjurenstahl). 1 ex. Kåseberga hamn, Kåseberga 13.5 (*Sven Svensson). 1 ex. Hasslarps dammar 20–21.5 (*Lars Göte Nilsson).

Bl: 1 ex. Utlängan 4.5 (*Lars-Gunnar Lundquist).

Sm: 1 ad. Norra udden, Visingsö 18.5 (Thomas Rostedt). Första fyndet för Jönköpings rapportområde.

Öl: 1 ex. Stationsträdgården, Ottenby 3.5 (Daniel Avenäs, Andreas Eriksson, Ville Fagerström). 1 ex. Ölands södra udde, Ottenby 12.5 (Göran Andersson, Fredrik Ellin). 1 ex. Stationsträdgården, Ottenby 22.5 (Stefan Göransson, Margareta Dannegren, Jan Hägg). 1 ex. Södra Lundparkeringen, Ottenby 26–30.5 (Michael Gehrisch, Johan Gehrisch).

Gd: 1 ex. Hallbjäns 18.5 (Tord Lantz, Lars Bardtrum, Tuomo Kolehmainen) och dagen efter vid Hoburghs-klippan, Hoburgen 19.5 (Pär Jacobsson, Per Smitterberg, Tord Lantz). 1 ex. rast. Stånga returvattdammar 20.5 (Bimbi Ollberg).

Vg: 1 ex. Fågeludden, Hornborgasjön 25.5 (Seppo Haavisto, Clas Hermansson, Thore Axelsson).

(JOHAN NILSSON)

Större piplärka *Anthus richardi*

(872/935 – 40/42)

Två övervintrande individer från Skåne och Halland räknas inte in bland årets totalt 43 fynd. Endast ett vårfynd gjordes. Enstaka fynd görs numera årligen under vårsträcket. Under höststräcket gjordes 39 fynd om 41 individer 4.9–15.11. En helt normal summa under 2000-talet.

Vinter:

Sk: 1 2K+ Lervik, Vejbystrand 1–6.1 (Eva Johansson, Johan Lorentzon, Per Johan Ulfendahl).

Hl: 1 1K Morups tånge 27.12 2005–1.1 2006 (*Leif Klinteroth, Stefan Lagerblad m.fl.)

Vår:

Öl: 1 ex. Hahns fiskarstugor, Ottenby 3.5 (Ölands rapportkommitté).

(JOHAN NILSSON)

Mongolpiplärka *Anthus godlewskii* (8/8 – 0/0)

Tillägg 2005:

Mpd: 1 1K Hörnigholms ängar, Alnö 20.11 (F) (*Stefan Heimdal, *Jan Nilsson m.fl.).

Första fyndet för Medelpad. Fågeln hördes locka, men helt säker artbestämning gjordes från fotografierna i efterhand.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

FOTO: STEFAN PERSSON

Större piplärka *Anthus richardi*, Stora Amundö (Vg) september 2006.

Fältpiplärka *Anthus campestris* EN

Häckning:

Sk: Revirhävande fåglar sågs på följande lokaler under häckningstid, Ravlunda skjutfält med 4 revir (flera observatörer), 1 revir Yngsjö (Owe Rosengren m.fl.), 1 revir Stenören, Haväng (Dan Hammarlund, Per Lagerås), 1 revir Torupa flo, Ravlunda (Magnus Ullman, Aron Edman), 1 revir Rigeleje (Thomas Lindblad), 1 revir Drakamöllan (Sigvard Svensson m.fl.), 2 revir Knäbäcksdösen, Ravlunda (flera observatörer), 1 revir Vitemölla (Aron Edman), 1 revir Haväng (Carl Jyker), 1 revir Gälltofta, Rinkaby (Nils Waldemarsson m.fl.), 1 revir Rinkaby skjutfält (Mikael Svensson), 2 revir Stenshuvud (Aron Edman, Anders Jönsson m.fl.), 1 revir Vombs vattenverk (flera observatörer) samt 1 revir Ever-

öd (Sven Birkedahl). På ytterligare sex lokaler finns observationer som kan indikera par. Rimligen borde den skånska populationen ligga runt 25–30 par (Rrk Sk). Vid Nabben, Falsterbo räknades 7 str. under hösten (Nils Kjellén m.fl.), vilket kan jämföras med 17 hösten 2005 och 13 hösten 2004 resp. ett genomsnitt på 38 per höst åren 1973–1990.

HI: Under slutet av maj gjordes en inventering av revirhävande fåglar. I Laholmsbukten hittades nio revir och därtill kommer revirhävande fåglar även vid Ringenäs och Ugglarp. Summa elva revirhävande fåglar innebär en viss uppgång jämfört med de senaste åren (Thorsten Elfström, Anders Wirdheim, Ulf Löfås m.fl.).

Förutom i Sk och HI påträffades fältpiplärkan 2006 i Bl samt på Öl och Gtl:

FOTO: MIKAEL ARINDER/SKÅNSKA BILDER

Fältpiplärka *Anthus campestris*, Ängstorsdammen (Sk) 27 maj 2006.

Bl: 1 ex. ringm. Utklippan 30.4–3.5 (F) (Utklippans Fågelstation, Christer Herremo, Olof Persson m.fl.).

Öl: 1 ex. Kungsstenarna, Ottenby 16–18.4 (Johan Stedt, Gabriel Norevik, Göran Andersson).

Gtl: 1 ex. Kettelvik, Sundre 29.4–1.5 (Tuomo Kolehmainen, Björn Lilja, Michael Tholin m.fl.) och 1 ex. Bredsandsudde, Gotska Sandön 28.5 (Måns Grundsten).

(ANDERS WIRDHEIM)

Sibirisk pipelärka *Anthus hodgsoni* (18/18 – 2/2)

Vb: 1 ex. ringm. Danielsten, Bureå 16.9 (F) (*Linus Andersson m.fl.).

Nb: 1 ex. Malören, Kalix skärgård. 20.9 (F) (*Hans Larsson, Olof Jönsson, Hampus Lejon).

Årets fåglar utgör det tredje fyndet för Västerbotten och det andra för Norrbotten. De flesta svenska fynd är gjorda i oktober, men att norrländska lokaler ligger ett par veckor tidigare i uppträdandet är knappast överraskande utan följer samma mönster som flera andra sibiriska tättingar.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Rödstrupig pipelärka *Anthus cervinus* VU

Observationer av rödstrupiga pipelärkor under häckningstid är sällsynta i Sverige och året bjöd på tre fynd. Stordalen har varit en ganska säker lokal för arten de senaste åren och i år gjordes även observationer i Sarek och i Funäsdalen. Arten häckade på Flatruet 1948 och 1949 och häckade troligen vid V Bruksvallarna 1976. Den rödstrupiga pipelärkan är med andra ord väldigt sällsynt i Härjedalen.

Fynd under häckningstid:

Hjd: 2 ex. Flåten, Funäsdalen 17.6 (Marianne Johansson, Åke Johansson).

Lu lpm: 2 ex. Sarek NP 24.7 (Ulf Boström).

T lpm: 2 ex. Stordalens nat.res. 16.6–4.7 (Kjell Grankvist, Jonas Moll, Jan Wernerman m.fl.).

Avvikande observationer under sträckt看:

Bl: 1 ex. Lindö udde 1.6 (*Claes Andersson), 1 ex. Torhamns udde 1.11 (Fredrik Lennartsson).

Öl: 1 ex. Sebybadet 5.6 (Thomas Rostedt, Ulrika Kaby, Matthis Kaby m.fl.).

Vg: 1 ex. Nygårdsängen, Vassbotten 30.4 (Göran Darefelt).

Ång: 2 ex. Fröland, Säbrå s:n 23.4 (Rolf Andersson).

Vb: Obslidan, Umeälvens delta 30.4 (Niklas Andersson).

(KRISTOFFER NILSSON)

Vattenpipelärka *Anthus spinoletta* (698 – 78)

Under perioden januari till 1 april rapporterades 51 ex. samt från 18 oktober året ut 27 ex. Totalt endast 78 ex., vilket är betydligt färre än under senare år. Sedan rekordvinter 2003/2004 har antalet fynd minskat. En anledning till färre fynd kan vara att landets rrk har blivit noggrannare vid bedömningarna av fynden.

Ög: 1 ex. Vadstena reningsverk, Ög 2.1–26.3 (*Per Törnquist, Anders Bergman, Christer Wennerström m.fl.) Med största sannolikhet samma ex. som hittades på samma plats i februari 2005.

(JOHAN NILSSON)

Gulärta *Motacilla flava*

Fynd av rasen

M. f. feldegg (43/43 – 1/1)

Sm: 1 hanne Ödängla 7.5 (F) (Christer Håkansson, Hans Bohlin, Johan Eriksen). Fågeln rastade på kustnära strandängar och hördes även locka.

Fynd av rasgruppen

M. f. flavissimallutea (98/98 – 1/1)

Vstm: 1 hane Koldammen, Malmö, Köping 11.7–6.8 (F) (*Jörgen Lindberg m.fl.).

Eventuellt rörde sig detta om samma individ som tidigare under året hävdade revir vid Rörbosjön, några mil nordost om Köping. Ingen rapport har dock inkommit från denna observation. För den ruggningsintresserade kan nämnas att denna individ genomgick större delen av sin kompletta sommarruggning under vistelsen i Köping. Fotografer finns från både början och slutskedet, och visar pedagogiskt hur väsensilda äldre hannar kan te sig under vår respektive höst.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Citronärla *Motacilla citreola* (292 – 28/29)

27 fynd om 28 individer är nytt rekord. 2003 gjordes 22 fynd. Under våren sågs 21 ex. 25 april – 1 juni. Den tidigaste fågeln sågs underligt nog i Norrbotten och var också det första fyndet för landskapet. Liksom i fjol gjordes bara ett sommarfynd, och under hösten sågs 6 ex. 17 augusti – 8 oktober.

Sk: 1 1K Hasslarps dammar 20.8–21.8 (*Mats Rellmar, Henrik Johansson, Märten Müller).

Bl: 1 2K hane Utlängan 29.4 (Anders Adolfsson, Fredrik Lennartsson, Anders Blomdahl). 1 hane Utlängan 8–11.5 (Lars-Gunnar Lundquist). 1 2K hona ringm Utklippan 31.5–1.6 (Johan Åhlén, Lennart Eriksson, Lage Johnson).

Sm: 1 1K Husebymaden 29–31.8 (*Nils-Arne Thunell, Per-Stefan Hallberg).

Öl: 1 hona Ölands södra udde 30.4–1.5 (Jörgen Ager-skov, Lennart Carlsson). 1 hane Pölen, Ölands södra udde 4.5 (Ölands rrk). 1 hona Pölen, Ölands södra udde 4.5 (Ölands rrk). 1 hane Pölen, Ölands södra udde 7.5 (Ölands rrk). 1 hane Obsplatsen, Ölands norra udde 12.5 (Rrk Öland). 1 hona Ölands södra udde 12.5 (Fredrik Ellin, Göran Andersson, Fredrik Bondestam). 1 1K Risinge hamn 3.9 (Ölands rrk).

Gt: 1 hane Kyrkmyr 4.5 (Per Smutterberg). 2 2K hane Rivet 5.5 (*Tuomo Kolehmainen, Tommy Lindberg, Ola Wizén, Robert Kavhed). 1 1K Flisviken 17.8 (Erik Svensson). 1 1K Botvaldevik 8.10 (Lars Brolund).

HI: 1 2K+ hona Smedsgård, Tvååker 2.5 (*Torbjörn Vik).

Boh: 1 hane rast. Breviks kile 27.4 (Per Undeland).

Nrk: 1 2K hane Ormestaängarna, Oset 3.5 (*Karin Zetterström, *Hans Zetterström, Magnus Fridolfsson). 1 2K hane Almbyängen, Oset 11.5 (*Torbjörn Hedlund, Leif Sandgren, Anders Kronhamn).

Srm: 1 hona Bastetorpssviken 2.5 (*Kalle Brinell, Lennart Wahlén). 1 hane Sandemar 3.5 (*Klas Karp). 1 hane Saltmar, Landsort 5.5 (*Stefan Ettestam).

Upl: 1 hane Säby strandäng, Norra Järvafältet 10.5

(*Olle Bernard, Lars Friberg, Johan Wallin). 1 hona Östra viken, Broängarna 28.6–30.6 (Tommy Eriksson, Järfälla, Anders Eriksson). 1 1K Björn, Björns skärgård 19.9 (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund).

Hls: 1 ex. Prästrundet 17.9 (*Tord Swales, Stefan Persson, Robert Lindberg).

Nb: 1 2K hane Alviksgården, Alvik-/Ernsäsomr. 25.4 (*Christer Olsson, Lars Sandberg, Peter Nilsson).

(JOHAN NILSSON)

Forsärla *Motacilla cinerea*

En utförlig beskrivning av forsärlans expansion gavs i *Fågelåret 2005*.

Den relativt hårda vintern i Mellaneuropa 2005/2006 tycks inte ha vållat några större bekym-

FOTO: STEFAN OSCARSSON

Gulärla av någon av raserna *Motacilla flava flavissima* eller *M. f. lutea*, Koldammen, Köping (Vg) juli 2006.

mer för forsärlans population. Rekordår rapporteras från Öland, som tillsammans med Gotland och eventuellt Västerbotten och Norrbotten, är de enda landskapen där forsärlan ännu ej häckar. På Öland registrerades hela 35 fynd av minst 42 individer finns registrerade; således mer än dubbelt så många som förra året.

(FREDRIK FRIBERG)

Sädesärla *Motacilla alba*

Fynd av rasen

Motacilla alba yarrellii (439 – 22)

22 fynd rapporterades under 2006. Normalt brukar Skåne och Halland stå för en stor majoritet av

fynden men från dessa två landskap rapporterar endast ett fynd vardera. Anledningen är att dessa och andra Rrk kräver en hårdare granskning och bättre beskrivningar. Mot den bakgrunden ter sig årets 22 fynd som rätt hög. Under de senaste tolv åren har 13–33 ex. rapporterats.

Sk: 1 ad. hane matande Dagshög 24.7 (Martin Gierow).

Bl: 1 ad. hane Oxlaby, Ronneby 31.3 (Fredrik Lennartsson, Anders Blomdahl, Jörgen Pisch).

Gd: 1 ex. Östergarnsdalen 2.10 (Jim Sundberg).

HI: 1 ad. hane Rödkär, Träslöv 5.4 (Mikael Nord, David Andersson, Andy Hultberg).

Boh: 1 honf. Rörvik, Sotenkanalen, Ramsvikslandet 29.3 (Jan Artursson). 3 ex. Hunnebo lera, Hunnebostrand 30.3–1.4 (Jan Artursson, Matti Åhlund, Thomas Ring). 1 ad. hane Mollön, Herrestad 2–3.4 (Jörgen Olsson, Robert Sandsten). 1 hane Kungshamn 3.4 (Ing-Marie Artursson). 1 ex. Tanumshede 12.4–11.5 (Carina Aronsson Gedda, Sverker Thoresson). 1 ex. Överby, Lur 16.4 (Charlotte Wigermo). 1 hona Malmön, Sotenäs 24.4 (Ingemar Åhlund).

Vg: 1 ad. hona rast. Axvall 12.4 (Lennart Sundh). 1 honf. Vänersborgsviken 7.6 (Göran Darefelt).

Nrk: 1 ad. hane Fällersta 15.5 (*Staffan Werme).

Ög: 1 ex. Leonardsberg 3.4 (Stig Löwenhamn). 1 ad. hane Stångåmynningen, Roxen 27.4 (*Adam Bergner, *Filip Larsson, Berndt Gustafsson). 1 honf. Nybro, Svartåmynningen nat.res., Roxen 29.4 (*Erik Johnsson).

Srm: 1 honf. Hagen, Töle kvarn 5.4 (*Niklas Holmqvist). 1 ad. hona Lövsund, Runtuna-området 18.4 (*Nisse Nilsson).

Ång: 1 ad. hane Ottelandet 7.6 (Anna Lindgren, Christer Lindgren).

Jmt: 1 2K hane Stekenjokk 10.5 (Tommy Magnusson).

(JOHAN NILSSON)

Fynd av rasen

M. a. personata (0/0 – 1/1)

Öl: 1 hane rast. Glabo 29.4 (F) (*Daniel Steen).

Första fyndet i Sverige av denna utsökt vackra centralasiatiska form. Från övriga Europa föreligger endast ett tidigare fynd: Norge november 2003 – april 2004. En godkänd observation finns också från Cypern 1966. Tidpunkten är kanske inte riktigt den man väntar sig av ett taxon med motsvarande utbredning, men det ligger nära till hands att mistänka att fågeln genomförde sin västliga förflyttning redan under förgående höst, och att den under våren rört sig mot norr tillsammans med nominatfåglar. Övervintringsområdena återfinns i områdena från Indiska halvön och vidare västerut mot Iran. I kontaktzonerna förekommer övergångsformer mot *alba*, men inga sådana tecken kunde hittas på fotona av ölandsfågeln.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Det totala antalet observerade fåglar under sommaren var ca 900, vilket är något färre än år 2004, och väsentligt fler än år 2005. Från Medelpad meddelas att arten sågs på i stort sett varje besökt plats i inlandet under sommaren, och att rapporterandet inte speglar den verkliga förekomsten. Häckning bör ha skett i norra Dalarna även om några säkra belägg inte föreligger.

Säkra häckningar har rapporterats enligt följande:

Hls: 1 par Blistermynnen i Ljusdals kommun (Örjan Davidsson).

Mpd: 2 par Navarn, Holm 17.7 (Peter Berglund).

FOTO: DANIEL STEEN

Sädesärla av rasen *Motacilla alba personata* hane, Glabo (Öl) 29 april 2006.

P lpm: 3 1K Mörtträskheden östra 9.7 (Leif Bildström).

Lu lpm: 8 ex. Porsitjärn, Vuollerim 3.6–2.7 (Bertil Karlsson m.fl.). 8 ex. Aironjaure, Vuollerim 29.6 (Robert Stenmark, Björn Stenmark). 1 par Njetjavare 6.7 (Robert Stenmark). 4 pulli/nyligen flygga Sauka 10.7 (Håkan Tyrén).

Ungefärligt antal sidensvansar observerade per landskap under sommarmånaderna, perioden 25 maj till 15 augusti: Vrm (1), Dlr (44), Hls (22), Mpd (76), Ång (50), Vb (144), Nb (130), Hjd (8), Jmt (30), Ås lpm (100), Ly lpm (115), P lpm (56), Lu lpm (77), T lpm (46).

(BERTIL JOHANSSON)

Sydnäktergal *Luscinia megarhynchos*

(55/55 – 1/1)

Öl: 1 1K ssp. *megarhynchos* ringm. Stationsträdgården, Ottenby 9.11 (F) (*Aron Edman, Ville Fagerström, Per Österman m.fl.).

Det i särklass senaste fyndet hittills av arten. Sedan tidigare finns endast två höstfynd: Ottenby 18 oktober 1964 samt Falsterbo 5 september 1965. Den förra rörde för övrigt landets enda fynd av den centralasiatiska formen *hafizi*.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Blåhake *Luscinia svecica*

Fynd av rasen

L. s. cyaneacula (55/55 – 1/1)

Hl: 1 hane sj. Kålelund 11–12.5 (*Erik Hansson, Mikael Käll).

Andra fyndet för Halland. Det första gjordes 4 september 1959 och har ej genomgått någon egentlig granskning av Rk. De svenska fynden har en påtagligt östlig tyngdpunkt och förhållandevis många observationer har gjorts i de mellersta delarna av landet. Rimligen talar detta för att majoriteten av fåglarna utgörs av individer från de Baltiska staterna.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Svart röstjärt *Phoenicurus ochruros*

(Observationer som indikerar häckning norr om Vg-Ög), samt nordliga fynd.

Arten har fortsatt att minska i västra Sverige (Andersson R. 2006, *Fåglar på Västkusten* 3/2006), men en ökad mängd fynd i östra och norra Sverige noteras detta år. Åsele lpm:s första fynd.

Boh: 2 revir, varav 1 trol häckning.

Ög: 1 trolig häckning (Ydre).

Srm: 2–7 par.

Sthm: 2 häckningar.

Upl: 3 häckningar och fåglar på ytterligare sex platser under häckningstid.

Vstm: 1 konstaterad och 2 troliga häckningar.

Nrk: 3 troliga häckningar, + 2 revir.

Vrm: 1 häckning (Skoghall), och många (12) observationer.

Dlr: 2 revir, och 9 observationer fö.

Gst: 1 häckning (Trödje), 1 möjlig häckning (Oppala) samt ett fynd på tidigare häckplats (Sandviken).

Hls: 6 fynd (en hög siffra).

Nordliga fynd:

Mpd: 1 hon-f Lörudden, Njurunda, 6.5 (Jan Högberg, Lars Olausson m.fl.) 1 ex. sj. Sundsvalls hamn, 3.6 (Bengt Allberg),

Ång: 1 ex. Husum, Grundsunda 23.7 (Jonas Konradsson).

Vb: 1 ex. Ivarsboda, 12.4 (gnm Rolf Sandberg), 1 hon-f Älvsbacka, Skellefteå, 14.4 (Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 2K hon-f ringm Stora Fjäderägg, 26.5 (Andreas Garpebring, Petter Bohman, Petter Karlsson m.fl.), 1 honf Skravelbäck, Gravmark 19.6 (Jonas Gustafsson), 1 sj. Gebäckssundet, Holmöarna, 30.6 (Micael Jonsson), 1 ex. Tavastudden, Täftelandet, 23.8 (Micael Jonsson).

Nb: 1 2K hane Rödkallen, Luleå skärgård, Nb 26.5 (Andreas Livbom, Mats Bergquist), 1 1K Pitholm, Piteå 8.11 (Staffan Sundin, Sven-Erik Sundberg, Per Sandberg m.fl.).

Ås lpm: 1 2K hane Saxnäs, 15.8 (Fredrik Thernlund). Första fyndet i Åsele lappmark.

(PETER STRANDVIK)

FOTO: BJÖRN MALMHAGEN

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus*, ungfågel från häckningen på Skanörs Ljung (Sk) 5 augusti 2006.

Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus*

Fynd av till ras obestämda fåglar:

Bl: 1 hane Utlängan 22–24.5 (F) (Lars-Gunnar Lundquist).

Ång: 1 ex. Olofsfors, Nordmalings s:n 17.4 (David Rock-sén). Femte fyndet i landslapet. Beskrivning och fynddatum indikerar västlig ras.

Vb: 1 ad. hane sj. Hällängestjärnen, Rönnäs, Sävar 15.5 (Maud Sjöberg). Godkänd av Rrk Vb som svarthakad buskskvätta men kunde inte bestämmas till ras.

(JOHAN NILSSON)

Fåglar uppvisande karaktärer för västlig rasgrupp:

Saxicola torquatus rubicola/hibernans

Häckning:

Sk: 5 ex. nyligen flygga Skanörs Ljung, Falsterbonäset 4.8–22.10 (Björn Malmhagen).

Övriga fynd:

Sk: 1 2K hona Trelleborgs småbåtshamn 2–31.1 (Erik Nordström, Kent Andersson, Markus Tallroth). 1 2K hane Kåseberga 1.4 (*Hampus Lejon). 1 2K+ hane Sandön, Utvälinge 8.4 (*Thomas Svanberg). 1 hane rast. Salviken 22.4 (*Jonas Rosquist). 1 2K+ hane rast. Kannikdammen, Lomma 22.4 (*Ingemar Andell). 1 2K+ hane rast. Hjärup 29.4 (*Lennart Evaldsson). 1 hane rast. Kullens fyr, Kullaberg 2.11 (Skånes rapportkommitté).

Bl: 1 hona Utklippan 4.5 (Christer Herremo, Carl-Ivan Carlsson, Karl-Joel Sundholm m.fl.), 1 hane Torhamns udde 22.5 (F) (Christer Herremo).

Sm: 1 hane Dumme mosse södra parkeringen, Jönköping k:n 29.4–13.6 (Lennart Johansson, m.fl.).

Svarthakade buskskvättor *Saxicola torquatus* av västlig rasgrupp, hannen (t.v.) och honan (t.h.) från häckningen på Skanörs Ljung (Sk) 5 augusti 2006.

1 honf. Utterö, Tvååker 10.4 (*Gunnar Pettersson). 1 hane Lerjan, Galtabäck 1.5 (*Stefan Hage).

Boh: 1 hane Grosshamn, Ramsvikslandet 14.5 (Stefan Malm, Jan Artursson, Ing-Marie Artursson).

Vg: 1 hane Välen, Göteborg 26.5 (*Stefan Andersson).

Srm: 1 hane Landsorts by 10.4 (Bengt Jonsson, Arvid Pettersson, Patrik Wildjang). 1 2K hona Ågestasjön 12.4 (Anders Frunck, Stefan Ettestam). 1 2K+ hona Marsäng, Nyköping 19.4 (*Thomas Larsson, Kalle Brinell m.fl.). 1 ex. Reveln, Södra Torö 26.4–3.5 (*Tommy Ericson).

Dlr: 1 honf. Utanmyra, Sollerön 14–25.10 (*Cecilia Fahlén, *Lars Hansson).

Sammanfattningsvis fördelas fynden på: vinter (2), vår (24), sommar/häckning (1) och höst (2).

(JOHAN NILSSON)

FOTON: BJÖRN MALMHAGEN

Gt: 1 ad. hona Skärsände, Skär 5.4 (Carl Tholin). 2 ex. Skär 8–9.4 (Jim Sundberg, Gunilla Sundberg, Niclas Eklund). 1 2K hane Bengts 10.4 (Tord Lantz, *Magnus Martinsson, Jim Sundberg). 1 ad. hane Hammars 15.4 (Kjell Westerdahl). 1 par Hoburgen 15–16.4 (Julia Stigenberg, Niclas Eklund m.fl.). 1 hane lilla talldungen, Faludden 1.5 (Ingrid Angelöf, Björn Lilja, Anne Lilja, Sivert Söderlund). 1 2K+ hane rast. Inre Stockviken, Stockviken 5.5 (Bimbi Ollberg). 1 hona rast. Nors-holmen 16.5 (Daniel Melchert). 1 hane rast. Hoburgen 23.5 (Tuomo Kolehmainen, Leo Larsson, Åsa Steinholtz). 1 hane Hoburgsklippan 27.5 (Håkan Sterner, Mats Thorin, Tommy Eriksson, Mats Westberg).

Hi: 1 honf. Busör 1–22.1 (*PG Utterfors). 1 ad. hane Grimsholmsreservatet, Skrea 4.4 (*Leif Klinteroth).

Fynd av rasgruppen

S. t. maurus/stejnegeri (135/142 – 6/6)

Öl: 1 honf. Skedstadudden 25.9 (F) (*Tobias Berger, *Svante Martinsson).

Hi: 1 honf. Nidingen 16–17.10 (F) (*Uno Unger, Mikael Hake).

Boh: 1 2K+ hane Kärrsviken, Rörö 1–2.10 (F) (*Stefan Svanberg), 1 honf. Ursholmen, Koster 3.10 (F) (Matti Åhlund, Ingemar Åhlund).

Vg: 1 honf. Sydmaden, Hullsjön 22.10–31.12 (F) (Michael Egerzon, Clas Wennerdahl, Kent Kristenson m.fl.).

Srm: 1 honf. Strandängen, Erstavik 24–27.10 (Per Lindström m.fl.).

Fynd av rasgruppen

S. t. maurus/stejnegeri/armenicus (0/0 – 1/1)

Gtd: 1 trol. 2K hanne Hojgardsmyr, Tofta s:n 1.5 (F)
(*Jan Janthe, Michael Tholin, Carl Tholin).

Ett generöst uppträdande av östliga svarthakade buskskvättor. Noterbart är den gotländska fågeln som enligt beskrivningen uppvisade tydliga vita inslag basalt på de yttre stjärtpennorna, i utbredning något mindre än hos vanlig buskskvätta. Detta talar för att fågeln skulle kunna härröra från områdena kring Kaukasus där formen *armenicus* häckar. Även de sibiriska formerna uppvisar små vita inslag, men dessa är mycket begränsade och ligger dolda under stjärttäckarna. Utan stödjande foton av den aktuella

FOTO: PEKKA BADER

Nunnestenskvätta *Oenanthe pleschanka* hona, Alderskär, Härnön (Ång) 24 oktober 2006.

stjärtteckningen valde dock Rk att avhålla sig från att publicera fågeln med säkerställd rastillhörighet.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Nunnestenskvätta *Oenanthe pleschanka*

(24/24 – 2/2)

Ång: 1 hona Alderskär, Härnön 24.10 (*Pekka Bader).

Ly lpm: 1 hane Storumans camping 25–26.10 (F) (*Håkan Rune, Joakim Hansson, Torbjörn Karlsson).

Ett tidsmässigt typiskt uppträdande. Fågeln i Storuman utgör det första fyndet för Lappland och är det hittills nordligaste i landet. Fågeln i Ång var den andra i landskapet.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Medelhavstenskvvätta *Oenanthe hispanica*

(10/10 – 1/1)

HI: 1 2K hanne ssp. *melanoleuca* Näsbokrok 12.5 (F)
(*Gunilla Lundskog, Erik Hansson m.fl.).

Tillägg 1996:

Vstm: 1K-hannen vid Bredsjö, Hällefors 8–13.11 1996 har efter förnyad granskning godkänts så som tillhörande ssp. *hispanica*.

Första fyndet för Halland. Överlag visar arten en fyndbild med koncentration till östersjöländskapen vilket kan synas logiskt då den östliga formen *melanoleuca* dominerar bland de rasbestämda individerna. Den västmanländska fågeln från 1996 ut-

FOTO: BJÖRN DELLMING

Medelhavstenskvvätta *Oenanthe hispanica melanoleuca* 2K hanne, Näsbokrok (HI) 12 maj 2006.

gör det första och hittills enda fyndet av den iberiska nominatrasen *hispanica*. Åldersbestämningen av den individen är långt ifrån självklar och kan därför förtjäna en motivering: Fågeln konstaterades vid fångstillfället vara 1K baserat på ruggräns bland större täckare samt gulaktig insida på övre näbbhalvan, och för att vara en ungfågel uppvisade skvättan ovanligt distinkta hankaraktärer med korpsvart vinge och örontäckare. Motsvarande teckning hos andra stenskvättetaxa hade signalerat en äldre (2K+) hane, men för de västliga medelhavstenskvvättorna finns hos de unga hanarna en utfärgning som gör dem mer svårskilda från äldre fåglar. Denna skillnad framgår även under våren då 2K *hispanica* ger

ett genomgående renare och mer välutfärgat intryck än motsvarande åldrar hos *melanoleuca*.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Ökenstenskvätta *Oenanthe deserti* (37/37 – 3/3)

Öl: 1 hanne Mörbyudd, Löt s:n 15.12 (*Janne Åkerman).

HI: 1 1K hanne Galtabäck 29.12 (F) (*Kerstin Martinsson, *Calle Hagman, *Leif Jonasson m.fl.).

Vrm: 1 hanne Källmodammen 18.12 (F) (Yngve Nilsson m.fl.).

Första fyndet för Värmland. Noterbart är det påtagligt sena inflödet med tre decemberfynd.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

FOTO: THOMAS ROSTEDT

Taigatrast *Turdus ruficollis atrogularis* hanne, Överum, Gamleby (Sm) 17 mars 2006.

Taigatrast *Turdus ruficollis* (28/28 – 1/1)

Sm: 1 hanne ssp. *atrogularis* Överum, Gamleby 17–28.3 (F) (Magnus Kasselstrand, Mathias Karlsson, Anncharlotte Petersson).

Ett typiskt uppträdande som väl smälter in i den befintliga fyndbilden.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Träksångare *Locustella lanceolata* (10/10 – 0/0)

Tillägg 2005:

Gtl: 1 1K Kettelvik 2.10 (*Aron Andersson, Markus Tallroth, Ville Fagerström, Tommy Lindberg m.fl.)

Fågeln godkändes som 1K baserat på den homogent fräscha vingen samt undersidans streckning

(diffusare och tunnare än hos adulta individer). Första höstobservationen av en fågel som endast setts i fält(!), likaledes den första levande träksångaren för Gotland. De två tidigare fynden som gjorts på ön har båda avsett fyrfallna individer vid Hoburgens fyr, 13 oktober 1939 respektive 19 oktober 1987. Av de hittills tio sedda träksångarna i landet har sju påträffats i samband med höststräcket, och alla utom den ovan nämnda individen har alltså ringmärkts. Resterande fynd har utgjorts av förlängda flyttare som hävdad revir i Norrland under månaderna juni och juli.

(DAVID ERTERIUS)

Flodsångare *Locustella fluviatilis* **VU**

Under året hödes 141 sjungande hannar vilket är ett ganska normalt antal. I Bohuslän fanns fem sjungande fåglar, en tangering av summan från rekordåret 1997. I Närke noterades 15 sjungande individer – den högsta noteringen i landskapet sedan 1999.

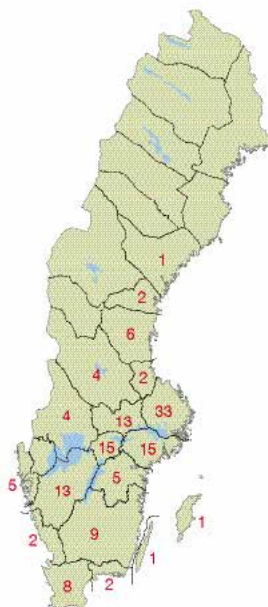
Möjligt tecken på lyckad häckning:

Gstr: 1 sj. Snötippen, Inre Fjärden 29.5–2.6 (Kjell Wallin, Stefan Flodin m.fl.), 1 sj. Tippen, Inre Fjärden 4–23.7 (Rony Karlberg, Johan Södercrantz m.fl.) och 1 1K ringm. Tippen, Inre Fjärden 26.8 (Stefan Flodin, Pia Hedblom, Kjell Wallin, Hans Wallén).

Tillägg 2004:

Dlr: 1 sj. Grycksbo herrgård, Falun 17.6–21.6 (Gunnar Johnson, Mats Jansson). Därmed noterades 11 sj. fåglar 2004.

(FREDRIK FRIBERG)

Sjungande flodsångare *Locustella fluviatilis* i Sverige 2006.

Vassångare *Locustella luscinioides* (559 – ca 20)

Ett medelmåttigt år med ett 20-tal hörda exemplar. Summeringen försvåras nationellt av att viktiga rrk väljer att avstå från att bedöma antalet inblandade exemplar. Noterbart är att inga ungfåglar ringmärktes vid Tåkern.

Sk: 1 sj. Herculesviken, Hammarsjön 4–14.6 (Stefan Nyman, Göran Arstad, Anders Larsson m.fl.), 1 sj. Almentornet, Krankesjön 18.6–1.7 (Olof Persson, Anders Jönsson, Stefan Bjurberg m.fl.).

Sm: 1 1K ringm. Landsjön, Jönköping k:n 17.9 (Jan-Erik Henriksson, Per-Eric Svahn, Martin Widén, Rickard Widen).

Öl: 1 ex. ringm. Ottenby 24.4 (Ottenby Fågelstation). 1

FOTO: KRISTER CARLSSON

Vassångare *Locustella fluviatilis* Sunnanröd (Sm) 31 maj 2006.

sj. Hornsjön, Högbý s:n 23.5–16.6 (Tomas Svensson, Martin Heinrich, Daniel Steen m.fl.).

Gtd: 1 sj. Fidenäs, Fide s:n 7–9.5 (Tommy Lindberg, Bimbi Ollberg), 1 sj. Havdhem, Havdhem s:n 8–9.5 (Bimbi Ollberg m.fl.), 1 sj. Hoburgsklippan, Hoburgen, Sundre s:n 11.5 (Tuomo Kolehmainen, Sivert Söderlund m.fl.), 1 sj. Fardume träsk, Hellvi s:n 28.5–11.7 (Jörgen Petersson, Marie Jacobsson m.fl.).

Vg: Sjungande fåglar hördes i området kring Sjörýd, Dettern under perioden 3.5–10.6 (fyra tillfällen: 3.5, 18–19.5, 4–5.6 och 10.6). Hur många fåglar som varit inblandade är omöjligt att avgöra då det varit tyst många nätter emellan observationerna. Rimligen var det fråga om flera individer som drog vidare (rrk Vg).

Nrk: Det var återigen Kvismarens vasshav som hyste arten denna sommar. En hanne hördes från två olika lokaler

i maj/juni resp. juli men på båda platser hördes tillfälligt 2 ex. samtidigt. Att med ledning av dessa rapporter värdera hur många olika individer som varit inblandade är vanskligt (rrk Nrk). Från Kvismaren enligt följande: 1 sj. Åslaholmen 6.5–24.6 (William Velmala). 2 hannar sj. Fiskingemaden 8–10.5 (Anders Carlberg m.fl.). 1 ex. sj. Nyängen 18–30.7 (Magnus Friberg m.fl.). 2 ex. sj. Nyängen 19–21.7 (Magnus Friberg m.fl.). 1 2K ringm. samt sj. Nyängen 22.7–1.8 (Oskar Wändell m.fl.). 1 ex. sj. Rysjön 28.7 (Helny Olsson), 1 ringm. Västra Fågel-sjön 24.8 (Martin Rydberg Hedén m.fl.).

Ög: Samtliga Tåkern: 1 sj. Bankängen 29.4–14.5 (Adam Bergner, Filip Larsson m.fl.), 1 sj. Hovtornet 29.4 (Tåkerns Fältstation), 1 sj. Lundtorpsvassen, Väversunda kyrka 4.5 (Lars Gezelius), 1 sj. Lövängsborg (plattfor-

FOTO: P-G BENTZ

Fåltångare *Agrocephalus agricola* Falsterbo fyr (Sk) 10 juni 2006.

men), 7.5–10.6 (Benny Ekberg m.fl.) 1 sj. Herrestad äng 10.5–8.6 (Niklas Holmqvist, Magnus Swenson, Anders Elf) 1 sj. Kvarnstugan 17.5 (Leif Jern), 1 sj. Renstad 8–20.6 (Lars Gezelius m.fl.) och 1 sj. Säbyviken 12.6 (Jan Henriksson).

Srm: 1 sj. Norrtunasjön, Gnesta k:n 2–8.6 (Martin Berg, Ulf Andersson, Janne Oldebring m.fl.)

Upl: 1 sj. Åholmens badplats, Fysingen, Upl 11–28.5 (Anders Eriksson)

(FREDRIK FRIBERG)

Fåltångare *Agrocephalus agricola* (19/19 – 1/1)

Sk: 1 ad. ringm. Falsterbo fyr 10.6 (F) (Sophie Ehnbohm, P-G Bentz, Lars Samuelson m.fl.)

Den hittills tidigaste fåltångaren i Skåne, och för-

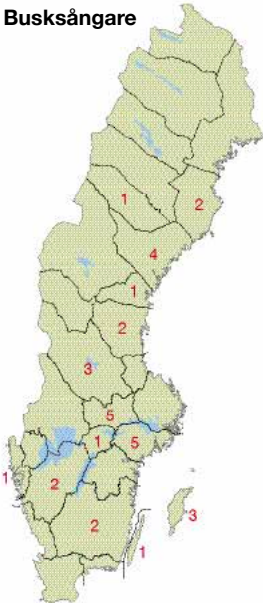

Våren-försommaren 2006 hördes 33 sjungande busksångare *Acrocephalus dumetorum*, det lägsta antalet på länge.

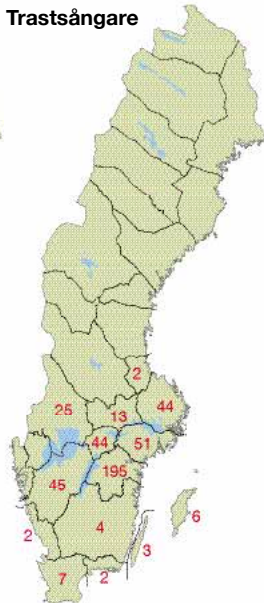
sta gången arten når landskapet genom förlängd vårflyttning. Övriga observationer i landskapet har gjorts under perioden 5 augusti – 12 september. Av de nu 20 svenska individerna har sex fångats i samband med ringmärkning vid nämnda fågelstation.

(DAVID ERTERIUS)

Busksångare

Trastsångare

Sjungande busksångare *Acrocephalus dumetorum* (t.v.) och trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* (t.h.) i Sverige 2006.

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

Totalt 34 ex. varav 33 sjungande är det lägsta antalet på många år. Ingen häckning noterades. Nattsångarlandskapet Uppland saknade arten helt, vilket bara har hänt ett annat år sedan 1976. Gissningsvis är artens uppträdande i Sverige mycket väderberoende.

(FREDRIK FRIBERG)

Trastsångare *Acrocephalus arundinaceus* NT

Totalt noterades 440 sjungande hannar/”revir”, varav hela 183 par vid Tåkern (baserat på inventering 1/7). Det totala antalet trastsångare har varit stabilt under många år men Tåkerns andel tycks närma sig hälften av hela den svenska populationen. I övrigt fanns inga fynd som starkt avviker från det normala.

(FREDRIK FRIBERG)

Stäppsångare *Hippolais caligata* (10/10 – 1/1)

Gd: 1 1K Havdudden, Östergarnsholm 16.9 (F) (Kenny Cronhamn, Josef Andersson).

Andra fyndet för Gotland och det första höstfyndet. Åldersbestämningen baserades på de fräscha handpennorna, vilka syntes väl på bifogade foton. Öland står med hela sex av de totalt elva svenska fynden. Med tanke på att arten fortsätter expandera sin utbredning västerut kan det tyckas lite märkligt att

september 2003, Grekland september 1998, Färöarna juni 1997, England september 1983 samt Tyskland oktober 1867. Ingen av dessa har dock säkerställts genetisk, och minst två av dem utgörs av fältobservationer. Prover från Ottenbyfågeln skickades för sekvensering till Darren Irwin, Kanada, och analysen visade på mycket god överensstämmelse med det genetiska referensmaterial som fanns till hands för *nitidus*, samtidigt som den på flera punkter avvek från andra lundsångartaxa (Irwin & Hellström 2007). Formen anses av vissa auktorer vara en fullgod art – kaukasisk lundsångare. SOF:s taxonomiska kommitté (liksom det motsvarande europeiska samlingsorganet AERC TAC) arbetar löpande med revi-

terligare sju sjungande på spridda lokaler i Lule och Torne lappmarker.

Lu lpm: 1 sjungande Sauka 11.7 (Håkan Tyrén).

T lpm: 1 par sågs mata ungar vid Abisko västra tunnelmynnningen, Njulla 16.6–18.7 (Lennart Eriksson, Ulf Ståhle, Börje Wennerström). 1 sjungande Bahpagoba NV Kiruna 19.6 (Niklas Lindberg, Sofia Lund). 1 sjungande Rensjön stn. 22.6 (Jonas Moll). 1 sjungande Snurijäkkåtan N Torneträsk 23.6 (Jakob Lindman). 1 sjungande Abisko östra tunnelmynnningen 24–25.6 (Elsa Wärnfeldt, Michael Egerzon, Clas Wennerdahl). 1 sjungande Agellhyddorna, Abisko 28.6–22.7 (Thomas Pless, Rolf Holm, Lars Eric Rahm). 1 sjungande Kebnekaise fjällstn. 4.7 (Michael Fink).

(THOMAS STRID)

FOTO: OLA SANDBERG

Lundsångare av rasen *Phylloscopus trochiloides nitidus*, ringmärkt vid Ottenby fågelstation (Öl) 29 maj 2003.

deringar av frågeställningar likt denna. Den genetiska avvikelsen från de övriga lundsångarformerna verkar vara konstant och är tillräckligt stor för att motivera en utbrytning (Irwin et al. 2001). Den avvaktande hållningen beror främst på att man ansett formen otillfredsställt utredd på ett morfologiskt plan, och att man i dagsläget inte vet i vilken grad dräkt- och måttskillnader är konstanta eller ej. Framtida studier kan komma att kasta nytt ljus över frågan.

(DAVID ERTERIUS)

Nordsångare *Phylloscopus borealis* **VU**

En häckning konstaterades detta år vid den klassiska nordsångarlokalen vid Abisko. Dessutom yt-

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus* (ca 1235, 45)

45 kungsfågelsångare är något under medelvärdet för åren 1997–2005. Rekordåret 1996 sågs ca 280.

Ett decemberfynd gjordes i Halland, det tredje för landet. De två tidigare decemberfynden är: 1 ex. Hönö, Boh 2 dec 1986 och 1 nyligen död Burträsk, Vb 13 dec 1996.

Uppträdanget var tidsmässigt normalt med den första observationen 3.10 och den sista 30.10. På Öland upptäcktes samtliga 13 kungsfågelsångare under perioden 11–14 oktober, vilket kan antyda att alla fåglarna anlände under samma natt.

Alla fåglar utom två i Halland har setts vid el-

ler intill Östersjöns stränder. Detta geografiska uppträdande är normalt för arten.

Nedan listas fynd från västkusten, årets första och sista kungsfågelsångare samt fåglar från kustlandskapen i Norrland med färre än tio gjorda fynd.

Hl: 1 ex. ringm Nidingen 30.10 (Mikael Hake, Göran Andersson). 1 ex. Gubbanäsan, Getterön 10.12 (*Oskar Nilsson, David Andersson).

Hls: 1 ex. Hölick 10.10 (Stefan Persson). 1 ex. Prästgrundet 22.10 (*Tord Swales).

Mpd: 1 ex. Bodvikskatan, Tynderö 21.10 (Peter Nilsson).

Ång: 1 ex. Härnö södra, Härnön 7.10 (*Björn Gustafsson, *Leif Johansson).

Sjunde och åttonde fynden för Hls. Fjärde fyndet för Mpd. Fjärde fyndet för Ång.

(BERTIL JOHANSSON)

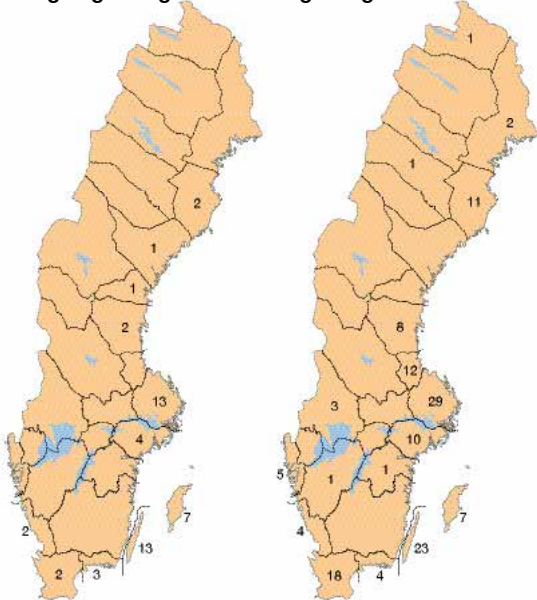
Taigasångare *Phylloscopus inornatus* (1084, 140) Årsumman för år 2006, 140 ex., är den högsta hittills. Toppåret 2005 följdes av ännu ett rekordår.

Liksom föregående år noterades den största ansamlingen på ön Björn i norra Upl med 5 ex. den 4 oktober (Ulrik Lötberg, Lennart Söderlund). I Sk, Upl, Vrm och Hls noterades år 2006 det högsta antalet taigasångare någonsin.

Årets första taigasångare sågs 11 september och den sista upptäcktes 21 oktober. Inflödet var störst under perioden 23.9–4.10 med ytterligare en mindre topp kring 10 oktober. Tidsmässigt är detta ett typiskt uppträdande.

Kungsfågelsångare

Taigasångare

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus* och taigasångare *Phylloscopus inornatus* i Sverige hösten 2006.

Tionde fyndet i Ög. Femte till tolfte fynden i Hls. Andra fyndet i Ly lpm. Sjätte fyndet i T lpm. Nedan listas dessa fynd samt alla fynd utanför kusttrakterna. Notera att Pankfors i Hls är en inlandslokal.

Sk: 1 ex. Blanks mosse, Revingefältet 21.9 (Martin Stjernman). 1 ex. Alnarpsparken 24.9 (Roland Thuvander). 1 ex. Kungsmarken 28.9–7.10 (Bertil Svensson m.fl.). 1 ex. Alnarpsparken 9.10 (Mats-Åke Persson m.fl.).

Hl: 1 ex. Breared, Varberg 4–7.10 (*Roland Asteling).

Vg: 1 ex. Biskopsgården, Hisingen 29.9–1.10 (*Björn Dellming).

Ög: 1 ex. rast. St Lund Naturreservat 6–7.10 (*Claes Nilsson, Lennart Sanded).

Vrm (alla tre från Hammarö fågelstation): 1 ex. 27.9 (Mi-

FOTO: KRISTER CARLSSON

Taigasångare *Phylloscopus inornatus*, Södrallundparkeringen, Ottenby (Öl) 22 oktober 2006.

chal Polakowski). 1 1K ringm. 4.10 (Bimbi Ollberg, Mats Strömberg). 1 ex. 5.10 (Bimbi Ollberg).

Hls: 1 ex. Gran 16.9 (Stefan Persson). 1 ex. Tärnsharet, Prästgrundet 17.9 (Tord Swales m.fl.). 1 ex. Skatön 23.9 (Tord Swales). 1 ex. Prästgrundet 30.9 (Tord Swales m.fl.). 1 ex. Pankfors, Tönnånger 3.10 (Stefan Persson). 1 ex. Hölick 5.10 (Stefan Persson). 1 ex. Malgrynnan, Hudiksvall 6.10 (Lars Göran Lindström). 1 ex. Skatrevet 15.10 (Robert Lindberg, Stefan Persson).

Ly lpm: 1 ex. Rankbäcken 27.9 (Bernt-Erik Nordenström).

T lpm: 1 ex. Abisko turiststation 11.9 (Anders Kling).

(BERTIL JOHANSSON)

Bergstaigasångare *Phylloscopus humei*

(41/41 – 3/3)

Bl: 1 ex. Torhamns udde 20.10 (*Christer Herremo, Paul Andersson, Carl-Ivan Carlsson m.fl.).

Öl: 1 ex. Segerstads fyr 13.10 (F) (Hans Cronert m.fl.).

Nb: 1 ex. Malören, Kalix 2.10 (F) (Olof Jönsson, Hans Larsson, Hampus Lejon).

Efter att helt ha uteblivit under de två föregående åren gjordes år 2006 alltså tre fynd. De i Blekinge och på Öland är typiska vad gäller såväl tidpunkt som geografiskt läge. Fågeln i Norrbotten avviker däremot genom att vara påtagligt nordlig. Vidare är det tidiga datumet i förhållande till en såpass nordlig lokal en aning anmärkningsvärt med tanke på

FOTO: OLOF JÖNSSON

Bergstaigasångare *Phylloscopus humei*, Malören (Nb) 2 oktober 2006.

att arten anländer från sydost. Andra fyndet för Norrbotten, det föregående gjordes på Haparanda Sandskär 7–9 oktober 2003. Även den fågeln dök alltså upp tidigare på säsongen än flertalet av dem som ses i den sydöstra delen av landet. Bergstaigasångaren uppvisar en påtagligt homogen geografisk fyndbild, med en tydlig sydostlig slagsida. Bortsett från de två fynden i Norrbotten finns inga fynd norr om Sörmland.

(DAVID ERTERIUS)

Videsångare *Phylloscopus schwarzi* (63/63 – 6/6)

Öl: 1 ex. Södra Lunden, Ottenby 12–16.10 (Aron Edman m.fl.). 1 ex. Penåsa 20.10 (Thore Axelsson).

Gdt: 1 ex. Rivet 21–29.10 (Jörgen Petersson, Tuomo Koehmainen m.fl.).

Srm: 1 ex. Landsort 3.10 (*Karl-Erik Sundström m.fl.).

Upl: 1 ex. ringm Svenska Högarna 3.10 (Tommy Eriksson, Helge Röttorp, Bill Douhan). 1 ex. Horssten 11.10 (*Anders Haglund m.fl.).

Tillägg 2005:

Öl: 1 ex. Södra Lunden, Ottenby 13.10 (Stellan Bygård, Anders Eriksson m.fl.).

Sex videsångare gör år 2006 till det näst bästa för arten i landet jämte år 1999. Endast år 2005 bjöd på fler videsångare, nämligen 12 ex. Det geografiska och tidsmässiga uppträdandet var normalt. Endast fågeln vid Penåsa sticker ut i och med att lokalen

FOTO: KRISTER CARLSSON

Videsångare *Phylloscopus schwarzi*, Ottenby (Öl) 12 oktober 2006.

ligger flera kilometer från kusten. Videsångaren har varit årlig i Sverige, om än knappt, sedan år 1999.

(BERTIL JOHANSSON)

Brunsångare *Phylloscopus fuscatus* (75/75 – 2/2)

Öl: 1 ex. Sebybadet 19–24.10 (Leif Carlberg, Göran Ljunggren, Björn Nordén m.fl.).

Hl: 1 ex. Råhagen, Vallda 15.5 (*Stefan Göransson, Magnus Unger m.fl.).

Brunsångaren i Halland utgör det första vårfyndet i Sverige. Arten har varit årlig i landet, om än knappt, sedan år 1995.

(BERTIL JOHANSSON)

Bergsångare *Phylloscopus bonelli* (2/2 – 1/1)

Bl: 1 1K ringm. Torhamns udde 9–13.9 (F) (*Olof Persson, Paul Andersson, Christer Herremo m.fl.).

Första fyndet för Blekinge, dock föreligger sedan tidigare ett fynd av en obestämd berg-/balkansångare på Utklippan 13 maj 2000. Årets fågel hördes locka väl av ett flertal erfarna observatörer, och därmed kunde balkansångare uteslutas. Bergsångarens lockläte skiljer sig påtagligt från balkansångarens, och utgör med dagens kunskaper den enda hållbara fältkaraktären hos höstfåglar av de båda arterna.

(DAVID ERTERIUS)

FOTO: KRISTER CARLSSON

Brunsångare *Phylloscopus fuscatus*, Seby (Öl) 20 oktober 2006.

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Fynd av rasen:

P. c. tristis (121/121 – 3/3)

Öl: 1 ex. Ölands södra udde 30.9 (F) (Jonas Bonnedahl m.fl.), 1 ex. Ljungbackasjön, Ottenby 1.10 (F, B) (Gabriel Norevik), 1 ex. Ölands södra udde 10.10 (F, B) (Stefan Göransson, Magnus Hallgren, Gabriel Norevik).

Samtliga av årets individer fotodokumenterades och lät höra ett rakt, halsbandsflugsapparlikt lockläte. Fynddatumerna för övrigt klassiska, i linje med taigasångarens fyndtopp.

(DAVID ERTERIUS)

Obestämda fåglar med karaktärer av någon av raserna:

Phylloscopus c. tristis el. *abietinus*

Här behandlas svårbestämda fåglar av någon av raserna *abietinus* ("nordlig gransångare") eller *tristis* ("sibirisk gransångare") eller övergångsformer mellan dem. Gemensamt för dessa fåglar, som anses ha östligt ursprung, är att de saknar gula eller gröna inslag i dräkten och dessutom har ett vemodigt pipande lockläte som skiljer sig helt från våra normalt förekommande raser av gransångare.

Totalt har elva fynd inkommit under året, alla från perioden 23 september – 18 oktober.

Sk: 1 ex. Kungsmarken, Lund 15.10 (Janne Dahlén), 1

FOTO: KRISTER CARLSSON

Bergsångare *Phylloscopus bonelli*, Torhamns udde (Bl) 9 september 2006.

ex. Falsterbohus 28.10 (Mattias Ullman) och 1 ex. Skanörs hamn 27.11 (Mattias Ullman).

Öl: 1 ex. Södra Lundparkeringen, Ottenby 23–24.9 (Fredrik Ellin).

Vg: 1 ex. Sävåns dalgång, Kviberg 18.10 (Roger Eskilsson).

Srm: 1 ex. ringm. Landsort 30.9 (Bo Holst). 1 ex. Himlabacken, Aspa gård, Oxelösund 3.10 (*Kalle Brinell). 1 ex. ringm. Landsort 12.10 (Bo Holst).

Upl: 1 1K Horssten 26.9 (Anders Haglund). 1 ex. Horssten 11.10 (Anders Haglund m.fl.).

Nb: 1 ex. Malören nat. res. Kalix skg. 27.9 (Olof Jönsson, Hans Larsson, Hampus Lejon).

Tillägg 1995:

Nb: 1 ex. ringmärkt Haparanda Sandskär 09.10 (Jan An-

dersson, Andreas Wedman) tidigare underkänd av RK (*Fågelåret 1998*) sid. 158 som *tristis*!

2000:

Nb: 1 ex. rastande Bergnåset, Luleå 15.10 (Andreas Livbom).

2001:

Nb: 2 ex. ringm. Haparanda Sandskär 18.09 (Martin Rydberg-Heden, Mikael Ohlson). 3 ex. ringmärkta Haparanda Sandskär 10–13.10 (Jan Andersson, Lars Sundberg).

2004:

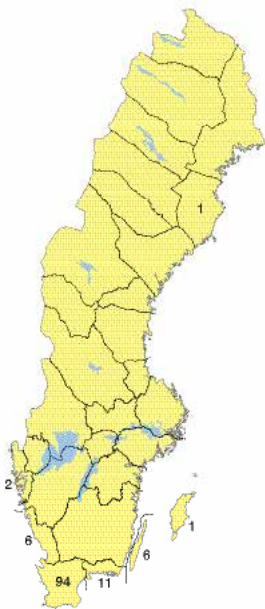
Srm: 1 ex. Enskär, Nyköping 09.10 (*Kalle Brinell).

(THOMAS STRID)

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla* (1099 – 122)

Den brandkronade kungsfågeln är tveklöst etablerad som häckfågel i Sverige, även om den naturligtvis fortfarande är mycket fåtalig. Häckning har detta år konstaterats i Skåne samt troligen även i Halland. Därtill kan man anta att många ytterligare par döljer sig i både Skåne och Hallands skogar. Rrk Halland noterar bl.a. följande: "Återigen fanns åtminstone ett par i det numera klassiska området i Dömestorp. Ingen konstaterad häckning gjordes dock. Man undrar ju hur många par som gömmer sig i skogarna. Biotopen i Dömestorp är insprängda granbestånd (i dessa håller de till) i större bokskog, detta finns ju lite här och var i landskapet."

I övrigt gjordes totalt 121 fynd i Sverige som helhet. Detta är återigen nytt rekord. Skåne står för hela 94 av dessa. Trots rekordet för riket var årets

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla* i Sverige 2006.

sex fynd på Öland ett svagt resultat för landskapet och i Halland var antalet normalt för senare år.

Notabelt detta år var även att Västerbottens blott andra fynd hittills gjordes. Landskapets första fynd gjordes 1989.

Vb: 1 sjungande Bölesholmarna, Umeå 18.6–3.7 (*Christer Olsson m.fl.).

(THOMAS STRID)

Halsbandsflugsnappare *Ficedula albicollis*

Totalt 27 fynd gjordes utanför Öland och Gotland. Detta är ett högre antal än de senaste tre åren då exakt 19 fynd gjordes per år. Notabelt är en häckning i Kalmar vilket är den första konstaterade häckning.

FOTO: LASSE OLSSON

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla* hona, Morups Tånge (Hl) 19 april 2006.

gen i östra Småland sedan 1998. Långstannande revirhävande hannar påträffades även i Sörmland och Uppland, dock utan ytterligare tecken på häckning.

Ett fynd i Bohuslän var landskapets blott fjärde fynd totalt.

Sk: 1 hane Kåseberga 25.4 (Sven Splittorff). 1 hane Kåsehuvud Ales stenar, Kåseberga 30.4 (Tom Malm). 1 hane Hovdalafältet 1.5 (Rolf Holm). 1 hane Svenstorps mölla 5.5 (Patrik Sandgren). 1 hane Klågerup 6.5 (Stefan Malm, Anders Wigren, Jesper Hansson). 1 ad. hane Skurups kyrka 8.5 (Markus Tallroth, Richard Bergendahl). 1 2K hane ringm. Falsterbo fyr 9.5 (Falsterbo fågelstation).

(Sofia Lund, Anders Lindström) och 2 ex. Järnäs udde, Järnashalvön, 19.10 (Stefan Delin m.fl.).

Vb: 1 rast. Bjuröklubbs fyr, 29–30.4 (Mattias Laisfeldt, Håkan Olsson, Håkan Engström m.fl.), 3 str. S Sönerstgrundet, Sävar, 15.10 (Mikael Wikström, Niklas Lindberg, Joakim Lessmann m.fl.) samt 1 ex. Grunds-katan, Bjuröklubb, 24.10 (Stefan Delin).

Hjd: 1 Lofsdalen, 26.2–2.3 (Björn Jerner), 2 Björnrike, 26.2 (Jan Åsander), 1 ex. m. exkrementäck Käringsjön, Rogen, 11.6 (Erik F Nordberg), 2 ex. Käringsjön, Rogen, 14.7 (Calle Ryberg), 2 ex. Vemdalen 19.9 (Bengt Ottosson) Under häckningstid endast observerad i klas-siska lappmesmarker i Rogen-området. I övrigt två fe-bruarifynd och ett septemberfynd (rrk Hjd).

Jmt: Rapporterna från Höglekardalen, Börtnan och Klöv-

FOTO: GLENN BARK

Lappmes *Parus cinctus* har minskat i kustlandet men det finns ljusglimtar i Jämtland och Dalarna.

sjö är intressanta, eftersom de är gjorda under häck-ningstid i en region där lappmes sällan är observerad. Imponerande 15 ex. sågs i september. Jougdaberg ligger i ett område där lappmesen har ett starkt fäste, i Frost-viken (rrk Jmt).

Lappmesen anses allmänt ha förskjutit gränsen för sitt svenska utbredningsområde allt längre väster-ut i vårt land under senare årtionden. Från Vb är den med stor sannolikhet utgången som häckfågel. Fynden under 2006 från Jmt och Dlr är dock ljus-glimtar i mörkret för en art som förutspås en dystert framtid, inte minst p.g.a. det rationella skogsbrukets framfart i norra Sverige under de senaste åren.

(CHRISTER OLSSON)

Azurmes x blåmes *Parus cyanus x caeruleus*

(2/2 – 0/0)

Tillägg 1986:

Sk: 1 1K hane ringm Falsterbo fyr 24.10 (F) (gm Alex-ander Hellqvist).

Första fyndet i landet av denna hybrid. Den fångades i samband med ett invasionsartat upp-trädande av blåmes som höll i sig ända till slutet av oktober, vilket är ovanligt sent. Möjligtvis kan det sena uppträdandet förklaras av att ovanligt östliga populationer var inblandade, och uppdykandet skulle då kunna ses i ljuset av detta. Ytterligare ett svenskt fynd finns, nämligen en 1K som ring-märktes på Landsort i Södermanland 20.10 1991. Som ett kuriosum kan nämnas att den individen återfångades vid två olika tillfällen påföljande år i Finland! Sedan tidigare finns flera dokumenterade fall av blandhäckningar mellan blåmes och azurmes från Finland och Polen.

(DAVID ERTERIUS)

Nötväcka *Sitta europaea*

Nötväcken är fåtalig men numera regelbunden häckfågel upp till Västerbotten. Norr därom är den fortfarande mycket sällsynt även om häckning noterades så långt norrut som i Norrbotten 2005.

Vb: Tre konstaterade häckningar. Paret på Ön häckade för tredje året i rad. Men inte ett enda fynd under hela året från norra delen av landskapet.

Nb: Ett fynd gjordes av 1 ex. Ingen detaljerad dräktbe-skrivning har dock inkommit för denna fågel, varför den lämnas obestämd till ras.

Lpl: En fågel i Arjeplog den 23 februari (Stefan Holm-berg) har ej rasbestämts men sägs ha funnits på plats även vintern 2004/05. Här skulle det mycket väl kunna handla om rasen *europaea*, som setts regelbundet till ex-empel i Malå i Ly Lpm.

(THOMAS STRID)

Fåglar med karaktärer av rasen:

Sitta europaea asiatica

Ett inflöde av sibiriska nötväckor skedde över Fin-land samt, i mindre grad, över Norrland hösten 2006. Totalt gjordes sex fynd under 2006.

I södra lappland gjordes de första säkra fynden av sibirisk nötväcka sedan 1997.

Mpd: 1 ex. Ljungaverk, Torp 20.10 (Bengt Gruvin). Fynd på samma lokal som 2004, troligen rör det sig om samma individ.

Nb: Från Nb är inrapporterat åtminstone två fåglar som säkert rasbestämts. 1 ex. Piteå C – Pitholm 3–28.11 (Sven-Erik Sundberg, Thorbjörn Bergman). 1 ex. For-sträskhed 13.11–17.12 (Mats Bergquist, Tomas Lind-berg).

Ly lpm: 1 ex. Örnäsudden 4.11–8.12 (Bernt-Erik Nordenström, Stefan Holmberg). 1 ex. N Stensund 13.11 (Bernt-Erik Nordenström).

Lu lpm: 1 ex. Tjåmotis 20.10–20.12 (Sonja Kuoljok).

(THOMAS STRID)

Trädgårdsträdskrypare *Certhia brachydactyla*

(26/26 – 1/1)

Sk: 1 sj. Alnarpsparken, Alnarp 1.1–27.12 (F) (Clas Cronlund, Björn Sigurdsson, Hasse Berglund).

Samma individ som upptäcktes på platsen i slutet av oktober 2005. Under året samhäckade den med en hona trädskrypare och producerade flera hybrider. Rimligen är det bara en tidsfråga innan arten

Trädgårdsträdskrypare *Certhia brachydactyla*, Alnarpsparken (Sk) februari 2006.

lyckas etablera en population i Skåne med tanke på utvecklingen på östra Sjöland. Där har populationen under senare år vuxit, och det är numera möjligt att påträffa arten i olika typer av parkartade miljöer i t.ex. olika delar av Köpenhamnsområdet.

(DAVID ERTERIUS)

Pungmes *Remiz pendulinus* VU

Häckning har noterats i Skåne, Småland, Öland, Halland, Närke, Värmland och troligen även i Östergötland. Pungmesen hade ett gott år i Skåne, som håller en mycket hög andel av det totala beståndet i Sverige. Från övriga landet är trenden mer splittrad. Förekomsten var svag på Öland och på

Gotland samt i Närke. I övriga landskap verkar trenden åtminstone stabil. Från Rrk Skåne har vi fått en grundlig genomgång som citeras friskt här nedanför.

Sk: Säsongen ser ut att ha varit den bästa i Skåne sedan åtminstone 1996.

För västra Skånes del ser det ut som om populationen under 2000-talet stabiliserats och till och med börjat öka något under senare år. Intressant och glädjande är att det under 2006 observerades nästan lika många honor som hanar. Totalt blev minst 58 unga flygga vilket motsvarar 3,6 ungar per hona.

Flera häckningar bör också ha genomförts i nordvästra Skåne. I Farhult sågs 4 juv. den 17.7 och 6 ex. obser-

FOTON: MIKAEL ARINDER/SKÅNSKA BILDER

verades i Hasslarps sockerbruksdammar den 20.7 där också 4 ungfåglar ringmärktes.

Från Kristianstadstrakten kommer som vanligt en hel del fynd. Vid Karpalundsdamarna bör minst en häckning ha genomförts. En kull med 4 ungar sågs den 20.7. Observationer av flera ex. rapporteras också från Ister-näset med som mest 4 ex. den 27.5. Ett bobyggande par fanns vid Herculesdamarna. Sammanfattningsvis tycks populationen i nordost också ha varit stabil under senare år.

Att häckningssäsongen var framgångsrik understryks av ett stort antal rapporter av enstaka och smärre flockar i framförallt sydvästra Skåne under sommaren och hösten. I samband med sträckräkningarna Falsterbo inräknades inte mindre än 73 ex. vilket är nytt rekord.

Sträckande pungmesar noterades i två perioder. Först kom en topp från mitten av juli till början av augusti med t ex. 11 ex. 23.7 och 13 ex. den 4.8. Nästa omgång kom sedan från mitten av september till början av oktober med sammanlagt 55 ex. och med högsta antal 16 ex. den 24.9, 15 ex. den 26.9 och 11 ex. den 27.9. Sista obsen var 3 ex. på sträckförsök den 11.10. Sammanlagt 30 ex. märktes i Flommen (Falsterbo fågelstation). Detta är också en hög siffra, men inte lika extrem som antalet sträckare. Av större flockar utanför Falsterbohalvön kan nämnas 13 ex. sträckande söderut i Lomma 24.9 och i Löddesnäs sågs pungmesar regelbundet i slutet av september och början av oktober med som mest 12 ex. den 25.9.

Bl: 1 hanne och 1 hona Utklippan 5.5, 1 1K Utlängan

FOTO: STEFAN LINDAHL

Pungmes *Remiz pendulinus* hanne, Trönninge ängar (Hl) maj 2006.

23.7 samt 7 1K Stenshamn, Utlängan 3.8. Högsta årssumman för pungmes hittills i Blekinge.

Sm: Två par byggde bo under våren vid Kalmar dämme och minst en häckning kunde konstateras.

Öl: Endast en säker häckning gjordes i år i Petgårde träsk, mot tre–fyra de senaste åren. Ingen häckning på de klassiska lokalerna Bärbykärret och Albrunna kalkbrott. Många pungmesar har observerats på Öland under hela säsongen.

Gt: Ingen häckning är rapporterad. 1 hanne Kronholmen 15.4. 1 ex. Roma slamdammar 19.4–20.5. 1 ex. Paviken 7.5. 1 ex. Klintängarna 13.5. 1 ex. Västra märkegraven 7–10.6. 1 ex. Ringomedammarna 2.8.

Hl: Häckning vid Trönninge ängar och möjligen även vid Hagön, Halmstad. Höstfynd: 1 ex. Getterön 10–11.8.

1 1K Getterön 14–16.9. 4 ex. Tjolöholm 18–19.9. 1 ex. Björkäng, Tvååker 25.9. 1 1K Getterön 4.10.

Boh: 1 hanne Ragnhildsholmen 30.5–5.6. Fågeln sjöng och påbörjade ett bo.

Vg: Sju fynd av totalt åtta individer. Inga indikationer på häckning. Endast två fynd vid Hornborgasjön, där arten häckat de senaste fyra åren. 1 hanne Sjöryd, Dettern 20–22.5. 1 hanne Fäholmen, Hornborgasjön 22.5. 1 hanne Södra Hornborgasjön 4.6. 1 hanne Frugårdsudde, Dettern 10.6. 2 1K rast. Risadammarna, Skövde 28.8–3.9. 1 1K Sjöryd, Dettern 9.9.

Nrk: Åtminstone fyra adulta fåglar har noterats i landskapet under året och då två av varje kön. Ett par gick till häckning vid Öbymaden, Kvismaren och fick ut tre flygga ungar. Vid Reningsverket, Oset lyckades ett par med konststycket att föda upp två flygga kullar. I Närke finns nu endast en spillra kvar av beståndet efter dess glansdagar under nittioalets andra hälft.

Ög: En betydligt bättre summa för arten under 2006 jämfört med föregående år. Häckningsindikationer finns från Linköping och på två platser i Norrköping där bobyggen observerats eller bon hittats i efterhand. Många pungmesar noterades i Östergötland från slutet av april till början av oktober, de flesta under sommaren i Tåkern.

Srm: Arten har observerats allt flitigare hos oss på senare tid och med årets observation är den sedd under fyra av de fem senaste åren. 1 ex. Arbogaåns mynning, Kungsör 30.6–3.7.

Upl: Som mest 2 ex. Dannemora, 14.5–17.6. 1 ex. Långsandsörarna 25.5 samt 1 ex. Tämnaren 17.6.

Vstm: 1 hanne Klockargårdsviken, Tidö-Lindö 4.5.

Vrm: En häckning som gav 4 ungar i Karlstadsområdet. 1 ex. Ekshärad 4.7. 1 1K ringm Hammarö 7.8.

Gstr: 1 hanne bobygge Villa Rettig 12.5–16.6 (Daniel Rosengren, Kenth Elofsson). Första fyndet i Gstr.

(BERTIL JOHANSSON)

Sommargylling *Oriolus oriolus* EN

Under 2006 rapporterades sammanlagt 129 gyllingar 18.5–27.8 (10.10), vilket är en relativt låg summa, den lägsta sedan 2002. Av dessa fanns 59 i Sk (46%), och inte ett enda fynd gjordes norr om Dalälven. Beträffande perioden 1992–2006 finns ingen tydlig tendens i landet som helhet. Konstaterade häckningar, i form av varnande fåglar:

Sk: 2 hannar + 2 honf. Vombs östra vattenverksdammar, Vombs fure, 21.7 (Mattias Ullman). 2 ex. Vombs vattenverksdammar 21.7 (Mattias Ullman). 1 hona Drakamöllan, Maglehem, 18.6 (Andreas Wernersson). 5 ex. Södra Sand Vittskövle, 16.6 (Ulf Jungbeck). 1 ex. Asylen Everöd, Borrestad, 16.6 (Ulf Jungbeck).

Höstfynd utanför Sk (fr.o.m. 1.8):

Bl: 1 1K hanne ringm. Utklippan 26–27.8 (Christer Herremo m.fl.).

Sm: 1 ex. Dunö 9.8 (Per-Sture Ljungdahl).

Öl: 1 honf. Södra Lunden, Ottenby, 3.8 (Mats Henriksson).
Gdt: 1 1K Alkärrret, Faludden, 10.10 (Per Smutterberg, Carl Tholin).
Hl: 1 sj. Vesslunda, Eftra, 3.8 (Ulf Löfas).
(THOMAS PETTERSSON)

Brun törnskata *Lanius cristatus* (1/1 – 0/0)

Tillägg 1984:

Hl: 1 1K ringm. Nidingen 3.10 (F) (Dennis Kraft, Dan Gieselsson).

Första och hittills enda fyndet i Sverige. Denna fågel har under 23 år gömt sig i statistiken som Sveriges andra isabellatörnskata. Under återgranskningen av dessa erhöles goda handbilder på Nidinge-

FOTO: DENNIS KRAFT

Brun törnskata *Lanius cristatus* 1K, ringmärkt på Nidingen (Hl) 3 oktober 1984.

fågeln och med ledning av färgsättning och vingformel ombestämdes denna till brun törnskata, det första fyndet i Europa. Sedan dess har ytterligare elva fynd gjorts, och det är inte osannolikt att nya svenska fynd kommer inom en inte allt för avlägsen framtid. Brun törnskata har en östpalearktisk utbredning och förekommer bl.a. i stora delar av det sibiriska taigabältet. Övervintring sker i Sydostasien och Indonesien, och detta är sannolikt också orsaken till att arten är betydligt ovanligare i Europa än den afrikaflyttande isabellatörnskatan. En utförligare presentation av fyndet kommer att publiceras separat i *Vår Fågelvärld*.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Isabellatörnskata *Lanius isabellinus* (11/11 – 0/0)

Under året företog Rk en återgranskning av samtliga anträffade individer av arten i syfte att utröna rastillhörigheten hos dessa. Goda foton är en förutsättning för att utföra detta arbete i efterhand, och åtskilliga fynd lämnas nedan som obestämda av den anledningen att inga eller otillräckliga foton erhöles. Rk vädjar till alla fotografer att höra av sig om de kan bidra med bilder på de obestämda individerna.

Fynd av:

L. i. isabellinus (2/2 – 0/0)

1997: Vb: 1 ad. hanne ringm. Stora Fjäderägg 19–21.10.

2001: Gtl: 1 ad. hanne Vändburgs nya hamn 17–22.10.

Fynd av:

L. i. phoenicuroides (1/1 – 0/0)

2004: Sk: 1 hona Beddingestand 26.5.

Obest. fynd:

L. isabellinus ssp.:

1967: Sk: 1 ex. Ljunghusen 26.11.

1988: Srm: 1 1K ringm. Landsort 18–19.10.

1988: Bl: 1 1K Utlängen 23.10.

1990: Öl: 1 1K Ottenby 20–21.10.

1993: Öl: 1 ad. hanne Ottenby 28.8.

1994: Öl: 1 1K Ottenby 20.10–3.11.

1994: Sk: 1 1K ringm. Sotemosse 8–17.10.

1998: Gtl: 1 1K Hummelbosholm 5–6.10.

Notera att en tidigare godkänd individ från Nidingen 1984 saknas i sammanställningen ovan och i stället återfinns under rubriken brun törnskata. Isabellatörnskatan delas allmänt upp i tre olika former varav två är aktuella för uppträdande hos oss: Nominatformen *isabellinus* från Mongoliet, sydligaste Sibirien etc., samt *phoenicuroides* från Kazakstan, Iran etc. Den senare är således mer västlig i sin utbredning, men innan man utser den till favoritkandidat för det europeiska uppträdandet bör man väga in att *isabellinus* är mer långflyttande och delar sin utbredning med andra arter som traditionellt förrar sig till våra nejder. Typiska individer skiljer sig åt på flera punkter, men mer svårbestämda fåglar är inte ovanliga. Det är ingen slump att endast adulta individer återfinns bland de rasbestämda fynden ovan då dessa generellt är något lättare att bedöma. En utförligare redogörelse över denna fråga kommer att publiceras separat i *Vår Fågelvärld*.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Svartpannad törnskata *Lanius minor* (209 – 2)

Två fynd gjordes under 2006:

Öl: 1 ex. Ottenby 15.6 (Göran Andersson m.fl.). 1 ex. Seberneby, Ventlinge, 23.8-1.9 (Anders Petersson m.fl.).

Årssumman 2 ex. är en av de lägsta på länge, men någon långsiktig tendens synes inte föreligga. Nära hälften av fynden de senaste femton åren har gjorts på Öland eller Gotland.

(THOMAS PETTERSSON)

FOTO: KRISTER CARLSSON

Svartpannad törnskata *Lanius minor*, Seberneby (Öl) 27 augusti 2006.

Varfågel *Lanius excubitor*

Fynd av rasen

L. e. homeyeri (6/6 – 0/0)

Tillägg 1994:

Sk: 1 2K+ funnen död Svenstorps-Bolshus naturreservat, Svalöv 1.12 († hos rapportören) (Mattias Olsson).

Första fyndet för Skåne av denna sydostliga varfågelfras. Då fågeln var i gott skick lät observatören stoppa upp fågeln. Först flera år senare uppmärksammades den, och en genomgång av dräktkaraktärerna gav vid handen att den låg utanför *excubitors* variation men väl inom *homeyeri*. Bestämning av *homeyeri* kompliceras av att en utseendemässig klin mot nominatrasen i de norra och västra de-

larna av *homeyeri*s utbredningsområde. Detta gör att det blir svårt att dra en tydlig gräns mellan de båda raserna. Nyckelkaraktärer för *homeyeri* är brett vitt ögonbrynsstreck som är markerat även framför ögat, ljusare, gråvit panna än hos nominatrasen, mer vitt på vingen (både i hand och arm), rent vita yttre stjärtpennor utan svart bas samt rent vit övergump.

(DAVID ERTERIUS)

Lavskrika *Perisoreus infaustus* NT

Vstm: 1 ex. Rudtjärnen, Järnboås, 9.10 (Arne Henriksen, Erik Olsson).

Lavskrikan är en sällsynt gäst i Västmanland och detta fynd utgör det första kända i Nora k:n. Senaste fyndet i landskapet var år 2001, då arten noterades i Hällefors k:n. Det är också i dessa trakter som sju av Västmanlands åtta senaste fynd har gjorts.

(THOMAS STRID)

Råka *Corvus frugilegus*

De uppgifter om råkpopulationer norr om Skåne som finns att tillgå stämmer väl överens med tidigare år. De flesta bestånden är stabila med undantag av populationen i Uppland som gradvis decimeras till följd av skyddsjakt.

Sm: Situationen i kolonin på Visingsö är stabil med ca 10–15 par.

Öl: På Öland finns tre kända kolonier. Två av dessa inventerades 2006 och antalet uppgavs till ca 40 par i Ormöga, Alböke respektive 20 par i Mörbylånga. Antalet par i Ormöga har fördubblats sedan förra året. Uppgifter saknas från kolonin i Grönhögen.

Hl: Ingen inventering gjordes, men en pågående atlasinventering har hittills påvisat häckning i ca 20 rutor (5x5 km). Beståndet uppgår enligt tidigare inventeringar till mellan 1 000 och 2 000 par.

GtL: Häckning har rapporterats från två lokaler i Visby. Årets totalsumma på ca 10 par ligger i linje med förra årets antal.

Vg: Vid Långjum, Vara fanns ca 175 par. Dessa fördelade sig på en större koloni och fyra mindre. Runt Tun, Lidköpings k:n fanns tre kolonier med 11, 40 och 50 bon. Inga uppgifter i form av räknade bon fanns från kolonin vid Åsenkorset, Vara. En uppskattning av Rrk Vg ligger på ca 445 par totalt i rapportområdet.

Nrk: Flera sommarfynd av ungfåglar gjordes. 1 2K+ Ångsholmen, Tysslingen 1.6 (Erik F Nordberg). 1 1K rast. Marieberg 2.7 (Joakim Johansson). 1 ex. Västra Fågelsjön, Kvismaren 17.7 (Peter Gustafson). 2 1K rast. Bondevrak, Segersjö 19.8 (Lage Johnson).

Ög: Några kolonier inventerades under året. I Skänninge fanns 229 par och i Vadstena 274 par. Båda siffrorna är högre än normalt. Utan antalsuppgift häckade råka

Övriga anmärkningsvärda fynd:

Hl: 1 ad. + 2 nyligen flygga Östra stranden, Halmstad hamn 20.6 (PG Utterfors). Mycket trolig häckning.

Sm: 1 par Gränna 27.6–1.8 (Peter Berglin, Bob Lind, Björn Merckell, Douglas Gustafsson m.fl.). Ingen häckning konstaterades i år, men en del tyder på att paret har försökt häcka i detta område även i år. 1 ad. Tornasjön, Agunnaryd 2.4 (*Krister Wahlström). 1 ex. Älmhult 26.6 (*Joakim Hagström). 1 ex. str. S. Hultsfred 8.12 (Calle Ljungberg).

Ög: 1 ex. Tinnerbäcksdammen, Linköping 6.5 (*Olof Hjelm m.fl.). Östergötlands nionde fynd.

Vb: 1 hane Långviksvallen, Tavelsjö 8–9.5 (*Niklas Lindberg m.fl.) Detta är landskapets åttonde fynd.

(KRISTOFFER NILSSON)

FOTO: MIKAEL ARINDER/SKÅNSKA BILDER

Steglits *Carduelis carduelis*, Krankesjön (Sk) 27 maj 2006.

Steglits *Carduelis carduelis*

Ovanligt många fynd gjordes 2006 i Lappland. Man kan till och med tala om en invasion. Arten är en stor raritet i alla lappmarkerna men 2006 gjordes fynd i hela fyra lappmarker. Som exempel på artens exklusivitet i lappland kan nämnas att det för Lule lappmark var lappmarkens andra fynd. Det första gjordes 1864. För Torne lappmark som fick sitt tredje fynd är de föregående från 1950 respektive 1991.

En av årets steglitsar i Lappland blev en av ornitologer välbesökt långstannare. Det var 1 ex. som kunde ses nästan hela januari vid Gullön, Pite lpm.

Ås lpm: 1 ex. Åsele C 16–18.4 (Per Hansson, Sture Gus-

tafsson). 1 ex. Fatmomakke 23.6 (Inga Olofsson). Femte och sjätte fyndet i Åsele lappmark.

P lpm: 1 ex. Gullön 6–29.1 (Stefan Holmberg m.fl.). Tredje fyndet för P lpm.

Lu lpm: 1 ex. Rennäs, Mattisudden 27.4 (Katarina Andersson Åstot). Andra fyndet för Lu lpm.

T lpm: 1 ex. Kaalasjärvi by 17.4 (Ingrid Sandahl). Tredje fyndet för T lpm.

(THOMAS STRID)

Hämpling *Carduelis cannabina* NT

Fynd av hämpling i lappmarkerna är mycket ovanliga. Under 2006 noterades första respektive andra fyndet av hämpling för Åsele lappmark.

Ås lpm: 1 hane Gafsele 23.4 (Mattias Edman, Anna-Maria Eriksson). 2 honor Lomsjö 3.5 (Mattias Edman).

(THOMAS STRID)

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris* VU

De flesta fynd som görs under häckningstid görs i Torne lappmark och 2006 var inget undantag för det. Även i Härjedalen görs få men regelbundna fynd under häckningstid:

Hjd: 2 ex. Mittåkläppen 29–30.6 (Claes-Göran Ahlgren, Per Nilsson, Leif Henriksson).

T lpm: 2 ad. Latnjajavri 26.6 (Ulf Molau), 1 ex. Stordalen stn. 2.7 (Lars Paterson), 19 ex. Hoiganvagge, Kårsavagge 5–31.7 (Lars Paterson m.fl.), 21 1K Latnjajavri 13.8 (Ulf Molau).

(KRISTOFFER NILSSON)

Gråsiska *Cardueils flammea*

Fynd av rasen

C. f. rostrata (0/0 – 1/1)

Tillägg 2005:

Sm: 1 2K hona ringm. Landsort 23–27.3 (F, † NRM) (Måns Grundsten, Thomas Wenninger, Patrik Wildjang).

Första fyndet i landet av denna form. De grönländska fåglarna karaktäriseras av att vara storväxta (vinge >80 mm), kraftigt streckade, mörkare bruna i grundtonen, och av att ha längre näbb med i typiska fall en nära nog konvex näbbbygg. Landsortsfågeln kvalar in som en typisk och fullgod *rostrata* på alla punkter, och för att komma att bli aktuell för publicering krävs extremt väldokumenterade fynd av handhållna, uppmätta och avfotograferade fåglar som uppvisar en komplett uppsättning *rostrata*-karaktärer. Formen anträffas med flera exemplar årligen i England, och i Norge har sex fynd gjorts fram till 2006. Antagligen är *rostrata* förbisedd hos oss, och många goda kandidater drunknar säkert i den svärgreppade variation som arten uppvisar.

(MAGNUS HELLSTRÖM)

Snösiska *Carduelis hornemanni*

Snösiskor ses väldigt sällsynt under häckningstid och årets fynd går att räkna på ena handens fingrar. I Torne lappmark görs i regel de flesta fynden.

Fynd under häckningstid:

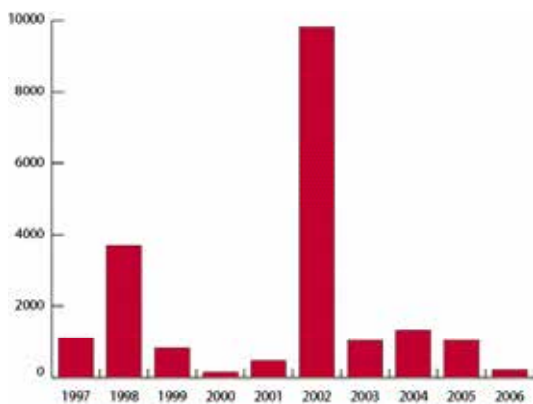
Ås lpm: 1 ex. Bleriken, Marsfjället 10.8 (Fredrik Thernlund).

T lpm: 1 par Kuokkel (sjö 494) (30I9B) 4.7 (Rolf G Gustafsson, Leif U Gustafsson), 2 ad. ringm. Pirtimeskäbba O 11.7 (Rolf G Gustafsson, Leif U Gustafsson m.fl.), 5 1K Latnjajavri 26.7 (Ulf Molau).

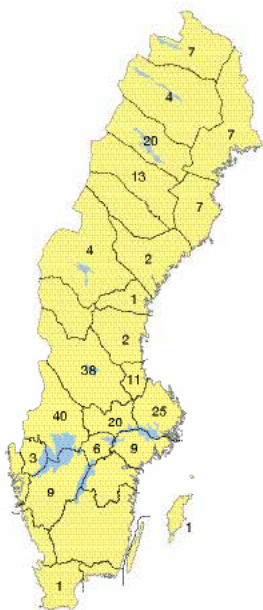
(KRISTOFFER NILSSON)

Bändelkorsnåbb *Loxia leucoptera*

Totalt 230 bändelkorsnåbbar observerades under året. Det är det lägsta antalet sedan år 2000. Området kring Dalarna och Värmland bjöd på flest indi-

Rapporterade bändelkorsnåbbar *Loxia leucoptera* i Sverige 1997–2006.

Bändelkorsnåbb *Loxia leucoptera* i Sverige 2006.

vider i år efter ett par år med mer nordlig dominans i fyndbild. En häckning konstaterades i Dalarna, landskapets fjärde konstaterade häckning.

(KRISTOFFER NILSSON)

Tallbit *Pinicola enucleator* VU

Detta var ett mycket dåligt år för tallbiten i Sverige. Ytterst få observationer som tyder på häckning har inkommit. I norra Lappland är det till och med tveksamt om någon häckning överhuvudtaget skedde.

Nedan listas några av de kommentarer rörande häckningsindicer som inkommit från landets regionala rapportkommittéer.

Dlr: Inga häckningar rapporterade men följande fynd kan indikera att häckningar skett: 1 sj. Blecket, Våmhus, Mora 22.4 (Caj Runesson). 1 sj. Lindvallen, Sälen, Älvdalen 1.8 (Carl Hesse). Ytterligare två sommarfynd gjordes: 12 ex. Östjärna, Gagnef 22.8 (Conny Trogen) samt 1 ex. Myckelberg, Mora 25.8 (Ralf Lundmark).

Mpd: Fynd under häckningstid: 1 sjungande Lokåsen Torp 1.6 (Peter Berglund). 1 sjungande Navarn, Holm 13.6 (Peter Berglund). Det är tredje året i rad med fynd under häckningstid i Medelpad.

Ång: Inga observationer som tyder på häckning

Nb: Mellan mars månad och september fanns det ej några observationer alls!

Hjd: Inga fynd gjorda under häckningstid 2006

Jmt: Fyra observationer av fem individer under april–juli.

N Lpl: Några få fynd under häcktid, har arten verkligen häckat i lappmarkerna detta år?

(THOMAS STRID)

Snösparv *Plectrophenax nivalis*

Ovanligt stora antal snösparvar noterades under vårvintern. Som exempel kan nämnas 1 000 ex. Lis mosse, Hl 22.2 (Gert Hermesgård), 1 300 ex. som rastade vid Kvismaren, Nr 3.4 (Ola Strand m.fl) och minst 400 ex. vid Skånala, Upl 3.4 (Olle Mauritzon). Notbely att de två sista flockarna noterades samma dag.

(THOMAS STRID)

Ortolansparv *Emberiza hortulana* VU

Sk: Det noterades 66 ex. under året, vilket är nära genomsnittet för de senaste 10–15 åren. (rrk Sk).

Sm: 2 ad. med föda åt ungar Vesslö, Kalmar 2–28.6 (Bill Andersson, Lars G Petersson, Andreas Ståhl) och 1 sj. dungen 500 m V Ståvlö slott, Kalmar 4.6–1.7 (Jan Ortosson, Stig Ljungdahl, Åke Jonsson). Första häckningen i östra Småland sedan åtminstone 1993, då det fanns ett par + en hane på Björnö, Kalmar och ett par + en hane på Ståvlö, Kalmar.

Gtl: 1 hane Hoburgen, Sundre s:n 29.6 (Claudia Staab, Anders Weijnitz).

HI: Vid sträcklokalen Grötvik utanför Halmstad noterades 42 ex. 12–30.8 med som mest 12 ex. 26.8 (Benny Ahlnér m.fl.). I övrigt sex vårfynd av 8 ex. och, under hösten, ytterligare 17 ex. utanför Grötvik.

Boh: 1 sj. Kolbengtseröd, Ljung 10.6 (Hans Lundin).

Nrk: 2 sj. Ängfallet, Kvismaren 3.5–3.7 (Anders Carlberg m.fl.), 1 sj. Husön, Kvismaren 6–28.5 (William Velmala m.fl.), 3 sj. Ytterby, Odensbacken 14.5–1.6 (Anders Jacobsson), 1 sj. Sörön, Kvismaren 14.5–11.6 (Sune Johansson m.fl.), 1 sj. Irvingsholm, Tysslingen 15.5 (Thomas Eriksson), 2 sj. Fornskinnsmossen, Kvismaren 16.5–1.6 (Kent Larsson, Roland Ekerblom), 1 sj. Bärsta, Kvismaren 18.5 (William Velmala), 1 sj. Rumboholm, Tysslingen 20.5 (Erik Törnvall) och 1 sj. Hässelby, Kvistbro 17.6 (Kjell Johansson).

FOTO: BJÖRN DELLMING

En av tre dvärgsparvar *Emberiza pusilla* som försökte övervintra i Bohuslän, Orust (Boh) januari 2006.

Ög: 2 sj. Tuna gård, Roxen, 6.5–16.6 (*Adam Bergner, *Filip Larsson m.fl.).

Srm: Rapport finns om 20 sjungande fåglar från 13 olika lokaler under perioden 30.4–6.7 vilket nu för tiden är ett normalt antal (rrk Srm). Flest sjungande fåglar fem stycken rapporteras från Sofiebergsåsen, Eskilstuna (Lennart Eriksson, Allan Carlsson, Björn Jönsson).

Upl: 45 sjungande hannar under häckningstid (rrk Upl).

Vstm: 27 sjungande hannar har rapporterats med följande kommunvisa fördelning: Västerås (10), Köping (10), Kungörs (3), Sala (3) och Lindesberg (1).

Vrm: Som mest 5 ex. Björken, Sunne k:n 5.5–23.6 (Morgan Johansson, Patric Gullström, Åke Bergqvist).

DLr: En häckning rapporterad från Flygfålsrakan, Övre Svärdsjö, Borlänge (Gittan Matsson, Nils-Erik Björk-

backa m.fl.). 3 sj. hannar på denna lokal 5.5–19.8 (Ulla Olofsson, Erik Björkbacka m.fl.). Övriga fynd under häckningstid av sj. hannar: 1 sj. Solvarbo, Säter 13.5 (Hans Malmsten), 2 sj. Sillersberget, Yttermalung, Malung 26.5–8.6 (Börje Dahlén, Hans-Erik Eriksson), 1 sj. Klockarhagen, Mora 29.5 (Caj Runesson), 1 ex. Aspan, Dala Husby, Hedemora 6–7.6 (Thomas Möller), 1 sj. Ljusterbrovägen, Säter 9.6 (Stig-Åke Svenson), 1 sj. Lunden, Orsa 18.6 (Lena Pettersson) och 1 sj. Tvådalssberget, Orsa 25.6 (Daniel Åslund).

Fortsatt kräftgång i de två landskap i Svealand där vi hittar landets sydligaste, större stammar: Upl och Vstm. I Upl från fjolårets 49 sj. till årets 45 och i Vstm från fjolårets 48 till 27 sj. hannar. Ser vi i backspegeln kan vi notera 119 sj. ex. under häckningstid i Upl så sent som 2002. Alla ortolansparvsvänner får glädja sig åt den första säkra häckningen i Sm på många år.

(CHRISTER OLSSON)

Dvärgsparv *Emberiza pusilla* **NT**

Två häckningar konstaterades under året och den ena var i Abisko och den andra på Haparanda Sandskär. Paret på Haparanda Sandskär fick ut minst tre ungar som kunde ringmärkas. Observationer från hela landet utanför häckningstid: Sk (2), Öl (1), Gtl (2), Boh (3), Srm (2), Vstm (1), Ång (1), Vb (2).

Fynd under häckningstid:

Nb: 1 hanne Ylinenjärvi, Övertorneå 31.5–9.6 (Mats Bergquist, Tomas Berlin, Jenny Renström m.fl.), 2 ex. Haparanda Sandskär 18.6–2.8 (Ingrid Sandahl, Andreas Livbom, Lisa Jonsson m.fl.), 1 hanne Armasjärvi-myren nat.res. 28.6 (Sture Westerberg m.fl.), 2 ex. Haapakylänsaari, Övertorneå 4.7 (Nils-Olof Jerling), 3 1K ringm. Haparanda Sandskär 22–26.7 (Ingrid Sandahl, Lisa Jonsson m.fl.), 1 ex. Revelsudden, Sörfjärden 31.8 (Tomas Sandling), 1 1K ringm. Bastunäset, Norrfjärden 2.9 (Staffan Sundin).

Lu lpm: 1 ex. Vuosmajäkka utflöde, Luspebryggan, Stubba nat.res. 11–23.6 (Andreas Livbom, Jan Eriksson, Jan-Olov Johansson m.fl.).

T lpm: 1 ex. Kebnekaise fjällstation 24.6 (P-G Larén), 1 ex. Abisko nat. vet. stn. NR 25.6–2.7 (Nils Åke Andersson, Thomas Pless, Gigi Sahlstrand m.fl.), 1 ad. hanne Kenttänemi, Vittangi 26.6 (Rolf G Gustafsson), 4 pulli/nyligen flygga Abisko NP 27.7 (Martin Rydberg Hedén)

Övriga anmärkningsvärda fynd:

Boh: 1 2K Nösund, Orust 5–8.1 (Torbjörn Janson, Stefan Oscarsson, Stefan Avenfors m.fl.), 1 ex. Grebbestad 20.1–3.2 (Gunnar Andersson) och 1 2K+ Runsvallen, Ytterby 3–6.3 samt 20.3, 24.3 och 10.4 (*Lars Gustafsson, mfl). Tre vinterfynd i Bohuslän är anmärkningsvärt och detta är landskapets 5–7 fynd.

Vstm: 1 ex. Harplekartorp, Skinnskatteberg 12.5 (*Ralf Lundmark). Fyndet är Västmanlands andra fynd.

Ång: 1 ex. ringm. Skags udde 1.10 (David Rocksén, Mikael Nordendahl, Anders Lindström). Landskapets 8:e fynd.

Tillägg 2005:

Ång: 1 ex. Megrundet, Skärsviken, Härnön 19.10 (Pekka Bader) var sjunde fyndet i Ångermanland.

(KRISTOFFER NILSSON)

Kornsparv *Emberiza calandra* EN

Sk: 2006 blev ett dramatiskt år för det svenska betåndet av kornsparv. Efter att arten ökat så sakteliga från slutet av 1990-talet skedde en drastiskt minskning under året, både vad gäller sedda övervintrare och antalet häckande fåglar.

Förhoppningarna inför året var annars stora. Häckningarna 2005 med 23 matande honor och 49 revirhävdande hannar i sydost och 4 hannar med kullar i sydväst gav bilden av en tämligen säker och stabil population. Därtill fick arten extra uppmärksamhet med det åtgärdsprogram som Naturvårdsverket hade fastställt den 15 december 2005.

Den nya Rödlistan, från Artdatabanken, vilken kom ut 2005 hade symptomatisk nog klassat upp kornsparven från Akut hotad (CR), Rödlistan 2000, till Starkt hotad (EN).

Men detta var innan vintern 2005/06 slog til, en vinter som blev längre och strängare än på många år. Inte minst avgörande för den övervintrande fåltsparvens överlevande var det långliggande snöräcket som efter flera påspädningar täckte landskapet från början av januari till mitten av mars.

Vintern 2005 sågs som mest 180 kornsparvar på ett av de anlagda utfodringsfälten i Ingelstorp i sydöstra Skåne, därtill uppehöll sig 17 fåglar i maj månad vid Borrby tuvor, ett par mil längre österut på Österlen.

Vintern 2006 gav en helt annan bild. Som mest iaktogs 120 fåglar vid ett vinterfält i Hammar, öster Ystad, den 9 januari (Sven Svensson). Därefter försvann kornsparven (samt gulspärvar och snöspärvar) från utfodringsfälten, detta trots att dessa hjälpligt befriades från snö med hjälp av traktor och frontlastare. Därtill körde en av de lantbrukare (Thomas Nilsson, Hammar 13) som är behjälplig med åtgärdsprogrammets förverkligande, ut 400 kg korn vid 6 tillfällen, totalt 2,5 ton.

Trots kampen mot snön och den extra utfodringen försvann fåglarna från fälten vid Ingelstorp/Hammar. Inga rapporter finns på sedda kornsparvar någon annanstans i landskapet. Först den 12 mars sågs återigen kornsparv på utfodringsplatsen, ynka 5 exemplar, som dock ökat till 24 dagen efter. En fågel sågs vid Fredshög i västra Skåne fram till 18 januari (Peter Öhrström).

Vad som hände med kornsparvarna i Skåne är en gåta. Något fynd av död fågel gjordes inte. Frågan är om den överraskande stränga vintern utlöste en för arten sedan åtskilliga generationer dold flyttningssdrift?

Årets häckningsresultat pekar på en halvering av beståndet, sannolikt som en följd av den extrema vintern. Antalet revirhävdande hannar i sydost 2006 blev 27, att jämröras med 49, 2005. Årets första matning dröjde till 27 juli då en hona slog ned med föda i ett kornfält norr om Hagestad mosse.

Slutsumman för året blev 13 säkra häckningar i sydöstra Skåne. Fördelade på följande grödor; korn 5, sockerbetor 4, vete 2, potatis 1 och palsternacka 1. Anmärkningsvärt är att 6 revirhävdande hannar med hona till synes inte lyckades genomföra någon häckning. En möjlig störande faktor den extremt torra sommaren var en intensiv bevattning av i synnerhet betfält och potatis. Därtill sågs i sydost 8 revirhävdande hannar utan hona.

Även i sydvästra Skåne skedde en halvering av beståndet från fyra till två revirhävdande hanar. Troligen hade tre-fyra honor kullar. Två ungar i ett vetefält kunde ringmärkas (Peter Öhrström).

Försöken med vinterfält och extra utläggning av säd fortsätter kommande vintrar allt enligt åtgärdsprogrammet. Erfarenheten från 2006 torde vara att just väderförhållanden/övervintringsframgång kan vara en starkt bidragande, för att inte säga avgörande faktor för kornsparvens existens i Sverige.

Enstaka revirhävdande hannar iaktogs i Skåne utanför de två kända häckningsområdena, som den hanne som revirsjög från en kraftledning vid Karlaby i Simrishamns kommun den 13.7, tecken som kan tyda på viss spridning (eller kanske rättare utflyttning).

Värt att notera är även observationen på sensommaren av en kornsparv vid Falsterbo. Den sågs på Nabben på morgonen den 28.8 (Ola Elleström). En indikation på flyttning?

Fynd utanför Skåne:

Bl: 1 ex. Utklippan 20–21.5 (F) (Micke Wilson, Petter Simonsson, Oscar Carheden m.fl.).

Öl: 1 ex. Ölands södra udde, Ottenby 22.5 (Christer Forsberg, Ronny Melbæus, Stefan Morell, Karl-Fredrik Sjölund). 1 ex. Össby by 28.5 (Staffan Rodebrand).

Srm: 1 ex. sjöng vid fågelstationen på Landsort vid sjutiden på morgonen den 17 maj (Patrik Wildjang). Fågeln försvann snart och återupptäcktes mitt på dagen den 18 maj vid Herrhamra på Torö (Jan Sandelius m.fl.). 1 ad. hanne sj. Ålberga, Nyköping 11.7 (*Simon Feys). Detta är Sörmlands första respektive andra fynd.

Tillägg 1976:

Boh: En kornsparv sågs vid Lilla Foss, Håby, Munkedal 17.4 (Rune Hixén). Såvitt känt är detta det första fyndet av arten i kommunen. Därmed har 15 fynd (17 ex.) gjorts i landskapet sedan 1953.

(KURT IVARSSON)

Kategori D

Arter som kan vara spontant uppträdande, men där det bedömts som troligast att de rymt ur fångenskap
Category D (Possible escapes)

Dvärgsnögås *Anser rossii* (11/11 – 2/2)

Hl: 1 ad. Getteröns naturreservat 28.3–3.4 (Mats Eriksson, David Andersson m.fl.).

Srm: 1 ad. Oxelösund 5–7.6 (*Jan Sjöstedt, Thomas Larsson, Jan Gustafsson m.fl.).

Ög: 1 ad. Norrköping 17.8–29.10 (*Christian Williams, Johan Brenander, Lasse Linde m.fl.).

Teoretiskt sett kan årets observationer utgöra ett och samma exemplar, men fynden har bedömts omfatta åtminstone två olika exemplar, varav en fågel på Getterön och en i området Oxelösund–Norrköping. Den senare uppträdde tillsammans med vitkindade gäss i stadsnära miljöer.

(UNO UNGER)

Kategori E

(Rymlingar, eller troliga rymlingar)
Category E (certain, or probable escapes)

Svart svan *Cygnus atratus*

Under året gjordes första fyndet för Lule lappmark, andra fyndet för Dalsland samt sjätte fyndet för Södermanland. I Bohuslän har arten setts årligen sedan 2002 med undantag för 2005. Troligen rör det sig totalt om 3–4 individer under 2006, vilket är som tidigare år.

Sk: 1 ex. Lundåkrabukten, Kävlinge k:n 30.7 (Lars Olsson)

Boh: 1 ex. rast. Kragenäs 10.4 (Sune Westman). 1 ex. Orrevikskilen 14.4 (Martin Kvarnbäck, Hans Wikström). 1 ex. Havstensund 14.5 (Carina Aronsson Gedda). 1 ex. Hamburgsund 20.5 (Kaj-Åke Andersson).

Dsl: 1 ex. Bergs mader, Mellerud 10.4 (Håkan Krave, Agneta Fridh, Patrik Wallman) och 1 ex. Gunnarsberg, Hästefjordsområdet, Vänersborgs k:n 14.4 (Andreas Gustafsson).

Srm: 3 ex. rastande Genne Kvarn, Värmbol - Djulösjön, Katrineholm 23.3–9.4 (Håkan Lernefalk, Pelle Moqvist, Bengt Larsson m.fl.).

Lu lpm: 1 ex. Sjöparken, Gällivare 18.6 (Torbjörn Johansson)

(HENRIK LERNER)

Svangås *Anser cygnoides*

En adult svangås har setts på flera platser i Bohuslän och Västergötland. Det är nu för femte eller sjätte

året som denna gås ses i dessa områden. Denna individ lär härstamma från fågeldammarna i Surte.

Boh: Svängåsen har observerats enligt följande: Harestad 26.3 (Peter Hvass). Marieberg 5.4 (Peter Strandvik). Tegelbruksängarna 29.4–24.5 (Peter Strandvik). Tjurlholmen, Romelanda 15.9 (Peter Strandvik). Honeröd gård, Romelanda 13.10 (Peter Strandvik). Åseby, Solberga 17–20.10 (Peter Strandvik, Peter Hvass). Solberg, Romelanda 4–8.11 (Ingemar Åhlund mfl). Norrmanneboslätten, Romelanda 26.11 (Ulf Lindell). Runsvallen, Ytterby 30.12 (Lars Gustafsson).

Vg: 1 ex. Gullö, Säge 19.3 (Lars Gustafsson). 1 ex. Öxnäs, Säge 23.3 (Uno Unger). 1 rast. Älvängen 1.10 (Bjarne Modigh, Martin Börjesson). 1 Hältorpssjön, Alafors, Ale k:n 23.12 (Martin Börjesson, Anneli Börjesson).

(THOMAS STRID)

Stripgås *Anser indicus*

Sedan den troliga häckningen i Luleå skärgård 2003 har ingen häckning konstaterats i landet. Även om ingen häckning konstaterats under året så fanns ungfåglar med i flocken på Sandgrönnorna precis som 2003. Dessutom har enstaka 1K-fåglar observerats i både Västergötland och Östergötland. Mellan 2003 och 2006 har 2 1K-fåglar setts i Vänersborgsviken, Vg 2004. Sjätte fyndet i Dalsland:

Dsl: 2 ex. Hillingsjätersjön, Färgelanda 15-28.6 (*Ingvar Häger, Astor Korp, Ulla Korp m.fl.).

Ungfågelfynd:

Vg: 1 1K Sjöryd, Detterns naturreservat 27.10 (Thomas Bernhardsson, Ulf Lindell).

Ög: 1 1K-fågel vid Åbylund, Tåkern 28.9 (Anders Elf).

Nb: 7 ex. (6 ad+1 1K) Sandgrönnorna, Luleå skärgård 2.9 (Andreas Livbom, Jan-Olov Johansson, Ulf P Eriksson m.fl.).

(HENRIK LERNER)

Snögås *Anser caerulescens*

Några fynd föreligger under juni, 2 ex. på Södra Järvafältet (Upl), 1 ex. i Hornborgasjön (Vg) respektive Åbackarna, Norrköping (Ög). Senast arten häckade i landet var i Tåkern 1997.

Sk: Av den vita morfen gjordes inga fynd under året om man bortser från de enstaka fåglar i Malmötrakten, som är rymlingar från stadens parker. Fyra fynd gjordes under året av den blå morfen. Dessa var 1 ex. Lomma södra 30.3 (Anders Kjellsson), 1 ex. i området Landön – Vannebergaholmen 14.4–6.5 (Jan Wernerman, Ulf Jungbeck, Evert Valfridsson m.fl.), 1 ex. mot NO med vitkindade gäss Krankesjön 17.5 (Olof Jönsson, Kaj Svahn) samt 1 ad. rast. Salviken 30.9 (Peder Weibull).

Öl: 1 ad. blå morf str. V Hulterstads strand 7.9 (Bertil Breife).

Gd: 10 ad. str. N Marsängen, Tofta skjutfält, Tofta s:n 29.5 (Charley Wiklund). Dessutom åtskilliga observationer av 1 ex. blå morf, som dock sannolikt härrör från en hybrid med vitkindad gås.

Hl: En snögås av den blå morf har rapporterats under några år, men den är troligen en hybrid. Dock är artkombinationen oklar.

Vg: Troligen tre olika individer i rapportområdet. Varav en vit morf och en blå morf, samt en av okänd morf. 1 vit morf Fäholmen, Hornborgasjön 19.5–4.8 (Clas Hermansson, Musse Björklund, Jörgen Fritzson m.fl.) samt 1 vit morf Östen 30.8–28.10 (Göran Nilsson, Claës Ekberg, Martin Oomen m.fl.).

Ög: Flera fynd av troligen 1 ex. vit morf, Åbackarna, Norrköping 19.6 (Hans Marken), Ringstad mosse 13.8 (Ulf Larsson), Hovtorner, Täkern 22.9 och sträckande över Motala 25.9 (Magnus Ejneby, Oscar Haraldsson). Då och då förekommer en vit form av grågås i Östergötland. Den rapporterade fågeln från Sättunaviken 16–20.9 var en sådan och ingen snögås.

Upl: 2 ex. vit morf hela året (1.1–31.12) på flera lokaler Södra Järvafältet – Bromma – Angarnsjöängen – Södra Järvafältet (Gabriel Ekman, Per Åsberg, Ari Määttä).

Vm: 2 fynd av vardera 1 ex. av blå morf Norra Hyn 16.9 respektive Panken 17.9 (Jan Rees, Ulf Rees, Nina Johansson).

(HENRIK LERNER)

Dvärgkanadagås *Branta hutchinsii minima*?

Ög: Under året gjordes ett fynd av en liten kanadagås, 1 ex. vid Knivbergavägen, Ringstad mosse, Norrköping 10 september (Fredrik Sahlin m.fl.). Rastillhörigheten är dock osäker.

(HENRIK LERNER)

Rostand *Tadorna ferruginea*

Endast ett fynd under året. Det åttonde fyndet för Västmanland. Fyndet är placerat i kategori D. (Arter som kan vara spontant uppträdande, men där det är troligast att de rymt ur fångenskap). De senaste åren har antalet fynd minskar markant för att i år nå en bottennotering.

Vstm: 1 ex. Högbymaden, Gnien, Ramnäs 3–6.8 (Gudrun Eriksson-Lindgren).

(HÅKAN LERNEFALK)

Brudand *Aix sponsa*

Åtta fynd av tio ex. av denna parkrymning. Tredje fyndet i Bohuslän och fjärde fyndet i Östergötland.

Sm: 1 hona S:t Sigfridsån, Nybro 9.1 (Göran Cedertorn). 1 hona Pukeberg, Nybro 9.1 (Göran Cedertorn). 2 hanner Kalmar slott 1.4 (Joakim Dahlberg).

Öl: 2 hanner Ottenby 26.6 (Per Björkman, Barbro Björkman).

Boh: 1 hanne Uddevalla hamn 20.1–1.4 (Kenneth Johansson, Hans Petersson).

Ög: 1 ex. rast. Sankt Anna skärgård 5.6 (*Anders Lindqvist, *Susanne Lindqvist).

(HÅKAN LERNEFALK)

Mandarinand *Aix galericulata*

Ett normalt uppträdande under året, med fynd från i stort sett hela landet. På en del lokaler är det troligen samma individ/er som återvänder, så görs t.ex. bedömningen att det är för fjärde året i rad som individen i Oxelösund ses (rrk Srm).

Någon häckning görs varje år. Årets häckning blev ett par med 4 pull Lärjeåns dalhgång, Göteborg 22.4–28.8 (Jörgen Persson m.fl.).

Notabelt var förekomsten i Rönneå, Ängelholm där det som mest fanns 28 ex. 10 oktober.

Anmärkningsvärda fynd:

Sk: 28 ex. (11 hanner och 17 honfärgade) Rönneå, Ängelholm 10.10 (Nick Gräntz).

Vb: 1 hanne Granö 3.6 (Ralf Norberg). Femte fyndet i Västerbotten.

(HÅKAN LERNEFALK)

Chilebläsand *Anas sibilatrix*

Två fynd gjordes av en hanne av chilebläsand. Det kan inte uteslutas att det rör sig om samma individ som först sågs på Öland på våren i ca en månad för att senare under hösten uppehöll sig i Skåne i över en och en halv månad.

Sk: 1 ad. hanne Hittarps rev, Helsingborg 26.8–15.10 2006 (Thomas Svanberg, Oskar Lindberg m.fl.).

Öl: 1 ad. hanne Västerstadsviken 25.5–20.6 (Tommy Knutsson, Kent Andersson, Lars Rigbäck).

(THOMAS STRID)

Gulkindad kricka *Anser formosa*

(D: 11/12 – 1/1)

Hl: 1 hanne Getteröns naturreservat 9–14.5 (F) (*David Andersson m.fl.).

Boh: 1 hanne Galtölera, Lur 5–6.5 (F) (*Matti Åhlund m.fl.).

Årets två fynd har bedömts utgöra en och samma fågel som rymt från fångenskap, eftersom man på Getterön kunde konstatera att fågeln var ringmärkt.

(UNO UNGER)

Kanelårta *Anas cyanoptera* (10/10 – 1/1)

Sk: 1 ad. hanne rast. Simrishamn – Skillinge – Örnahusen 5.5–5.7 (Henrik Forsvall, Jörgen Bernsmo, Magnus Ullman, David Erterius).

(THOMAS STRID)

Kamskrake *Mergus cucullatus*

(D:15/15 – 3/3, E 2/2 – 0/0)

Två fynd gjordes under året. Ett ex. i Östergötland och ett ex. i Uppland.

Sm: 1 ad. hanne Hallaböke, Markaryd 3–17.6 (Ole Frode Jakobsen, Per Schlytter).

Ög: 1 ex. Hovtornet 29.10–16.12 (Anders Ring, Samuel Hansson m.fl.). Med all sannolikhet samma fågel som sågs året före.

Upl: 1 ad. hanne Stennässjön, Skogs-Tibble 24–28.10 (Yngve Hareland, Mattis Jansson). Andra fyndet av arten i landskapet Uppland.

(THOMAS STRID)

Örnvråk *Buteo rufinus*

Upl: 1 2K Södra Järvafältet 11–12.12 (Tommy Eriksson, Mats Gothnier).

Fågeln kunde inte flyga obehindrat och hade rymt ur fångenskap. Den tillhörde rasen *B. r. cirtensis* var sannolikt införd illegalt till Sverige från Nordafrika.

(THOMAS STRID)

Observationer bordlagda av Raritetskommittén

Records still under consideration by the RC

Gransångare *Phylloscopus collybita tristis*

Vb: 1 ex.ringm. Danielsten, Bureå 3.10

Fynd som ej godkänts för publicering av Raritetskommittén

Records not accepted by the RC

Bläsgås *Anser albifrons flavirostris*

Boh: 1 ex. Kärr, Myckleby, Orust 15.1

Amerikansk sjöorre *Melanitta americana*

Srm: 1 ad. hanne str. Södra udden, Landsort 1.5

Vitnackad svärta *Melanitta perspicillata*

Boh: 1 2K+ hona str. Hällö 16.12

Stormsvala *Hydrobates pelagicus*

Vg: 1 ex. Vinga ungar, Vinga 27.10

Boh: 1 ad. Årholmen, Vallerö, Orust 4.8

2005: Sk: 1 ex. Sandhammaren 20.8

Purpurhäger *Ardea purpurea*

2000: Srm: 1 ex. Långbromaden 4.6

Ormörn *Circaetus gallicus*

Srm: 1 str. Hägnäsviken, Tullgarn 28.4

Stäpphök *Circus macrourus*

2005: Öl: 1 ad. hanne Ottenby gravfält, Ottenby 16.10

2005: Boh: 1 ad. hanne Källdal, Herrestad 8.4

Ormvråk *Buteo buteo vulpinus*

2005: Sk: 1 Silvåkrakärret, Silvåkra 3.12

Örnvråk *Buteo rufinus*

Hl: 1 ex. Anders Persgård, Morups Tänge 9.7

Dvärgörn *Aquila pennata*

Ög: 1 ex. Björkforskorset, Hycklinge 13.5

Stäppörn *Aquila nipalensis*

Öl: 1 ad. str. Lenstads mosse 10.5

Kejsarörn *Aquila heliaca*

Upl: 1 1K Nors kvarn, Roslags-Bro 24.9

Eleonorafalk *Falco eleonorae*

Öl: 1 ex. Övra Segerstad, Segerstad 29.5

1 ad. Sebybadet 26.9

Gtl: 1 ad. Hoburgsklippan, Hoburgen 31.5

1 ex. Muskmyr fågeltorn 4.6

Vg: 1 2K+ Utloppet, Hornborgasjön 19.8

Dvärgsumphöna *Porzana pusilla*

Nb: 1 spel. Gammelstadsviken 9.5

1 spel. Pålträskängat, Prästhalm 19–20.5

Rödvingad vadarsvala *Glareola pratincola*

Upl: 1 ad. Horssten 26.7

Sandsnäppa *Calidris pusilla*

2005: Öl: Sebybadet 7.8

Större beckasinsnäppa *Limnodromus scolopaceus*

Sk: 1 ad. str. Stenören, Haväng 27.7

Svarthuvad mås *Larus melanocephalus*

Sm: 1 ex. str. Deponikullen, Fröreda 13.5

Rödnäbbad trut *Larus audouinii*

2001: Hl: 1 ad. rast. Fågeltornsparkeringen, Getterön 24.4

Silltrut *Larus fuscus heuglini*

Gtl: 1 ex. Östergarnsholm 25–26.7

Kaspisk trut *Larus cachinnans*

Hl: 1 ad. Busör 3.3

1 ex. Brevik, Morups Tänge 9.3

Nrk: 1 1K rast. Ormesta holme, Oset 16.9

2005: Hl: 1 2K rast. Getteröns naturreservat 12.11

2005: Srm: 1 ex. Nynäshamns hamn 27.8

Följande fynd har underkänts efter omgranskning.

2000: Ög: 1 1K Lövsjadsjön, SV Norrköping 25.8

Sandtärna *Gelochelidon nilotica*

1982: Öl: 1 ad. Tvärvägen Näsby-Parboäng 26.5

1998: Öl: 1 ad. 24.5 Mörylänga hamn

Följande fynd har underkänts efter omgranskning.

1976: Sk: 1 ad. Skanörs Revlar 23.8

1981: Öl: 1 ad. Hulterstad 8.6

1982: Hl: 1 ad. + 1 subad Busör 4.7

1982: Öl: 1 ad. Sandby borg 22.7

1983: Sk: 2 ad. Slusan, Skanör 18.4

1983: Bl: 1 juv. Utlängan 30.7

1992: Gtl: 2 ad. Sysneudd, Östergarn 3.6

1995: Öl: 2 ad. Ottenby 23.7

1997: Hl: 2 ad. Morups Tänge 28.4

Spetsbergsgrißla *Uria lomvia*

Öl: 1 ad. str. Ekerums camping 7.5

Alpsglare *Apus melba*

2005: Öl: 1 str. Amunds mosse, Ismantorp 18.5
Kalanderlärka *Melanocorypha calandra*
 Sm: 1 ex. rast. Värnanäs 13.6
 Vb: 1 str. Tavastudden, Täftlandet 20.4
Klippsvala *Ptyonoprogne rupestris*
 Vg: 1 ex. Ramslätts mader 28.8
Större piplärka *Anthus richardi*
 Nb: 1 ex. Sydön, Haparanda Sandskär 6.10
Mongolpiplärka *Anthus godlewskii*
 Vb: 1 ex. Stora Fjäderägg 4.10
Sibirisk piplärka *Anthus hodgsoni*
 Gdt: 1 ex. Rivet 26.10
Vattenpiplärka *Anthus spinoletta*
 2005: Nb: 1 ex. Långhöllorna, Luleå 27.7
Gulärta *Motacilla flava feldegg*
 Öl: 1 ad. Stenåsa ör, Stenåsabadet 14.8
 Sm: 1 2K hanne Fröreda Storegård, Fröreda 13.5
 Nrk: 1 ad. hanne Åslaholmen, Kvismaren 8.5
 Vrm: 1 ad. hanne Ölmeviken 9.6
Blåstjärt *Tarsiger cyanurus*
 Ås lpm: 1 honf. Käringberget 13.6
Svarthakad buskskvätta *Saxicola torquatus maurus/stejnegeri*
 2005: Vrm: 1 ex. Ölmeviken 24.10
Medelhavsstenskvätta *Oenanthe hispanica*
 Sk: 1 hanne Svedberga, Mjöhult 29.4
Vattensångare *Acrocephalus paludicola*
 1999: Öl: 1 ex. Segerstads fyr 15.5
Rödstrupig sångare *Sylvia cantillans*
 Hl: 1 ad. hanne sj. Halmstads kommun 8.5
Gransångare *Phylloscopus collybita tristis*
 Öl: 1 ex. Stenåsabadet 23.9
 1 ex. Södra Lunden, Ottenby 27.9
 1 ex. Kungsgården, Ottenby 15.10
 Hls: 1 ex. Kuggören 5.10
Varfågel *Lanius excubitor homeyeri*
 Vb: 1 ex. ringm. Stora Fjäderägg 13–18.10

Summary: Rare birds in Sweden 2006

This constitutes the 32:nd annual report from the Swedish Rarities Committee. All records accepted for 2006 as well as a few older accepted records are published here. Some corrections and changes from earlier years are also given under the relevant species heading, including a re-assessment of the subspecific status of Swedish records of *Lanius isabellinus*. Records assessed by the RC are given a red coloured heading. Rejected records, records still under consideration and records of birds not considered to be genuine vagrants (categories D and E) are listed separately.

High numbers were noted for e.g. *Falco eleonorae* (5) and *Phuvalis fulva* (4).

2006 did not produce any new species for Sweden, but during the year the first record of *Lanius cristatus* (from 1984) was accepted. Up to, and including, 2006 a total of 483 species in category A–C have been recorded in Sweden. First records of the subspecies *Motacilla alba*

personata, *Phylloscopus trochiloides nitidus* and *Carduelis flammea rostrata* was accepted. The second finding of *Limosa haemastica* was made, but was believed to concern the same individual as three years ago. Other high-lights included e.g. the ninth and tenth records of *Melanitta americana*.

Referenser

Bonlökke, J., Madsen, J. J., Thorup, K., Pedersen, K. T., Bjerrum, M. & Rahbek, C. 2006. *Dansk Trækfugleatlas*. Forlaget Rhodos A/S & Zoologisk Museum, Københavns Universitet.
 DOF-basen. <http://www.dofbasen.dk>
 Forsman, D. 1999. *The Raptors of Europe and The Middle East, A Handbook of Field Identification*. T & D Poyser. London.
 Irwin, D. E. & Hellström, M. 2007. Green Warbler *Phylloscopus (trochiloides) nitidus* recorded at Ottenby, Öland: a first record for Scandinavia. *Ornis Svecica*, 17: 75–80.
 Irwin, D. E., Bensch, S. & Price, T. D. 2001. Speciation in a ring. *Nature* 409: 333–337.
 Lindholm, A., Aalto, T., Normaja, J., Rauste, V. & Velmala, W. 2007. Rariteettikomitean hyväksymät vuoden 2006 harvinaisuushavainnot. *Linnut* – vuosikirja 2006: 80–91.
 Nyegaard, T. & Grell, M. B. 2006. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2005. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 100:57–74.
 Svensson, S., Svensson, M. & Tjernberg, M. 1999. *Svensk Fågelatlas*. Vår Fågelvärld. Supplement 31. Stockholm.

Rapporten över sällsynta fåglar i Sverige 2006 (arter med artnamnet i röd färg) sammanställd av Magnus Hellström, Anders Blomdahl, Jonas Bonnedahl, David Erteus, Nils Kjellén och Uno Unger.

RARITETSKOMMITTEN
C/O ANDERS BLOMDAHL
 Ringgatan 2
 SE-372 32 Ronneby
 Tel: +46(0)457-266 54
raritetskommitten@sofnet.org

och

NATIONELLA RAPPORTKOMMITTEN
C/O THOMAS STRID
 Uringe gammelgård
 SE-147 91 Grödinge
thomas.strid@swipnet.se